

Obsah

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2021 – 2022

Schôdza 22. až 25. novembra 2021

PRIJATÉ TEXTY

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Európsky parlament

Utorok 23. novembra 2021

2022/C 224/01 Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o politike EÚ v oblasti športu: hodnotenie a ďalší možný postup (2021/2058(INI)) 2

2022/C 224/02 Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o digitalizácii vykazovania, monitorovania a auditu na úrovni EÚ (2021/2054(INL)) 11

Streda 24. novembra 2021

2022/C 224/03 Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o európskej stratégii pre kritické suroviny (2021/2011(INI)) 22

2022/C 224/04 Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách vzhľadom na nadobudnutie účinnosti viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 (2021/2162(INI)) 37

2022/C 224/05 Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o farmaceutickej stratégii pre Európu (2021/2013(INI)) 47

Štvrtok 25. novembra 2021

2022/C 224/06	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 s odporúčaniami Komisie o politike a práve v oblasti legálnej migrácie (2020/2255(INL))	69
2022/C 224/07	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o zavedení európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia na zlepšenie digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility (2021/2620(RSP))	81
2022/C 224/08	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o multilaterálnych rokovaníach pred blížiacou sa 12. Konferenciou ministrov WTO, ktorá sa uskutoční od 30. novembra do 3. decembra 2021 v Ženeve (2021/2769(RSP))	89
2022/C 224/09	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o bezpečnosti parkovacích miest pre nákladné vozidlá v EÚ (2021/2918(RSP))	95
2022/C 224/10	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o situácii v Somálsku (2021/2981(RSP))	99
2022/C 224/11	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o porušovaní ľudských práv súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami, najmä Wagnerovou skupinou (2021/2982(RSP))	104
2022/C 224/12	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o situácii v oblasti ľudských práv v Kamerune (2021/2983(RSP))	111

III Prípravné akty

Európsky parlament

Utorok 23. novembra 2021

2022/C 224/13	P9_TA(2021)0456 Spoločná poľnohospodárska politika – podpora strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty a ktoré sú financované z EPZF a EPFRV ***I Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá týkajúce sa strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 (COM(2018)0392 – C8-0248/2018 – 2018/0216(COD)) P9_TC1-COD(2018)0216 Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013	115
---------------	--	-----

2022/C 224/14

P9_TA(2021)0457

Spoločná poľnohospodárska politika: financovanie, riadenie a monitorovanie ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 (COM(2018)0393 – C8-0247/2018 – 2018/0217(COD))

P9_TC1-COD(2018)0217

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 118

2022/C 224/15

P9_TA(2021)0458

Spoločná poľnohospodárska politika – zmena SOT a ďalších nariadení ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov, nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a nariadenie (EÚ) č. 229/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech menších ostrovov v Egejskom mori (COM(2018)0394 – C8-0246/2018 – 2018/0218(COD))

P9_TC1-COD(2018)0218

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie 122

2022/C 224/16

P9_TA(2021)0459

Insolvenčné konanie: nahradenie príloh A a B k nariadeniu ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa nahrádzajú prílohy A a B k nariadeniu (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní (COM(2021)0231 – C9-0178/2021 – 2021/0118(COD))

P9_TC1-COD(2021)0118

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní tak, že sa nahrádzajú jeho prílohy A a B 126

2022/C 224/17

P9_TA(2021)0460

Integrované štatistiky fariem: príspevok Únie v rámci VFR na roky 2021 – 2027 ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1091, pokiaľ ide o príspevok Únie na integrované štatistiky fariem v medziach finančného rámca na roky 2021 – 2027 (COM(2021)0477 – C9-0346/2021 – 2021/0270(COD))

P9_TC1-COD(2021)0270

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1091, pokiaľ ide o príspevok Únie na integrované štatistiky fariem podľa nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 127

2022/C 224/18

P9_TA(2021)0461

Štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP): dokumenty s kľúčovými informáciami. Predĺženie prechodného mechanizmu ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1286/2014, pokiaľ ide o predĺženie prechodného mechanizmu pre správčovské spoločnosti, investičné spoločnosti a osoby poskytujúce poradenstvo súvisiace s podielovými listami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) a iných subjektov ako PKIPCP alebo predávajúce tieto podielové listy (COM(2021)0397 – C9-0326/2021 – 2021/0215(COD))

P9_TC1-COD(2021)0215

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1286/2014, pokiaľ ide o predĺženie prechodného mechanizmu pre správčovské spoločnosti, investičné spoločnosti a osoby poskytujúce poradenstvo súvisiace s podielovými listami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) a iných subjektov ako PKIPCP alebo predávajúce tieto podielové listy 128

2022/C 224/19

P9_TA(2021)0462

Podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP): používanie dokumentov s kľúčovými informáciami ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2009/65/ES, pokiaľ ide o používanie dokumentov s kľúčovými informáciami správčovskými spoločnosťami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (COM(2021)0399 – C9-0327/2021 – 2021/0219(COD))

P9_TC1-COD(2021)0219

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorou sa mení smernica 2009/65/ES, pokiaľ ide o používanie dokumentov s kľúčovými informáciami správčovskými spoločnosťami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) 129

Streda 24. novembra 2021

2022/C 224/20

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o spoločnom texte všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2022, ktorý Zmierovací výbor schválil v rámci rozpočtového postupu (13911/2021 – C9-0428/2021 – 2021/0227(BUD)) 130

2022/C 224/21	Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o pozícii Rady k návrhu opravného rozpočtu Európskej únie č. 5/2021 na rozpočtový rok 2021 – Humanitárna pomoc pre utečencov v Turecku (12444/2021 – C9-0380/2021 – 2021/0226(BUD))	151
2022/C 224/22	Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o pozícii Rady k návrhu opravného rozpočtu Európskej únie č. 6/2021 na rozpočtový rok 2021 – Dodatočné dávky vakcín pre krajiny s nízkymi a nižšími strednými príjmami, posilnenie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany a iné úpravy výdavkov a príjmov (14038/2021 – C9-0425/2021 – 2021/0326(BUD))	153
Štvrtok 25. novembra 2021		
2022/C 224/23	Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal (COM(2021)0618 – C9-0377/2021 – 2021/0316(BUD))	155
2022/C 224/24	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty Európskej únie oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Filipín k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0359 – C9-0361/2021 – 2021/0178(NLE))	159
2022/C 224/25	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Jamajky k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0363 – C9-0334/2021 – 2021/0179(NLE))	160
2022/C 224/26	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty Európskej únie oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Bolívie k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0369 – C9-0336/2021 – 2021/0183(NLE))	161
2022/C 224/27	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty Európskej únie oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Pakistanu k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0368 – C9-0335/2021 – 2021/0182(NLE))	162
2022/C 224/28	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Tuniska k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0371 – C9-0337/2021 – 2021/0198(NLE))	163

Vysvetlivky k použitým symbolom

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup: prvé čítanie
- ***II Riadny legislatívny postup: druhé čítanie
- ***III Riadny legislatívny postup: tretie čítanie

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu:

Nové časti textu sa označujú **hrubou kurzívou**. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarknu. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí **hrubou kurzívou** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2021 – 2022

Schôdza 22. až 25. novembra 2021

PRIJATÉ TEXTY

Utorok 23. novembra 2021

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P9_TA(2021)0463

Politika EÚ v oblasti športu: hodnotenie a ďalší možný postup

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o politike EÚ v oblasti športu: hodnotenie a ďalší možný postup (2021/2058(INI))

(2022/C 224/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 6 a 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorých sa vymedzujú právomoci a činnosti Únie v oblasti športu, a najmä podpora európskych záležitostí týkajúcich sa športu, pričom sa zohľadňuje osobitná povaha športu, jeho štruktúry založené na dobrovoľnosti a jeho spoločenská a vzdelávacia úloha,
- so zreteľom na Agendu Organizácie Spojených národov pre udržateľný rozvoj do roku 2030 a na jej 17 cieľov udržateľného rozvoja, a najmä na úlohu športu ako dôležitého faktora udržateľného rozvoja a jeho prínos k mieru, podpore tolerancie a rešpektu a k posilneniu postavenia žien a mladých ľudí, jednotlivcov a komunit, ako aj k cieľom v oblasti zdravia, vzdelávania a sociálneho začlenenia ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus +: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 ⁽²⁾, a najmä na jeho kapitolu o športe,
- so zreteľom na Bielu knihu Komisie o športe z 11. júla 2007 (KOM(2007)0391),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. januára 2011 s názvom Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe (COM(2011)0012),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. júla 2020 o vykonávaní a relevantnosti pracovného plánu Európskej únie pre šport na roky 2017 – 2020 (COM(2020)0293), a najmä na jeho odporúčania do budúcnosti,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2021 s názvom Únia rovnosti: Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (COM(2021)0101),
- so zreteľom na usmernenia EÚ zo 16. novembra 2012 s názvom Dvojité kariéry športovcov – Odporúčané politické opatrenia na podporu dvojitej kariéry vo vrcholovom športe,

⁽¹⁾ Rezolúcia s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, prijatá Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015, A/RES/70/1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1.

Utorok 23. novembra 2021

- so zreteľom na svoje uznesenie z 2. februára 2012 o európskom rozmere v športe ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2013 o ovplyvňovaní výsledkov zápasov a korupcii v športe ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. júna 2015 o nedávnych odhaleniach prípadov korupcie na vysokej úrovni vo FIFA ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 2. februára 2017 o integrovanom prístupe k politike v oblasti športu: dobrá správa, dostupnosť a čestnosť ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. septembra 2020 o účinných opatreniach na zvýšenie ekologickosti programov Erasmus+ a Kreativná Európa a Európskeho zboru solidarity ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. februára 2021 o vplyve pandémie ochorenia COVID-19 na mladých ľudí a šport ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o problémoch organizátorov športových podujatí v digitálnom prostredí ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o pracovnom pláne Európskej únie pre šport (1. január 2021 – 30. jún 2024) ⁽¹⁰⁾, najmä na jeho prioritné oblasti,
- so zreteľom na závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o boji proti korupcii v športe ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o prístupe osôb so zdravotným postihnutím k športu ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o vplyve pandémie ochorenia COVID-19 a oživení odvetvia športu ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o posilnení postavenia trénerov zlepšením príležitostí na získanie zručností a kompetencií ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o športovej inovácii ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy proti dopingu zo 16. novembra 1989,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy z 18. septembra 2014 o manipulácii športových súťaží,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy z 3. júla 2016 o prístupe k integrovanej ochrane, bezpečnosti a službe na futbalových zápasoch a iných športových podujatiach,
- so zreteľom Kódex športovej etiky v revidovanom znení zo 16. mája 2001 a na Európsku chartu o športe v rámci Rady Európy v revidovanom znení z 13. októbra 2021,
- so zreteľom na Medzinárodný dohovor UNESCO z 19. októbra 2005 proti dopingu v športe,

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 239 E, 20.8.2013, s. 46.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 36, 29.1.2016, s. 137.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 407, 4.11.2016, s. 81.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 2.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 2.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0045.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0236.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 419, 4.12.2020, s. 1.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 416, 11.12.2019, s. 3.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 192, 7.6.2019, s. 18.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 214 I, 29.6.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 196, 11.6.2020, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 212, 4.6.2021, s. 2.

Utorok 23. novembra 2021

- so zreteľom na svoju štúdiu z júna 2021 s názvom EU sports policy: assessment and possible ways forward (Politika EÚ v oblasti športu: hodnotenie a ďalší možný postup) ⁽¹⁶⁾,
 - so zreteľom na záverečnú správu Ecorys, KEA a Sport and Citizenship pre GR Európskej komisie pre vzdelávanie a kultúru z júna 2016 s názvom Mapping and analysis of the specificity of sport (Prehľad a analýza osobitostí športu),
 - so zreteľom na správu Ecorys a SportsEconAustria z roku 2020 pre Európsku komisiu s názvom Mapping study on measuring the economic impact of COVID-19 on the sport sector in the EU (Mapovacia štúdia o meraní hospodárskeho vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 na odvetvie športu v EÚ),
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A9-0318/2021),
- A. keďže šport zohráva kľúčovú úlohu v spoločenskom a kultúrnom živote európskych občanov a v ich vzdelávaní a podporuje hodnoty, ako sú demokracia, rešpekt, solidarita, rozmanitosť a rovnosť;
- B. keďže šport slúži ako hybná sila integrácie, najmä pre ľudí s obmedzenými príležitosťami;
- C. keďže šport musí byť inkluzívny a prístupný všetkým bez ohľadu na vek, pohlavie, zdravotné postihnutie alebo kultúrne a sociálno-ekonomické zázemie;
- D. keďže šport je rastúci hospodársky sektor, ktorý prispieva k rastu a zamestnanosti v EÚ, a tým aj k jej prosperite;
- E. keďže šport pomáha posilňovať európsku integráciu a postavenie EÚ v medzinárodnej spolupráci;
- F. keďže ochorenie COVID-19 má na odvetvie športu nepriaznivý hospodársky a sociálny vplyv;
- G. keďže EÚ by sa mala usilovať ďalej rozvíjať európsky rozmer športu a zároveň rešpektovať jeho osobitnú povahu a nezávislosť;
- H. keďže politika EÚ v oblasti športu musí podporovať vrcholový aj amatérsky šport vrátane voľnočasových aktivít;
- I. keďže amatérsky šport prispieva k rozvoju zručností mladých ľudí a podporuje účasť občanov prostredníctvom dobrovoľnej práce;
- J. keďže mladí športovci čelia výzve, ako zosúladiť športovú kariéru s odbornou prípravou a profesionálnou činnosťou;
- K. keďže šport má pozitívny vplyv na zdravie a kvalitu života občanov;
- L. keďže rozvoj športovej infraštruktúry je dôležitým prvkom pri zlepšovaní kvality života a hospodárskych príležitostí v odľahlých a znevýhodnených oblastiach;
- M. keďže šport čelí mnohým výzvam, ako sú problémy týkajúce sa riadenia, korupcia, ovplyvňovanie výsledkov zápasov, doping, financovanie, digitálne pirátstvo, čisto ziskové modely, porušovanie ľudských práv, diskriminácia a násilie, vplyv na životné prostredie a otázky týkajúce sa udržateľnosti;
- N. keďže ženy sú v športe stále nedostatočne zastúpené, a to v rámci riadiacich orgánov aj v oblasti médií;
- O. keďže nezákonný prenos živých športových podujatí ohrozuje finančnú stabilitu profesionálneho aj amatérského športu, ktoré závisia od príjmov z práv na vysielanie športových prenosov;

Posilnenie viditeľnosti, spolupráce a začleňovania športu do politik EÚ

1. vyzýva EÚ, aby zaujala holistickejší prístup k politike v oblasti športu a zintenzívnila úsilie o jej začlenenie do iných politik EÚ;
2. zdôrazňuje, že treba posilniť medziinštitucionálnu spoluprácu a spoluprácu so zainteresovanými stranami v oblasti športu;

⁽¹⁶⁾ Mittag, J. a Naul, R. (2021), EU sports policy: assessment and possible ways forward, Európsky parlament, výskum pre výbor CULT – tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, Brusel.

Utorok 23. novembra 2021

3. vyzýva Komisiu, aby nadviazala pravidelnú štruktúrovanú spoluprácu na vysokej úrovni so všetkými zainteresovanými stranami v oblasti športu a ďalšími inštitúciami, aby dokázala poskytovať cielenejšie a zodpovednejšie odporúčania, ako reagovať na súčasné výzvy, pred ktorými stojí odvetvie športu;
4. vyzýva Komisiu, aby predložila oznámenie o budúcnosti športu prepojené so strategickými cieľmi EÚ;
5. vyzýva Komisiu, aby posilnila viditeľnosť a hľadisko športu vo všetkých oblastiach politiky na úrovni EÚ, a to pridaním výrazu šport do názvu rezortu zodpovedného komisára;
6. v tejto súvislosti takisto vyzýva na vymenovanie koordinátora EÚ pre šport, ktorý by bol pre túto oblasť kontaktnou a viditeľnou referenčnou osobou Komisie;
7. trvá na posilnení zapojenia Európskeho parlamentu, aby sa vytvoril rámec na pravidelnú politickú diskusiu a opatrenia v oblasti športu, a na parlamentnej kontrole a dohľade, čo sa týka plnenia strategických cieľov;
8. zdôrazňuje úlohu Konferencie o budúcnosti Európy v diskusiách o ďalšom smerovaní politiky EÚ v oblasti športu a o otázkach súvisiacich so športom a nabáda na aktívnu účasť všetkých zainteresovaných strán v oblasti športu;
9. berie na vedomie nedávne prijatie revidovanej Európskej charty o športe v rámci Rady Európy, v ktorej sa zdôrazňujú spoločné črty rámca pre európsky šport a jeho organizáciu, a vyzýva inštitúcie EÚ, aby sa usilovali o konzistentnosť, spoluprácu a solidaritu na kontinentálnej úrovni a zároveň sa chopili iniciatívy v rámci politiky v oblasti športu;
10. žiada, aby Európsky parlament zohrával aktívnejšiu úlohu v športovej diplomacii;

Posilnenie zásad európskeho športového modelu

11. uznáva význam európskeho športového modelu založeného na hodnotách, dobrovoľníckych činnostiach a solidarite a s potešením očakáva jeho ďalší rozvoj v záujme občanov a zainteresovaných strán;
12. uznáva, že v jednotlivých športoch a krajinách existujú rozličné prístupy, ale domnieva sa, že treba ďalej posilňovať a chrániť spoločné základy európskeho športu, najmä väzby medzi amatérskym a vrcholovým športom;
13. požaduje taký európsky športový model, ktorý bude zohľadňovať pevné odhodlanie začleniť zásady solidarity, udržateľnosti, inkluzívnosti pre všetkých, otvorenej súťaže, športových výkonov a spravodlivosti, a preto dôrazne odmieta tzv. separatistické súťaže, ktoré tieto zásady narušujú a ohrozujú stabilitu celého športového ekosystému; zdôrazňuje, že tieto zásady by mali podporovať všetky zainteresované strany v oblasti športu a vnútroštátne orgány;
14. uznáva úlohu, ktorú zohrávajú federácie pri riadení jednotlivých športov, a nabáda na užšiu koordináciu a spoluprácu s orgánmi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami;
15. uznáva športové kluby ako základ európskeho športového modelu, ktorý každému ponúka možnosť zapojiť sa do športu na miestnej úrovni, najmä mladým ľuďom, bez ohľadu na ich kultúrne alebo sociálno-ekonomické zázemie;
16. zdôrazňuje, že treba prejavovať cielenejšiu a väčšiu solidaritu, prerozdeliť viac finančných prostriedkov a zabezpečiť výmenu zručností a know-how, najmä medzi profesionálnym a amatérskym športom; vyzýva športové federácie, aby zaviedli mechanizmus solidarity založený na spravodlivom a záväznom spôsobe prerozdelenia, ktorým sa zabezpečí primerané financovanie amatérskeho športu a športu na miestnej úrovni;
17. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť udržateľnú finančnú stabilitu a riadne riadenie športových klubov, a vyzýva športové orgány, aby na tento účel zaviedli mechanizmy, ak ešte neexistujú, spolu s náležitým systémom presadzovania;
18. domnieva sa, že nemecký model vlastníctva klubov založený na pravidle 50 + 1 sa v nemeckom futbale osvedčil a mal by sa považovať za možný príklad najlepšieho postupu pre iné krajiny, ktoré sa snažia posilniť vlastné modely;

Utorok 23. novembra 2021

19. naliehavo vyzýva verejné orgány, športové federácie a organizácie, aby vo všetkých svojich činnostiach, najmä pri výbere hostiteľov významných športových podujatí a pri voľbe sponzorov, presadzovali ľudské práva a zásady demokracie; trvá na tom, že práva na usporiadanie významných športových podujatí by sa už nemali prideliť krajinám, v ktorých sa tieto základné práva a hodnoty opakovane porušujú;

20. vyzýva športové organizácie, aby rešpektovali stanovenú frekvenciu medzinárodných športových turnajov, najmä majstrovstiev Európy a sveta, a zohľadňovali pritom domáce súťaže a zdravie športovcov a hráčov;

Obnovenie dobrej správy a integrity

21. domnieva sa, že treba obnoviť záväzok k dobrej správe, ktorý umožní dosiahnuť novú rovnováhu medzi sociálnymi a hospodárskymi prvkami v športe a zabezpečiť dodržiavanie zastúpenia zainteresovaných strán v rozhodovacích orgánoch;

22. poznamenáva, že zameranie profesionálneho športu na obchodné záujmy by malo byť vyvážené veľmi potrebnými spoločenskými funkciami; nabáda príslušné organizácie, aby sa touto otázkou zaoberali ako prostriedkom na zachovanie si pozície vzoru pri obhajovaní ideálov, na ktorých bol európsky šport vybudovaný;

23. vyzýva medzinárodné, európske a vnútroštátne športové organizácie a organizácie zastupujúce zainteresované strany, aby uplatňovali najvyššie normy riadenia;

24. oceňuje úsilie športových organizácií a federácií o zabezpečenie toho, aby sa v športe uplatňovali zásady dobrej správy, a zdôrazňuje potrebu, aby Komisia vypracovala odporúčania k usmerneniam pre organizáciu športu a jeho riadiace orgány v EÚ;

25. naliehavo žiada medzinárodné, európske a vnútroštátne športové riadiace orgány a zainteresované strany, aby vykonávali opatrenia týkajúce sa rozmanitosti a začleňovania, najmä s cieľom riešiť problém nízkeho počtu žien a zástupcov etnických menšín na vedúcich pozíciách a vo vrcholových orgánoch;

26. vyzýva všetky organizácie zainteresovaných strán v oblasti športu, aby dosiahli primeranú úroveň reprezentatívnosti a profesionalizácie, ktoré sú predpokladom účasti na kolektívnych rozhodovacích procesoch;

27. vyzýva inštitúcie EÚ, aby podporovali a chránili základné práva športovcov vrátane ich zastúpenia v rozhodovacom procese, slobody združovania, kolektívneho vyjednávania a nediskriminácie;

28. zdôrazňuje, že je potrebné, aby športové orgány zohľadňovali ochranu duševného zdravia športovcov rovnakým spôsobom ako ich telesné zdravie;

29. vyzýva členské štáty na prijatie opatrení s cieľom zabezpečiť, aby všetci profesionálni športovci mali rovnaký prístup k mechanizmu sociálnej a pracovnej ochrany;

30. vyzýva členské štáty, športové riadiace orgány a kluby, aby uznali postavenie fanúšikov v športe tým, že ich zapoja do riadiacích a rozhodovacích orgánov;

31. vyzýva Komisiu, aby nadviazala na svoju doterajšiu prácu v oblasti sociálneho dialógu a rozšírila jeho rozsah na všetky profesionálne športy;

32. víta reformy a opatrenia na zlepšenie transparentnosti a zodpovednosti na trhu s prestupmi hráčov vo všetkých športoch a vyzýva na ďalšie opatrenia v tejto oblasti; konštatuje, že európske rámce sú potrebné na zlepšenie systémov prestupov hráčov tak, aby spĺňali európske normy a ciele, najmä pokiaľ ide o trh práce a finančné predpisy;

33. pripomína potrebu regulovať činnosť agentov a uznáva, že nedávne reformy na trhu s futbalovými prestupmi vrátane zriadenia strediska pre výmenu informácií, požiadaviek na udeľovanie licencií v prípade agentov a obmedzenia výšky provízií agentov sú krokmi správnym smerom; nalieha na príslušné športové orgány, aby zabezpečili bezodkladné vykonanie týchto reforiem, a vyzýva Komisiu, aby sledovala pokrok;

34. trvá na tom, že boj proti korupcii v športe, ktorá je často spojená s praním špinavých peňazí a trestnou činnosťou, si vyžaduje nadnárodnú spoluprácu medzi všetkými zainteresovanými stranami a orgánmi;

Utorok 23. novembra 2021

35. vyzýva členské štáty a príslušné orgány, aby dôrazne bojovali proti zneužívaniu v odvetví hazardných hier vrátane šírenia podvodných stránok a predátorských praktík s cieľom chrániť maloletých a zraniteľné osoby pred akýmkoľvek rizikom;
36. naliehavo vyzýva Radu a Komisiu, aby prekonali patovú situáciu v súvislosti s podpisom a ratifikáciou Dohovoru Rady Európy o manipulácii športových súťaží;
37. zdôrazňuje potrebu budovania kapacít na posilnenie preventívnych a antidopingových opatrení v športe prostredníctvom spoločnej európskej stratégie, ktorá zahŕňa úzku spoluprácu a výmenu informácií medzi orgánmi presadzovania práva vo všetkých krajinách EÚ;
38. zdôrazňuje potrebu informačných a vzdelávacích kampaní zameraných na predchádzanie dopingmu, ovplyvňovania výsledkov zápasov, korupcii, násiliu, fyzickému a duševnému zneužívaniu a na iné otázky týkajúce sa čestnosti so zameraním na amatérsky šport;

Zaistenie bezpečných, inkluzívnych a rovnakých podmienok v športe

39. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zapojili všetky príslušné zainteresované strany do zabezpečenia toho, aby politika a právne predpisy v oblasti športu podporovali rodovú rovnosť s osobitným dôrazom na boj proti všetkým formám násilia a obťažovania, rodovým stereotypom, nízkemu zviditeľneniu a mediálnemu pokrytiu, ako aj rozdielom v mzdách, príplatkoch a odmenách;
40. vyzýva národné športové federácie, aby pristúpili k vyrovnaniu prémie športovkyňiam a športovcom podľa príkladu Írskej futbalovej asociácie;
41. vyzýva Komisiu, aby uznala význam sociálneho začleňovania osôb s nedostatkom príležitostí, utečencov, etnických menšín a komunity LGBTIQ+ v športe a podporovala ho, uplatňujúc pritom zásadu na nikoho nezabudnúť;
42. zdôrazňuje, že treba využiť významnú spoločenskú váhu vrcholového športu na zvýšenie informovanosti o problémoch, ktorým čelia osoby LGBTIQ+ v športe;
43. naliehavo vyzýva športové orgány a verejné orgány, aby účinne bojovali proti diskriminácii, násiliu a nenávisťným prejavom a zaručili bezpečné a inkluzívne podmienky v športe pre všetkých športovcov, divákov a zamestnancov na športoviskách aj online;
44. trvá na uplatňovaní prístupu nulovej tolerancie, pokiaľ ide o rasizmus a násilie v športe, a naliehavo vyzýva Komisiu, členské štáty a športové federácie, aby zaviedli opatrenia na predchádzanie takýmto incidentom a prijali účinné sankcie a kroky na podporu obetí;
45. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o začlenenie osôb s duševným a telesným postihnutím do športových aktivít a programov a aby zvýšili viditeľnosť súťaží pre osoby so zdravotným postihnutím v médiách;
46. zdôrazňuje, že treba zvýšiť financovanie a odstrániť všetky prekážky pre osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom vzdelávacích a osvetových kampaní, špecializovanej odbornej prípravy pre príslušných aktérov a dostupnej športovej infraštruktúry, ktorá umožňuje účasť na športových podujatiach a zapojenie sa do športu;
47. vyzýva členské štáty, aby svojim olympijským a paralympijským šampiónom ponúkali rovnakú finančnú odmenu a podporovali olympijských a paralympijských športovcov s nízkymi príjmami;
48. pripomína, že EÚ čelí demografickým výzvam, ako je starnutie obyvateľstva, a že osobitná pozornosť by sa mala venovať podpore aktívneho starnutia prostredníctvom fyzickej aktivity;
49. naliehavo vyzýva médiá v členských štátoch, aby viac informovali o širšom okruhu športov, najmä o tých, ktorým sa venujú ženy a mládež;
50. vyzýva členské štáty na zavedenie osobitných opatrení, aby sa deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia umožnil prístup k športom, ktoré si vyžadujú vysoké náklady na vybavenie a sú spojené s vysokými poplatkami, a to vrátane zimných športov;

Utorok 23. novembra 2021

51. vyzýva inštitúcie EÚ, členské štáty a športové organizácie, aby uprednostňovali politiky, ktoré chránia deti pred diskrimináciou, obťažovaním a akoukoľvek formou zneužívania, zvyšujú informovanosť a poskytujú prístup k prostriedkom nápravy vrátane právneho poradenstva a včasnej ochrany;
52. víta štúdiu Komisie z roku 2019 s názvom Ochrana detí v športe a vyzýva Komisiu, aby pokračovala v práci v tejto oblasti, a to aj pravidelným zhromažďovaním a aktualizovaním údajov;
53. trvá na tom, že mladí športovci z rozvojových krajín musia byť chránení pred podvodmi a obchodovaním, mali by mať prospech z právneho postavenia v Európe a mala by sa im zabezpečiť podpora vrátane posudzovania a kontroly ich zmlúv;
54. vyzýva členské štáty a športové federácie, aby mladým ľuďom a športovcom poskytovali kurzy prvej pomoci;

Podpora zdravého a aktívneho životného štýlu spolu s príležitosťami na vzdelávanie a rozvoj

55. naliehavo vyzýva členské štáty a verejné orgány, aby rozvíjali športovú infraštruktúru, najmä vo vzdialených regiónoch a znevýhodnených oblastiach, a zvýšili počet hodín telesnej výchovy vrátane každodennej fyzickej aktivity, aktívnych prestávok a mimoškolských pohybových aktivít v školách a zároveň podnecovali zmenu vo vnímaní významu športu ako školského predmetu;
56. zdôrazňuje potrebu integrovaného prístupu k aktívnym mestám, ktorý podporuje fyzickú aktivitu v každodennom živote európskych občanov, a to aj na pracovisku, a ktorý zvyšuje a rozvíja aktívnu a udržateľnú mobilitu a dopravné prostriedky;
57. víta iniciatívy a kampane na podporu pohybovej aktivity, napríklad Európsky týždeň športu, #BeActive and HealthyLifestyle4All, a vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila informovanosť o týchto podujatiach v členských štátoch, najmä o podujatiach zameraných na školy; zdôrazňuje význam pravidelných posudzovaní ich dosahu a vplyvu;
58. žiada, aby sa usmernenia EÚ o dvojitej kariére športovcov uplatňovali a presadzovali v každom členskom štáte, rozšírili sa na všetkých pracovníkov v oblasti športu zapojených do štruktúrovaného športu a zaviedli sa konkrétne iniciatívy umožňujúce rekvalifikáciu;
59. opakuje svoju výzvu Komisii, členským štátom, športovým federáciám a klubom, aby podporovali možnosti dvojitej kariéry pre športovcov, a vyzýva Komisiu, aby zväzila zahrnutie cezhraničnej mobility športovcov do budúceho programu Erasmus+;
60. opätovne pripomína potrebu vypracovať stratégiu na podporu bývalých športovcov, aby sa im zabezpečil primeraný prístup k pracovným miestam, nadobúdaniu zručností alebo rekvalifikácii;
61. vyzdvihuje úlohu trénerov, pracovníkov v oblasti športu, trénerov a mladých pracovníkov pri rozvíjaní zručností detí a mládeže a ich vzdelávaní a zdôrazňuje, že primeraná odborná príprava zohráva dôležitú úlohu pri podpore účasti na športovej činnosti a pri zaručení bezpečného prostredia pre všetkých;
62. víta začlenenie mobility pracovníkov v oblasti športu do programu Erasmus+ na roky 2021 – 2027 a vyzýva Komisiu, vnútroštátne agentúry a športové federácie, aby o tejto novej príležitosti zvýšili informovanosť;
63. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali spoločné normy na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť, aby všetci tréneri disponovali primeranými zručnosťami a odbornou prípravou na tréning detí a mladých ľudí;
64. vyzýva Komisiu, aby vytvorila sieť vyslancov pre šport, a využila tak vplyv uznávaných športových vzorov na podporu fyzickej aktivity a zdravého životného štýlu;
65. uznáva cenný prínos športových dobrovoľníkov pre spoločnosť a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili systém v súlade s programom EÚ v oblasti zručností a na základe Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS) a Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) na uznávanie kvalifikácií získaných dobrovoľníkmi vrátane trénerov pracujúcich ako dobrovoľníci;

Utorok 23. novembra 2021

Pomoc na zabezpečenie úspešnej obnovy športu

66. trvá na tom, že sú potrebné podporné mechanizmy a mechanizmy cieľného financovania, ktoré umožnia opätovné oživenie odvetvia športu a všetkých druhov športu po pandémie COVID-19, a to aj prostredníctvom vnútroštátnych prostriedkov finančnej pomoci, Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a štrukturálnych fondov;
67. víta to, že niektoré členské štáty zahrnuli šport do svojich národných plánov na podporu obnovy a odolnosti;
68. vyzýva Komisiu, aby vo svojej revíznej správe o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorá sa má predložiť Európskemu parlamentu a Rade v roku 2022, poskytla údaje o investíciách a reformách súvisiacich so športom;
69. víta vyšší rozpočet pre šport v rámci súčasného programu Erasmus+ a podporuje ďalšie synergie medzi fondmi a programami, akými sú EU4Health a LIFE; zdôrazňuje, že na zlepšenie využívania týchto nástrojov na podporu oživenia v športe je rozhodujúce, aby sa odstránili všetky prekážky v procese podávania žiadostí na vnútroštátnej úrovni;
70. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v nariadení o programe EU4Health chýba výslovný odkaz na šport;
71. naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby v nasledujúcom finančnom programovom období výrazne zvýšili rozpočet vyčlenený na amatérsky šport v rámci programu Erasmus+;
72. zdôrazňuje, že financovanie športu treba naďalej zvyšovať aj nad rámec programu Erasmus+, a to cielene s dôrazom na sociálny rozmer športu, najmä amatérskeho športu;
73. zdôrazňuje význam prípravných akcií a pilotných projektov v oblasti športu, ktoré poskytujú dodatočné finančné prostriedky pre amatérsky šport a zabezpečujú sľubné výsledky;
74. vyzýva Komisiu, aby zvýšila počet schválených pilotných projektov a prípravných akcií v oblasti športu;
75. zdôrazňuje, že treba podporovať športový cestovný ruch ako jeden z prostriedkov na posilnenie obnovy a odolnosti odvetvia športu po pandémie ochorenia COVID-19;
76. pripomína, že je dôležité chrániť tradičné športy a podporovať ich primeranými finančnými prostriedkami v rámci európskeho kultúrneho dedičstva a regionálnej identity;
77. vyzýva celoštátne, regionálne a miestne orgány, aby uznali kľúčovú úlohu športu a pohybovej aktivity v oblastiach, ako je obnova miest, cestovný ruch a územná súdržnosť, a aby podnecovali príslušné investície v rámci politiky súdržnosti EÚ, konkrétne vzhľadom na Európsky sociálny fond plus, Európsky fond regionálneho rozvoja a Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti;
78. vyzýva Komisiu, aby podporovala využívanie finančných prostriedkov z programu REACT-EU na projekty týkajúce sa športovej infraštruktúry za predpokladu, že je udržateľná, prispieva k dlhodobému oživeniu hospodárstva a podporuje cestovný ruch;
79. upozorňuje Komisiu a riadiace orgány na dôležitú úlohu malých športových klubov a združení a poukazuje na nedostatok ľudských a materiálnych zdrojov, ktoré majú k dispozícii na prístup k európskemu financovaniu a cieľovej podpore;
80. vyzýva členské štáty, aby zväzili uplatňovanie najnižšej možnej sadzby DPH na odvetvie športu ako jeden z nástrojov na uľahčenie prístupu k jeho službám po pandémie ochorenia COVID-19;
81. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami vrátane občianskej spoločnosti, sociálnych partnerov a verejných orgánov vypracovala metodiku na vymedzenie kritérií merania a monitorovania spoločenského dosahu projektov súvisiacich so športom a aby pravidelne aktualizovala a predkladala údaje o spoločenskom vplyve športu;
82. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pravidelne aktualizovali a predkladali údaje o hospodárskom vplyve športu;

Utorok 23. novembra 2021

Podpora prechodu k udržateľnej a inovatívnej budúcnosti

83. berie na vedomie úsilie, ktoré vyvíjajú kluby a federácie na zabezpečenie environmentálnej udržateľnosti; vyzýva však inštitúcie EÚ, členské štáty a športové federácie, aby ďalej podporovali a presadzovali rozvoj športu a organizovanie environmentálne ambiciózných športových podujatí;
84. trvá na tom, že šport treba zosúladiť so zásadami Európskej zelenej dohody a jej príspevkom k environmentálnej výchove a zmene správania;
85. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali ekologickú transformáciu odvetvia športu, najmä pokiaľ ide o výstavbu, rozširovanie a obnovu športovej infraštruktúry vrátane zariadení pre zimné športy;
86. zdôrazňuje význam športu a fyzickej aktivity v rámci iniciatívy Nový európsky Bauhaus a uznáva potenciál rozvoja aktívnych priestorov a podpory udržateľnej športovej infraštruktúry; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa v rámci tejto iniciatívy uprednostnia projekty zahŕňajúce šport, najmä tie vo verejnom priestore;
87. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby stanovila harmonizované minimálne kritériá prístupnosti, kritériá udržateľnosti a bezpečnostné normy pre športovú infraštruktúru vrátane opatrení na zabránenie každej forme obťažovania a aby podporila začleňovanie, ako aj mobilitu športovcov a pracovníkov v oblasti športu;
88. žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala pracovným podmienkam stavebných pracovníkov zapojených do budovania športovej infraštruktúry;
89. zdôrazňuje význam inovácií a medziodvetvovej spolupráce v športe, najmä pri rozvoji digitálnych nástrojov na zvýšenie zapojenia do pohybovej aktivity, s osobitným zameraním na mládež;
90. zdôrazňuje, že v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 by sa mali napláňovať nové spôsoby organizovania športových podujatí s využitím dostupných digitálnych technológií;
91. vyzýva Komisiu a Európsky technologický inštitút, aby vytvorili znalostné a inovačné spoločenstvo (ZIS) v oblasti športu, ktoré podporí inovácie, odolnosť a nadnárodnú spoluprácu;
92. vyzýva inštitúcie EÚ, aby začali diskusiu o budúcnosti a možnostiach elektronického športu a zbierali údaje s cieľom posúdiť toto odvetvie a predložiť štúdiu o jeho sociálnom a hospodárskom vplyve;
93. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne a účinným spôsobom riešila rastúci problém nezákonného vysielania športových podujatí naživo;

o

o o

94. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a európskym, medzinárodným a národným športovým federáciám a organizáciám.
-

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0464

Digitalizácia európskeho podávania správ, monitorovania a auditu**Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o digitalizácii vykazovania, monitorovania a auditu na úrovni EÚ (2021/2054(INL))**

(2022/C 224/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 322 ods. 1 a článok 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (nariadenie o rozpočtových pravidlách) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) ⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (smernica o ochrane finančných záujmov) ⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (smernica o boji proti praniu špinavých peňazí) ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na článok 22 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Komisie o zbere údajov na účely účinných kontrol a auditov ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. mája 2020 s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutí o absolútorii za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2018, oddiel III – Komisia a výkonné agentúry ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 29. apríla 2021 s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutí o absolútorii za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2019, oddiel III – Komisia a výkonné agentúry ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 58 I, 18.2.2021, s. 2.⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 417, 11.12.2020, s. 381.⁽⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0164.

Utorok 23. novembra 2021

- so zreteľom na bod 24 záverov Európskej rady zo 17. až 21. júla 2020 o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027,
 - so zreteľom na vyhlásenie Súdneho dvora v spojených veciach C-465/00, C-38/01 a C-139/01 Österreichischer Rundfunk⁽⁹⁾, v ktorom sa uvádza, že „v demokratickej spoločnosti [existuje] právo daňovníkov a verejnosti vo všeobecnosti byť informovaní o používaní verejných prostriedkov“,
 - so zreteľom na štúdiu s názvom „50 najväčších prijímateľov prostriedkov z SPP a Kohézneho fondu v každom členskom štáte EÚ“, ktorú vypracovala tematická sekcia pre rozpočtové veci na žiadosť Výboru pre kontrolu rozpočtu,
 - so zreteľom na štúdiu o posúdení európskej pridanej hodnoty s názvom „Digitalizácia európskeho podávania správ, monitorovania a auditu“, ktorú vypracovali parlamentné výskumné služby,
 - so zreteľom na osobitnú správu Dvora audítorov č. 4/2020: Využívanie nových zobrazovacích technológií na monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky: celkovo stabilný pokrok, ale pomalší pri monitorovaní klímy a životného prostredia,
 - so zreteľom na články 47 a 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0311/2021),
- A. keďže v súlade s článkom 15 Zmluvy o fungovaní Európskej únie dodržiavajú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie v čo najväčšej možnej miere zásadu otvorenosti;
- B. keďže pokiaľ ide o plnenie rozpočtu, uplatňovanie uvedenej zásady znamená, že európski občania by mali vedieť, kde a na aký účel Únia vynakladá finančné prostriedky; konštatuje, že počet mimorozpočtových nástrojov naďalej rastie; domnieva sa, že nástroje ako Next Generation EU sú základom priameho riadenia Komisie; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Európsky parlament plnil svoj mandát v oblasti rozhodovania, kontroly a udeľovania absolutória; požaduje aktualizáciu nariadenia o rozpočtových pravidlách, aby Európsky parlament mohol plniť svoj mandát v oblasti kontroly týchto nových mechanizmov; zdôrazňuje, že je to obzvlášť dôležité v súvislosti s digitalizáciou európskeho vykazovania, monitorovania a auditu;
- C. keďže informovanosť verejnosti o vynakladaní finančných prostriedkov Únie a ich plná transparentnosť majú zásadný význam pre schválenie týchto výdavkov a zároveň sú dôležité pre zaistenie zodpovednosti, dôveryhodnosti a lepšej kontroly výdavkov vrátane prevencie nesprávneho používania, korupcie, podvodov a konfliktu záujmov;
- D. keďže článkom 38 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa stanovujú súčasné pravidlá zverejňovania informácií o prijímateľoch a ďalších informácií;
- E. keďže rozdiely v plnení týchto pravidiel viedli k tomu, že v každom členskom štáte v súčasnosti existuje jeden systém vykazovania pre SPP, no systémov vykazovania pre štrukturálne politiky a politiku súdržnosti je v členských štátoch viac ako 250;
- F. keďže v súčasnosti sú významné rozdiely v štruktúre týchto systémov, ich fungovaní a spôsobe vyhľadávania a poskytovania informácií z nich;
- G. keďže pre priame, nepriame alebo zdieľané hospodárenie s finančnými prostriedkami Únie fragmentácia údajov mimoriadne sťažuje, ba až znemožňuje identifikáciu konečných príjemcov;
- H. keďže množstvo systémov neobsahuje jedinečné identifikačné čísla fyzických a právnických osôb;
- I. keďže v prípade právnických osôb sa v súčasných systémoch vo väčšine prípadov nenachádzajú informácie o vlastníkoch alebo vlastníkoch a o konečných užívateľoch výhod; keďže digitalizácia vykazovania, monitorovania a auditu v EÚ je najužitočnejším nástrojom na predchádzanie dezinformáciám v prípade verejnej dostupnosti informácií, ktoré nie sú citlivé;

⁽⁹⁾ ECLI:EU:C:2003:294, bod 85.

Utorok 23. novembra 2021

- J. keďže Európsky parlament viackrát požiadal Komisiu, aby mu poskytla informácie o 50 najväčších prijímateľoch prostriedkov z SPP a zo štrukturálnych fondov v každom členskom štáte, no zatiaľ dostával neúplné a neuspokojivé odpovede;
- K. keďže v roku 2020 Európsky parlament inicioval štúdiu s cieľom identifikovať 50 najväčších prijímateľov prostriedkov z SPP a štrukturálnych fondov v každom členskom štáte na základe verejne dostupných informácií, ktorá priniesla zaujímavé zistenia a zároveň sa ňou preukázalo, aké je naďalej náročné identifikovať množstvo konečných prijímateľov;
- L. keďže súčasná situácia de facto znemožňuje komukoľvek získať prehľad o tom, koľko prostriedkov koneční prijímatelia získavajú z SPP, štrukturálnych politík a politík súdržnosti;
- M. keďže zistenia Dvora audítorov prezentované 2. septembra 2021 počas verejného vypočutia vo výbore CONT ukázali jasnú potrebu zlepšiť transparentnosť súčasného systému dohľadu nad finančnými prostriedkami Únie;
- N. keďže niektoré právnické a fyzické osoby pôsobia vo viac ako jednom členskom štáte, a preto dostávajú dotácie Únie vo viacerých členských štátoch, a vzhľadom na to, že podnikové štruktúry môžu byť veľmi zložité a neprehľadné, Komisia nedokáže sledovať celkovú sumu získanú každou z týchto nadnárodných spoločností;
- O. keďže Európska rada v súlade s dohodou hláv štátov a predsedov vlád o VFR na roky 2021 – 2027 zo 17. – 21. júla 2020 v bode 24 svojich záverov pripustila, že na účely kontroly a auditu treba poskytovať viac informácií o konečných prijímateľoch finančných prostriedkov Únie;
- P. keďže všetky tieto faktory poukazujú na naliehavú potrebu vytvoriť v celej Únii jednotný, transparentný, ľahko použiteľný štandardizovaný interoperabilný digitálny systém, pokiaľ možno podľa zásad otvorených zdrojov, aby tak výkonné orgány členských štátov mohli vykazovať informácie o prijímateľoch prostriedkov z SPP, z fondov štrukturálnych politík, politiky súdržnosti a zo všetkých ostatných fondov s cieľom umožniť vnútroštátnym orgánom kontroly a auditu, úradu OLAF a Európskej prokuratúre a ďalším inštitúciám a orgánom Únie získavať spoľahlivé informácie o totožnosti konečných prijímateľov, výške im poskytovaných prostriedkov a z ktorých fondov;
- Q. keďže verejnosť by mala mať čo najširší prístup k informáciám o priamych a konečných príjemcoch finančných prostriedkov Únie v súlade s platnými pravidlami ochrany údajov a s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) o zverejňovaní údajov o príjemcoch finančných prostriedkov Únie;
- R. keďže takýto systém by mal zaistiť harmonizáciu formátu údajov, byť strojovo čitateľný, obsahovať jedinečné identifikačné čísla, zahŕňať funkcie na vyhľadávanie a triedenie a byť interoperabilný, aby bolo možné zhromažďovať údaje nielen v súvislosti s jednou politikou alebo fondom, ale o všetkých politikách, fondoch a členských štátoch, a mali by sa týkať priameho, nepriameho, ako aj zdieľaného riadenia;
- S. keďže vývoj takéhoto systému by mala mať v kompetencii Komisia, aby zaistila jeho plnú interoperabilitu vrátane automatického prekladu jeho hlavných prvkov a aby sa zabezpečilo čo najrýchlejšie zavedenie takéhoto systému vo všetkých členských štátoch, politikách a fondoch;
- T. keďže takýto systém sa musí vyvíjať spolu s najvyššou úrovňou kybernetickej bezpečnosti, aby sa zamedzilo akýmkoľvek kybernetickým útokom alebo pokusom o kybernetické útoky na uvedený systém používaný vo všetkých členských štátoch;
- U. keďže vývoj takéhoto systému by sa mal financovať z rozpočtu Únie a mal by byť poskytnutý členským štátom a regionálnym orgánom zodpovedným za prevádzku a údržbu týchto systémov vykazovania, ako aj novinárom, predstaviteľom občianskej spoločnosti a širokej verejnosti spolu s kurzmi odbornej prípravy pre štátnych úradníkov zodpovedných za každodennú prevádzku systémov;
- V. keďže v systémoch vykazovania v rámci SPP, štrukturálnych politík a politík súdržnosti nemožno reálne neustále aktualizovať najnovšie informácie o vlastníkoch právnických osôb, t. j. o konečných prijímateľoch, mali by preto byť systémy automaticky prepojené s verejnými obchodnými registrami a so spoločnými databázami konečných prijímateľov;

Utorok 23. novembra 2021

- W. keďže verejné subjekty sú často priamymi prijímateľmi finančných prostriedkov z SPP alebo štrukturálnych fondov, ktoré sa v rámci plnenia konkrétneho programu následne vyplácajú ďalším prijímateľom; keďže v takýchto situáciách by mal byť verejný subjekt zároveň povinný informovať o identite konečných prijímateľov prostriedkov; keďže súčasťou digitálneho systému by okrem iného mala byť aj interoperabilita s internými systémami príslušných vnútroštátnych orgánov a orgánov, riadiacich a platobných orgánov, ako aj s vnútroštátnymi databázami verejného obstarávania a verejných súťaží;
- X. keďže takýto interoperabilný systém by mal byť v súlade s pravidlami všeobecného nariadenia o ochrane údajov a primeranými pravidlami de minimis pre zverejňovanie údajov;
- Y. keďže údaje o prijímateľoch finančných prostriedkov z SPP, štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu by mali byť prístupné verejnosti najmenej päť rokov;
- Z. keďže pravidlá o zverejňovaní údajov o prijímateľoch finančných prostriedkov z politik zdieľaného riadenia by sa mali podľa možnosti zosúladiť s pravidlami pre prijímateľov finančných prostriedkov v rámci priameho riadenia; keďže satelitné údaje by sa mali využívať častejšie a lepšie, čím by sa odstránili prekážky, ktoré v súčasnosti bránia rozsiahlemu využívaniu nových technológií platobnými agentúrami ⁽¹⁰⁾;
1. žiada Komisiu, aby do konca roku 2021, a to aj v rámci nadchádzajúcej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách, predložila potrebné legislatívne návrhy na zmeny nariadenia o rozpočtových pravidlách podľa odporúčaní uvedených v prílohe k tomuto uzneseniu;
 2. domnieva sa, že finančné dôsledky požadovaného návrhu by mali byť hradené z rozpočtu Únie;
 3. domnieva sa, že pre celkovú dôveru v inštitúcie Únie, a teda aj v projekty ďalšej európskej integrácie má zaistenie dôvery vo finančné riadenie prostriedkov Únie zásadný význam;
 4. keďže cloudové služby sú strategickým inovačným faktorom digitálnej transformácie a že zriadenie Európskej aliancie pre priemyselné údaje, edge a cloud v júli 2021 je v tejto súvislosti významným krokom;
 5. zdôrazňuje, že jasné, zrozumiteľné a spravodlivé pravidlá nároku na podporu alebo účasť na výdavkových programoch sú prvým predpokladom podpory týkajúcej sa finančného riadenia prostriedkov Únie;
 6. je pevne presvedčený, že najefektívnejším a najúčinnjším spôsobom, ako ešte zvýšiť ochranu finančných prostriedkov Únie a umožniť ešte lepšiu kontrolu, je vytvoriť integrovaný, interoperabilný a harmonizovaný systém na zhromažďovanie, monitorovanie a analýzu informácií o konečných prijímateľoch vo všetkých členských štátoch;
 7. domnieva sa, že transparentnosť informácií o uplatňovaní pravidiel a v tej súvislosti aj o totožnosti prijímateľov prostriedkov z rôznych fondov a programov, ako aj sumách, ktorú dostávajú, a politikách na prevenciu podvodov je zásadnou súčasťou súčasťou zaistovania dôvery vo finančné riadenie prostriedkov Únie; pripúšťa, že zverejňovanie údajov o príjmech by malo zahŕňať prahové hodnoty de minimis v súlade s platnými pravidlami ochrany údajov a so stálou judikatúrou Súdneho dvora;
 8. okrem toho sa domnieva, že najlepším nástrojom na boj proti dezinformáciám vo všetkých členských štátoch by mohla byť transparentnosť zabezpečená programom digitalizácie, v rámci ktorého sa vytvorí integrovaný, interoperabilný a harmonizovaný systém;
 9. domnieva sa, že transparentnosť informácií o konečných prijímateľoch je tiež veľmi účinným nástrojom v boji proti možnému nesprávnemu používaniu, konfliktom záujmov, podvodom a korupcii spojených s vynakladaním a rozdeľovaním finančných prostriedkov Únie;
 10. domnieva sa, že transparentnosť verejných finančných prostriedkov zabezpečuje viac zodpovednosti a dôvery občanov vo verejné orgány;

⁽¹⁰⁾ Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 4/2020: Využívanie nových zobrazovacích technológií na monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky: celkovo stabilný pokrok, ale pomalší pri monitorovaní klímy a životného prostredia.

Utorok 23. novembra 2021

11. zdôrazňuje, že transparentnosťou informácií o konečných prijímateľoch sa zaistí, aby orgány auditu, kontroly a orgány udeľujúce absolútorium v rámci vnútroštátnych správnych orgánov, Komisie, Rady a Európskeho parlamentu mali oveľa lepšie a precíznejšie možnosti zabezpečiť efektívne vynakladanie finančných prostriedkov podľa pravidiel a politických ambícií; zdôrazňuje, že Dvor audítorov, OLAF a Európska prokuratúra budú tiež schopné plniť si povinnosti efektívnejšie a precíznejšie s úplným a spoľahlivým prístupom k úplným a spoľahlivým informáciám;
12. ďalej zdôrazňuje, že koherentnejšie zverejňovanie údajov o konečných prijímateľoch v celej Únii poskytne novinárom, zástupcom občianskej spoločnosti a širokej verejnosti oveľa lepšie možnosti klásť legitímne otázky, vyjadrovať znepokojenie, a následne odhaľovať potenciálne prípady nesprávneho použitia alebo podvodov s finančnými prostriedkami Únie či podozrenia z účasti politicky exponovaných osôb;
13. domnieva sa, že je neprijateľná súčasná situácia, ktorá neumožňuje získať dostatočne úplný obraz o prijímateľoch finančných prostriedkov a ich výške, najmä z fondov so zdieľaným riadením, predovšetkým pre nemožnosť spočítať jednotlivé sumy pre toho istého priameho a/alebo konečného príjemcu a/alebo konečného užívateľa výhod, a požaduje čo najrýchlejšiu zmenu na zvýšenie transparentnosti a efektívnosti finančných prostriedkov Únie;
14. je pevne presvedčený, že najefektívnejšou nápravou tejto situácie je revízia príslušných častí nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom zvýšiť transparentnosť o prijímateľoch finančných prostriedkov, ich výške a toho, o ktoré fondy a programy Únie ide;
15. zdôrazňuje, že takáto zmena nariadenia o rozpočtových pravidlách si môže vyžadovať zmeny odvetvových právnych predpisov pre fondy a programy;
16. zdôrazňuje, že takáto revízia súčasného nariadenia o rozpočtových pravidlách by mala byť súčasťou nadchádzajúcej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách oznámenej Komisiou, ktorá bude predložená vo štvrtom štvrtroku 2021;
17. domnieva sa, že revízia nariadenia o rozpočtových pravidlách by mala mať pevný právny základ pre povinné používanie otvorených a štandardizovaných údajov o verejnom obstarávaní, ako aj stanoviť povinné zavedenie systémov IT na kontrolu rozpočtu a ich interoperabilitu s vnútroštátnymi a regionálnymi databázami;
18. zdôrazňuje, že revíziou by sa malo zabezpečiť používanie štandardizovaných súborov údajov a možnosť identifikácie konečných príjemcov finančných prostriedkov; domnieva sa, že k povinným informáciám zhromažďovaným na účely auditu a kontroly má patriť aspoň identifikačné číslo právnickej osoby, vnútroštátne identifikačné číslo fyzickej osoby, údaj o druhu prijímateľa, subdodávateľov, konečných užívateľov výhod, či je prijímateľ aj poberateľom štátnej pomoci a jeho kontaktné údaje; zdôrazňuje, že prístup k citlivým údajom prostredníctvom interoperabilného digitálneho systému vykazovania a monitorovania by mal byť obmedzený pre zodpovedné vnútroštátne a európske orgány, inštitúcie a orgány na účely auditu, kontroly a absolútorí a mal by byť v prísnom súlade s požiadavkami na ochranu údajov;
19. zdôrazňuje, že Komisia by mala zabezpečiť, aby bolo používanie integrovaných a štandardizovaných nástrojov vykazovania a monitorovania povinné a aby sa plne uplatňovalo v členských štátoch, a teda aby už nebolo výlučne dobrovoľné;
20. zdôrazňuje, že ak je priamym prijímateľom finančných prostriedkov Únie právnická osoba, revíziou by sa mala tiež zabezpečiť možnosť identifikácie jej skutočných vlastníkov;
21. zdôrazňuje, že ak je priamym prijímateľom právnická osoba vo vlastníctve inej právnickej osoby, malo by sa zaistiť, aby bolo možné identifikovať aj skutočných vlastníkov tejto inej právnickej osoby, a táto povinnosť by mala platiť pre všetky právnické osoby v štruktúre vlastníkov; domnieva sa preto, že je potrebné, aby materské spoločnosti zaviedli jedinečné identifikačné čísla príjemcov tak, aby každá dcérska spoločnosť mala poradové číslo, ktorým sa umožní úplné sledovanie finančných prostriedkov až ku konečnému príjemcovi a konečnému užívateľovi výhod;
22. konštatuje, že táto povinnosť identifikovať konečného užívateľa výhod by sa mala uplatňovať prinajmenšom vtedy, ak niektorá fyzická alebo právnická osoba vlastní viac ako 15 % danej spoločnosti; zdôrazňuje, že podnikové akcie vo vlastníctve príbuzných by sa mali spočítavať a započítavať ako jeden celok;

Utorok 23. novembra 2021

23. konštatuje, že povinnosť identifikovať konečných užívateľov výhod v spoločnosti by mala platiť aj vtedy, ak sa spoločnosť nachádza v krajine, ktorá nie je členom Únie;
24. konštatuje, že revíziou nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa malo zároveň zabezpečiť, že verejnoprávne subjekty, ktoré sú priamymi prijímateľmi finančných prostriedkov Únie, budú povinné informovať o konečných prijímateľoch prostriedkov, t. j. či ide o inú fyzickú alebo právnickú osobu, ako je tento verejnoprávny subjekt; zdôrazňuje potrebu interoperability digitálneho systému s internými systémami príslušných vnútroštátnych orgánov a orgánov, riadiacich a platobných orgánov, ako aj s vnútroštátnymi databázami verejného obstarávania a verejných súťaží;
25. vyzýva Komisiu, aby vyvinula a zaviedla systém na zabezpečenie digitalizácie európskeho vykazovania, monitorovania a auditu pre SPP, politiky Kohézneho fondu a štrukturálnych fondov a ďalších politík a sprístupnila ho finančným subjektom a subjektom zodpovedným za plnenie rozpočtu vrátane príslušných vnútroštátnych orgánov v rámci zdieľaného riadenia;
26. zdôrazňuje, že takýto systém má byť v maximálnej možnej miere založený na zásadách otvoreného zdroja a využívaní štandardizovaných súborov údajov a opatrení na zhromažďovanie, porovnávanie a agregovanie informácií a číselných údajov o konečných prijímateľoch a prijímateľoch finančných prostriedkov Únie na účely kontroly, auditu a udeľovania absolutória; zdôrazňuje potrebu elektronickej totožnosti ako prvého kroku na zvýšenie dôvery občanov vo verejné inštitúcie;
27. zdôrazňuje, že takýto systém by sa mal vyvinúť s cieľom zaistiť úplný súlad so zásadami transparentnosti stanovenými v hlave II kapitole 8 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
28. zdôrazňuje, že takýto systém by mal byť prístupný pre novinárov, zástupcov občianskej spoločnosti a širokú verejnosť s cieľom umožniť vyhľadávanie spôsobu využitia verejných finančných prostriedkov a prípadne odhaľovanie podvodov pri súčasnom dodržiavaní pravidiel všeobecného nariadenia o ochrane údajov;
29. žiada, aby sa tento systém vyvinul do dvoch rokov a pre orgány v členských štátoch zodpovedné za vykazovanie údajov bol bezplatne dostupný a povinný;
30. zdôrazňuje, že vývoj takéhoto systému by vnútroštátnym orgánom a príslušným inštitúciám Únie vrátane Európskeho parlamentu, Komisie, Dvora audítorov, úradu OLAF a Európskej prokuratúry mal v prípade potreby umožňovať zaistiť účinnú kontrolu konfliktu záujmov, nezrovnalostí a problémov duplicitného financovania a každého nesprávneho použitia finančných prostriedkov, a to aj pomocou moderných nástrojov IT, ako je ARACHNE;
31. poukazuje na skutočnosť, že takýto systém by mal umožňovať veľmi rýchlu identifikáciu opakovaných, prípadne nadmerne zastúpených prijímateľov finančných prostriedkov Únie vrátane víťazov verejného obstarávania;
32. vyzýva Komisiu, aby z rozpočtu Únie zabezpečila dostatočné finančné prostriedky pre takýto systém vrátane rozpočtových prostriedkov na odbornú prípravu a technickú pomoc pre zamestnancov vnútroštátnych a regionálnych orgánov, ktoré budú tento systém používať;
33. konštatuje, že takýto systém samotný nemôže obsahovať aktualizované údaje o vlastníkoch spoločností; ďalej konštatuje, že takáto požiadavka by znamenala, že riadiace orgány by sa stali zodpovednými za údaje o spoločnostiach, za ktoré zodpovednosť nenesú;
34. požaduje také riešenie systému, ktoré automaticky odkazuje na databázy aktualizovaných informácií o vlastníkoch spoločností a je tiež interoperabilné s internými systémami príslušných vnútroštátnych subjektov a orgánov, riadiacich a platobných orgánov, ako aj vnútroštátnymi databázami verejného obstarávania a verejných súťaží;
35. žiada, aby boli informácie o prijímateľoch finančných prostriedkov Únie prístupné verejnosti na obdobie najmenej piatich rokov;
36. zdôrazňuje, že takýto systém by mal byť v súlade s pravidlami Únie o ochrane údajov a stálou judikatúrou Súdneho dvora; konštatuje, že existujú rozdiely medzi mierou podrobnosti informácií, ktoré treba zhromažďovať, agregovať a uchovávať na účely auditu, kontroly a udeľovania absolutória a ktoré sa môžu sprístupniť verejnosti vo všeobecnosti; zdôrazňuje, že orgány auditu, kontroly a udeľovania absolutória musia mať plný prístup k všetkým dostupným informáciám, pričom zverejňovanie údajov môže byť obmedzené príslušnými požiadavkami na ochranu údajov a prahovými hodnotami de minimis;

Utorok 23. novembra 2021

37. zdôrazňuje, že takýto systém by mal byť účinne chránený pred kybernetickými hrozbami; žiada Komisiu, aby investovala do softvéru kybernetickej bezpečnosti na vysokej úrovni a pravidelne vykonávala testy na identifikáciu potenciálne zraniteľných miest aj na úrovni členských štátov;
38. potvrdzuje, že systém by mal byť v súlade s pravidlami pre minimálne sumy, ktoré sa nebudú zverejňovať; zdôrazňuje, že zodpovedné orgány by však mali vždy zhromažďovať informácie o všetkých finančných prostriedkoch vyplácaných jednotlivým prijímateľom, a ak celková čiastka vyplácaná jednému prijímateľovi prekročí minimálnu sumu, mali by sa zverejniť informácie o všetkých platbách tomuto prijímateľovi;
39. žiada Komisiu, aby zabezpečila, že tento systém sa v maximálne možnej miere bude používať aj pre fondy a politiky priameho riadenia s rovnakými pravidlami transparentnosti ako v prípade prijímateľov finančných prostriedkov z programov Únie;
40. okrem toho systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (ďalej len „EDES“) zohráva aj významnú úlohu pri ochrane finančných záujmov Únie; vyjadruje znepokojenie nad tým, že toto sa vzťahuje len na finančné prostriedky v rámci priameho hospodárenia, ktoré predstavujú len približne 20 % finančných prostriedkov EÚ; rovnako vyjadruje znepokojenie nad tým, že hospodárske subjekty, ktoré podľa úradu OLAF zle nakladajú s verejnými finančnými prostriedkami, nie sú automaticky vylúčené zo zmlúv financovaných z rozpočtu EÚ, ani nepodliehajú finančným sankciám; naliehavo vyzýva Komisiu, aby s cieľom zvýšiť účinnosť EDES pri nadchádzajúcej revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách rozšírila rozsah jeho pôsobnosti;
41. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie a sprievodné odporúčania Komisii a Rade.
-

Utorok 23. novembra 2021

PRÍLOHA K UZNESENIU

TEXT VYŽIADANÉHO NÁVRHU

Návrh

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 322 ods. 1, v spojení so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä jej článkom 106a,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov,

v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V súlade s požiadavkami Európskeho parlamentu a s ohľadom na bod 24 záverov Európskej rady zo 17. až 21. júla 2020 by sa s cieľom posilniť ochranu rozpočtu Únie a Nástroja Európskej únie na obnovu pred podvodmi a nezrovnalosťami na účely kontroly a auditu mali zaviesť štandardizované opatrenia pre zhromažďovanie, porovnávanie a agregovanie informácií a číselných údajov o konečných prijímateľoch a prijímateľoch finančných prostriedkov Únie.
- (2) Na zabezpečenie účinných kontrol a auditov je potrebné zhromažďovať údaje o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie v rámci zdieľaného riadenia a z projektov a reforiem podporovaných podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti⁽¹⁾, vrátane údajov o skutočných vlastníkoch prijímateľov finančných prostriedkov. Pravidlá zhromažďovania a spracúvania takýchto údajov budú musieť byť v súlade s platnými pravidlami ochrany údajov.
- (3) Na posilnenie ochrany rozpočtu Únie by Komisia mala sprístupniť integrovaný a interoperabilný informačný a monitorovací systém vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizík s cieľom prístupu, agregácie a analýzy uvedených údajov na účely všeobecného povinného použitia zo strany členských štátov. Týmto systémom by sa mala zabezpečiť účinná kontrola konfliktu záujmov, nezrovnalostí a problémov s duplicitným financovaním, ako aj akéhokoľvek neoprávneného používania finančných prostriedkov. Komisia, Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) a ďalšie vyšetrovacie a kontrolné orgány Únie by mali mať k týmto údajom potrebný prístup, aby mohli vykonávať svoju funkciu dohľadu nad kontrolami a auditmi, ktoré majú v prvom rade vykonávať členské štáty na odhaľovanie nezrovnalostí a vedenie administratívnych zisťovaní neoprávneného použitia dotknutých finančných prostriedkov Únie, ako aj na získanie presného prehľadu o ich rozdelení.
- (4) Nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa mení takto:

1. Článok 36 sa mení takto:

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

Utorok 23. novembra 2021

a) v odseku 3 sa vkladá toto písmeno:

„ee) zhromažďovanie údajov o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie“;

b) v odseku 4 sa vkladá toto písmeno:

„cc) využívanie integrovaného a interoperabilného elektronického informačného a monitorovacieho systému vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizík s cieľom prístupu k údajom o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, a analýzy týchto údajov.“

2. Článok 38 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Komisia vhodným spôsobom a včas sprístupní informácie o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, pričom bude vychádzať z údajov zhromaždených v integrovanom a interoperabilnom elektronickom informačnom a monitorovacom systéme zavedenom v súlade s článkom 129a.

Prvý pododsek tohto odseku sa vzťahuje aj na ostatné inštitúcie Únie pri plnení rozpočtu podľa článku 59 ods. 1. Ak je prijímateľom finančných prostriedkov právnická osoba, zverejnia sa informácie o osobách a subjektoch, ktoré vlastní viac ako 15 % tohto subjektu.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. S náležitým ohľadom na požiadavky dôvernosti a bezpečnosti, najmä na ochranu osobných údajov, sa zverejňujú tieto informácie, ktoré nie sú citlivé:

a) meno/názov prijímateľa;

b) právna povaha prijímateľa, a to:

i) fyzická osoba;

ii) právnická osoba;

iii) verejný subjekt alebo inštitúcia;

iv) iné;

c) lokalita prijímateľa, konkrétne:

i) adresa prijímateľa finančných prostriedkov, ak je prijímateľom právnická osoba;

ii) región na úrovni NUTS 2, ak je prijímateľom finančných prostriedkov fyzická osoba;

d) právne viazaná suma;

e) povaha a účel opatrenia.“;

c) odsek 4 sa vypúšťa;

d) odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Ak sú osobné údaje zverejnené, tieto informácie sa odstránia päť rokov po skončení rozpočtového roka, v ktorom boli finančné prostriedky právne viazané. Rovnaký postup sa uplatňuje aj v prípade osobných údajov týkajúcich sa právnických osôb, ktorých oficiálny názov označuje jednu alebo viaceré fyzické osoby.“

Utorok 23. novembra 2021

3. Článok 63 sa mení takto:

a) vkladá sa tento odsek:

„1a. Pri výkone úloh súvisiacich s plnením rozpočtu členskej štáty zhromažďujú údaje o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, v súlade s požiadavkami integrovaného a interoperabilného elektronického informačného a monitorovacieho systému zriadeného podľa článku 129a. Doplňujúce požiadavky na používanie systému v danom odvetví možno stanoviť v pravidlách pre dané odvetvie.“;

b) v odseku 2 prvom pododseku sa vkladá toto písmeno:

„bb) zhromažďujú údaje o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, a to pomocou integrovaného a interoperabilného elektronického informačného a monitorovacieho systému, ktorý Komisia sprístupnila v súlade s článkom 129a.“;

c) v odseku 4 sa vkladá toto písmeno:

„bb) používajú integrovaný a interoperabilný elektronický informačný a monitorovací systém, ktorý Komisia zriadila v súlade s článkom 129a.“

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 129a

Integrovaný a interoperabilný elektronický informačný a monitorovací systém

1. Finančným subjektom a subjektom zapojeným do plnenia rozpočtu vrátane príslušných vnútroštátnych orgánov v rámci zdieľaného riadenia Komisia zriadi, prevádzkuje a poskytuje integrovaný a interoperabilný elektronický informačný a monitorovací systém vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizík s cieľom posudzovať a analyzovať údaje o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie.

2. Systém uvedený v odseku 1 vychádza zo štandardizovaných opatrení na zhromažďovanie, porovnávanie a agregovanie informácií a číselných údajov o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, na účely kontroly a auditu. Tento systém umožňuje účinnú kontrolu konfliktu záujmov, nezrovnalostí, problémov s duplicitným financovaním a akéhokoľvek nesprávneho použitia finančných prostriedkov.

3. K povinným informáciám zhromaždeným v systéme okrem iného patria:

a) IČ DPH alebo identifikačné číslo pre právnické osoby;

b) národné identifikačné číslo pre fyzické osoby;

c) právne postavenie prijímateľa finančných prostriedkov, a to:

i) fyzická osoba;

ii) právnická osoba;

iii) verejnoprávny subjekt alebo inštitúcia;

iv) iné;

d) dodávateľ (dodávateľia) a subdodávateľ (subdodávateľia);

e) konečný vlastník/koneční vlastníci vždy, keď je prijímateľom, vlastníkom, dodávateľom alebo subdodávateľom právnická osoba;

f) informácia o tom, či príjemca dostáva aj štátnu pomoc;

Utorok 23. novembra 2021

g) kontaktné informácie o všetkých prijímateľoch a konečných vlastníkoch.

4. Komisii, úradu OLAF, Dvoru audítorov a v prípade členských štátov zúčastnených na posilnenej spolupráci podľa nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939, Európskej prokuratúry, ako aj iným vyšetrovacím a kontrolným orgánom Únie vrátane orgánu zodpovednému za udelenie absolútoría sa poskytne prístup k informáciám, ktoré sa nachádzajú v systéme uvedenom v odseku 1, ak je to potrebné na výkon ich funkcie.

5. Každé spracúvanie osobných údajov na účely prevádzky systému musí byť v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

6. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 269 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá prevádzky a fungovania systému uvedeného v odseku 1 vrátane pravidiel o zhromažďovaní údajov a prístupe k informáciám obsiahnutým v tomto systéme.“

5. V článku 154 ods. 4 prvom pododseku sa vkladá toto písmeno:

„dd) zabezpečujú zhromažďovanie údajov o tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, v rozsahu zodpovedajúcom požiadavkám systému uvedeného v článku 129a.“

6. Článok 269 sa mení takto:

a) v odseku 3 sa prvá veta nahrádza takto:

„Delegovanie právomoci uvedené v článku 70 ods. 1, článku 71 treťom odseku, článku 129a, článku 161 a článku 213 ods. 2 druhom a treťom pododseku môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať.“;

b) v odseku 6 sa prvá veta nahrádza takto:

„Delegovaný akt prijatý podľa článku 70 ods. 1, článku 71 tretieho odseku, článku 129a, článku 161 a článku 213 ods. 2 druhého a tretieho pododseku nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku.“

V ...

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

Streda 24. novembra 2021

P9_TA(2021)0468

Európska stratégia pre kritické suroviny

Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o európskej stratégii pre kritické suroviny (2021/2011(INI))

(2022/C 224/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), najmä na jej články 9, 151, 152, článok 153 ods. 1 a 2 a článok 173, ktorý sa týka priemyselnej politiky EÚ a okrem iného odkazuje na konkurencieschopnosť priemyslu EÚ, a článok 208, v ktorom sa opätovne potvrdzuje, že EÚ musí zohľadňovať ciele rozvojovej spolupráce pri uskutočňovaní politík, ktoré môžu ovplyvniť rozvojové krajiny,
- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), najmä na jej článok 3 ods. 3, ktorý odkazuje na vnútorný trh, udržateľný rozvoj a sociálne trhové hospodárstvo, a článok 5 ods. 3, ktorý odkazuje na zásadu subsidiarity,
- so zreteľom na Protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o EÚ a ZFEÚ,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií ⁽¹⁾ (nariadenie o taxonómii),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu ⁽²⁾ (nariadenie o preprave odpadu),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach ⁽³⁾ (nariadenie o nerastoch z konfliktných oblastí),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1037 z 8. júna 2016 o ochrane pred subvencovanými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie ⁽⁴⁾ (antisubvenčné nariadenie EÚ),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade ⁽⁶⁾ (rámcová smernica o odpade),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/21/ES z 15. marca 2006 o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/35/ES ⁽⁷⁾ (smernica o banskom odpade),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách ⁽⁸⁾ (smernica o priemyselných emisiách),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 190, 12.7.2006, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 176, 30.6.2016, s. 55.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 38.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 102, 11.4.2006, s. 15.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17.

Streda 24. novembra 2021

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie⁽⁹⁾ (smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva⁽¹⁰⁾ (smernica o vtáctve),
- so zreteľom na smernicu Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín⁽¹¹⁾ (smernica o biotopoch),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami⁽¹²⁾ (smernica o zverejňovaní nefinančných informácií),
- so zreteľom na dohodu prijatú 12. decembra 2015 na 21. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP 21) v Paríži (Parížska dohoda),
- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a na ciele udržateľného rozvoja OSN vrátane cieľa udržateľného rozvoja č. 12 „Zodpovedná spotreba a výroba“ a cieľa udržateľného rozvoja č. 15 „Život na pevnine“,
- so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv,
- so zreteľom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv,
- so zreteľom na usmernenie OECD o náležitej starostlivosti v záujme zodpovedného obchodného správania,
- so zreteľom na usmernenia Programu OSN pre životné prostredie z roku 2009 týkajúce sa sociálneho posudzovania životného cyklu produktov,
- so zreteľom na osobitnú správu Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA) z mája 2021 s názvom Úloha kritických nerastných surovín pri prechode na čistú energiu (The Role of Critical Minerals in Clean Energy Transitions),
- so zreteľom na osobitnú správu IEA z mája 2021 s názvom Nulová bilancia emisií do roku 2050: plán globálneho energetického sektora (Net zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector),
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry z 13. januára 2021 s názvom Rast bez ekonomického rastu (Growth without economic growth),
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry z 30. augusta 2021 s názvom Obmedzenie vplyvu získavania surovín na klímu (Improving the climate impact of raw material sourcing),
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (ďalej len „EHSV“) z 25. marca 2021 s názvom Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti,
- so zreteľom na záverečnú správu Komisie zo septembra 2020 s názvom Štúdia o únijnom zozname kritických surovín (2020) a na sprievodné prehľady o kritických surovinách,
- so zreteľom na výhľadové štúdiu Komisie z 3. septembra 2020 s názvom Kritické suroviny pre strategické technológie a odvetvia v EÚ,

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 124, 25.4.2014, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7.

⁽¹¹⁾ Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 330, 15.11.2014, s. 1.

Streda 24. novembra 2021

- so zreteľom na správu Komisie z 5. novembra 2018 s názvom Správa o kritických surovinách a obehovom hospodárstve,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2021 s odporúčaniami pre Komisiu k náležitej starostlivosti podnikov a zodpovednosti podnikov ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 16. decembra 2020 o novej stratégii pre európske MSP ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2020 o novej priemyselnej stratégii pre Európu ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. februára 2021 o novom akčnom pláne v oblasti obehového hospodárstva ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. apríla 2020 o koordinovanom postupe EÚ v boji proti pandémie ochorenia COVID-19 a jej dôsledkom ⁽¹⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore ⁽¹⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o novej stratégii EÚ – Afrika: partnerstvo pre udržateľný a inkluzívny rozvoj ⁽¹⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. apríla 2017 o vykonávaní smernice o banskom odpade ⁽²⁰⁾,
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách, o zrušení smernice 2006/66/ES a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020, ktorý Komisia predložila 10. decembra 2020 (COM(2020)0798),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. septembra 2020 s názvom Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti (COM(2020)0474),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. mája 2021 s názvom Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy (COM(2021)0350),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. októbra 2020 s názvom Pracovný program Komisie na rok 2021 – Vitálna Únia v krehkom svete (COM(2020)0690),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. mája 2020 s názvom Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie (COM(2020)0456),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. marca 2020 s názvom Nový akčný plán pre obehové hospodárstvo: za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu (COM(2020)0098) a na pracovný dokument útvarov Komisie z 11. marca 2020 s názvom Na ceste ku globálnemu obehovému hospodárstvu: súčasný stav a výhľad do budúcnosti (SWD(2020)0100),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. decembra 2015 s názvom Kruh sa uzatvára – Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo (COM(2015)0614),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu (COM(2020)0103),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. februára 2021 s názvom Preskúmanie obchodnej politiky – otvorená, udržateľná a asertívna obchodná politika (COM(2021)0066),
- so zreteľom na publikáciu OECD z 12. februára 2019 s názvom Globálny výhľad v oblasti zdrojov materiálov do roku 2060: hospodárske faktory a environmentálne dôsledky (Global Material Resources Outlook to 2060: Economic Drivers and Environmental Consequences),

⁽¹³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0073.

⁽¹⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0359.

⁽¹⁵⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0321.

⁽¹⁶⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0040.

⁽¹⁷⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁸⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0005.

⁽¹⁹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0108.

⁽²⁰⁾ Ú. v. EÚ C 298, 23.8.2018, s. 132.

Streda 24. novembra 2021

- so zreteľom na publikáciu Svetovej banky z roku 2020 s názvom Nerasty pre opatrenia v oblasti klímy: náročnosť prechodu na čistú energiu z hľadiska nerastov (Minerals for Climate Action: The Mineral Intensity of the Clean Energy Transition),
 - so zreteľom na závery Rady zo 17. decembra 2020 o zabezpečení obehovosti a ekologickosti obnovy,
 - so zreteľom na závery Rady zo 16. novembra 2020 na tému Obnova, ktorá urýchľuje prechod na dynamickejší, odolnejší a konkurencieschopnejší európsky priemysel,
 - so zreteľom na závery Rady z 28. novembra 2019 na tému Obehové hospodárstvo v sektore stavebníctva,
 - so zreteľom na závery Rady zo 4. októbra 2019 s názvom Viac obehovosti – Prechod na udržateľnú spoločnosť,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre medzinárodný obchod,
 - so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A9-0280/2021),
- A. keďže kritické suroviny sú pôvodcami tvorby priemyselnej hodnoty, a preto významným spôsobom ovplyvňujú odberateľské odvetvia; keďže je strategicky dôležité, aby EÚ znížila svoju závislosť, chránila svoje toky a hodnotové a dodávateľské reťazce a podporovala, presadzovala a digitalizovala ekosystémy, pretože ide o novú kľúčovú kapacitu v medzinárodnej (priemyselnej) hospodárskej súťaži; keďže komplexná stratégia pre kritické suroviny by mala zahŕňať vysoké environmentálne a spoločenské normy;
- B. keďže rastúca populácia a prechod na digitálne, vysoko energeticky účinné a klimaticky neutrálne hospodárstva vedú vo všetkých scenároch k výrazne vyššiemu dopytu po kritických surovinách ⁽²¹⁾;
- C. keďže technológie, ktoré si vyžadujú kritické suroviny, budú zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečení toho, aby EÚ aj celý svet dokázali dosiahnuť ciele podľa Parížskej dohody;
- D. keďže komplexná stratégia EÚ pre kritické suroviny by mala byť založená na prísnych environmentálnych a sociálnych normách a normách v oblasti ľudských práv, pričom by sa mal zohľadniť aj nedostatok nerastných surovín v prírode;
- E. keďže EÚ v súčasnosti dodáva len 1 % surovín pre veternú energiu, menej ako 1 % lítiových batérií, menej ako 1 % palivových článkov, len 2 % surovín relevantných pre robotiku a len 1 % fotovoltických systémov na báze kremíka ⁽²²⁾;
- F. keďže v oznámení Komisie o aktualizácii novej priemyselnej stratégie na rok 2020 sa uvádza 137 produktov a surovín (predstavujúcich 6 % celkovej hodnoty tovaru dovezeného do EÚ) používaných v citlivých ekosystémoch, od ktorých je EÚ značne závislá, a to najmä v energeticky náročných priemyselných odvetviach a zdravotných ekosystémoch, ako aj ďalšie produkty potrebné na podporu zelenej a digitálnej transformácie; keďže 52 % týchto produktov sa dováža z Čínskej ľudovej republiky;
- G. keďže kríza COVID-19 negatívne ovplyvnila globálne dodávateľské reťazce a viedla k nedostatku kritických surovín v Európe;

⁽²¹⁾ Svetová banka, Minerals for Climate Action: The Mineral Intensity of the Clean Energy Transition; Výhľadová štúdia Európskej komisie; OECD, Celosvetové materiálne zdroje a ich perspektíva do roku 2060: hospodárske faktory a environmentálne dôsledky (Global Material Resources Outlook to 2060: Economic Drivers and Environmental Consequences).

⁽²²⁾ Výhľadová štúdia Komisie.

Streda 24. novembra 2021

- H. keďže jednou z najväčších výziev týkajúcich sa kritických surovín v Európe je recyklácia; keďže odvetvie recyklácie kritických surovín má významný potenciál tvorby pracovných miest; keďže sa odhaduje, že samotné odvetvie recyklácie trakčných batérií v EÚ do roku 2035 vytvorí približne 10 500 pracovných miest;
- I. keďže recyklácia, nahrádzanie a zmena modelov správania a spotreby majú potenciál znížiť dopyt po kritických surovinách;
- J. keďže podľa Univerzity OSN sa v roku 2016 celková hodnota druhotných surovín v odpade z elektrických a elektronických zariadení odhadovala na približne 55 miliárd EUR⁽²³⁾; keďže podľa tej istej štúdie bolo až 90 % odpadu z elektrických a elektronických zariadení na svete nezákonne obchodovaných alebo uložených na skládkach;
- K. keďže je zrejmé, že – aj vzhľadom na plánované nové povinnosti náležitej starostlivosti – sú potrebné nové udržateľné formy získavania materiálu a že v EÚ a jej susedstve by sa mal využiť potenciál získavania materiálu podľa prísnych noriem udržateľnosti, pričom treba v plnej miere zohľadniť možnosti obehového hospodárstva, ako sú recyklácia, dizajn výrobkov, nahrádzanie materiálov a zníženie ich využívania;
- L. keďže EHSV vo svojom stanovisku z 25. marca 2021 „zdôrazňuje, že je dôležité rozšíriť definíciu a paradigmu kritických surovín. Tradične sa kritické suroviny chápu ako materiály pochádzajúce hlavne z ťažobného priemyslu. Je to príliš úzke vymedzenie, ktoré obmedzuje rast v oblasti ekologických zdrojov energie. V súčasnosti sa materiály na báze dreva môžu účinne využívať v oveľa väčšom rozsahu ako v minulosti. Ide o oblasť, ktorá rýchlo napreduje: od textilu po nové technológie v oblasti ľahších a ekologicky vhodnejších batérií. Biohospodárstvo má jedinečné možnosti, ako zvýšiť odolnosť hospodárstva EÚ a geopolitickú stabilitu nášho kontinentu. Využívanie obnoviteľných materiálov by zároveň pomohlo zmierniť zmenu klímy, keďže umožňuje udržiavať fosílné emisie v zemi a vytvárať ekologickú odolnosť voči odvetviam fosílnych palív“;
- M. keďže – ako sa uvádza v stanovisku – „v rozvojových krajinách existuje veľmi málo príkladov takého vývozu surovín, ktorý by stimuloval udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj, z ktorého by mali prospech široké vrstvy obyvateľstva. Naopak, táto situácia so sebou často prináša sociálne vykorisťovanie a znečisťovanie životného prostredia, pričom z nej profitujú len niektorí“;
- N. keďže dodávky mnohých kritických surovín sú vysoko koncentrované mimo EÚ, pričom Čína poskytuje Únii 98 % dodávok prvkov vzácnych zemín, Turecko poskytuje 98 % jej dodávok boritanu a Južná Afrika zabezpečuje 71 % potrieb EÚ v oblasti platiny, 92 % irídia, 80 % ródia a 93 % ruténia⁽²⁴⁾;
- O. keďže budúce scenáre naznačujú, že na výrobu batérií do elektrických vozidiel a uskladňovanie energie bude EÚ v porovnaní so súčasnými dodávkami pre celé hospodárstvo EÚ v roku 2030 potrebovať 18-krát viac lítia a 5-krát viac kobaltu a v roku 2050 takmer 60-krát viac lítia a 15-krát viac kobaltu⁽²⁵⁾;
- P. keďže v EÚ sa pripravujú štyri projekty udržateľnej ťažby lítia v celkovej hodnote 2 miliardy EUR, ktoré by sa mali realizovať v rokoch 2022 až 2024; keďže sa očakáva, že do roku 2025 v EÚ pokryjú až 80 % potrieb lítia v odvetví batérií, čím priamo prispejú k našej strategickej autonómii;
- Q. keďže nedostatok kritických surovín vyvoláva čoraz väčšie obavy v oblasti priemyslu a bezpečnosti, najmä v dôsledku predpokladaného exponenciálneho nárastu výroby, najmä výroby batérií, ktoré sú nevyhnutné na prechod na produkciu energie z obnoviteľných zdrojov;
- R. keďže EÚ musí zlepšiť svoju strategickú autonómiu v kľúčových oblastiach, ako sú dodávky kritických surovín, čo má zásadný význam aj z hľadiska posilnenia jej schopnosti v otázkach obrany a kozmického priestoru;

⁽²³⁾ Baldé, C.P., Forti V., Gray, V., Kuehr, R., Stegmann, P. *The Global E-waste Monitor – 2017*, Univerzita, OSN, International Telecommunication Union & International Solid Waste Association, Bonn/Ženeva/Viedeň, 2017.

⁽²⁴⁾ Oznámenie Komisie s názvom *Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti*.

⁽²⁵⁾ Oznámenie Komisie s názvom *Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti*.

Streda 24. novembra 2021

- S. keďže vzhľadom na to, že EÚ sa bude v súvislosti s napĺňaním svojich potrieb kritických surovín naďalej spoliehať na medzinárodnú dodávateľskú reťazce, dôležitú úlohu budú zohrávať aj opatrenia na zvýšenie transparentnosti, účinnosti a predvídateľnosti globálnych obchodných trhov;
- T. keďže odvetvie surovín vytvára približne 350 000 pracovných miest v EÚ a viac ako 30 miliónov pracovných miest v nadväzujúcich výrobných odvetviach, ktoré sú od neho závislé⁽²⁶⁾; keďže prechod na obehovejšie hospodárstvo by mohol do roku 2030 v EÚ priniesť čistý nárast pracovných miest o 700 000 miest⁽²⁷⁾;
- U. keďže pri ťažobnej činnosti môžu byť pracovníci vystavení škodlivým a nebezpečným podmienkam; keďže pracovné práva a ochrana sa v jednotlivých krajinách sveta a ťažobných lokalitách výrazne líšia;
- V. keďže kritické suroviny sa nevyskytujú samostatne, ale v zmiešaných rudách so základnými kovmi, a keďže ich spracovanie si vyžaduje značné množstvo energie; keďže konkurencieschopnosť a ziskovosť produkcie je preto determinovaná dostupnosťou stabilnej a cenovo dostupnej energie, ako aj identifikáciou a rozvojom relevantných metód, postupov a technológií;
- W. keďže Európska environmentálna agentúra vo svojej správe s názvom Rast bez ekonomického rastu uvádza, že ekonomický rast je úzko spojený so zvýšením výroby, spotreby a využívania zdrojov, čo má negatívny vplyv na prírodu, klímu a zdravie ľudí, a že súčasný výskum naznačuje, že je nepravdepodobné, že by sa ekonomický rast mohol úplne oddeliť od jeho vplyvov na životné prostredie;

Výzvy a príležitosti

1. domnieva sa, že integrovaný prístup v rámci celého hodnotového reťazca – od zberu odpadu a dizajnu výrobkov v záujme ich recyklovateľnosti až po materiálové zhodnocovanie – je kľúčovou stratégiou na zvýšenie dodávok kritických surovín; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že zber odpadu a dizajn výrobkov majú nízku úroveň technologickej pripravenosti; zdôrazňuje, že zameranie sa len na recykláciu nebude stačiť na uspokojenie rastúceho dopytu po kritických surovinách; konštatuje, že hoci nahrádzanie kritických surovín má obmedzenia z hľadiska účinnosti výrobkov, je inherentným cieľom dotknutých priemyselných odvetví a príslušných výskumných projektov z dôvodu vysokých cien a závislosti a môže pomôcť riešiť problémy vyplývajúce z nedostatku kritických surovín; zdôrazňuje, že je potrebné neustále podporovať výskum a inovácie v oblasti recyklácie a nahrádzania kritických surovín a dizajnu výrobkov a vyvíjať v tomto ohľade ďalšie úsilie;
2. zdôrazňuje, že získavanie kritických surovín je viazané na geografickú polohu, je stále značne závislé od fosílnnej energie, môže viesť k nepriamemu a priamemu úniku uhlíka a je vystavené nekalej hospodárskej súťaži; konštatuje, že získavanie kritických surovín je často spojené s potenciálne významnými environmentálnymi vplyvmi, ako je strata biodiverzity alebo kontaminácia ovzdušia, pôdy a vody, a s možnými konfliktmi s miestnymi komunitami; zdôrazňuje potrebu prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov v ťažobnom a rafinérskom odvetví; konštatuje preto, že na podporu odvetvia pri jeho transformácii je potrebná aktívna priemyselná politika a prístup k cenovo dostupným zdrojom čistej energie; ďalej berie na vedomie priaznivé podmienky pre nízkoemisné a udržateľné ťažobné činnosti v EÚ a žiada, aby sa ďalej preskúmali možnosti získavania zdrojov v členských štátoch bohatých na kritické suroviny;
3. upozorňuje, že pri prechode EÚ ku klimatickej neutralite by nemala byť závislosť od fosílnych palív nahradená závislosťou od surovín; zdôrazňuje, že táto transformácia by mala znížiť závislosť EÚ od dovozu kritických surovín; ďalej zdôrazňuje úlohu, ktorú môžu pri znižovaní závislosti od kritických surovín v rámci EÚ zohrávať inovácie, nové technológie, minimalizácia spotreby zdrojov a udržiavanie a opätovné používanie cenných surovín;

⁽²⁶⁾ Stanovisko EHSV z 25. marca 2021.

⁽²⁷⁾ Oznámenie Komisie z roku 2020 s názvom Odolnosť v oblasti kritických surovín:: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti.

Streda 24. novembra 2021

4. konštatuje, že vývoj a budúce rozsiahle zavádzanie technológií – vrátane nových digitálnych aplikácií, výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a batérií pre elektrické a ľahké dopravné prostriedky – povedú k zvýšeniu dopytu po určitých kritických surovinách a iných surovinách; žiada zohľadnenie toho, že rastúce ambície krajín v oblasti klímy a digitalizácie zvyšujú hospodársku súťaž na svetových trhoch a vytvárajú dodatočný tlak na bezpečnosť dodávok surovín v Európe;

5. vyzýva Komisiu, aby pred uverejnením budúceho zoznamu kritických surovín do roku 2023 dôkladne preskúmala metodiku posudzovania týkajúceho sa kritického významu surovín s cieľom zhodnotiť, či tento zoznam treba rozšíriť, pričom sa zohľadní vývoj medzinárodnej situácie v oblasti kritických surovín, scenáre budúceho dopytu po kritických surovinách a iných surovinách a sociálne a ekologické kritériá založené na hlavných zásadách OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a ciele udržateľného rozvoja, aby sa tak získal širší obraz o podmienkach ťažby na celom svete; ďalej Komisiu vyzýva, aby v analýze rizika ohrozenia dodávok náležite zohľadnila všetky environmentálne externality týkajúce sa ťažby a spracovania surovín; vyzýva tiež na komplexnú diskusiu, do ktorej sa zapoja všetky zainteresované strany;

6. vyzýva Komisiu, aby venovala pozornosť nielen kritickým surovinám, ale aj potenciálnej kritickosti ďalších surovín potrebných pre silné dodávateľské reťazce, kontinuitu výroby a dvojakú transformáciu a ich dostupnosti zo zdrojov EÚ, pričom treba zohľadniť aj nedostatok nerastných surovín v prírode; zdôrazňuje, že popri osobitných nerastných surovinách nadobúdajú rozhodujúci význam aj „bežne produkované“ suroviny, ako napríklad meď, hélium a nikel, pretože dopyt po nich sa v klimaticky neutrálnej spoločnosti zvyšuje;

7. žiada Komisiu, aby zaujala holistický prístup pri posudzovaní dôsledkov niektorých nízkouhlíkových technológií, technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a digitálnych technológií, ktoré využívajú rovnaké kritické suroviny, a aby preskúmala kritické dodávateľské reťazce, a to i s ohľadom na potreby jednotlivých odvetví; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby prevládali riešenia, ktoré rešpektujú zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti, majú nulové emisie a efektívne využívajú zdroje;

8. žiada Komisiu zabezpečiť, aby sa národné plány odolnosti a obnovy v rámci nástroja Next Generation EU zaoberali výzvami spojenými s ekonomicky, environmentálne a sociálne udržateľnými dodávkami kritických surovín; žiada členské štáty, aby investovali viac finančných prostriedkov do recyklácie kritických surovín a aby do svojich strategických plánov obnovy zahrnuli požiadavky na kritické suroviny, zdroje dodávok a náklady;

9. žiada, aby sa vynakladali investície do odbornej prípravy a rekvalifikácie pracovníkov, a to aj prostredníctvom Mechanizmu spravodlivej transformácie, pretože ťažobné zručnosti možno preniesť na oblasť ťažby, spracovania a recyklácie kovov a nerastov, pokiaľ možno v tých istých regiónoch; vyzýva Komisiu zabezpečiť, aby sa príslušné finančné prostriedky zameriavali aj na vplyv transformácie v bývalých ťažobných oblastiach na sociálnu oblasť, zamestnanosť a životné prostredie;

10. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súvislosti s kritickými surovinami čo najskôr vytvorili dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu (IPCEI) s cieľom strategicky a udržateľne plánovať dopyt EÚ po surovinách v kontexte dvojakej transformácie, pričom treba zohľadniť požiadavky, zdroje dodávok a (sociálne, environmentálne a finančné) náklady; zdôrazňuje, že dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu pre kritické suroviny by sa mal zameriavať na všetky relevantné témy, ako sú recyklácia, opätovné použitie, nahrádzanie, obmedzenie využívania materiálov a ťažby, aby sa znížila kritickosť a závislosť; zdôrazňuje, že tieto projekty by mali uvoľniť nevyužitý potenciál v krajinách EÚ bohatých na kritické suroviny, ktorých zdroje zatiaľ neboli využité;

11. vyzýva Komisiu, aby podporovala výskum a vývoj týkajúci si kritických surovín, ako aj zručnosti a kompetencie malých a stredných podnikov (MSP) v tejto oblasti ako stratégiu rastu vyspelých technológií EÚ, ako sú lítiovo-iónové batérie, palivové články, veterné turbíny, elektrické trakčné motory, fotovoltická technológia, robotika, bezpilotné vzdušné prostriedky, 3D tlač a široká škála digitálnych technológií a zdravotníckych pomôcok;

12. vyzýva Komisiu, aby vykonala komplexné, vedecké a na dôkazoch založené posúdenie vplyvu s cieľom určiť minimálne objemy kritických surovín strategického významu, ktoré sú potrebné na dvojakú transformáciu;

Streda 24. novembra 2021

13. konštatuje, že spoľahlivé a plne funkčné hodnotové reťazce vrátane prieskumu a recyklácie zohrávajú pre EÚ kľúčovú úlohu a sú nevyhnutným predpokladom na dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody, priemyselnej stratégie i dvojakej transformácie EÚ, ako aj zabezpečenia jej budúcej priemyselnej konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity;
14. domnieva sa, že je nevyhnutné zabezpečiť možnosti financovania udržateľnej výroby, spracovania alebo recyklácie všetkých kritických surovín uvedených v oznámení Komisie o odolnosti v oblasti kritických surovín;
15. vyzýva Komisiu, aby navrhla vedecky podložené kritériá udržateľnosti na vymedzenie toho, čo predstavuje udržateľnú investíciu do ťažobného odvetvia podľa nariadenia o taxonómii; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa ťažobnému priemyslu EÚ umožnilo prispievať k dvojakej, ekologickej a digitálnej transformácii;
16. požaduje, aby EÚ podporovala a financovala technologický rozvoj v oblasti kritických surovín s cieľom zvýšiť ich účinnosť, nahrádzanie, procesy recyklácie a uzavreté cykly materiálov; zdôrazňuje najmä potrebu osobitných finančných nástrojov a cielených fondov výskumu a inovácií pre procesy recyklácie a víta návrh podporiť v roku 2021 výskum a inovácie v oblasti kritických surovín, pokiaľ ide o spracovanie odpadu, progresívne materiály a nahrádzanie v rámci programu Horizont Európa, Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vnútroštátnych programov v oblasti výskumu a inovácií; ďalej zdôrazňuje význam výskumu a inovácií v záujme zvýšenia realizovateľnosti rafinérskych procesov, najmä v bankských odkaliskách a v baniach malého rozsahu; vyzýva Komisiu, aby zaviedla systémy podpory zamerané na podporu inovácií v oblasti nových ťažobných techník a nových projektov v oblasti ťažby malého rozsahu; požaduje rozvoj nových a inovačných technológií v oblasti udržateľnej ťažby kritických surovín v EÚ;
17. vyzýva Komisiu, Európsku investičnú banku a ostatné inštitúcie EÚ, aby v spolupráci s medzinárodnými partnermi poskytovali technickú a strategickú finančnú podporu na dlhodobé strategické investičné projekty v oblasti kritických surovín, a to aj pokiaľ ide o hľadanie nových nástrojov na rozdelenie rizík v ťažobnom priemysle, a aby presadzovali a podporovali investície do výskumu v oblasti udržateľného získavania a spracovania kritických surovín a v oblasti rafinérií, tak aby boli tieto investície v súlade s pravidlami EÚ a vysokými sociálnymi a environmentálnymi normami, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky pre všetkých;

Strategická autonómia a odolnosť

18. víta vytvorenie Európskej aliancie pre suroviny (ERMA) a – vzhľadom na celosvetovú geopolitickú situáciu a možné napätie v oblasti obchodu s bohatými producentnými krajinami mimo EÚ – jej súčasné zameranie na najkritickejšie suroviny, konkrétne prvky vzácnych zemín a magnety, a na kvantitatívne ciele v oblasti domácich zdrojov a zdrojov pochádzajúcich z krajín mimo EÚ s cieľom podporiť dlhodobé dodávateľské vzťahy pre širokú škálu malých a veľkých výrobcov v EÚ a znížiť súčasnú závislosť od niekoľkých tretích krajín; zdôrazňuje úlohu, ktorú Európska aliancia pre suroviny zohráva ako „investičný portál“, a nabáda túto alianciu, aby sa ďalej zapájala do predbežných posúdení s cieľom uvoľniť verejné a súkromné investície do udržateľných projektov v oblasti kritických surovín, ktoré boli predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie;
19. domnieva sa, že je dôležité pokračovať v rozvoji Európskej aliancie pre suroviny, najmä pokiaľ ide o materiály, ktoré majú veľký význam z hľadiska dvojakej transformácie, ako sú kritické suroviny potrebné na uskladňovanie a konverziu energie;
20. víta zámer Komisie zaviesť prostredníctvom budúceho Monitorovacieho strediska pre kritické technológie systém monitorovania, pokiaľ ide o súčasnú závislosť a riziká budúcej technologickej závislosti, a vyzýva na úzku spoluprácu medzi monitorovacím strediskom a subjektmi, ktoré sledujú dopyt po kritických surovinách;
21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že tvorba strategických zásob ešte nie je súčasťou akčného plánu, a vyzýva Komisiu, aby sa zamerala aj na zabezpečenie dodávok kritických surovín v EÚ tým, že povzbudí členské štáty, aby v rámci koordinovaného prístupu vytvárali strategické zásoby, ak sa to na základe analýzy považuje za vhodné; domnieva sa, že strategické vytváranie zásob v kombinácii s inými strategickými opatreniami prispieva k znižovaniu závislosti od kritických surovín; zdôrazňuje, že zvyšovanie dostupnosti by malo ísť ruka v ruke so znižovaním dopytu pri zohľadnení celého hodnotového reťazca – dizajnu, fungovania a skončenia životnosti;

Streda 24. novembra 2021

22. vyjadruje presvedčenie, že povedomie o možných problémoch s nedostatkom kritických surovín je príliš nízke a malo by sa zvýšiť; vyzýva Komisiu, aby rozšírila Európsku alianciu pre suroviny s cieľom posilniť spoluprácu medzi priemyselnými subjektmi v celom hodnotovom reťazci, členskými štátmi, regiónmi a tretími krajinami, odborovými zväzmi, občianskou spoločnosťou, výskumnými a technologickými organizáciami, investormi a mimovládnyimi organizáciami v tých odvetviach hospodárstva EÚ, ktoré sú najviac zasiahnuté prekážkami v dodávke kritických surovín, a to buď prostredníctvom rámca, ktorý ponúka Európska aliancia pre suroviny, alebo vytváraním odvetvových združení a združení zainteresovaných strán; zdôrazňuje, že projekty realizované v EÚ môžu vytvárať pracovné miesta, a preto vyzýva na podporu komplexného sociálneho dialógu; v tejto súvislosti zdôrazňuje naliehavú potrebu užších partnerstiev medzi aktérmi v oblasti kritických surovín, najmä v ťažobných odvetviach, a následnými užívateľmi, najmä inými priemyselnými združeniami, ako aj potrebu spoločného povedomia a záväzku zabezpečiť hodnotové reťazce, ktoré sú udržateľné a obehové;

23. domnieva sa, že je potrebná väčšia koordinácia a spoločné úsilie s cieľom rozvíjať odolné dodávateľské reťazce, aby sa uspokojil dopyt po súčasných a budúcich kritických surovinách pre potreby priemyslu EÚ a zabránilo sa tak narušeniu dodávateľského reťazca, znížila sa závislosť a zachovali sa vysoké sociálne a environmentálne normy; vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby sa hodnotenie dovozu a vývozu a celosvetovej ponuky a dopytu v oblasti kritických surovín, koordinácia tvorby zásob a monitorovanie získavania kritických surovín v EÚ vykonávalo koherentným a súdržným spôsobom, napríklad zriadením pracovnej skupiny pre kritické suroviny;

24. žiada Komisiu, aby diverzifikovala dodávateľské reťazce pre primárne aj sekundárne zdroje, a požaduje väčšiu transparentnosť informácií o dodávateľských reťazcoch;

25. konštatuje, že rastúce napätie medzi hlavnými mocnosťami odhalilo strategickú zraniteľnosť EÚ, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie kľúčových zdrojov vrátane kritických surovín a spracovaného materiálu; ďalej konštatuje, že monitorovanie závislosti od komodít a zabezpečenie prístupu ku kritickým surovinám môže zaistiť väčšiu odolnosť udržateľných dodávateľských reťazcov; poznamenáva, že pri transformácii na obehové hospodárstvo by sa osobitná pozornosť mala venovať kľúčovým dodávateľským reťazcom, v ktorých je závislosť EÚ od kritických surovín obzvlášť vysoká;

26. pripomína potenciál obehového hospodárstva, ktorý spočíva v optimalizovanom používaní výrobkov a služieb, vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali nové udržateľné a obehové obchodné modely v rámci novej iniciatívy pre udržateľné výrobky vrátane prístupu „produkt ako služba“ (PaaS), pokiaľ šetria zdroje, znižujú vplyv na životné prostredie a zabezpečujú ochranu spotrebiteľa; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uľahčili tieto prístupy zavedením regulačných rámcov;

27. považuje za dôležité podporovať prístup založený na obehovom hospodárstve v celom hodnotovom reťazci od dizajnu až po materiálové zhodnocovanie, pokiaľ ide o kľúčové technológie pre energetickú a digitálnu transformáciu a transformáciu v oblasti mobility, ako sú veterné elektrárne, solárne zariadenia, výroba batérií, elektrická mobilita a inteligentné siete; vyzýva Komisiu, aby stanovila prechod na obehové hospodárstvo za prioritu, a to znížením závislosti EÚ od dovozu, zlepšením efektívnosti využívania zdrojov, optimalizáciou spotreby zdrojov a uchovávaním a opätovným využívaním cenných surovín v rámci EÚ; pripomína svoju požiadavku uvedenú v uznesení o novom akčnom pláne v oblasti obehového hospodárstva, aby sa na základe komplexného hodnotenia vplyvu zväžila možnosť navrhnuť jasné a zrozumiteľné harmonizované označovanie trvácnosti, ktoré by mohlo mať podobu indexu, a opraviteľnosti, ktoré by mohli mať podobu jednotného hodnotenia opráv;

28. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s udržateľným získavaním kritických surovín posilnila spoluprácu s krajinami mimo EÚ, najmä s podobne zmýšľajúcimi partnermi, ako aj v rámci svojho zapojenia do činnosti Svetovej obchodnej organizácie (WTO);

Uzatváranie cyklu toku materiálu

29. zdôrazňuje, že je potrebné budovať dobre fungujúce trhy s druhotnými kritickými surovinami, aby sa zaručil ich neustály tok s cieľom posilniť priemyselné ekosystémy EÚ a zachovať pracovné miesta vo výrobnom sektore; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby preskúmala rovnováhu medzi dovozom a vývozom druhotných kritických surovín do EÚ a z EÚ a aby urýchlene zriadila stredisko pre monitorovanie trhu s kritickými druhotnými materiálmi vrátane kritických surovín; zdôrazňuje, že zaobchádzanie s kritickými surovinami v krajinách mimo EÚ musí byť v súlade s normami EÚ; konštatuje, že neexistuje žiadny univerzálny prístup; zdôrazňuje, že dosiahnutie cyklov čistých a bezpečných materiálov je predpokladom pre vytvorenie dôveryhodného trhu s druhotnými surovinami v EÚ;

Streda 24. novembra 2021

30. víta návrh na zmapovanie potenciálnych dodávok druhotných kritických surovín zo zásob, odpadov a spracovania vedľajších produktov v EÚ; nabáda Komisiu, aby toto mapovanie stanovila ako prioritu a vykonala ho skôr, ako sa plánuje; okrem toho Komisiu nabáda, aby toto mapovanie rozšírila na súčasné dostupné technológie používané na zníženie dopytu po kritických surovinách a na zvýšenie opätovného použitia kritických surovín v dodávateľskom reťazci; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať zavádzanie nástrojov spolupráce v rámci trhu s kritickými surovinami, ako je platforma EÚ v oblasti surovín, čo by malo zahŕňať aj obehové toky výrobkov a ich vývojové trendy, aby bolo možné vyhodnotiť, ktoré druhotné materiály sa dajú recyklovať;

31. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uvoľnili potenciál projektov druhotného spracovania prostredníctvom osobitných stimulov vrátane urýchlených licencií a aby poskytli stimuly na obnovu kritických surovín s cieľom zabezpečiť spoľahlivý, bezpečný a udržateľný prístup k nim;

32. poukazuje na význam recyklácie odpadu vzhľadom na značnú prítomnosť kritických surovín v elektrických alebo elektronických zariadeniach; konštatuje, že nárast objemu recyklovaných materiálov zrejme nebude z dlhodobého hľadiska postačovať na zníženie ťažby; ďalej konštatuje, že prechodom na obehovejšie hospodárstvo by sa mohlo vytvoriť 700 000 pracovných miest⁽²⁸⁾, predovšetkým ďalších pracovných miest v recyklačných zariadeniach a opravárskych službách; konštatuje, že demontáž a recyklácia sú významnou príležitosťou vrátiť pracovné miesta v oblasti priemyslu späť do EÚ; ďalej zdôrazňuje, že rozvoj recyklácie sa môže využiť ako reakcia na budúce potreby v oblasti surovín;

33. konštatuje, že sa očakáva, že podiel zozbieraných recyklovateľných lítiovo-iónových trakčných batérií do polovice 30-tych rokov tohto storočia výrazne vzrastie, čím sa vytvorí významný sekundárny zdroj dodávok;

34. konštatuje, že na to, aby boli priemyselné procesy recyklácie kritických surovín úspešné, je stále potrebné vynakladať rozsiahle súkromné a verejné investície do infraštruktúry triedenia, predbežného spracovania a zhodnocovania, do inovácií, výskumu a rozširovania technológií a do zručností, čím sa zabezpečia pracovné príležitosti, ktoré sa majú podľa očakávaní v nadchádzajúcich desaťročiach výrazne znásobiť; vyzýva Komisiu, aby poskytla stimuly na recykláciu a zhodnocovanie kritických surovín z ťažobných, spracovateľských a komerčných tokov odpadu s cieľom zabezpečiť spoľahlivý, bezpečný a udržateľný prístup k nim;

35. nabáda Komisiu, aby navrhla ciele pre minimálny obsah recyklovaných kritických surovín a osobitné ciele pre recykláciu kritických surovín spoločne so spoľahlivým rámcom monitorovania, pričom bude čerpať z návrhu nariadenia o batériách a použitých batériách a vychádzať z komplexného, vedeckého posúdenia vplyvu založeného na dôkazoch, v ktorom sa posúdia minimálne objemy kritických surovín potrebných na produkty, ktoré uľahčia dvojakú transformáciu, percentuálny podiel tohto dopytu, ktorý by sa mohol pokryť recykláciou v súlade s existujúcimi posúdeniami, a dostupnosť potrebných technológií; poznamenáva, že akékoľvek ciele znižovania týkajúce sa primárnych surovín by nemali viesť k tomu, že celková výťažnosť surovín klesne pod tieto minimálne objemy;

36. uznáva, že opustené priemyselné pozemky (skládky priemyselného odpadu a hlušiny) často obsahujú vyradené kritické suroviny, prvky vzácnych zemín a iné nerasty a kovy používané v technologických produktoch; podporuje preto dokumentáciu, hodnotenie a ťažbu cenných materiálov nachádzajúcich sa na týchto opustených priemyselných pozemkoch všade tam, kde je to možné a uskutočniteľné; zdôrazňuje, že na uvoľnenie tohto potenciálu je potrebné, aby sa modernizované rafinačné technológie zahrnuli do príslušných mechanizmov financovania výskumu, vývoja a inovácií;

37. zdôrazňuje, že sú potrebné prísnejšie kontroly vývozu kľúčových odpadových produktov obsahujúcich kritické suroviny z EÚ a že je potrebné vytvoriť rovnaké podmienky pre prevádzkovateľov zariadení na recykláciu, ktorí spĺňajú potrebné normy na bezpečné a účinné zhodnocovanie; vyzýva Komisiu, aby pri revízii nariadenia o preprave odpadu zabezpečila, že sa zabráni nezákonnému vývozu odpadových produktov obsahujúcich kritické suroviny; žiada, aby sa stanovili požiadavky, ktoré umožnia vyvážať odpadové produkty obsahujúce kritické suroviny len so zárukou, že sa spracujú v krajine určenia za podmienok rovnocenných sociálnym a environmentálnym normám EÚ;

38. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o riadny zber a recykláciu výrobkov obsahujúcich kritické suroviny po skončení životnosti namiesto toho, aby sa hromadili v domácnostiach alebo sa vyhadzovali na skládky odpadu či končili v spaľovaniach;

⁽²⁸⁾ Oznámenie Komisie s názvom Odolnosť v oblasti kritických surovín: zmapovanie cesty k väčšej bezpečnosti a udržateľnosti.

Streda 24. novembra 2021

39. žiada Komisiu, aby popri požiadavkách na ekodizajn, ktoré majú výrazne zlepšiť životnosť, trvanlivosť, opraviteľnosť, modulárnosť, opätovnú použiteľnosť a recyklovateľnosť výrobkov po skončení životnosti, ktoré sa vyrábajú alebo predávajú v EÚ, navrhla aj pravidlá pre dizajn výrobkov prispôbené rôznym kategóriám výrobkov, aby bolo možné jednoducho identifikovať a odstrániť časti alebo komponenty obsahujúce kritické suroviny, a to najmä zo spotrebiteľského odpadu; zdôrazňuje, že tieto opatrenia by mali vytvárať konkurenčné výhody pre podniky EÚ, nemali by na ne ukladať neprimeranú finančnú záťaž a mali by podnecovať inovácie;

40. domnieva sa, že náhrada kritických surovín je prospešná tam, kde ich možno nahradiť hojne sa vyskytujúcimi materiálmi, pričom však má malý prínos, ak sama o sebe nie je udržateľnou, nezohľadňuje obmedzenosť zdrojov, je kritickou alebo by sa takou mohla stať v dôsledku nahradzovania; uznáva význam zachovania kvality výrobkov a ich ekonomickej životaschopnosti; vyzýva Komisiu, aby podnecovala a zintenzívnila výskum a inovácie v oblasti náhrad za kritické suroviny v rámci rôznych použití;

Získavanie kritických surovín z EÚ

41. konštatuje, že zatiaľ čo inteligentný dizajn výrobkov, opätovné používanie materiálov, nahrádzanie recyklovanými materiálmi a podpora znižovania surovinovej stopy a stopy spotreby môžu výrazne obmedziť primárny dopyt – a tento potenciál by sa mal v plnej miere využiť, treba zabezpečiť zodpovedné a udržateľné získavanie kritických surovín s predchádzajúcim posúdením vplyvu v záujme zmiernenia potenciálneho sociálneho a environmentálneho vplyvu, ak uvedené opatrenia nie sú dostatočné na to, aby sa dosiahla ekonomicky životaschopná dodávka kritických surovín, alebo by tieto opatrenia viedli k zníženiu kvality produktov;

42. zdôrazňuje, že získavanie primárnych a druhotných surovín v EÚ podlieha najprísnejším environmentálnym a sociálnym normám na svete, ktoré sa musia náležite presadzovať, poskytuje tisíce kvalitných pracovných miest a je nevyhnutným predpokladom ekologickej a digitálnej transformácie; vyzýva preto všetkých aktérov, aby presadzovali zodpovedné a udržateľné projekty získavania kritických surovín v EÚ s cieľom podporiť miestnu výrobu a zvýšiť povedomie o environmentálnej stope dovozu kritických surovín z krajín mimo EÚ; domnieva sa, že sa musia stanoviť v rámci otvoreného, transparentného a vedecky podloženého postupu s včasným zapojením príslušných zainteresovaných strán a miestnych komunít;

43. vyjadruje pevné presvedčenie, že zodpovedné získavanie zdrojov v EÚ môže byť založené len na účinnom sociálnom dialógu, ktorý podporuje zdravie a bezpečnosť pracovníkov, zabezpečuje dôstojné pracovné miesta a pracovné podmienky a chráni práva pracovníkov prostredníctvom podpory rodovej rovnosti; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili ochranu pracovníkov v tomto odvetví vhodnými osobnými ochrannými prostriedkami;

44. poukazuje na príležitosť vytvoriť zodpovedný a udržateľný hodnotový reťazec v oblasti batérií získávaním kritických surovín ako grafit, kobalt a lítium z nových zariadení v EÚ;

45. berie na vedomie plán Komisie zaviesť programy pozorovania Zeme a diaľkového snímania na účely prieskumu zdrojov, prevádzkových činností a environmentálneho manažérstva po uzavretí zariadení; poukazuje na to, že prevádzkový regulačný dohľad možno posilniť používaním metód diaľkového snímania;

46. konštatuje, že preorientovanie sa na obehové hospodárstvo si v mnohých odvetviach a službách EÚ vyžaduje osobitné zručnosti a kompetencie na zabezpečenie vysokého stupňa environmentálneho správania a bezpečnosti pracovníkov, a zdôrazňuje osobitnú úlohu, ktorú pri tomto prechode zohrávajú priekopnícke subjekty, MSP a začínajúce podniky; ďalej konštatuje, že ťažobný priemysel je čoraz automatizovanejší, zatiaľ čo recyklácia a repasácia si stále vyžadujú vysoký podiel manuálnej práce; zdôrazňuje, že je dôležité udržiavať, rozvíjať a budovať príslušné odborné znalosti a zručnosti v oblasti ťažobných a spracovateľských technológií, ako aj v oblasti recyklácie a ďalších relevantných technológií v EÚ, pokiaľ ide o kritické suroviny aj vedľajšie produkty, keďže niektoré z nich sa môžu použiť na výrobu vysoko pokrokových chemických produktov; s poľutovaním konštatuje, že suroviny, ktoré sa v súčasnosti ťažia v EÚ, sa často musia vyvážať do Ázie na rafináciu, keďže EÚ stratila príslušné know-how a technológie, čo predstavuje ďalšiu závislosť;

Streda 24. novembra 2021

47. vyzýva Komisiu, aby požadovala účinné využívanie priemyselných vedľajších tokov obsahujúcich kritické suroviny; zdôrazňuje, že najmä v ťažobnom priemysle existuje veľký potenciál na obnovu a separáciu vzácnych zemín;
48. poukazuje na dôležitú úlohu členských štátov pri zvyšovaní udržateľných domácich dodávok kritických surovín z primárnych a druhotných zdrojov; vyzýva členské štáty, aby zlepšili včasnosť, predvídateľnosť a transparentnosť postupov schvaľovania projektov v oblasti prieskumu a získavania surovín, a to bez toho, aby sa znížili environmentálne a sociálne normy;
49. vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby udržateľné získavanie kritických surovín vychádzalo z prístupu, v rámci ktorého sa dôkladne zabezpečí rovnováha medzi rastúcou potrebou EÚ po udržateľne získavaných kritických surovinách a potrebou chrániť prírodu a biodiverzitu;
50. zdôrazňuje, že lepšia a flexibilnejšia predvídateľnosť a účinnosť, ako aj uprednostňovanie kľúčových faktorov, ako sú konkurencieschopné dodávky energie z obnoviteľných zdrojov a v prechodnom období dodávky nízkouhlíkovej energie, pomôžu uvoľniť potrebné investície;
51. očakáva, že Komisia poskytne ďalšie podrobnosti o realizácii projektov v oblasti kritických surovín ako alternatívneho obchodného modelu a zdroja regionálnej zamestnanosti v uhoľných regiónoch a v iných regiónoch v procese transformácie;

Diverzifikácia

52. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala vzťahy so všetkými súčasnými krajinami dodávajúcimi kritické suroviny do EÚ, systematicky a strategicky budovala nové partnerstvá v oblasti kritických surovín, podľa možnosti v spolupráci s našimi spojencami, a zohľadnila pritom zvrchovanosť tretích krajín nad ich zdrojmi, a to s cieľom zabezpečiť, aby sa kritické suroviny stali zdrojom blahobytu rozvojových krajín, a zároveň podporovala účasť MSP, z tohto úsilia urobila horizontálny cieľ vonkajších a vnútorných politík a v roku 2021 predložila výsledky; víta plány Komisie vytvoriť neochvejné podporné medzinárodné partnerstvá prihlásením sa ku globálnemu programu v oblasti surovín so zameraním na strategické partnerstvá EÚ, ktorými sa zaisťujú tak bezpečnosť dodávok, ako aj výhody spojené s rozvojom;
53. zdôrazňuje, že Európska zelená dohoda nebude mať žiadny vplyv na zmenu klímy, ak emisie skleníkových plynov v Únii len jednoducho presunie na svojich obchodných partnerov; naliehavo preto vyzýva EÚ, aby presadzovala vykonateľné mnohostranné dohody o obmedzení globálneho otepľovania a vývoze svojich environmentálnych noriem, a to aj v oblasti získavania zdrojov a spracovania; domnieva sa, že EÚ bude musieť vypracovať nové obchodné a investičné dohody, nové modely finančnej a technickej pomoci a vo všeobecnosti nový prístup k medzinárodnej diplomacii zameraný na zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetkých;
54. víta záväzok EÚ k zodpovednému a udržateľnému získavaniu zdrojov a nabáda Komisiu, aby stavala na normách pre zodpovednú ťažbu, ktoré boli vytvorené v rámci Iniciatívy na zabezpečenie zodpovedného baníctva (Initiative for Responsible Mining Assurance), pričom treba zohľadniť potreby MSP; zdôrazňuje, že tento záväzok je potrebné podporiť prostredníctvom konkrétnej technickej podpory, prenosu poznatkov, budovania zručností, inštitúcií a právnych rámcov, budovania inštitúcií a politického dialógu s partnerskými krajinami; zdôrazňuje potrebu jednotných politík v oblasti etických noriem pre získavanie kritických surovín; zdôrazňuje, že je potrebné mobilizovať viac verejných a súkromných aktérov, aby sa aj oni riadili normami v oblasti udržateľnosti a vykonávali ich;
55. víta verejný záväzok Komisie, že v roku 2021 predloží legislatívny návrh o náležitej starostlivosti a zodpovednosti podnikov, a trvá na tom, aby tento právny predpis prispel k riešeniu porušovania ľudských práv a sociálnych a environmentálnych noriem v hodnotových reťazcoch; pripomína svoje uznesenie s odporúčaniami pre Komisiu k náležitej starostlivosti podnikov a zodpovednosti podnikov;
56. domnieva sa, že medzinárodné dohody by mali vytvoriť podmienky pre zodpovednejšie a udržateľnejšie získavanie zdrojov na celom svete; požaduje posilnenú spoluprácu s cieľom vypracovať medzinárodné dohody na lepšie monitorovanie, oznamovanie a vykonávanie obmedzení vývozu kritických surovín, aby sa podporilo zodpovedné získavanie surovín a zvýšila sa obehovosť v tomto odvetví;

Streda 24. novembra 2021

57. pripomína svoju výzvu uvedenú v uznesení o novej stratégii EÚ – Afrika, pokiaľ ide o spravodlivé a udržateľné využívanie kritických surovín v Afrike; podporuje Komisiu v jej úsilí o uzavretie nových partnerstiev s africkými krajinami v oblasti kritických surovín, čím sa posilní hodnotový reťazec v Afrike tak, aby bol eticky, environmentálne a technologicky udržateľnejší a umožnil budovanie kapacít s podporou EÚ;

58. vyzýva Komisiu, aby na príslušných medzinárodných fórach posilnila normalizačné činnosti, pokiaľ ide o vysokokvalitné komponenty súvisiace s kritickými surovinami, pretože je to dôležité pre spoločnosti EÚ, najmä MSP;

59. vyzýva na širšie využívanie poľnohospodárskych postupov prospešných pre udržateľné riadenie fosforu; zdôrazňuje synergie týchto postupov so znižovaním klimatickej stopy a stopy v oblasti biodiverzity;

60. žiada Komisiu, aby navrhla účinné pravidlá pre systém zberu v celej EÚ s cieľom zvýšiť podiel zberu odpadových produktov obsahujúcich kritické suroviny; vyzýva Komisiu, aby popri iných možnostiach rozšírenej zodpovednosti výrobcov zväzila aj zavedenie systémov vratných záloh do právnych predpisov EÚ o odpadoch, najmä do smernice o odpade z elektrických a elektronických zariadení, pričom zohľadní vlastnosti rôznych výrobkov a zároveň zabezpečí, aby boli systémy kompatibilné vo všetkých členských štátoch, s cieľom motivovať spotrebiteľov, aby priniesli svoje elektrické a elektronické zariadenia na konci životnosti – najmä malé – do vyhradených zberných a recyklačných zariadení, pričom sa využijú pozitívne skúsenosti so systémami zálohovania skla a plastov v mnohých členských štátoch;

61. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nízka miera recyklácie pri niektorých produktoch⁽²⁹⁾ spolu s vývozom hliníkového odpadu a šrotu⁽³⁰⁾ viedli k nižšej miere recyklácie výrobkov po skončení životnosti (EoL-RIR), než bolo inak možné dosiahnuť; zdôrazňuje, že EÚ by sa mala snažiť zaviesť opatrenia na dosiahnutie 100 % miery recyklácie hliníka po skončení životnosti;

62. vyzýva Komisiu, aby namiesto novej ťažby uprednostňovala ťažbu kritických surovín z existujúcich domácich baní, t. j. z jaloviny, hlušiny, skládok a prostredníctvom účinnejšieho získavania užitočných materiálov z komunálneho odpadu, ak je takýto postup udržateľný, t. j. ak je jeho environmentálny vplyv vrátane spotrebovanej energie a použitých chemických látok menší; zdôrazňuje, že táto ťažba a následná obnova sa musia vykonávať pomocou najlepších dostupných techník, ktoré zaručujú najlepšie ekologické vlastnosti a hospodársku životaschopnosť;

63. vyzýva Komisiu, aby v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva vymedzenou v rámcovej smernici o odpade venovala osobitnú pozornosť fáze ťažobných projektov po ukončení ťažby a po skončení životnosti kritických surovín, a to najmä v prípadoch, keď sú kritické suroviny zároveň nebezpečnými látkami;

64. vyjadruje presvedčenie, že povolenia a koncesie na ťažbu by mali obsahovať požiadavky na bezpečné, efektívne a udržateľné zhodnotenie a spracovanie všetkých kritických surovín, ktoré je z ekonomického a technického hľadiska možné znovu využiť; žiada Komisiu, aby urýchlene vykonala požiadavky Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení o vykonávaní smernice o banskom odpade; opakuje, že dotazník, ktorý sa v súčasnosti používa ako systém podávania správ podľa článku 18 smernice, nie je vhodný na daný účel, a žiada Komisiu, aby vytvorila harmonizovaný, digitalizovaný a transparentný registračný systém EÚ založený na harmonizovaných vymedzeniach pojmov a kritériách spracovania pre banský odpad, ktorý zahŕňa všetky relevantné údaje o vplyve na životné prostredie vrátane koncentrácií obsahu skládok odpadu;

65. vyzýva Komisiu, aby sprísnila presadzovanie a zabezpečila úplné vykonávanie súčasných právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a aby v prípade potreby navrhla zmeny právnych predpisov;

⁽²⁹⁾ Kým miera recyklácie po skončení životnosti v Európe pre hliník používaný v doprave a budovách dosiahla v roku 2013 viac ako 90 %, recyklovalo sa len 60 % hliníka použitého v obaloch.

⁽³⁰⁾ Keby EÚ bola spracovala domáci tok hliníkového odpadu a šrotu vyvezeného v roku 2015, miera recyklácie po skončení životnosti by sa zvýšila na 16 % (Passarini a kol. 2018) – zo štúdie Komisie o zozname surovín kritických pre EÚ.

Streda 24. novembra 2021

66. nabáda na komplexné posúdenie zahrnutia ťažobného odvetvia do rozsahu pôsobnosti smernice o priemyselných emisiách vzhľadom na veľký vplyv ťažobných činností na životné prostredie, veľký priemerný rozsah ťažobných projektov, rozdiely v normách riadenia znečisťovania, ktoré sa uplatňujú v banských lokalitách v celej EÚ, a potenciálne rozšírenie ťažby kritických surovín v EÚ; navrhuje, aby sa stanovili najlepšie dostupné techniky na obnovu baní, najmä pokiaľ ide o pôdu a vodu;
67. nabáda Komisiu, aby preskúmala smernicu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie s cieľom zabezpečiť, aby sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie vykonávalo v prípade ťažobných projektov všetkých veľkostí a aby takéto posudzovanie vykonávala nezávislá tretia strana;
68. domnieva sa, že na emisie spojené s ťažobnými činnosťami a dovoz kritických surovín by sa mal vzťahovať budúci mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach;
69. berie na vedomie výzvy a riziká spojené s ťažbou v chránených oblastiach, t. j. v oblastiach sústavy Natura 2000, a domnieva sa, že ťažba v týchto oblastiach by mala zostať prísne obmedzená; zdôrazňuje, že ťažba v chránených oblastiach podlieha podmienkam stanoveným v smernici o vtácoch a smernici o biotopoch, a zdôrazňuje, že každý nový banský alebo ťažobný projekt musí prejsť dôkladným posúdením vplyvu na životné prostredie, aby sa minimalizoval jeho vplyv na životné prostredie; vyzýva členské štáty a ťažobný priemysel, aby v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ prijali primerané ochranné opatrenia na zachovanie a obnovenie priaznivého stavu ochrany biotopov a druhov, pre ktoré bola lokalita označená za chránenú; v tejto súvislosti zdôrazňuje usmerňujúci dokument Komisie o ťažbe neenergetických nerastov v súvislosti so sústavou Natura 2000⁽³¹⁾, ako aj jej príslušné prípadové štúdie a najlepšie postupy;
70. pripomína záväzok Komisie zabezpečiť, aby sa morské nerasty nachádzajúce sa na medzinárodnom morskom dne mohli ťažiť alebo používať až vtedy, keď budú dostatočne preskúmané účinky hlbokomorskej ťažby na morské prostredie, biodiverzitu a ľudské činnosti, budú vyhodnotené riziká, a bude dokázané, že technológie a prevádzkové postupy nespôsobujú vážne poškodenie životného prostredia v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti, a vyzýva Európsky parlament a Radu, aby prijali rovnaký záväzok; nabáda Komisiu, aby pretavila tento záväzok do konkrétnych opatrení na ochranu týchto veľmi zraniteľných ekosystémov;
71. vyzýva Komisiu, aby zvažila legislatívne možnosti v súlade s dohovorom z Espoo a Aarhuským dohovorom s cieľom zabezpečiť, aby miestne orgány prijali a presadzovali právo miestnych komunít na účinnú a inkluzívnu účasť na postupoch udeľovania povolení pre nové prieskumné a ťažobné projekty, a to vo všetkých fázach ťažobných projektov a pri predkladaní žiadostí o povolenie na rozšírenie existujúcich baní, a aby zabezpečila, že miestne spoločenstvá budú mať právo využívať účinné mechanizmy nápravy riadené nezávislými súdmi a orgánmi dohľadu bez akéhokoľvek konfliktu záujmov.
72. víta, že v oznámení Komisie o preskúmaní obchodnej politiky sa na kritické suroviny kladie dôraz; požaduje asertívnu obchodnú politiku s dôrazom na diverzifikáciu a odolnosť dodávateľských reťazcov a zlepšenie globálnych mechanizmov a mechanizmov EÚ ako prioritu s cieľom vytvoriť priaznivé obchodné prostredie pre priemysel Únie;
73. zdôrazňuje, že priemysel EÚ čelí v oblasti prístupu k surovinám tvrdej medzinárodnej konkurencii a že je zraniteľný vo vzťahu k opatreniam tretích krajín na obmedzenie vývozu; berie na vedomie, že svetový nárast dopytu pravdepodobne povedie k zvýšeniu cien, a Komisiu odporúča, aby k tejto otázke predložila analýzu;
74. vyzýva Komisiu, aby čo najviac diverzifikovala zdroje dodávok kritických surovín, zvyšovala efektívnosť využívania zdrojov a znižovala súčasnú závislosť od niekoľkých krajín mimo EÚ podporou investícií, ktorými sa partneri z EÚ a globálni partneri a MSP zapoja do dlhodobej medzinárodnej stratégie získavania zdrojov; zdôrazňuje, že tento cieľ by sa mal dosiahnuť posilňovaním súčasných partnerstiev a obchodných dohôd a vytváraním nových strategických dohôd alebo spoločných podnikov EÚ s krajinami bohatými na zdroje a ďalšími krajinami pôvodu s podobným zmysľaním podľa jasne vymedzených priorít; v tejto súvislosti víta prebiehajúci dialóg s Kanadou, Austráliou a Čile zameraný na posilnenie obchodných vzťahov v oblasti kritických surovín; vyzýva Komisiu, aby počas nasledujúcej konferencie EÚ, USA a Japonska o kritických materiáloch ďalej posilňovala spoluprácu; zdôrazňuje potrebu užšej spolupráce s kľúčovými medzinárodnými dodávateľmi na západnom Balkáne, vo východnej Európe, v Latinskej Amerike a v Afrike, ako aj v Číne a ďalších rozvojových krajinách globálneho Juhu;

⁽³¹⁾ Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie, Usmernenia o ťažbe neenergetických nerastov a sústava Natura 2000: zhrnutie, Európska komisia, Brusel, 2019.

Streda 24. novembra 2021

75. zdôrazňuje, že budúce dohody EÚ o voľnom obchode a partnerstve môžu umožniť nielen väčšiu bezpečnosť dodávok, ale aj spoľahlivý politický a hospodársky rámec, a že by mali obsahovať osobitné ustanovenia o kritických surovinách tak, ako to oznámila Komisia vo svojej stratégii Obchod pre všetky, s cieľom podporiť spoluprácu, zabezpečiť súlad s medzinárodnými záväzkami, odstrániť vývozné obmedzenia a vyvarovať sa ich, ako aj dodržiavať súčasné pravidlá pre priame zahraničné investície pred a po založení podniku; vyzýva Komisiu, aby ďalej posilnila monitorovanie a presadzovanie dohôd o voľnom obchode vrátane kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji s cieľom zabezpečiť, aby obchodní partneri definovali a dodržiavali záväzky a ustanovenia o zodpovednom získavaní kritických surovín a aby sa bral ohľad na prípadné obavy komunit, na ktoré má ťažobná činnosť vplyv; zdôrazňuje, že by to malo patriť medzi prioritné úlohy hlavného úradníka pre presadzovanie práva v oblasti obchodu;

76. vyzýva Komisiu, aby v rámci WTO iniciovala diskusiu o obmedzeniach, ktoré pri rozširovaní obehového hospodárstva predstavujú požiadavky na miestny obsah, aby budovala silnejšie partnerstvo s rôznymi regiónmi sveta, najmä s Afrikou, a zabezpečila, aby sa v dohodách o voľnom obchode odzrkadľovali posilnené ciele obehového hospodárstva;

77. žiada, aby sa prísnejšie uplatňovali pravidlá pôvodu s cieľom chrániť získavanie surovín a zamedziť ich obchádzaniu v regiónoch, kde sa na hospodárske subjekty vzťahujú menej prísne požiadavky na udržateľnosť a priemyselné subvencie; zdôrazňuje, že všetky nové činnosti podnikov pôsobiacich na trhu EÚ v oblasti získavania nových zdrojov musia byť v súlade s nariadením o nerastoch z konfliktných oblastí, pravidlami zodpovedného získavania zdrojov uvedenými v smernici o zverejňovaní nefinančných informácií a medzinárodnými normami zodpovedného získavania komodít; požaduje zákaz dovozu kritických surovín spojených s porušovaním ľudských práv a základných pracovných práv, ako je nútená práca alebo detská práca;

78. zdôrazňuje, že plne funkčný multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách je kľúčom k zabezpečeniu otvorených a udržateľných obchodných tokov kritických surovín; vyjadruje znepokojenie nad tým, že niektorí členovia WTO vrátane Číny využívajú obmedzenia vývozu kritických surovín, a naliehavo vyzýva všetkých členov, aby od takýchto politik upustili; vyzýva preto Komisiu, aby na obmedzenie takýchto rušivých vývozných obmedzení kritických surovín využila medzinárodné fóra; v tejto súvislosti opätovne vyzýva Komisiu, aby v záujme boja proti narušaniu medzinárodného obchodu a nekalým obchodným praktikám, zaistenia stabilného a predvídateľného medzinárodného obchodného prostredia, ako aj zaručenia spravodlivej a účinnej hospodárskej súťaže vo svete zdvojnásobila svoje úsilie o dosiahnutie ambiciózneho reformy WTO;

79. víta spoločné vyhlásenie z trojstranného stretnutia ministrov obchodu Japonska, USA a Komisie a podporuje navrhované vymedzenie priemyselných subvencií; víta skutočnosť, že takéto vymedzenie presahuje vymedzenia stanovené v rámci Dohody WTO o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach a nariadenia EÚ o ochrane pred subvencovanými dovozmi a umožňuje širšie vymedzenie subvencie; domnieva sa, že takéto opatrenia majú zásadný význam pre vyrovnanie medzinárodných podmienok v oblasti kritických surovín, pretože priemyselné subvencie najmä v Číne, predstavujú vážnu hrozbu pre priemysel a pracujúcich EÚ, keďže narušajú medzinárodnú hospodársku súťaž;

80. víta spoločnú iniciatívu EÚ a USA zameranú na riešenie nadmerných kapacít ocele a hliníka vo svete a vyzýva na prijatie komplexných a rýchlych opatrení voči krajinám ako Čína, ktoré podporujú politiky narušujúce obchod; pripomína však Komisii, že clá, ktoré USA zaviedli podľa článku 232, zostávajú v plnej platnosti a že túto otázku treba naliehavo riešiť;

81. súhlasí s hodnotením Komisie, že prechod z iných medzinárodných mien na euro pri platbách za dovoz kritických surovín do EÚ môže mať určité výhody, ako je zníženie cenovej volatility a pomoc pre dovozcov EÚ a vývozcov z nečlenských krajín, aby menej záviseli od trhov s financovaním v amerických dolároch;

o

o o

82. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Streda 24. novembra 2021

P9_TA(2021)0469

Revízia nariadenia o rozpočtových pravidlách vzhľadom na nadobudnutie účinnosti viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027**Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách vzhľadom na nadobudnutie účinnosti viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 (2021/2162(INI))**

(2022/C 224/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012⁽¹⁾ (nariadenie o rozpočtových pravidlách),
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027⁽²⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze spôsobenej ochorením COVID-19⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie⁽⁵⁾ (ďalej len „nariadenie o podmienenosti“),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti⁽⁶⁾,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov⁽⁷⁾ (ďalej len „MID“),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o prehodnotení vonkajších pripísaných príjmov a ustanovení o prijímaní a poskytovaní úverov v nariadení o rozpočtových pravidlách⁽⁸⁾ (ďalej len „spoločné vyhlásenie“),
- so zreteľom na plán cielenej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktorý Komisia uverejnila 19. marca 2021,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027, medziinštitucionálnej dohode, Európskom nástroji obnovy a nariadení o právnom štáte⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092, mechanizmus podmienenosti právnym štátom⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 6.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 15.

⁽¹⁰⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0103.

Streda 24. novembra 2021

- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii a o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092 o podmienenosti ⁽¹¹⁾,
 - so zreteľom na svoj návrh uznesenia z 27. mája 2021 o revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách a o usmernení Európskej komisie v oblasti verejného obstarávania zákaziek na služby súvisiace s politikou,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. apríla 2021 o usmernení týkajúcom sa predchádzania a riešenia konfliktov záujmov v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách ⁽¹²⁾,
 - so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj prijatú v septembri 2015, ktorá sa uplatňuje od 1. januára 2016,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu (COM(2020)0103),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. mája 2021 s názvom Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy (COM(2021)0350),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. apríla 2021 s názvom Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov (COM(2021)0219),
 - so zreteľom na štúdiu, ktorú si vyžiadala Výbor pre kontrolu rozpočtu a ktorú vypracovala tematická sekcia pre rozpočtové veci Generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky v máji 2021, týkajúca sa 50 najväčších prijímateľov prostriedkov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a Kohézneho fondu v každom členskom štáte EÚ,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre rozpočet a Výboru pre kontrolu rozpočtu podľa článku 58 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na list Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet a Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0295/2021),
- A. keďže po nadobudnutí účinnosti viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027 Komisia uverejnila plán a začala verejnú konzultáciu s cieľom v prípade potreby zosúladiť nariadenie o rozpočtových pravidlách s pravidlami, ktoré schválil zákonodarca v rámci balíka VFR na roky 2021 – 2027, a navrhnuť obmedzené a ciele zlepšenia, ktoré si vyžaduje vyvíjajúca sa situácia, napríklad v nadväznosti na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 alebo rastúce príležitosti digitalizácie;
- B. keďže v kontexte nástroja NextGenerationEU (ďalej len „NGEU“) sa Európsky parlament, Rada a Komisia v spoločnom vyhlásení dohodli, že ustanovenia o vonkajších pripísaných príjmoch, najmä podľa článku 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách, a ustanovenia o podávaní správ o operáciách prijímania a poskytovaní úverov sa posúdia a podľa potreby zrevidujú v rámci ďalšej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách; keďže všetky tri inštitúcie uznávajú, že na pripísané príjmy sa vzťahujú platné pravidlá týkajúce sa auditov a postupu udeľovania absolutória;
- C. keďže miera čerpania prostriedkov v rámci VFR na roky 2014 – 2020 bola príliš nízka a musí sa zlepšiť, najmä z hľadiska malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“), a to zlepšením a posilnením procesov rozhodovania a pridelovania prostriedkov a zásad a postupov upravujúcich zostavovanie, plnenie a kontrolu rozpočtu EÚ;
- D. keďže pri revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa mali zohľadniť bezpečnostné záujmy Únie vrátane kľúčových projektov v oblasti infraštruktúry a telekomunikácií, so zameraním na kritériá oprávnenosti, ktoré sú nevyhnutné na účasť a získanie finančných prostriedkov EÚ;

⁽¹¹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0287.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 121, 9.4.2021, s. 1.

Streda 24. novembra 2021

- E. keďže dodržiavanie zásad právneho štátu je základným predpokladom dodržiavania zásad správneho finančného riadenia;
- F. keďže posúdenie vplyvu sa neuskutočnilo, hoci mohlo poskytnúť jasné informácie o dostupnosti finančných prostriedkov EÚ pre občanov v súvislosti s revíziou nariadenia o rozpočtových pravidlách, ako pripomenul Európsky dvor audítorov;
1. konštatuje, že nadchádzajúca revízia nariadenia o rozpočtových pravidlách je potrebná v dôsledku nadobudnutia účinnosti balíka VFR na roky 2021 – 2027 vrátane nástroja NGEU, ktorý nielen aktualizuje právne ustanovenia, ale zahŕňa aj významné inovácie v rámci rozpočtového systému, ako aj v záujme zabezpečenia riadneho vykonávania MID;
 2. domnieva sa, že cieľom revízie by malo byť modernizovať pravidlá, ktoré sa vzťahujú na rozpočet EÚ, v súlade s jeho najnovším vývojom a s rozpočtovými zásadami a pri rešpektovaní hodnôt Únie, a zvýšiť parlamentný dohľad, demokratickú zodpovednosť, transparentnosť, občiansku angažovanosť a schopnosť reagovať na potreby občanov rýchlo a účinne, najmä v čase krízy;
 3. zastáva názor, že hoci v súčasnosti nie je potrebná celková revízia pravidiel týkajúcich sa rozpočtu, nariadenie o rozpočtových pravidlách musí prejsť cieľovými zlepšeniami a zjednodušeniami, najmä tam, kde sa nimi zvýši transparentnosť, zodpovednosť a demokratická kontrola a zlepši plnenie rozpočtu EÚ;
 4. je presvedčený, že medzi hlavné ciele revízie rozpočtových pravidiel EÚ by malo patriť posilnenie ochrany finančných záujmov Únie, zabezpečenie súladu s podmienenosťou právneho štátu, posilnenie pravidiel verejného obstarávania s cieľom zabrániť každému možnému konfliktu záujmov a zvýšenie transparentnosti, zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov, posilnenie účinnosti výdavkov s cieľom dosiahnuť väčšiu európsku pridanú hodnotu a zlepšenie prístupu občanov, MSP a miestnych a regionálnych orgánov k financovaniu EÚ;
 5. domnieva sa, že v zásade by sa mala zaručiť rovnaká úroveň ochrany pre celý rozpočet EÚ bez ohľadu na to, či sa naň vzťahuje priame, nepriame alebo zdieľané riadenie;

Demokratická zodpovednosť za moderný rozpočet

6. konštatuje, že počet a rozsah mimorozpočtových nástrojov sa za posledné desaťročie výrazne zvýšil a že nástroj NGEU posunul tento postup na ďalšiu úroveň tým, že síce len dočasne, ale výrazne zvýšil veľkosť rozpočtu EÚ vo forme vonkajších pripísaných príjmov, aby Únii umožnil čeliť jednej z najväčších výziev v jej existencii, a vytvoril záväzky do roku 2058 prostredníctvom pôžičiek na poskytovanie a prijímanie úverov na priame výdavky EÚ; varuje, že tento vývoj ohrozuje hlavné rozpočtové zásady, ako sú jednotnosť, presnosť, vyrovnanosť a všeobecnosť rozpočtu;
7. konštatuje, že EÚ v reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 reagovala rýchlo a rozhodne, aby podporila postihnuté členské štáty a obmedzila sociálno-ekonomické dôsledky pandémie; konštatuje, že krízové riadenie si vyžaduje rýchle opatrenia; pripomína však, že to nikdy nesmie byť zámienkou na vynechanie Európskeho parlamentu a oslabenie demokratickej zodpovednosti; so znepokojením berie na vedomie rastúce využívanie článku 122 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na vytváranie nových mechanizmov a orgánov s rozpočtovými dôsledkami pre rozpočet EÚ, v rámci ktorých sa úloha Európskeho parlamentu obmedzuje len na právo na informácie; trvá na primeranej úlohe Európskeho parlamentu pri rozpočtovej kontrole takýchto iniciatív; okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť zmysluplnú úlohu pri rozhodovaní a kontrole všetkých programov EÚ na základe národných plánov vykonávania;
8. zdôrazňuje, že koordinovaný výber vnútroštátnych príspevkov založených na hrubom národnom dôchodku vo forme vonkajších pripísaných príjmov a mimo rozpočtového postupu sa nevzťahuje len na nástroj NGEU, ale využil sa aj pre nástroj pre utečencov v Turecku, zmluve na vakcíny proti ochoreniu COVID-19 a v budúcnosti možno aj pre Úrad pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie; opätovne pripomína, že vypožičiavanie si na kapitálových trhoch je dlhodobou črtou rozpočtových operácií Únie, keďže Komisia a Európsky parlament požiadali o jeho začlenenie do rozpočtu v 70. a 80. rokoch 20. storočia, teda dávno pred vytvorením Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu, nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii alebo nástroja NGEU;

Streda 24. novembra 2021

9. vyjadruje znepokojenie nad tým, že bezprecedentné sumy sprístupnené v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v rámci ktorého sú členské štáty povinné predkladať Komisii len všeobecne poňaté správy o pokroku dosiahnutom pri plnení čiastkových cieľov, postavia Európsky dvor audítorov pred neľahkú úlohu poskytnúť uistenie o zákonnosti a správnosti výdavkov;

10. vyjadruje znepokojenie nad tým, že mimorozpočtové mechanizmy, a najmä využívanie vonkajších pripísaných príjmov predstavujú vážny problém pre schopnosť Európskeho parlamentu plniť svoje funkcie rozhodovania, kontroly a udeľovania absolútoría a všeobecnejšie pre schopnosť širokej verejnosti a verejných alebo súkromných inštitúcií chápať rozpočet Únie a brať Komisiu na zodpovednosť; pripomína spoločné vyhlásenie a opätovne potvrdzuje, že očakáva, že rozpočtové pravidlá EÚ sa zaktualizujú, pokiaľ ide o úlohu rozpočtového orgánu a štruktúru rozpočtu vo vzťahu k týmto mechanizmom, aby sa priblížili k zásadám a povinnostiam stanoveným v zmluvách; domnieva sa, že táto zásada demokratickej zodpovednosti a kontroly pri rozhodovaní sa musí odraziť v nariadení o rozpočtových pravidlách;

11. domnieva sa, že Európsky parlament ako jedna zložka rozpočtového orgánu musí mať možnosť podľa potreby kontrolovať a schvaľovať používanie a riadenie vonkajších pripísaných príjmov a jej operácií prijímania a poskytovania úverov Komisiou; navrhuje, aby sa príslušné články nariadenia o rozpočtových pravidlách vrátane článkov 7, 46 a 56 zrevidovali a doplnili s cieľom objasniť, že vonkajšie pripísané príjmy, aktíva a záväzky spojené s operáciami prijímania a poskytovania úverov sú zahrnuté do rozpočtu EÚ, aby tak podliehali kontrole Európskeho dvora audítorov, ktorý o nich bude podávať správy, a aby rozpočtový orgán a orgán udeľujúci absolútorium mohli byť riadne informované o akýchkoľvek podozreniach zo zneužitia, korupcie, podvodu alebo porušenia zásad právneho štátu, a to aj vtedy, keď členské štáty nemajú dostatočné systémy na boj proti podvodom, najmä (no nie výlučne) s ohľadom na mimorozpočtové nástroje;

12. domnieva sa, že vonkajšie pripísané príjmy podľa súčasného článku 21 nariadenia o rozpočtových pravidlách a aktíva a pasíva vyplývajúce z mimorozpočtových operácií vrátane pôžičiek na kapitálových trhoch by sa mali prideliť do príslušných rozpočtových riadkov, klasifikovať v súlade s rozpočtovou nomenklatúrou a konsolidovať v častiach II a III rozpočtu Únie; domnieva sa, že by mali tvoriť neoddeliteľnú súčasť rozpočtu EÚ a že by ich mal schvaľovať rozpočtový orgán ako súčasť uvedeného rozpočtu;

13. vyzýva na revíziu požiadaviek na podávanie správ o stratégii Komisie v oblasti riadenia dlhu vrátane splatnosti a harmonogramu platieb, ako aj úlohy nových vlastných zdrojov pri splácaní dlhov, s cieľom prispôsobiť ich väčšej zložitosti a riziku operácií prijímania a poskytovania úverov pre rozpočet EÚ;

14. vyzýva Komisiu, aby ďalej zjednodušila ročné účtovné závierky a ďalšie povinnosti týkajúce sa finančného výkazníctva, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie v súvislosti s nariadením o rozpočtových pravidlách, s cieľom podporiť účasť MSP na príslušných programoch zahrnutých do balíka VFR na roky 2021 – 2027 vrátane NGEU;

15. je presvedčený, že vzhľadom na súvisiace rozpočtové dôsledky je v rámci nariadenia o rozpočtových pravidlách potrebné stanoviť postup pre rozhodnutia o umiestnení decentralizovaných agentúr; zdôrazňuje, že takýto postup by mal byť založený na objektívnych kritériách, mal by chrániť výsady Európskeho parlamentu ako spoluzákonodarcu a vyhýbať sa svojvoľným spôsobom rozhodovania, ako je hádzanie mincou;

Právny štát

16. poukazuje na jasný vzťah medzi dodržiavaním zásad právneho štátu a efektívnym plnením rozpočtu Únie vrátane NGEU v súlade so zásadami správneho finančného riadenia, medzi ktoré patrí hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť, ako sa stanovuje v nariadení o rozpočtových pravidlách; zdôrazňuje, že správne finančné riadenie je založené na účinnom stíhaní prípadov podvodov vrátane daňových podvodov, daňových únikov, korupcie a konfliktov záujmov, ako aj na súdnom preskúmaní rozhodnutí verejných orgánov nezávislými súdmi; v súvislosti s hospodárnosťou a efektívnosťou zdôrazňuje, že podvodné a korupčné praktiky vo svojej podstate porušujú správne finančné riadenie, ako sa vymedzuje v článku 33 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, keďže takéto postupy sú v priamom rozpore so zaistením najlepšieho množstva a kvality za najlepšíu cenu a s dosiahnutím optimálneho vzťahu medzi použitím zdrojov a dosiahnutím cieľov; pripomína, že po prijatí nariadenia o podmienenosti sa Európsky parlament, Rada a Komisia dohodli, že zväžia začlenenie

Streda 24. novembra 2021

obsahu nariadenia o podmienosti do nariadenia o rozpočtových pravidlách pri jeho ďalšej revízii; vyzýva preto Komisiu, aby predložila príslušný návrh; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti ďalšieho zlepšovania zosúladenia všetkých nástrojov EÚ, ktorých cieľom je zabezpečiť správne finančné riadenie a ochranu finančných záujmov Únie, vrátane výročnej správy Komisie o právnom štáte; je presvedčený, že Komisia by mala venovať osobitnú pozornosť preventívnym opatreniam *ex ante* s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty uplatňovali článok 63 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách;

17. je presvedčený, že Komisia by mala zabezpečiť, aby sa rozpočet Únie vynakladal na projekty alebo organizácie, ktoré rešpektujú hodnoty Únie stanovené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii, s cieľom chrániť finančné záujmy Únie; vyzýva Komisiu, aby na tento účel vypracovala stručné ukazovatele, ktoré by sa mali zahrnúť do nariadenia o rozpočtových pravidlách, uplatňovať na základe prístupu založeného na riziku a používať na ciele kontroly *ex ante* a *ex post* s cieľom odhaliť možné nedodržovanie hodnôt Únie pri využívaní finančných prostriedkov EÚ;

18. víta usmernenie Komisie týkajúce sa predchádzania a riešenia konfliktov záujmov v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktorého cieľom je zvyšovať informovanosť a podporovať jednotný výklad a uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa konfliktu záujmov; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že v niektorých členských štátoch na najvyššej úrovni naďalej pretrvávajú problémy s konfliktmi záujmov; vyzýva Komisiu, aby posúdila, či sú príslušné ustanovenia nariadenia o rozpočtových pravidlách dostatočne účinné na predchádzanie konfliktom záujmov a ich riešenie v procese plnenia a kontroly rozpočtu EÚ;

Digitálne nástroje

19. zdôrazňuje, že v záujme ochrany finančných záujmov EÚ, a najmä odhaľovania podvodov, korupcie a konfliktov záujmov je dôležité vedieť, ako sa vynakladajú finančné prostriedky EÚ a kto je ich skutočným prijímateľom; poznamenáva, že podľa štúdie o 50 najväčších prijímateľoch finančných prostriedkov EÚ, ktorú si vyžiadal Výbor pre kontrolu rozpočtu, údaje o hospodárskych subjektoch a ich konečných užívateľoch výhod nie sú ľahko dostupné, prípadne nie sú dostupné vôbec; domnieva sa, že povinná centralizácia informácií v rámci jedného interoperabilného systému podávania správ a monitorovania a užívateľsky ústretovej verejnej databázy EÚ s informáciami o priamych a konečných prijímateľoch a dostupnými údajmi v strojovo čitateľnom formáte by pomohla vyriešiť problém rozdrobenosti a nedostatočnej transparentnosti, na ktorý poukázala uvedená štúdia, a posilniť verejnú kontrolu a dôveru vo verejné výdavky EÚ; konštatuje, že toto spolu s komplexným vymedzením pojmu „konflikt záujmov“ na úrovni EÚ zvýši účinnú ochranu finančných záujmov EÚ; zdôrazňuje naliehavosť zavedenia transparentnosti pre konečných užívateľov výhod vzhľadom na kauzu Pandora Papers; vyzdvihuje úlohu Európskej prokuratúry a význam jej spolupráce s inštitúciami EÚ, členskými štátmi a Európskym úradom pre boj proti podvodom;

20. zdôrazňuje, že nariadenie o rozpočtových pravidlách by malo obsahovať ustanovenia, ktoré vyžadujú, aby zodpovedné subjekty zhromažďovali a uchovávali jednotné záznamy o hospodárskych subjektoch a konečných užívateľoch výhod s cieľom umožniť ich identifikáciu vo všetkých programoch EÚ bez ohľadu na to, kto tieto programy vykonáva, a na formu ich riadenia (priame, nepriame alebo zdieľané riadenie); vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby sa tak stalo prostredníctvom digitálneho, interoperabilného a štandardizovaného zberu informácií o príjemcoch finančných prostriedkov Únie vrátane tých, ktorí majú v konečnom dôsledku priamy alebo nepriamy prospech z finančných prostriedkov Únie, a o ich konečných užívateľoch výhod; domnieva sa, že tieto požiadavky by mali odrážať všetky relevantné informácie, aby sa zvýšila schopnosť a kapacita Komisie odhaľovať podvody; zdôrazňuje, že je potrebné odstrániť všetky technické a právne prekážky zberu údajov o štruktúrach spoločností a skutočnom vlastníctve;

21. zdôrazňuje, že údaje by sa mali uverejňovať otvoreným spôsobom ako všeobecná zásada a v súlade s požiadavkami na ochranu údajov a so zavedenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie; berie na vedomie, že európsky dozorný úradník pre ochranu údajov nevidí v súvislosti so zavedením takejto interoperability žiadne všeobecné problémy s ochranou údajov, ale zdôrazňuje potrebu jasného právneho základu; domnieva sa, že povinné informácie zozbierané na účely auditu a kontroly musia zahŕňať aspoň registračné číslo právnických osôb, vnútroštátne identifikačné číslo fyzických osôb, príslušný kód alebo jedinečný identifikátor konkrétneho programu financovania EÚ, údaj o type prijímateľa, subdodávateľov, konečných užívateľov výhod, informácie o tom, či prijímateľ dostáva aj štátnu pomoc, a kontaktné údaje; zdôrazňuje, že databáza by nemala byť výlučne samoregulačná, ale že súbory údajov by mala vytvárať Komisia alebo externý orgán s cieľom zaistiť súvislé a kvalitné údaje; požaduje, aby informácie o prijímateľoch finančných prostriedkov Únie boli prístupné verejnosti na obdobie aspoň piatich rokov;

Streda 24. novembra 2021

22. zdôrazňuje, že systém musí uľahčiť agregáciu jednotlivých súm týkajúcich sa toho istého priameho alebo konečného prijímateľa alebo konečného užívateľa výhod a že musí byť prístupný vo všetkých jazykoch EÚ; domnieva sa, že verejne prístupné systémy by mali uľahčovať individuálne vyhľadávanie pomocou webového nástroja, ako aj systémovú analýzu prostredníctvom hromadného sťahovania údajov v strojovo čitateľnom a interoperabilnom formáte; zdôrazňuje, že štandardizované, otvorené údaje v rámci celého postupu obstarávania vrátane konečných prijímateľov zmluvných spoločností poskytnú občianskej spoločnosti a mimovládny subjektom súbor nástrojov a informácie potrebné na monitorovanie integrity, spravodlivosti a efektívnosti trhov verejného obstarávania; naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zaručili zvýšenú interoperabilitu súčasných únijských a vnútroštátnych databáz a nástrojov na hĺbkovú analýzu údajov s cieľom napomôcť pri analýze rizika a odhaľovaní podvodov;

23. konštatuje, že v rámci zdieľaného riadenia sa používa databáza ARACHNE; zdôrazňuje, že ARACHNE rozširuje údaje, ktoré poskytujú riadiace orgány, o verejne dostupné informácie s cieľom identifikovať projekty, prijímateľov, zákazky a dodávateľov, ktorí by mohli byť ohrození nielen rizikom podvodu, ale aj konfliktmi záujmov; domnieva sa, že článok 63 nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa mal upraviť tak, aby zahŕňal databázu ARACHNE ako povinný nástroj na bodové hodnotenie rizika, ktorý je určený na všeobecné použitie bez ohľadu na spôsob riadenia a ktorý Komisia poskytuje členským štátom a povereným subjektom, ktoré by mali mať povinnosť prispievať do tohto nástroja informáciami; zastáva názor, že v nariadení o rozpočtových pravidlách by sa mali uvádzať ukazovatele, ktoré ARACHNE môže použiť na stanovenie rizikového skóre hospodárskych subjektov; zdôrazňuje, že je potrebné harmonizovať takéto základné ukazovatele s dôvodmi vylúčenia zo systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (ďalej len „EDES“) a s prebiehajúcimi vyšetrovaniami vykonávanými Európskou prokuratúrou a Európskym úradom pre boj proti podvodom s cieľom zabezpečiť, aby boli vylúčené hospodárske subjekty viditeľné aj v databáze ARACHNE; požaduje maximálnu interoperabilitu medzi ARACHNE a inými softvérmí, aby sa zmenšila potreba vkladať informačné položky do rôznych informačných systémov viackrát a znížila sa z toho vyplývajúca administratívna záťaž; domnieva sa, že databáza ARACHNE by sa mala zjednodušiť a mala by byť pre používateľov zrozumiteľnejšia, pokiaľ ide o štandardizáciu ukazovateľov rizika, napríklad prostredníctvom vizualizácií; zdôrazňuje význam výlučného vlastníctva a prevádzkových práv k databáze ARACHNE a vyzýva Komisiu, aby v náležitých prípadoch zvažila prevzatie riadenia tohto nástroja;

24. pripomína, že v roku 2018 bol zriadený výbor na vysokej úrovni s cieľom posúdiť prípady v databáze, ktoré boli predložené na včasné odhalenie alebo vylúčenie; žiada, aby sa pri revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách zohľadnilo stanovisko výboru EDES vzhľadom na jeho skúsenosti so systémom a aby bol o ňom Európsky parlament informovaný súbežne s Komisiou; konštatuje, že EDES sa v súčasnosti používa len v rámci priameho a nepriameho riadenia; domnieva sa, že hospodárske subjekty, ktoré sa považujú za rizikové pre finančné záujmy EÚ v rámci priameho a nepriameho riadenia, by sa mali takisto považovať za rizikové v rámci zdieľaného riadenia a naopak; požaduje preto, aby používanie EDES bolo v rámci zdieľaného riadenia povinné; pripomína tiež, že EDES nerozlišuje medzi dcérskymi spoločnosťami väčších korporácií; vyzýva Komisiu, aby takéto rozlíšenie uplatňovala a aby v pravidlách včasného odhaľovania a vylúčenia špecifikovala, ktorý subjekt nadnárodnej spoločnosti alebo korporácie je evidovaný na včasné odhalenie alebo vylúčenie; vyzýva na povinnú aktualizáciu systému EDES po tom, ako subjekty zapojené do vykonávania preukázu podvod alebo iné relevantné skutočnosti; je presvedčený, že vylúčené právnické alebo fyzické osoby (koneční užívatelia výhod), by počas trvania ich vylúčenia už nemali mať možnosť byť konečnými príjemcami ani prijímateľmi, ktorým môžu byť vyplácané platby z rozpočtu EÚ; vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty, aby počas trvania vylúčenia zabezpečili aj vylúčenie týchto subjektov alebo fyzických osôb zo všetkých príspevkov z vnútroštátnych rozpočtov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že databáza zahŕňa pomerne málo hospodárskych subjektov; považuje to za znak toho, že EDES sa riadne nevykonáva; zdôrazňuje, že výbor EDES sa v roku 2020 zaoberal 20 prípadmi, pričom 28 prípadov ešte čaká na posúdenie; zdôrazňuje, že je dôležité prideliť výboru dostatočné zdroje v súvislosti s každým rozšírením zodpovednosti; okrem toho vyzýva Komisiu, aby tieto kritériá preskúmala s cieľom zjednodušiť systém EDES a zlepšiť jeho praktickú použiteľnosť;

25. zdôrazňuje, že hoci je mimoriadne dôležité vedieť, kto sú koneční prijímatelia finančných prostriedkov EÚ, aby sa zabezpečilo ich správne využívanie, dôležitú úlohu zohráva aj dostupnosť a jednoduchosť digitálnych platforiem verejného obstarávania pre finančné prostriedky EÚ; opätovne pripomína, že Komisia prijala koncepciu štandardnej digitalizácie a zásadu „najskôr myslieť na malých“ s cieľom zabezpečiť dostatočnú účasť MSP; v tomto zmysle vyzýva Komisiu, aby tieto zásady zohľadnila aj pri revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách v kontexte vykonávania balíka VFR na roky 2021 – 2027;

Streda 24. novembra 2021

Rodové rozpočtovanie

26. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v rámci predchádzajúceho VFR len 21,7 % programov EÚ obsahovalo ukazovatele rodového hľadiska; trvá na tom, aby sa uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti lepšie zohľadňovalo pri vypracúvaní a plnení rozpočtu, a to aj prostredníctvom cielených stimulov; požaduje systematický a komplexný zber rodovo rozčlenených údajov v kontexte všetkých politík a programov EÚ s cieľom merať vplyv na rodovú rovnosť; očakáva, že Komisia vypracuje metodiku na meranie príslušných výdavkov na úrovni programu vo VFR na roky 2021 – 2027 v súlade s MID; vyzýva Komisiu, aby začlenila uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodové rozpočtovanie do príslušných ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách;

Zohľadňovanie problematiky zmeny klímy a biodiverzity

27. opätovne zdôrazňuje záväzok Únie vyčleniť aspoň 30 % zdrojov dostupných v rámci VFR na roky 2021 – 2027 a nástroja NextGenerationEU na riešenie klimateckej výzvy, ako sa stanovuje v medziinštitucionálnej dohode; očakáva, že Komisia vypracuje spoľahlivú a jasnú metodiku na sledovanie výdavkov na klímu a ich výkonnosti a bude ich dôsledne uplatňovať vo všetkých oblastiach politiky; zdôrazňuje, že pravidlá plnenia rozpočtu musia odrážať túto metodiku, aby sa umožnilo účinné a efektívne sledovanie finančných prostriedkov vyčlenených na boj proti zmene klímy, a to v oblasti zmierňovania zmeny klímy, ako aj adaptácie na ňu; vyzýva Komisiu, aby začlenila náležité odkazy na zohľadňovanie problematiky zmeny klímy a sledovanie opatrení v oblasti klímy do príslušných ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách v súlade s MID s cieľom zabezpečiť odolnosť rozpočtu Únie proti zmene klímy;

28. zdôrazňuje význam presného monitorovania výdavkov, ktoré prispievajú k zastaveniu a zvráteniu poklesu biodiverzity, na základe účinnej, transparentnej a komplexnej metodiky, ktorú stanoví Komisia v spolupráci s Európskym parlamentom a Radou; zdôrazňuje, že pravidlá plnenia rozpočtu stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách musia odrážať aj túto metodiku;

29. je presvedčený, že nariadenie o rozpočtových pravidlách by malo odrážať uplatňovanie zásady „nespôsobovať významnú škodu“ v súlade s usmerneniami uverejnenými v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti;

Európsky pilier sociálnych práv

30. je presvedčený, že nariadenie o rozpočtových pravidlách by malo umožňovať náležité vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv; domnieva sa, že pred vyplatením platieb z rozpočtu EÚ by sa malo zabezpečiť dodržiavanie základných noriem pre pracovné podmienky pracovníkov a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci zo strany prijímateľov;

Zrušenie viazanosti

31. navrhuje, aby sa opätovné použitie rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená v dôsledku úplného alebo čiastočného nevykonania projektov podľa článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, rozšírilo nad rámec výskumu a inovácií, aby zahŕňalo všetky rozpočtové prostriedky; domnieva sa, že rozpočtové prostriedky, ktorých viazanosť bola zrušená, by mali byť k dispozícii v celom rozsahu v roku nasledujúcom po roku zrušenia viazanosti;

Trustové fondy EÚ

32. trvá na revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách, aby sa zaručila primeraná úloha Európskeho parlamentu pri zriaďovaní a kontrole trustových fondov a dohľade nad nimi, a to aj pri vypracúvaní dohody o zriadení trustového fondu a mobilizácii príspevku Únie, pri jeho vykonávaní, pokračovaní a prípadnej likvidácii; opätovne zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal byť zapojený aspoň ako pozorovateľ a mal by mať možnosť monitorovať činnosti riadiacich orgánov daného trustového fondu; zdôrazňuje, že úplné podrobné a včasné kvantitatívne a kvalitatívne informácie o vykonávaní akéhokoľvek trustového fondu založené na údajoch sú nevyhnutné nato, aby Európsky parlament účinne vykonával svoju úlohu demokratického dohľadu a kontroly; pripomína, že rozsiahle využívanie trustových fondov oslabuje zásadu jednotnosti rozpočtu EÚ;

33. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila jasnú viditeľnosť trustových fondov Únie pre Úniu, a apeluje na ňu, aby zvýšila informovanosť o ich výsledkoch a úspechoch posilnením ustanovení o efektívnosti komunikácie s občanmi a silnejších vzťahoch medzi komunikačnými činnosťami, tak ako v prípade európskych štrukturálnych a investičných fondov;

Streda 24. novembra 2021

Verejné obstarávanie

34. pripomína, že príručka Komisie pre verejné obstarávanie bola naposledy aktualizovaná v januári 2020, nebola však zverejnená ani predložená Európskemu parlamentu na prijatie stanoviska; žiada, aby sa s Európskym parlamentom pravidelne konzultovalo o budúcich revíziách a aby bol informovaný o jej uplatňovaní;

35. konštatuje, že súčasné vymedzenie pojmu „profesionálny konflikt záujmov“ sa obmedzuje na konflikt záujmov, ktorý ovplyvňuje schopnosť hospodárskeho subjektu plniť zákazku; vyzýva Komisiu, aby stanovila presnejšie vymedzenie pojmu a zabezpečila, že jej vykonávacie pravidlá v oblasti verejného obstarávania neumožnia zadávať zákazky na služby súvisiace s politikami podnikom, ktoré sú pod hospodárskou kontrolou materskej spoločnosti alebo skupiny, ktorá vlastní podiely súvisiace s činnosťami, ktoré nie sú v súlade s environmentálnymi a sociálnymi cieľmi EÚ ani s cieľmi Európskej zelenej dohody;

36. žiada Komisiu, aby zmenila článok 167 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách tak, aby obsahoval vymedzenie pojmu „profesionálny konflikt záujmov“, s cieľom zabezpečiť, aby inštitúcie EÚ mohli prijať zmierňujúce opatrenia v prípade uchádzačov s finančným záujmom na zákazke na poskytnutie služby súvisiacej s politikou, pričom zohľadní rozhodnutie európskej ombudsmanky v spoločnom vyšetrowaní 853/2020/KR o rozhodnutí Komisie zadať spoločnosti BlackRock Investment Management zákazku na vypracovanie štúdie o začlenení environmentálnych a sociálnych cieľov a cieľov v oblasti správy a riadenia do bankových pravidiel EÚ; zdôrazňuje, že všeobecné podmienky verejných zákaziek Komisie na služby zahŕňajú štandardné ustanovenia o profesionálnych konfliktoch záujmov a požiadavky na dodávateľov, aby proaktívne oznamovali situácie, ktoré by mohli predstavovať konflikt záujmov; vyzýva Komisiu, aby aktualizovala a posilnila nariadenie o rozpočtových pravidlách s cieľom riešiť profesionálne protichodné záujmy a ďalej zvyšovať presnosť a úplnosť dobrovoľného oznamovania zo strany žiadateľov predkladajúcich ponuky, ako je vytvorenie primeraných sankcií v prípade, že sa dobrovoľné oznámenia nedodržia, vrátane dočasného zákazu verejného obstarávania v prípade závažného porušenia;

37. domnieva sa, že všetky inštitúcie Únie, ktoré vykonávajú verejné obstarávanie, by na svojich webových sídlach mali uverejniť jasné pravidlá týkajúce sa nadobúdania, výdavkov a monitorovania, a mali by uverejňovať všetky zadané zákazky pri čo najväčšej transparentnosti; berie na vedomie usmernenia Komisie týkajúce sa využívania rámca verejného obstarávania v núdzovej situácii súvisiacej s krízou spôsobenou ochorením COVID-19; nabáda Komisiu, aby v tejto súvislosti zhromaždila a zhodnotila skúsenosti verejných obstarávateľov s rámcom verejného obstarávania, najmä jeho vplyv na MSP, a aby získané skúsenosti zohľadnila v nariadení o rozpočtových pravidlách tým, že určí kritériá na vymedzenie výnimočných/neobvyklých okolností, za ktorých možno uplatniť dočasnú/rámcovú/potrebnú flexibilitu pri vykonávaní pravidiel verejného obstarávania;

38. konštatuje, že pri nadchádzajúcej revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa mali zohľadniť autonómne strategické záujmy EÚ vrátane spravodlivej hospodárskej súťaže, potreby stimulovať vytváranie pracovných miest v EÚ v celej škále odvetví, ktoré sú kľúčové pre dosiahnutie budúcich politických cieľov Únie, a zároveň zabezpečiť rovnaké podmienky pre spravodlivú hospodársku súťaž; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila stanovenie ambiciózných kritérií na vyhodnotenie ponúk, pričom by mala zohľadniť najmä pridanú hodnotu projektov pre Úniu a zásadu „ekonomicky najvýhodnejšej ponuky“; žiada, aby sa do verejného obstarávania zahrnuli záruky s cieľom zhodnotiť v rozhodnutí o zadaní zákazky činnosti spoločnosti, ktoré sú v rozpore so sociálnymi a environmentálnymi cieľmi Európskej únie;

39. konštatuje, že návrh nariadenia o zahraničných subvenciách narúšajúcich vnútorný trh, ktorý vypracovala Komisia, sa zameriava na prípadné rušivé účinky zahraničných subvencií na jednotný trh EÚ a je kľúčovým prvkom na realizáciu aktualizovanej priemyselnej stratégie EÚ; vyzýva Komisiu, aby priemyselnú stratégiu zohľadnila v nadchádzajúcej revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom zaručiť spravodlivé a konkurenčné podmienky na jednotnom trhu;

Pilotné projekty a prípravné akcie

40. konštatuje, že medzi poslancami Európskeho parlamentu vládne značný záujem o navrhovanie pilotných projektov a prípravných akcií a že Komisia musí pri týchto návrhoch uplatňovať prísny postup výberu, aby ich tak zosúladiť s obmedzenými finančnými zdrojmi, ktoré sú k dispozícii pre pilotné projekty a prípravné akcie; domnieva sa, že dostupné finančné zdroje a prijímanie návrhov by mali priniesť väčšiu flexibilitu medzi tromi balíkmi pre pilotné projekty, prípravné akcie (prvý rok) a prípravné akcie (druhý a tretí rok);

Streda 24. novembra 2021

Audit, kontrola a absolútorium

41. konštatuje, že v rámci novej rozpočtovej nomenklatúry prijatej s VFR na roky 2021 – 2027 je súvislosť medzi programami a rozpočtovými kapitolami presnejšia, v dôsledku čoho má Komisia širšie možnosti, pokiaľ ide o autonómne presuny v rámci zložiek programov; domnieva sa, že by sa mala zabezpečiť primeraná kontrola presunov zo strany rozpočtového orgánu;

42. kritizuje dĺžku trvania audítorských a kontrolných postupov v rámci zdieľaného riadenia vrátane dĺžky následných námietkových konaní, ako sa stanovuje v odvetvových právnych predpisoch; zdôrazňuje, že zdĺhavé postupy zvyšujú riziko úniku dôverných dokumentov; považuje za neprijateľné, aby Komisia trvala na tom, že Európsky parlament musí zachovať požiadavky dôvernosti, pokiaľ ide o audit a námietkové konanie, a to aj v prípadoch oprávneného verejného záujmu zahŕňajúcich verejných činiteľov; očakáva, že Komisia posilní a skráti dĺžku audítorských a kontrolných postupov v rámci zdieľaného riadenia v súlade s harmonogramom uplatniteľným podľa nariadenia o podmienenosti;

43. pripomína, že všetky tri inštitúcie uznávajú, že existujúce pravidlá týkajúce sa auditov a postupu udeľovania absolútoría sa uplatňujú na pripísané príjmy, a žiada, aby sa táto skutočnosť náležite zohľadnila v nariadení o rozpočtových pravidlách;

44. považuje za poľutovaniahodné, že audítorské postupy, námietkové konanie a postupy pri uplatňovaní finančných opráv v súčasnosti trvajú niekoľko rokov; naliehavo žiada Komisiu, aby preskúmala pravidlá audítorských postupov a finančných opráv s cieľom umožniť včasnejšie závery a rýchlejšie vymáhanie neoprávnene vyplatených finančných prostriedkov EÚ;

45. poznamenáva, že článok 59 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa týka delegovania právomocí na ostatné inštitúcie Únie potrebných na implementáciu rozpočtových oddielov, ktoré sa ich týkajú; víta skutočnosť, že koncepcia „delegovania“ zdôrazňuje autonómiu ostatných inštitúcií, pokiaľ ide o riadenie ich finančných prostriedkov; poznamenáva však, že Komisia opakovane a dôsledne vyslovuje názor, že nemôže vykonávať kontrolu nad implementačnými činnosťami ostatných inštitúcií; navrhuje, aby sa táto otázka riešila zmenou článku 260 nariadenia o rozpočtových pravidlách, aby bol Európsky parlament výslovne zodpovedný za kontrolu plnenia rozpočtu ostatnými inštitúciami v rámci postupu udeľovania absolútoría;

46. domnieva sa, že je potrebné zmeniť článok 2 bod 67 nariadenia o rozpočtových pravidlách, aby zahŕňal Európsku prokuratúru ako „inštitúciu Únie“;

47. konštatuje, že v článku 262 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa od inštitúcií a subjektov Únie uvedených v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách vyžaduje, aby podávali správy o opatreniach prijatých v reakcii na rozhodnutie o absolútorii; domnieva sa, že túto požiadavku možno uľahčiť stanovením primeranej lehoty na podávanie správ o prijatých opatreniach; vyzýva Komisiu, aby 30. september roku nasledujúcom po roku, ktorý je predmetom preskúmania, zahrnula ako konečný termín do článku 262 nariadenia o rozpočtových pravidlách;

48. konštatuje, že Komisia pravidelne posudzuje systémy riadenia a kontroly orgánov členských štátov v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach; zastáva názor, že nedostatky zistené v jednom členskom štáte nie sú automaticky uplatniteľné na iné členské štáty a že nápravné opatrenia, či už v rámci úprav právnych požiadaviek alebo vykonávacích usmernení, by mali byť primerané a prispôsobené členskému štátu, na ktorý sa tieto zistenia vzťahujú;

49. domnieva sa, že hodnotenia EÚ by sa mali prísne riadiť normami EÚ; zastáva názor, že ak existujú prísnejšie vnútroštátne normy, ich uplatňovanie nesmie byť na úkor prijímateľa; domnieva sa, že článok 126 nariadenia o rozpočtových pravidlách týkajúci sa využitia posúdení by sa mal zmeniť tak, aby odrážal túto zásadu;

50. nabáda Komisiu a členské štáty, aby v plnej miere využili možnosti zjednodušeného vykazovania výdavkov; domnieva sa, že kontroly by sa mali zameriavať na *ex ante* overovanie výpočtov zjednodušených možností vykazovania výdavkov, zatiaľ čo kontroly *ex post* by sa mali používať na zlepšenie systému výpočtu, s výnimkou prípadov podozrenia z podvodu;

Streda 24. novembra 2021

51. domnieva sa, že povinnosť podľa článku 93 nariadenia o rozpočtových pravidlách, pokiaľ ide o konanie alebo opomenutie zamestnanca, je príliš všeobecná a mala by sa zamerať skôr na hrubú nedbanlivosť;

Poľnohospodárstvo

52. domnieva sa, že by mali zostať možné výnimky z pravidla, že výdavky z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu sa musia účtovať do rozpočtového roka na základe platieb, ktoré Komisia vráti členským štátom do 31. decembra toho roka; vyzýva Komisiu, aby zvažila úpravu nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom zabezpečiť, aby sa rozpočtové pravidlá, ktoré sa vzťahujú na Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, naďalej uplatňovali aj po vykonaní potrebných zmien, a to aj v prípade, že fond už nie je úplne v súlade s nariadením o spoločných ustanoveniach ⁽¹³⁾;

o

o o

53. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.

Streda 24. novembra 2021

P9_TA(2021)0470

Farmaceutická stratégia pre Európu**Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o farmaceutickej stratégii pre Európu (2021/2013(INI))**

(2022/C 224/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na články 101 a 102 ZFEÚ, v ktorých sa stanovujú pravidlá hospodárskej súťaže,
- so zreteľom na článok 6 Zmluvy o Európskej únii a článok 35 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) o práve všetkých európskych občanov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 2. marca 2017 o možnostiach Európskej únie na zlepšenie prístupu k liekom ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2018 o Európskom akčnom pláne jedného zdravia proti antimikrobiálnej rezistencii ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júla 2020 o stratégii EÚ v oblasti verejného zdravia po pandémii COVID-19 ⁽⁴⁾, v ktorom Európsky parlament žiada o akčný plán EÚ pre oblasť zriedkavých a zanedbávaných chorôb,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o nedostatku liekov – ako riešiť vznikajúci problém ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o strategickom prístupe k liekom v životnom prostredí ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie z Dauhy o Dohode o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva a verejného zdravia (Dohoda TRIPS) a na rozhodnutie Generálnej rady Svetovej obchodnej organizácie (WTO) z 30. augusta 2003 o vykonávaní odseku 6 vyhlásenia z Dauhy,
- so zreteľom na 72. uznesenie Svetového zdravotníckeho zhromaždenia z mája 2019 o zlepšení transparentnosti trhov s liekmi, vakcínami a inými zdravotníckymi výrobkami,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 141/2000 zo 16. decembra 1999 o liekoch na ojedinelé ochorenia ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001 o zákonníku Spoločenstva o humánných liekoch ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 263, 25.7.2018, s. 4.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 153.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0205.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0228.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P9_TA(2020)0226.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 18, 22.1.2000, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 1.

Streda 24. novembra 2021

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 z 12. decembra 2006 o liekoch na pediatrické použitie ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, ktorým sa zrušuje smernica 2001/20/ES ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/933 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 469/2009 o dodatkovom ochrannom osvedčení pre liečivá ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa stanovuje Európsky horizont – rámcový program pre výskum a inovácie a ktorým sa stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 s názvom Európska zelená dohoda (COM(2019)0640),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Nová priemyselná stratégia pre Európu (COM(2020)0102),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. novembra 2020 s názvom Budovanie európskej zdravotnej únie: posilnenie odolnosti EÚ pre prípady cezhraničného ohrozenia zdravia (COM(2020)0724) a sprievodné legislatívne návrhy ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. novembra 2020 o farmaceutickej stratégii pre Európu (COM(2020)0761),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. júna 2020 o stratégii EÚ pre vakcíny proti ochoreniu COVID-19 (COM(2020)0245),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. februára 2021 o európskom pláne na boj proti rakovine (COM(2021)0044),
- so zreteľom na akčný plán strategického programu Komisie pre zdravotnícke, priemyselné a výskumné aplikácie (SAMIRA) z 5. februára 2021 na podporu európskeho plánu na boj proti rakovine,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. mája 2021 s názvom Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy (COM(2021)0350),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. júna 2021 s názvom Prvé ponaučenia z pandémie COVID-19 (COM(2021)0380),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. septembra 2021, ktorým sa zavádza HERA, Úrad EÚ pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie, ďalší krok k dobudovaniu európskej zdravotnej únie (COM(2021)0576),

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 1.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 276, 20.10.2010, s. 33.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 1.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 153, 11.6.2019, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z 11. novembra 2020 o posilnenej úlohe Európskej agentúry pre lieky z hľadiska pripravenosti na krízy a krízového riadenia v oblasti liekov a zdravotníckych pomôcok (COM(2020)0725); návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z 11. novembra 2020 o zmene nariadenia (ES) č. 851/2004, ktorým sa zriaďuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (COM(2020)0726); návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z 11. novembra 2020 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia a o zrušení rozhodnutia č. 1082/2013/EÚ (COM(2020)0727),

Streda 24. novembra 2021

- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z 31. januára 2018 o hodnotení zdravotníckych technológií (COM(2018)0051) a na prácu vykonanú v rámci jednotných akcií EUnetHTA,
 - so zreteľom na spoločné hodnotenie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 z 12. decembra 2006 o liekoch na pediatrické použitie a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 141/2000 zo 16. decembra 1999 o liekoch na ojedinelé ochorenia (SWD(2020)0163),
 - so zreteľom na závery Rady z 1. decembra 2014 o inovácii v prospech pacientov,
 - so zreteľom na závery Rady zo 17. júna 2016 o posilnení vyváženosti farmaceutických systémov v EÚ a jej členských štátoch,
 - so zreteľom na závery Rady z 18. decembra 2020 o poznatkoch o ochorení COVID-19 získaných v oblasti zdravia ⁽¹⁷⁾,
 - zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a stanovisko Výboru pre právne veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A9-0317/2021),
- A. keďže zdravie je základom blahobytu Európanov a spravodlivý prístup k zdravotnej starostlivosti je základom vnútroštátnych politík členských štátov EÚ v oblasti zdravia; keďže v charte je uznané základné právo občanov na zdravotnú a lekársku starostlivosť a kvalitný život; keďže systémy verejného zdravotníctva majú zásadný význam pre zaručenie spravodlivého prístupu k zdravotnej starostlivosti a bezpečným, účinným a cenovo dostupným liekom; keďže zabezpečenie prístupu pacientov k liekom je jedným z hlavných cieľov EÚ a WHO, ako aj cieľom trvalo udržateľného rozvoja č. 3;
- B. keďže v jednej z 20 zásad Európskeho piliera sociálnych práv, ktorá bola potvrdená vo vyhlásení z Porta, sa stanovuje, že každý má právo na včasný prístup k cenovo dostupnej, preventívnej a liečebnej zdravotnej starostlivosti dobrej kvality;
- C. keďže pacienti by mali byť stredobodom všetkých politík v oblasti zdravia a mali by byť zapojení do celého postupu regulácie liekov; keďže existujú rozdiely v prístupe medzi členskými štátmi a v rámci nich a osobitná pozornosť by sa mala venovať osobám v zraniteľných situáciách so špecifickými zdravotnými rizikami vrátane žien, s osobitným zameraním na tehotné ženy, deti, starších ľudí, osôb so zdravotným postihnutím, pacientov s chronickými ochoreniami a komorbiditami, pacientov na jednotkách intenzívnej starostlivosti (JIS) a osôb dlhodobo užívajúcich lieky;
- D. keďže čoraz väčšie zaťaženie súvisiace s chronickými chorobami a so zdravotnými potrebami starnúceho obyvateľstva spolu s vysokými a rastúcimi cenami liekov a nárast spoločenských nákladov na poskytovanie starostlivosti predstavujú rozpočtové obmedzenia a obmedzenia týkajúce sa cenovej dostupnosti a vážne ohrozenie udržateľnosti európskych systémov zdravotníctva; keďže na poskytovanie vysokokvalitných zdravotníckych služieb je nevyhnutné prijať integrované modely starostlivosti o osoby trpiace chronickými a inými dlhodobými chorobami, ktoré sú založené na multidisciplinárnom prístupe k zdravotnej starostlivosti zameranom na človeka;
- E. keďže konkurencieschopný, dôveryhodný, inovatívny a odolný európsky farmaceutický priemysel založený na výskume lepšie reaguje na potreby pacientov a strategické záujmy v oblasti verejného zdravia, hospodárskeho rastu, zamestnanosti, obchodu a vedeckého a technického pokroku;
- F. keďže novú európsku farmaceutickú stratégiu treba privítať ako novú príležitosť;

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 450, 28.12.2020, s. 1.

Streda 24. novembra 2021

- G. keďže výrobcovia liekov v EÚ v roku 2019 významne prispeli k investíciám do výskumu vo výške viac ako 37 miliárd EUR; keďže toto odvetvie zabezpečuje 800 000 priamych pracovných miest a obchodný prebytok vo výške 109,4 miliardy EUR; keďže toto odvetvie vytvára približne trikrát viac nepriamych pracovných miest – a to smerom nahor aj nadol – ako tých priamych; vyjadruje poľutovanie nad tým, že neexistujú súhrnné údaje o celkovej výške verejného financovania farmaceutického odvetvia v EÚ;
- H. keďže v jednotlivých členských štátoch existujú rozdiely v systémoch zdravotnej starostlivosti, vo vnútroštátnej regulácii, vykonávaní právnych predpisov EÚ, v tvorbe cien a schvaľovacích procesoch; keďže tieto rozdiely vyplývajú z kompetencií členských štátov v oblasti zdravotníctva; keďže rozdiely môžu viesť k fragmentácii a nepredvídateľným okolnostiam pre aktérov vo farmaceutickom odvetví, ktorí pôsobia mimo svojej vlastnej krajiny; keďže je dôležité uznať, že je potrebná spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi s cieľom stanoviť ambiciózne programy vykonávania s jasným časovým harmonogramom a potrebné dlhodobé financovanie na vykonávanie konkrétnych opatrení, ktoré vyplývajú z farmaceutickej stratégie pre Európu;
- I. keďže celková spotreba liekov naďalej rastie na celom svete, ako aj v EÚ; keďže mnohé lieky sa naďalej predpisujú, vydávajú, predávajú alebo používajú nevhodne; keďže takéto nesprávne používanie liekov znamená plytvanie vzácnymi zdrojmi a môže viesť k zdravotným a environmentálnym rizikám;
- J. keďže 40 % hotových liekov uvádzaných na trh v EÚ pochádza z krajín mimo EÚ, zatiaľ čo 60 % až 80 % účinných farmaceutických látok sa vyrába v Číne a Indii; keďže toto premiestnenie časti výroby základných zložiek liekov, vakcín a zdravotníckych pomôcok má priame dôsledky na následnú liečbu pacientov;
- K. keďže presun výroby do tretích krajín je zvyčajne motivovaný snahou znížiť výrobné náklady; keďže tieto úspory sú najmä výsledkom menej prísnych noriem v oblasti životného prostredia, bezpečnosti a pracovného práva;
- L. keďže v stratégii sa uznáva, že generické a biologicky podobné lieky zohrávajú kľúčovú úlohu pri obzvlášť veľkom zlepšovaní rovnosti prístupu pacientov a udržateľnosti systémov zdravotnej starostlivosti a že ich vstup na trh po uplynutí platnosti výlučných práv by sa nemal oneskoriť;
- M. keďže biologicky podobné lieky vytvárajú príležitosti nad rámec prístupu k liekom, ako je spoločné využívanie prínosov v rámci zdravotnej starostlivosti, a tým poskytujú pacientom lepšiu zdravotnú starostlivosť a služby pre pacientov;
- N. keďže mnohé inovácie vo farmaceutickom priemysle v skutočnosti neponúkajú prelomové zlepšenia pre pacientov, ale sú buď napodobňujúcimi liekmi (tzv. me too liekmi), ktoré sú len inou látkou používanou na rovnakú indikáciu bez veľkých výhod, alebo ponúkajú len malé zlepšenia pri výrazne vyšších nákladoch; keďže pre pacientov by bolo prospešné, keby rámec pre farmaceutický priemysel v Európe lepšie stimuloval skutočné prelomové inovácie;
- O. keďže existujú presvedčivé dôkazy o tom, že lieky prenikajú do životného prostredia, najmä do pôdy a vody; keďže ich prítomnosť môže mať nepriaznivé účinky na voľne žijúce zvieratá, ako sú ryby, vtáky a hmyz, a v dôsledku toho aj širší vplyv na stabilitu jednotlivých ekosystémov; keďže tieto lieky sa v nižších koncentráciách objavujú aj v pitnej vode; keďže Európska zelená dohoda musí podporovať rozvoj životaschopného, dynamického, udržateľného a čistého farmaceutického priemyslu v EÚ;
- P. keďže počas celého životného cyklu liekov je potrebné prijímať opatrenia na znižovanie využívania zdrojov, emisií a úrovni farmaceutického odpadu a rezíduí v životnom prostredí;

Streda 24. novembra 2021

- Q. keďže ochorenie COVID-19 má vplyv na fyzické a duševné zdravie ľudí a na hospodárstvo; keďže poukázalo na silné aj slabé stránky EÚ; keďže na posilnenie odolnosti našich vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti voči cezhraničným hrozbám je potrebná väčšia európska integrácia, ako aj rozsiahlejšia výmena epidemiologických údajov a údajov týkajúcich sa zdravia na úrovni EÚ; keďže európska zdravotná únia by mala prispievať k užšej spolupráci, koordinácii a výmene poznatkov v oblasti zdravia medzi členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami a podporovať ich a zvyšovať schopnosť EÚ bojovať proti cezhraničným zdravotným hrozbám;
- R. keďže narušenie globálneho dodávateľského reťazca vyplývajúce z pandémie ochorenia COVID-19 ešte zvýraznilo závislosť EÚ od tretích krajín v odvetví zdravotníctva; keďže pochopenie základných príčin nedostatku liekov má zásadný význam pre vytvorenie vhodnej európskej reakcie a riešenie tohto dlhodobého problému; keďže otvorená strategická autonómia EÚ a bezpečnosť dodávok by sa mali zabezpečiť diverzifikáciou dodávateľských reťazcov základných liekov a liečiv vrátane európskych výrobných miest, ako aj uplatňovaním pravidiel verejného obstarávania, pri ktorých sa cena nepovažuje za jediné kritérium;
- S. keďže počas pandémie ochorenia COVID-19 nekoordinované opatrenia na vnútroštátnej úrovni, ako napríklad hromadenie a extrémne vytváranie zásob, narušili spravodlivé zásobovanie na všetkých trhoch; keďže z tejto skúsenosti by sa malo vyvodiť poučenie, aby sa to v budúcnosti neopakovalo v žiadnej krízovej situácii;
- T. keďže skúsenosť s pandemiou ochorenia COVID-19 tiež ukázala odolnosť európskeho farmaceutického priemyslu a výrobcov a to, že mali zavedené pohotovostné plány, aby zabránili narušeniu dodávok kritických výrobkov; keďže to bolo možné aj vďaka nadviazaniu dvojstranného dialógu a obojsmernej komunikácii, viditeľnosti dopytu a úzkej spolupráci medzi vládami/regulačnými orgánmi a aktérmi, čo je prax, ktorá by sa mala zachovať a v ktorej by sa malo pravidelne pokračovať;
- U. keďže na to, aby bola farmaceutická stratégia plne účinná, musí zahŕňať poznatky získané z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a zohľadňovať odolnosť, ktorú preukázalo odvetvie nepatentovaných liekov počas pandémie ochorenia COVID-19, pretože to umožní stavať na existujúcich európskych výrobných kapacitách;
- V. keďže v dôsledku pandémie sa dostali do popredia viaceré už existujúce problémy v celosvetovej výrobe a dodávkach liekov, ako je obmedzená kapacita najmenej rozvinutých krajín a krajín so strednými príjmami na výrobu vakcín, nedostatok základných liekov a nerovnomerné fungovanie dodávateľského reťazca; keďže stratégia EÚ v oblasti očkovania sa ukazuje ako úspešná pri poskytovaní očkovacích látok všetkým občanom v EÚ; keďže EÚ je na čele celosvetového dodávania vakcín tým, že pokračuje vo vývoze vakcín a zriadila a financuje nástroj COVAX; zdôrazňuje, že je potrebné urobiť viac pre úplné zaočkovanie krajín s nízkymi a strednými príjmami;
- W. keďže inovatívne projekty v oblasti výskumu a vývoja, ako napríklad VACCELERATE, sa počas pandémie osvedčili a mali by byť dlhodobo udržateľné;
- X. keďže že génové a bunkové terapie, personalizovaná medicína, nanotechnológia, vakcíny novej generácie, elektronické zdravotníctvo a iniciatíva Najmenej jeden milión genómov môžu priniesť výhody v oblasti prevencie, diagnostiky a liečby všetkých chorôb a starostlivosti o postihnutých pacientov za predpokladu, že sú účinné, bezpečné, cenovo dostupné a prístupné pre všetkých pacientov, ktorí ich potrebujú;
- Y. keďže v duchu prístupu „jedno zdravie“ farmaceutická stratégia pokrýva celý životný cyklus liekov a zdravotníckych pomôcok vrátane zhromaždenia a výroby východiskového materiálu, výskumu, testovania, výroby, povoľovania, dohľadu nad liekmi pred uvedením na trh a po ňom, spotreby a likvidácie liekov a prispieva k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody, európskeho plánu na boj proti rakovine, digitálnej transformácie, obehového hospodárstva a priemyselnej stratégie a klimateckej neutrality;

Streda 24. novembra 2021

- Z. keďže na zabezpečenie vedúceho postavenia Únie v oblasti farmaceutického vývoja sa stratégia musí zamerať na posilnenie inovačného potenciálu európskeho farmaceutického výskumu, uspokojovanie potrieb pacientov a uznanie a posilnenie prepojenia s priemyselnou stratégiou EÚ, stratégiou pre malé a stredné podniky (MSP) a európskym priestorom pre údaje týkajúce sa zdravia;

Postavenie pacientov do stredu všetkých politík v oblasti zdravia

1. pripomína, že zdravotná starostlivosť je ľudským právom zakotveným vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv; vyjadruje poľutovanie nad rozdielmi v prístupe k vysokokvalitným službám zdravotnej starostlivosti vrátane prístupu k liekom medzi členskými štátmi, ako aj medzi rôznymi regiónmi v rámci členských štátov; požaduje prijatie vnútroštátnych opatrení a opatrení EÚ vrátane prípadných legislatívnych opatrení na riešenie týchto rozdielov a zaručenie práva pacientov na všeobecný, cenovo dostupný, účinný, bezpečný a včasný prístup k základným a inovatívnym liekom;
2. zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že Únia je zodpovedná za farmaceutické právne predpisy, ako aj za doplnenie politík v oblasti verejného zdravia, mala by sa usilovať o koordináciu vnútroštátnych opatrení s cieľom zaručiť všetkým občanom a obyvateľom EÚ prístup k cenovo dostupným a zdravotníckym službám;
3. zdôrazňuje, že z geostrategického hľadiska je nevyhnutné, aby Únia znovu získala svoju nezávislosť v oblasti zdravotnej starostlivosti, a jej potrebu diverzifikovaného dodávateľského reťazca, ktorý by zabezpečil rýchle, cenovo dostupné a účinné zásobovanie liekmi, zdravotníckym vybavením, zdravotníckymi pomôckami, účinnými látkami, diagnostickými nástrojmi a vakcínami a zabránil ich nedostatku, čím by sa uprednostnil záujem a bezpečnosť pacientov;
4. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 priniesla bezprecedentné výzvy pre systémy zdravotnej starostlivosti a ich udržateľnosť, ale mala aj dramatický vplyv na pacientov vrátane tých, ktorí trpia chronickými ochoreniami, a na ich možnosti prístupu k liečbe a starostlivosti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili a riešili celkový vplyv pandémie na pacientov a na odolnosť systémov zdravotnej starostlivosti a aby spolupracovali s cieľom zabezpečiť, aby sa nezabudne na žiadneho pacienta a aby bola zabezpečená kontinuita starostlivosti aj v núdzových situáciách;
5. zdôrazňuje, že verejné investície do výskumu by sa mali zameriavať na posilnenie verejného zdravia a riešenie neuspokojených liečebných potrieb, najmä v oblastiach, ktoré nepokrýva súkromný sektor, ktoré sa definujú za účasti regulačných orgánov, akademickej obce, zdravotníckych pracovníkov, pacientov a platcov v počiatočných fázach výskumu a vývoja, aby sa zabezpečilo, že priority výskumu budú reagovať na spoločenské potreby; poukazuje na to, že zmysluplné zapojenie pacientov a dialóg počas celého životného cyklu liekov a iných liečebných postupov je nevyhnutnou požiadavkou na dosiahnutie inovácií s vysokou hodnotou a celkového úspechu farmaceutickej stratégie, čo si vyžaduje aj primerané konzultácie so zástupcami spotrebiteľov a pacientov počas vykonávania stratégie;
6. vyzýva Komisiu, aby začala proces definovania neuspokojených liečebných potrieb pod koordináciou Európskej agentúry pre lieky (EMA) s cieľom stanoviť všeobecne akceptovanú definíciu, ktorá by pomohla lepšie orientovať potreby výskumu a zabrániť používaniu rôznych definícií neuspokojených liečebných potrieb, ktoré v počiatočnom štádiu vedú k prehnaným cenám pri uvádzaní liekov na trh;
7. vyzýva Komisiu, aby využila a koordinovala farmaceutické, priemyselné a digitálne stratégie, obnovenú obchodnú politiku EÚ a ďalšie relevantné politiky s cieľom podporiť európsku konkurencieschopnosť a zabezpečiť, aby EÚ bola schopná konkurovať regiónom ktoré sú pre ňu výzvou;
8. zdôrazňuje, že verejné a súkromné investície do výskumu a vývoja inovatívnej diagnostiky, ako aj prístup k bezpečným, cenovo dostupným, účinným a vysokokvalitným liekom a liečbe sú nevyhnutné na dosiahnutie pokroku v oblasti prevencie, diagnostiky a liečby chorôb a kvality života pacientov;
9. pripomína, že verejné a súkromné investície by sa mali zosúladiť s potrebnými regulačnými a legislatívnymi opatreniami s cieľom uspokojiť terapeutické a diagnostické potreby pacientov vrátane zriedkavých a chronických ochorení, zriedkavých onkologických ochorení dospelých a detských onkologických ochorení a neurodegeneratívnych ochorení a riešiť antimikrobiálnu rezistenciu (AMR);

Streda 24. novembra 2021

10. víta zámer Komisie posúdiť a preskúmať existujúci rámec stimulov; vyzýva Komisiu, aby stimulovala hospodársku súťaž prispôbením regulačného rámca a stimulovaním investícií do nepatentovaných liekov na ojedinelé ochorenia a liekov na pediatrické použitie vrátane onkologických, detských onkologických a neurologických ochorení;

Lieky a antimikrobiálna rezistencia

11. zdôrazňuje závažné a neustále rastúce riziká antimikrobiálnej rezistencie pre verejné zdravie, životné prostredie, výrobu potravín a hospodársky rast; uznáva význam kampaní v oblasti verejného zdravia zameraných na predchádzanie infekciám pomocou vakcinácie;

12. domnieva sa, že AMR predstavuje vážnu hrozbu pre verejné zdravie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby financovali projekty zamerané na zlepšenie diagnostiky a vývoj nových antibiotík, ako aj na vypracovanie protokolu o obozretnom používaní antibiotík a na informačnú kampaň pre zdravotníckych pracovníkov s cieľom podporiť cielenejšiu liečbu založenú na skutočných potrebách pacientov;

13. vyzýva Iniciatívu za inovačnú medicínu a Európsku investičnú banku, aby zohrávali aktívnejšiu úlohu pri financovaní inovačných iniciatív v oblasti AMR; zdôrazňuje význam vykonávania spoločného akčného plánu pre antimikrobiálnu rezistenciu a infekcie v oblasti zdravia; konštatuje, že treba umožniť prístup k novým antibiotikám, ale aj zachovať prístup k starým antibiotikám;

14. považuje za nevyhnutné, aby sa zaviedla spoločná príručka EÚ pre antimikrobiálne látky, stanovili sa sledovateľné ciele zníženia používania antimikrobiálnych látok na úrovni EÚ a aby sa komunikačné kampane o AMR koordinovali prostredníctvom jednotného kalendára na úrovni EÚ s cieľom vytvoriť väčšiu informovanosť o AMR, rezistentných variantoch a ich dôsledkoch;

15. zdôrazňuje, že prístup „jedno zdravie“ by mal riadiť zníženie a optimalizáciu používania antimikrobiálnych látok, ako aj vývoj nových liekov vrátane antimikrobiálnych látok; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili existujúci legislatívny rámec týkajúci sa AMR a v prípade potreby predložili návrh na jeho revíziu;

Výskum liekov

16. vyzýva Komisiu, aby s cieľom nájsť viac možností liečby a uspokojiť potreby pacientov a systémov zdravotnej starostlivosti posúdila a v prípade potreby revidovala systém stimulov na podporu výskumu a vývoja nových liekov pre neuspokojené diagnostické a terapeutické potreby a aby pri posudzovaní projektov podporovaných farmaceutickým priemyslom v boji proti rakovine vrátane detskej rakoviny (najmä s cieľom stimulovať vývoj prvých protinádorových liekov pre deti), zriedkavým, neurodegeneratívnym a duševným chorobám a antimikrobiálnej rezistencii, aby sa kládol dôraz na verejný záujem a bezpečnosť pacientov a uprednostnil verejný záujem a bezpečnosť pacientov;

17. vyzýva Komisiu, aby podporila vytvorenie rámca EÚ, ktorý by usmerňoval a pravidelne vyhodnocoval vykonávanie národných plánov boja proti týmto chorobám; zdôrazňuje, že systém založený výlučne na stimuloch pre výskum nedosiahne potrebné ciele v boji proti zriedkavým chorobám;

18. vyzýva Komisiu, aby poskytla verejné finančné prostriedky na výskum používania výrobkov s novou indikáciou, výrobkov mimo schválenej registrácie a nepatentovaných výrobkov, ktoré môžu pacienti bezpečne a účinne užívať; zdôrazňuje, že lieky, ktoré sú výsledkom výskumu financovaného z verejných zdrojov, musia byť rovnako dostupné v celej Únii za spravodlivé a prijateľné ceny a že držiteľ povolenia na uvedenie na trh môže v prípade potreby zväziť dobrovoľné nevýhradné udeľovanie licencií na tieto lieky; zdôrazňuje, že financovanie EÚ by sa malo orientovať na projekty, v ktorých je výskum najviac potrebný;

19. zdôrazňuje význam neustálych inovácií, a to aj v segmente nepatentovaných výrobkov, s cieľom riešiť neuspokojené potreby pacientov; vyzýva Komisiu, aby navrhla regulačný rámec vhodný na daný účel, ktorý umožní vývoj liekov s pridanou hodnotou, a aby pomocou vhodných stimulov uznala hodnotu tejto kategórie cenovo dostupných inovácií pre systémy zdravotnej starostlivosti;

Streda 24. novembra 2021

20. víta iniciatívu na začatie pilotného projektu, ktorý by testoval rámcové ustanovenia o nových indikáciách pre nepatentované lieky a základ pre možné regulačné opatrenia; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu a význam vstupov priemyslu a akademickej obce a ich zapojenia;
21. vyzýva Komisiu, aby v dialógu s členskými štátmi vypracovala rámec pre farmaceutické právne predpisy a systém úhrad, ktorý by podporoval zmysluplné inovácie pre pacientov a menej stimuloval napodobňujúce lieky (tzv. me too lieky), ktoré nemajú pridanú hodnotu, alebo veľmi nákladné lieky, ktoré pacientom ponúkajú len malé zlepšenia;
22. vyzýva Komisiu, aby revidovala nariadenie (ES) č. 141/2000 a nariadenie (ES) č. 1901/2006; žiada o posúdenie účinnosti financovania a projektov verejno-súkromných partnerstiev, najmä s cieľom zlepšiť vzťah medzi miestnymi zdravotníckymi orgánmi, univerzitami a priemyslom; uznáva, že sú potrebné ďalšie zlepšenia, aby sa zohľadnili potreby pacientov, na ktorých sa tieto nariadenia zameriavajú, a vyzýva Komisiu, aby umožnila prijať opatrenia zamerané na dôležité oblasti s nedostatočnou starostlivosťou s cieľom zefektívniť, zjednodušiť a upraviť regulačné postupy;
23. zdôrazňuje skutočnosť, že vedecky uznávaná integratívna medicína schválená orgánmi verejného zdravotníctva môže mať pre pacientov prínos v súvislosti so súbežnými účinkami viacerých chorôb, ako je rakovina, a ich liečbou; zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať holistický, integračný prístup zameraný na pacienta a v prípade potreby podporovať doplnkové využívanie týchto terapií pod dohľadom zdravotníckych pracovníkov;
24. vyzýva Komisiu, aby podporovala ďalší výskum v nedostatočne zastúpených skupinách obyvateľstva, ako sú starší ľudia, deti, ženy a pacienti s komorbiditami vrátane obezity ako primárneho ochorenia, ako aj tam, kde je vstupným chronickým ochorením pre iné neprenosné choroby; zdôrazňuje, že pri výskume, diagnostike, liečbe a vplyve liekov a terapeutických látok je potrebné zohľadniť rodové hľadisko, keďže ženy sú počas celého života naďalej nedostatočne zastúpené v biomedicínskom a zdravotníckom výskume a údajoch; zdôrazňuje, že z tohto dôvodu je dôkazová základňa slabšia v prípade žien, ako aj v prípade starších ľudí, čo vedie k tomu, že mnohé ochorenia, ako napríklad kardiovaskulárne choroby, nie sú u žien dostatočne diagnostikované;
25. vyzýva Komisiu, aby nadviazala na prácu v rámci európskeho plánu na boj proti rakovine a zabezpečila, aby sa Európa stala svetovým centrom excelentnosti v oblasti výskumu a vývoja v rozvíjajúcich sa, inovačných oblastiach medicíny; zdôrazňuje, že vyspelé technológie, ako napríklad nanomedicína, predstavujú riešenia súčasných výziev pre liečbu v oblastiach, ako sú rakovina a srdcovo-cievne ochorenia; zdôrazňuje, že tieto inovačné oblasti medicíny by mali byť povolené centralizovaným regulačným rámcom pre nanomedicínu;
26. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že financovanie biomedicínskeho výskumu a vývoja zo strany EÚ bude podmienené úplnou transparentnosťou a vysledovateľnosťou investícií, zabezpečením dodávok vo všetkých členských štátoch a tým, že sa pacientom uľahčí najlepší výsledok vrátane dostupnosti a cenovej prístupnosti vyrábaných liekov;
27. zdôrazňuje, že výskum, výroba a používanie liekov by sa mal riadiť etickými zásadami, ktoré zaručujú rešpektovanie života, dôstojnosti a integrity človeka;
28. vyzýva Komisiu, aby podporovala rozvoj výskumu v oblasti liekov na liečbu bolesti;
29. víta skutočnosť, že Komisia 5. februára 2021 uverejnila akčný plán SAMIRA; žiada Komisiu, aby v rámci revízie právnych predpisov v oblasti farmácie vytvorila regulačný rámec prispôbený na zavedenie rádiologických a jadrových technológií na terapeutické účely, a nielen na diagnostiku;
30. žiada, aby sa začal realizovať dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu (IPCEI) vo farmaceutickom odvetví s cieľom vopred určiť ciele choroby alebo technológie;
31. pripomína, že na financovanie projektov v oblasti farmaceutického výskumu možno využiť viacero programov EÚ, napríklad Horizont Európa, InvestEU, EU4Health, politiku súdržnosti, ako aj program Digitálna Európa pre projekty zamerané na zavádzanie umelej inteligencie;

Streda 24. novembra 2021

32. žiada, aby sa v rámci farmaceutickej stratégie EÚ venovala hlbšia a širšia pozornosť všetkým aspektom rodovo špecifickej medicíny; zdôrazňuje potrebu zohľadňovať pri výskume liekov rozmanitosť spoločnosti a rodovo špecifické otázky vo fyziológii s cieľom podporiť výskum a vývoj v oblasti rodovo špecifickej medicíny a zabezpečiť, aby sa tieto otázky zohľadňovali pri udeľovaní povolení na uvedenie na trh;

Stanovovanie cien a náklady na lieky

33. vyzýva Komisiu, aby podporovala dialóg s členskými štátmi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom podporovať lieky „vyrobené v Európe“ posilňovaním výrobnjej a dodávateľskej odolnosti, posudzovaním dodatočných kritérií pre stanovovanie cien na vnútroštátnej úrovni, a to bez dodatočných nákladov pre pacientov a bez toho, aby bola dotknutá udržateľnosť systému zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje, že tieto kritériá by mali zahŕňať prísne environmentálne výrobné normy, spoľahlivé riadenie dodávateľského reťazca a investície do inovácií a výskumu;

34. ďalej odporúča, aby Komisia a členské štáty zabezpečili, aby sa pri stanovovaní cien zohľadňovala aj skutočnosť, či sa na podporu inovácií, výroby a výskumu použil akýkoľvek druh verejného financovania, hodnota terapeutického prínosu lieku, či ide o generický alebo biologicky podobný liek, a primárne a širšie potreby obyvateľstva;

35. zdôrazňuje, že takýto dialóg by mal ďalej podporovať spoluprácu pri rokovaní o stanovovaní cien a v prípade potreby pri spoločnom obstarávaní; pripomína, že vnútroštátne stanovovanie cien by malo byť založené na transparentnosti faktorov, ako sú verejný a súkromný výskum, náklady na vývoj a pridaná liečebná hodnota; vyzýva Komisiu, aby podporovala výmenu informácií medzi členskými štátmi o čistých cenách liekov prostredníctvom spolupráce v rámci Európskej integrovanej databázy informácií o cenách (EURIPID);

36. vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti zriadenia fondu EÚ, ktorý by bol spolufinancovaný členskými štátmi a ktorý by podliehal podmienkam, na rokovania a nákup liekov na ojedinelé ochorenia a iných nových, personalizovaných liekov, aby sa pacientom z rôznych členských štátov zabezpečil rovnaký prístup k účinným terapeutikám a liečbe a aby sa zabránilo tomu, že jednotlivé zdravotnícke zariadenia budú musieť znášať nadmerné náklady pri liečbe zriedkavých chorôb;

37. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi na zavedení opatrení na zvýšenie transparentnosti v oblasti výskumu, vývoja a výroby liekov; žiada väčšiu cenovú transparentnosť a vyzýva členské štáty, aby si naďalej dobrovoľne vymieňali svoje najlepšie postupy v oblasti stanovovania cien; zdôrazňuje, že stanovovanie cien by malo zostať v kompetencii jednotlivých štátov, pričom by sa mala zohľadniť rôznorodosť v rámci EÚ;

38. vyzýva Komisiu, aby pravidelne hodnotila a preskúmala systém stimulov, zvýšila transparentnosť cien a zdôraznila faktory, ktoré obmedzujú cenovú dostupnosť a prístup pacientov k liekom; ďalej vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala hlavnými príčinami nedostatku liekov a navrhla udržateľné riešenia, ktoré podporia aj hospodársku súťaž v oblasti patentov a nepatentovaných liekov a včasný vstup generických a biologicky podobných liekov na trh;

39. zdôrazňuje, že je dôležité nájsť správnu rovnováhu medzi ponukou stimulov v oblasti vývoja liekov na jednej strane, najmä ak neexistuje žiadna alternatíva liečby a ochranou verejného záujmu tým, že sa zabráni narušeniu hospodárskej súťaže a nežiaducim účinkom a zabezpečí sa cenová dostupnosť liekov na strane druhej;

40. ďalej vyzýva Komisiu, najmä generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž a príslušné vnútroštátne orgány, aby boli ostražité voči protisúťažnému správaniu a vyšetrili praktiky narušujúce hospodársku súťaž vo farmaceutickom priemysle;

41. požaduje maximálnu transparentnosť pri využívaní verejných finančných prostriedkov na výskum a vývoj a požaduje jednoduchý prístup verejnosti k informáciám o patentových/licenčných podmienkach, výsledkoch klinických skúšok a o prínose zo strany súkromných/verejných subjektov;

42. trvá na tom, že je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k cenovo dostupným liekom v rámci EÚ; podporuje kolektívne vyjednávanie o cenách liekov s farmaceutickým priemyslom, napr. v rámci iniciatívy Beneluxa a vyhlásenia z Valletty; domnieva sa, že farmaceutický priemysel by mal rešpektovať podmienky týkajúce sa dostupných cien liekov v rámci výskumu financovaného z verejných zdrojov;

Streda 24. novembra 2021

Úloha generických a biologicky podobných liekov

43. poukazuje na to, že generické a biologicky podobné lieky zlepšujú prístup pacientov k účinným a bezpečným možnostiam liečby, zvyšujú hospodársku súťaž, ponúkajú dostupnú a cenovo prijateľnú liečbu a výrazne prispievajú k rozpočtovej udržateľnosti systémov zdravotnej starostlivosti, čím vytvárajú úspory nákladov a zároveň zachovávajú vysokú kvalitu zdravotnej starostlivosti;

44. zdôrazňuje význam generických, biologicky podobných liekov a liekov s pridanou hodnotou pre neustále zvyšovanie spravodlivého prístupu pacientov a zabezpečenie udržateľnosti systémov zdravotnej starostlivosti v Európskej únii tam, kde je prístup stále nerovnomerný; vyzýva Komisiu, aby urýchlene zabezpečila zdravú hospodársku súťaž po skončení platnosti výhradných práv duševného vlastníctva tým, že zabezpečí dostupnosť biologicky podobných liekov od prvého dňa a odstráni všetky prekážky hospodárskej súťaže, napríklad prepojením patentov a zákazom praxe predlžovania trvania práv duševného vlastníctva (tzv. evergreening), ktoré neprimerane odďaľujú prístup k liekom, a umožnením jednotného globálneho vývoja;

45. vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na podporu väčšieho zastúpenia týchto liekov na trhu a aby na úrovni EÚ harmonizovala výklad tzv. ustanovenia Bolar, pokiaľ ide o možné výnimky z právneho rámca pre jednotný patentový systém pre výrobcov generických liekov;

46. vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia, ktoré podporia výskum, vývoj a výrobu generických a biologicky podobných liekov v EÚ, a aby navrhla protokoly EÚ pre zameniteľnosť biologicky podobných liekov, ako ich definovala EMA, s ohľadom na individuálne potreby pacientov a slobodu lekárov stanoviť pre každého pacienta najlepšiu liečbu, pričom pacient musí byť vždy informovaný a musí byť v centre všetkých rozhodnutí;

47. nabáda členské štáty, aby vyhodnotili opatrenia na podporu využívania finančných úspor, ktoré vznikli vo vnútroštátnom systéme zdravotníctva používaním biologicky podobných liekov, a aby ich opätovne investovali transparentným a hmatateľným spôsobom s cieľom zlepšiť kvalitu služieb starostlivosti; vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty, aby podporovali transparentné postupy, pokiaľ ide o úspory nákladov v súvislosti s biologicky podobnými liekmi; vyzýva Komisiu, aby uľahčila opatrenia, ako sú programy na rozdelenie zisku;

48. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia naďalej predchádzala praktikám narúšajúcim hospodársku súťaž s cieľom zabezpečiť konkurencieschopný trh s generickými a biologicky podobnými liekmi;

49. zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť vzdelávanie o biologicky podobných liekoch; vyzýva Komisiu, aby podporovala príslušné vzdelávacie a komunikačné činnosti medzi zdravotníckymi pracovníkmi vytvorením špecializovaného celoeurópskeho centra zdrojov online informácií;

Oneskorené uvedenie liekov na trh

50. víta skutočnosť, že Komisia spustí pilotný projekt na lepšie pochopenie základných príčin oneskoreného uvedenia liekov na trh; vyzýva Komisiu, aby preskúmala obrovské rozdiely v EÚ, pokiaľ ide o priemerný počet dní medzi schválením lieku a momentom, keď je liek k dispozícii pre pacientov, a aby navrhla nové spôsoby zlepšenia regulačného procesu a jeho vykonávania a zaviedla inovatívne riešenia na zníženie oneskorení pri uvádzaní liekov na trh;

51. zdôrazňuje, že každá revízia regulačných postupov a prístupov k posúdeniu vedeckých dôkazov sa musí vykonať opatrne, aby sa primerane zohľadnili prínosy pre pacientov a bezpečnostné aspekty;

52. zdôrazňuje, že je potrebné skrátiť lehoty schvaľovania liekov, prípadne stanoviť lehotu na prístup na trh a zosúladiť ich s lehotami rozhodovania EMA, s cieľom zabezpečiť rýchly a rovnaký prístup k liekom pre všetkých v EÚ a aby sa zabránilo diskriminácii medzi občanmi EÚ; pripomína, že držiteľ povolenia na uvedenie na trh (MAH) a distribútori by tiež mohli zohrávať kľúčovú úlohu v dostupnosti liekov v celej EÚ tým, že zabránia prerušeniu výrobkov a oneskoreniu pri ich uvádzaní na trh len v dôsledku obchodných faktorov;

Streda 24. novembra 2021

Verejno-súkromné partnerstvá a inovácie

53. zdôrazňuje prínosy verejných súťaží v rámci verejno-súkromného partnerstva pre vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti pri financovaní výskumu a výroby inovatívnych liekov a výskumu v oblasti liekov s novou indikáciou, ako aj to, že spolupráca medzi akademickou obcou a farmaceutickým priemyslom je nevyhnutná na výmenu poznatkov a informácií v prospech všetkých pacientov v celej Únii;
54. zdôrazňuje, že takouto spoluprácou sa musí zaručiť, aby sa priority výskumu riadili potrebami pacientov a verejného zdravia a aby sa verejné finančné prostriedky investovali transparentne, pričom sa zabezpečí dostupnosť a cenová dostupnosť výrobkov pochádzajúcich z týchto partnerstiev a verejných finančných prostriedkov;
55. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby sa európske partnerstvo pre inovácie v oblasti zdravia riadilo aspektmi verejného záujmu; vyzýva Komisiu, aby v rámci programu Horizont Európa prijala a vykonávala všeobecnú politiku týkajúcu sa týchto podmienok;

Úrad EÚ pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie (HERA)

56. víta, že 17. februára 2021 začal činnosť inkubátor HERA zameraný na boj proti variantom vírusu spôsobujúceho ochorenie COVID-19;
57. berie na vedomie návrh Komisie na zriadenie HERA; domnieva sa, že tento úrad by mal identifikovať hrozby pre zdravie, iniciovať a podporovať rozvoj inovácií, vypracovať na európskej úrovni zoznam liekov veľkého terapeutického významu, uľahčiť ich výrobu v rámci EÚ, podporovať spoločný nákup a budovanie strategických zásob týchto liekov;
58. vyzýva na pridelenie dostatočných zdrojov a autonómiu právomocí, aby mohol všeobecne riešiť všetky cezhraničné ohrozenia zdravia, ktorým by EÚ mohla čeliť v strednodobom horizonte a mimo samotnej pandémie ochorenia COVID-19, vrátane zdrojov na vývoj nových liečiv proti vírusovým a bakteriálnym patogénom;
59. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že HERA sa bude riadiť verejným záujmom a účinne prispievať k vývoju, dostupnosti a cenovej prístupnosti bezpečných a účinných zdravotníckych protipatrení;
60. opakuje svoje stanovisko, že Komisia by mala uvažovať aj o vytvorení európskej verzie amerického Úradu pre pokročilý biomedicínsky výskum a vývoj; víta skutočnosť, že Komisia predložila návrh na vytvorenie európskeho HERA, vyjadruje však sklamanie z toho, že Európsky parlament nebol zapojený do svojej riadnej úlohy spoluzákodarcu;

Postupy verejného obstarávania

61. zdôrazňuje, že je dôležité, aby Komisia a členské štáty uzatvárali nové spoločné zmluvy o verejnom obstarávaní EÚ, najmä pokiaľ ide o urgentné lieky a neuspokojené liečebné potreby, s cieľom zlepšiť ich cenovú dostupnosť a prístup k nim na úrovni EÚ; vyzýva na preskúmanie takýchto postupov v oblastiach, ako sú zriedkavé choroby a rakovina, prostredníctvom jasne stanovených míľnikov, cieľov a záväzkov prijatých všetkými zúčastnenými stranami; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť vysokú úroveň transparentnosti v týchto iniciatívach a uplatňovať poznatky získané zo spoločného obstarávania výrobkov proti ochoreniu COVID-19; zdôrazňuje, že sa nesmie riskovať, že by spoločné obstarávanie malo negatívny vplyv na toky dodávok tým, že zvýši riziko nedostatku v EÚ;
62. zdôrazňuje, že spoločné obstarávanie by malo byť založené na spoločnej zodpovednosti a spravodlivom prístupe, s právami a povinnosťami pre všetky zúčastnené strany; zdôrazňuje, že by sa mali prijať a dodržiavať jasné záväzky, pričom výrobcovia by mali dodávať dohodnuté objemy výroby a príslušné orgány by mali nakupovať dohodnuté rezervované objemy;
63. ďalej zdôrazňuje, že v prípade spoločného obstarávania by sa v procese zadávania zákazky mali zohľadniť kvalitatívne kritériá, ako je schopnosť výrobcu zabezpečiť bezpečnosť dodávok počas zdravotnej krízy;

Streda 24. novembra 2021

64. zdôrazňuje, že spoločné verejné obstarávanie by malo mať jasne vymedzený rozsah vzhľadom na potenciál nových inovatívnych antibiotík, vakcín, liečebných liekov a napríklad liekov na zriedkavé choroby, pričom treba zohľadniť potrebu vyváženejších verejno-súkromných investícií, jasnú zodpovednosť výrobcov, ako aj potrebu dostatočnej flexibility pre členské štáty v súlade s vnútroštátnymi osobitosťami, pričom by sa mali dodržiavať prijaté záväzky;

65. víta, že sa v stratégii odkazuje na skutočnosť, že opatrenia v oblasti verejného obstarávania môžu podporiť hospodársku súťaž a zlepšiť prístup k liekom; naliehavo vyzýva Komisiu, aby v súvislosti so smernicou 2014/24/EÚ⁽¹⁸⁾ urýchlene navrhla usmernenia pre členské štáty, najmä o tom, ako čo najlepšie uplatňovať kritériá ekonomicky najvýhodnejšej ponuky (MEAT), a nielen kritérium najnižšej ceny; zdôrazňuje, že bezpečnosť dodávok je prvoradá a musí sa považovať za kvalitatívne kritérium pri vydávaní oprávnení na prevádzku lekární a vo výzvach na predkladanie ponúk na dodávku liekov; zdôrazňuje význam diverzifikovaných dodávok a udržateľných postupov obstarávania pre lieky; navrhuje, aby sa ako základné kritérium zachovali aj investície do výroby účinných látok a hotových liekov v EÚ, ako aj počet a umiestnenie výrobných miest, spoľahlivosť dodávok, opätovné investovanie ziskov do výskumu a vývoja a uplatňovanie sociálnych, environmentálnych a etických noriem a noriem kvality;

66. domnieva sa, že v čase krízy by sa časť spoločného obstarávania Únie mohla v prípade potreby a na požiadanie v duchu solidarity predbežne prideliť tretím krajinám s nízkymi a strednými príjmami;

67. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zväzili zavedenie postupov verejného obstarávania, v rámci ktorých sa zákazky môžu zadať viacerým úspešným uchádzačom vrátane spoločných uchádzačov;

Prístup k liekom v EÚ

68. je znepokojený tým, že dostupnosť a cenová dostupnosť liekov sú naďalej výzvou pre vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti a že inovačné lieky sú drahé alebo dokonca nie sú v niektorých členských štátoch z obchodných dôvodov uvedené na trh;

69. vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti politiky, ktoré pomôžu zabezpečiť, aby sa centrálné povolené lieky uvádzali na trh vo všetkých členských štátoch EÚ, a nie len v tých, v ktorých sú obchodne zaujímavé; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby akákoľvek forma stimulov na úrovni EÚ viedla k spravodlivému a cenovo dostupnému stanovovaniu cien liekov, najmä inovačných, vo všetkých členských štátoch;

70. víta zámer Komisie preskúmať právne predpisy v oblasti farmaceutických výrobkov s cieľom presadzovať silnú a spravodlivú hospodársku súťaž, podporovať členské štáty pri stabilizácii a vyrovnávaní vnútroštátnych systémov stanovovania cien liekov, podporovať spravodlivé vnútroštátne systémy stanovovania cien liekov a zabezpečiť rovnaký prístup k liekom a zdravotníckym produktom vo všetkých členských štátoch; zdôrazňuje, že rozhodnutia o stanovovaní cien a úhrade nákladov na lieky sú v kompetencii členských štátov;

71. zdôrazňuje, že stiahnutia liekov z trhu z obchodných dôvodov môžu mať vážne dôsledky z hľadiska dostupnosti liekov a tým obmedzovať právo pacientov v prístupe k včasnej, spravodlivej a kvalitnej liečbe; zdôrazňuje, že komerčné stiahnutie základných liekov z trhu by sa malo uskutočniť v situáciách, keď je pacientom k dispozícii náhradná a rovnocenná liečba, a malo by podliehať rozšíreným povinnostiam včasného oznamovania pre držiteľov povolenia na uvedenie na trh a distribútorov, aby sa zabezpečilo, že orgány členských štátov budú schopné riadiť situáciu držiteľov povolenia na uvedenie na trh a distribútorov v záujme pacientov;

72. vyzýva Komisiu, aby zväzila nové postupy na podporu zmeny indikácie liekov; vyzýva Komisiu, aby uľahčila širšie používanie liekov mimo schválenej registrácie vrátane lacnejších liekov a liekov používaných okrem iného na zriedkavé druhy rakoviny vždy, keď existujú presvedčivé vedecké dôkazy o účinnosti a bezpečnosti pacientov; okrem toho zdôrazňuje príležitosť vytvoriť nový rámec na podporu uvádzania na trh a používania liekov s novými schválenými indikáciami s cieľom zatriktívniť zmenu indikácie liekov v EÚ;

⁽¹⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

Streda 24. novembra 2021

73. vyzýva Komisiu, aby vypracovala stratégie v oblasti zdravia na európskej úrovni na základe spoločného koša liekov na liečbu rakoviny, infekčných chorôb, zriedkavých chorôb a v iných oblastiach, ktoré sú osobitne zasiahnuté nedostatkom; vyzýva Komisiu, aby zväzila možnosť spoločných kritérií na stanovenie cien, aby boli tieto lieky cenovo dostupné; domnieva sa, že uľahčenie rýchlejšieho prístupu bez ohrozenia bezpečnosti by bolo prínosné najmä pre pacientov s vážnymi chronickými chorobami; navrhuje preto, aby sa pacienti mohli podieľať na rozhodnutiach o rizikách a prínosoch včasného prístupu k novým a inovatívnym liekom a liečbe;

74. nabáda na začlenenie komunit, ktoré sa zameriavajú na jednotlivé ochorenia, do procesov vedeckého poradenstva Európskej agentúry pre lieky v oblasti zriedkavých druhov rakoviny a ochorení, aby mohli regulačným orgánom poskytnúť svoje odborné znalosti o danej chorobe a zohľadniť jej zriedkavosť a neuspokojené potreby;

Podpora transparentného, konkurencieschopného a inovačného farmaceutického priemyslu EÚ s cieľom reagovať na potreby verejného zdravia

75. trvá na tom, že konkurencieschopný, sebestačný a udržateľný farmaceutický priemysel EÚ má strategický význam, pretože podporuje inovácie, výskum a vysokokvalitnú zamestnanosť a lepšie reaguje na potreby pacientov; poukazuje na to, že toto odvetvie potrebuje stabilné a predvídateľné regulačné prostredie, ktoré však obmedzuje administratívne zaťaženie a zabezpečuje dodržiavanie zásady prevencie a dostupnosť bezpečných, účinných a vysokokvalitných liekov na trhu EÚ; zdôrazňuje, že systém udeľovania povolení na uvedenie na trh by mal vychádzať z existujúceho legislatívneho rámca a mal by zabrániť duplicite a dodatočnej administratívnej záťaži;

76. víta, že farmaceutická stratégia sa výrazne zameriava na potrebu optimalizácie a modernizácie existujúceho regulačného rámca, napríklad prostredníctvom revízie právnych predpisov o zmenách, digitalizovanejších a efektívnejších regulačných procesov, zavádzania elektronických informácií o výrobkoch (ePI), zefektívnenia hodnotenia účinných farmaceutických látok (API) a lepšej správnej výrobných praxe (SVP)/riadenia výroby a zdrojov; vyzýva Komisiu, aby v tejto agende rýchlo pokročila a čo najlepšie využila existujúce digitálne nástroje na úrovni EÚ (telematika);

77. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli finančné stimuly, s cieľom zachovať a rozvíjať farmaceutický priemyselnú základňu Únie, od produkcie účinných látok po výrobu, balenie a distribúciu liekov; zdôrazňuje strategický záujem tohto odvetvia a význam investícií do európskych podnikov s cieľom diverzifikovať zdroje a nabádať na rozvoj inovačných výrobných technológií, ktoré by dokázali zlepšiť schopnosť celých výrobných liniek reagovať; pripomína, že všetky verejné finančné prostriedky by mali uľahčovať dosiahnutie čo najlepších výsledkov pre pacientov, a to aj pokiaľ ide o dostupnosť vyrábaných liekov, a to tým, že sa dodržia podmienky transparentnosti, vysledovateľnosti a povinnosti dodávok;

78. pripomína oznámenie Komisie z 5. mája 2021 s názvom Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: budovanie silnejšieho jednotného trhu pre obnovu Európy, v ktorom sa analyzujú strategické závislosti EÚ vrátane výroby účinných farmaceutických látok a ďalších výrobkov súvisiacich so zdravím, ktoré by mohli viesť k zraniteľnosti EÚ a ovplyvniť jej základné záujmy, a v ktorom sa odkazuje na farmaceutickú stratégiu ako prostriedok riešenia týchto otázok;

79. pripomína, že pre globálne zdravie a globálne dodávateľské reťazce je nevyhnutne potrebné rozvíjať miestne výrobné a distribučné kapacity v EÚ a v rozvojových krajinách, najmä pokiaľ ide o farmaceutický výskum, vývoj a výrobu, a to vždy v súlade so sociálnymi normami a náležitou starostlivosťou odvetvia; vyzýva Komisiu, aby využila stratégie v oblasti priemyslu, duševného vlastníctva a farmácie na uľahčenie preklenutia pretrvávajúcej medzery vo výskume a výrobe liekov prostredníctvom partnerstiev pre vývoj výrobkov a vytvorenia otvorených centier pre výskum a výrobu;

80. domnieva sa, že farmaceutické výrobné závody sú súčasťou kritickej zdravotníckej infraštruktúry Európy; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby monitorovali priame zahraničné investície do tohto odvetvia; navrhuje, aby sa Európsky program na ochranu kritickej infraštruktúry uplatňoval na sektor zdravotníckej infraštruktúry;

Streda 24. novembra 2021

81. poukazuje na to, že vypracovanie nových dohôd o vzájomnom uznávaní osvedčení o správnej výrobnéj praxi (GMP) a rozšírenie rozsahu existujúcich dohôd (najmä pokiaľ ide o kontroly a skúšky šarží) s viacerými krajinami, ktoré majú prísne výrobné normy, by mohlo uľahčiť začlenenie prevádzok v krajinách mimo EÚ do výrobného dodávateľského reťazca bez toho, aby sa upustilo od európskych noriem, čo by umožnilo zvýšiť výrobnú kapacitu v čase krízy;

82. naliehavo vyzýva Komisiu, aby navrhla začlenenie environmentálnych noriem, najmä v oblasti nakladania s odpadom a odpadovými vodami, do usmernení o správnej výrobnéj praxi na medzinárodnej úrovni;

83. zdôrazňuje potrebu zvyšovania úrovne zručností, rekvalifikácie a prípravy pracovníkov na ďalšie zamestnanie v oblasti zdravotnej starostlivosti, aby boli lepšie pripravení na prípadné núdzové a krízové situácie; žiada, aby sa náležite vzala do úvahy ďalšia odborná príprava a rekvalifikácia pracovníkov zapojených do všetkých fáz hodnotového reťazca a rozšírenie ponuky možností odbornej prípravy pre odborníkov v oblastiach vedy, technológie, inžinierstva a matematiky;

84. zdôrazňuje najnovší vývoj farmaceutických výrobkov smerom k liečivám zameraným na konkrétnu chorobu a pacienta, ktorý zahŕňa dôsledné výrobné kroky a potrebu zohľadniť vysokú citlivosť na podmienky prostredia a dopravy a komplikovanú logistiku v dodávateľskom reťazci; vyzýva Komisiu, aby maximalizovala synergie medzi európskymi fondmi a ostatnými nástrojmi a politikami EÚ s cieľom podporiť navrhovanie a fungovanie spoľahlivých výrobných procesov a distribučných sietí, ktorými sa zabezpečí pružná, pohotová a reprodukovateľná výroba;

85. vyzýva Komisiu, aby rozšírila úlohu Európskej agentúry pre lieky pri posudzovaní kombinácie liek – prístroj/diagnostika s cieľom zjednodušiť fragmentovaný rámec dohľadu; domnieva sa, že väčšiu regulačnú pružnosť a efektívnosť je možné dosiahnuť prijatím vedeckého posúdenia povolení na uvedenie na trh v rámci Európskej agentúry pre lieky, ktoré bude viac založené na odborných znalostiach;

86. domnieva sa, že podpora a budovanie atraktívneho európskeho priemyselného ekosystému pre farmaceutický sektor je jednou z kľúčových podmienok pre ďalšiu podporu premiestnenia výrobných zariadení späť do EÚ; ďalej sa domnieva, že takéto premiestnenie môže pomôcť zvýšiť nezávislosť európskych systémov zdravotnej starostlivosti od tretích krajín a zvýšiť odolnosť voči narušeniam, keďže prerušenia dodávok vystavujú pacientov riziku nemožnosti podstúpiť odporúčanú alternatívnu liečbu;

87. vyzýva Komisiu, aby do štatistiky EÚ o príjmoch a životných podmienkach (EU-SILC) zahrnula údaje o nedostatočnom prístupe k liekom, ktorý vnímajú a hlásia jednotlivci, keďže prístup k liekom sa zatiaľ v EU-SILC nemeria;

88. podporuje prispôbenie existujúcich rámcov pre prijateľnosť v rozhodovaní a prijatie technológií umelej inteligencie, s cieľom poskytnúť cestu, ktorou sa môže umelá inteligencia rozvíjať, prijímať a implementovať v systémoch zdravotnej starostlivosti prostredníctvom inkluzívnosti, kapacity a dôvery; opakuje, že keďže sú všetky technológie založené na umelej inteligencii, musí byť vždy zaručený ľudský dohľad; domnieva sa, že právne predpisy by nemali zaostávať za inováciami; vyzýva Komisiu, aby zaviedla určitú regulačnú flexibilitu, aby mohla rýchlejšie a účinnejšie reagovať na nové požiadavky a výrobky pri rešpektovaní kritérií bezpečnosti a etiky;

89. vyzýva Komisiu, aby uľahčila postupy posudzovania, ktoré umožnia včasný a iteratívny dialóg o údajoch a dôkazoch pri ich vzniku; vyzýva Európsku agentúru pre lieky a vnútroštátne agentúry pre lieky, aby uprednostňovali predkladanie údajov z náhodne kontrolovaných prípadov klinického skúšania, ktoré porovnávajú skúšané lieky podľa definície Európskej agentúry pre lieky so štandardnou liečbou;

90. konštatuje, že rozhodnutia prijaté v súvislosti s farmaceutickým regulačným prostredím EÚ budú mať dôsledky za hranicami Európy, keďže viaceré tretie krajiny uznávajú požiadavky EÚ a spoliehajú sa na ne, najmä pokiaľ ide o uľahčenie vývozu a upustenie od požiadaviek na testovanie týchto vyvážených výrobkov v tretích krajinách, keď pochádzajú z EÚ; zdôrazňuje preto, že je dôležité zachovať takéto dohody o vzájomnom uznávaní s tretími krajinami a zabezpečiť ich aktuálnosť;

91. zdôrazňuje, že EÚ musí klásť dôraz na rozvoj primeraných kapacít na udržateľnú výrobu účinných látok, surovín a liekov, ktorou by sa znížila závislosť od vonkajších zdrojov; zasadzuje sa za väčšiu právnu istotu pre vývojárov liekov;

Streda 24. novembra 2021

Dodatkové ochranné osvedčenia

92. vyzýva Komisiu, aby zhodnotila pridanú hodnotu mechanizmu dodatkových ochranných osvedčení (SPC) s cieľom zabrániť oneskoreniam v prístupe ku generickým liekom a zlepšiť finančnú udržateľnosť systémov zdravotnej starostlivosti;
93. upozorňuje na rozdiely v platnosti patentov a SPC v rôznych členských štátoch; vyzýva Komisiu, aby preskúmala používanie dodatkových ochranných osvedčení na základe technologického a vedeckého pokroku s cieľom umožniť zvýšenie konkurencieschopnosti generických a biologicky podobných liekov v rámci EÚ aj mimo nej;
94. vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila vplyv, ktorý by mal návrh jednotného SPC na vstup generických a biologicky podobných liekov na trh a na spravodlivý prístup pacientov k liečbe, a aby na základe takéhoto hodnotenia v prípade potreby navrhla jednotné SPC;
95. zdôrazňuje preto, že používanie dodatkových ochranných osvedčení by sa malo povoliť len vo výnimočných a odôvodnených prípadoch;

Inovačné a nové lieky

96. zdôrazňuje, že výskum a vývoj je kľúčový pre vývoj inovačných liekov, liečby a diagnostiky;
97. zdôrazňuje, že génové a bunkové terapie, personalizovaná medicína, rádionuklidová terapia, nanolieky, nanotechnológia, vakcíny novej generácie vrátane derivátov tmRNA, elektronické zdravotníctvo a iniciatíva „viac ako jeden milión genómov“ môžu priniesť značné výhody v oblasti prevencie, diagnostiky a liečby všetkých chorôb, ako aj súvisiacej starostlivosti po liečbe, ak preukážu svoju pridanú hodnotu v porovnaní s existujúcimi zdravotníckymi technológiami; zdôrazňuje transformačný potenciál tejto novej liečby a technológií pre pacientov, ako aj pre spoločnosti vo všeobecnosti, napríklad umožnením prechodu od zvládania chronických ochorení a starostlivosti v prípade takýchto ochorení na jednorazovú liečbu, čím sa prispeje k zníženiu nákladov na systémy zdravotnej starostlivosti a posilnení sa ich účinnosť, udržateľnosť a odolnosť; naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala dostatočné odborné znalosti a vypracovala vhodné regulačné rámce, usmernila nové obchodné modely a neustále zabezpečovala vysoké normy pre bezpečné výroby a viedla informačné kampane na zvýšenie informovanosti a zabezpečenie používania týchto inovácií; naliehavo vyzýva Komisiu, aby navrhla primerané zdroje pre Európsku agentúru pre lieky na účinné dosiahnutie týchto cieľov;
98. uznáva, že lieky na inovatívnu liečbu (ATMP) sa podstatne líšia od tradičných liekov, pretože sa zameriavajú na základné príčiny choroby, a že ich fundamentálna trvácnosť a potenciálny liečebný charakter by im mohli umožniť stať sa budúcnosťou medicíny; uznáva, že regulačné orgány, ako je Európska agentúra pre lieky, majú v nadchádzajúcich rokoch preskúmať a schváliť desiatky liekov na inovatívnu liečbu, pričom zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia okrem svojho akčného plánu v oblasti liekov na inovatívnu liečbu vytvorila aj silný regulačný rámec, ktorý uľahčí prístup pre všetkých oprávnených európskych pacientov, a naďalej stavala na postavení Európy ako významného aktéra v oblasti liekov na inovatívnu liečbu s cieľom zachovať globálnu konkurencieschopnosť Európy v oblasti rozvoja liekov na inovatívnu liečbu;
99. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že existujúce koordinačné orgány budú uľahčovať cezhraničnú liečbu založenú na liekoch na inovatívnu liečbu a že pacienti v celej Európe budú mať spravodlivý prístup k inovatívnej liečbe;
100. naliehavo vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s Európskou agentúrou pre lieky na vytvorení jednotného kontaktného miesta pre vývojárov liekov na inovatívnu liečbu, ktoré by poskytovalo usmernenia a fórum pre komunikáciu o ich žiadostiach;
101. naliehavo vyzýva Európsku komisiu a Európsku agentúru pre lieky, aby zväzili celý životný cyklus všetkých inovačných liekov a terapií vrátane génových a bunkových terapií, personalizovanej medicíny, nanotechnológií, vakcín novej generácie a aby zabezpečili rámec vhodný na daný účel pre hospodársku súťaž pre nepatentované výroby v čase zániku výlučných práv; vyzýva Komisiu, aby vytvorila regulačný rámec pre nanolieky a výroby podobné nanoliekom, a žiada, aby sa tieto výroby schválili na základe povinného centralizovaného postupu;
102. zdôrazňuje, že zavádzanie nových a inovačných liečebných postupov, ako aj ich úspešné poskytovanie pacientom závisí od vedomostí zdravotníckeho personálu, jeho pripravenosti a od technickej základne, ktorú má k dispozícii; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej navzájom spolupracovali a vymieňali si poznatky a najlepšie postupy týkajúce sa nových inovačných liekov a liečebných postupov s cieľom lepšie pripraviť svojich zdravotníckych pracovníkov;

Streda 24. novembra 2021

Klinické skúšky

103. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere vykonala nariadenie o klinickom skúšaní⁽¹⁹⁾ s cieľom uľahčiť zavedenie rozsiahleho klinického skúšania vykonávaného harmonizovaným a koordinovaným spôsobom na európskej úrovni; zdôrazňuje, že združenia pacientov by sa mali viac zapájať do vymedzenia výskumných stratégií pre verejné a súkromné klinické skúšania, aby sa zabezpečilo, že budú spĺňať neuspokojené potreby európskych pacientov; víta revíziu farmaceutických právnych predpisov s cieľom znížiť byrokraciu a prispôsobiť sa špičkovým výrobkom, vedeckému pokroku a technologickej transformácii; podporuje klinické skúšanie, ktoré je viac zamerané na pacienta, ako aj nový rámec pre navrhovanie inováčných skúšaní a pilotný projekt na prijatie rámca na opätovné použitie nepatentovaných liekov; víta spustenie vakcinačnej platformy na monitorovanie účinnosti a bezpečnosti očkovacích látok s podporou celoúniijnej siete klinického skúšania; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšiu transparentnosť výsledkov klinického skúšania, pri ktorom by farmaceutické spoločnosti včas poskytovali údaje o účastníkoch, pozitívne aj negatívne výsledky, protokoly a iné dokumenty zo skúšania;

104. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila nepretržitý dialóg medzi Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb, Európskou agentúrou pre lieky a vývojármi vakcín o zriadení a fungovaní platformy pre monitorovanie účinnosti a bezpečnosti vakcín;

105. vyzýva na úplné vykonávanie pravidiel klinického skúšania s cieľom zjednotiť jasné a primerané pravidlá, ktorými sa zaručí právna istota prevádzkovateľov; vyzýva Komisiu, aby zlepšila účasť verejných výskumných pracovníkov na klinickom skúšaní a umožnila, aby sa klinické skúšanie v prípade dlhodobého výskumu vykonávalo súčasne vo viacerých členských štátoch;

106. zdôrazňuje, že klinické skúšania liekov nie sú často v rámci výskumu a vývoja úspešne ukončené, a preto nevedú ku konečnému schváleniu liekov;

Hodnotenie zdravotníckych technológií

107. víta dohodu, ktorú dosiahli Európsky parlament a Rada o pripravovanom nariadení o hodnotení zdravotníckych technológií, a vyzýva na jej urýchlené prijatie a dôsledné vykonávanie, aby sa podporilo väčšie zblížovanie medzi členskými štátmi pri hodnotení zdravotníckych technológií a uľahčil sa rýchly prístup pacientov k inovatívnej liečbe;

108. poukazuje na to, že nové zdravotnícke technológie by mali preukázať svoju klinickú pridanú hodnotu a nákladovú účinnosť v porovnaní s tým, čo je už dostupné na trhu; zdôrazňuje, že hodnotenie zdravotníckych technológií je nástrojom na podporu tejto analýzy, ale v súčasnosti je v rámci Únie veľmi roztrieštené, hoci môže umožniť spoluprácu v oblasti požiadaviek na klinické dôkazy a navrhovania klinického skúšania a tým podporiť včasné rozhodovanie členských štátov o prístupe pacientov k novým liekom založeným na dôkazoch; opakuje, aby Komisia a členské štáty urýchlili vykonali nariadenie v súlade s dohodnutým časovým rámcom;

Súčasný rámec pre povoľovanie

109. naliehavo vyzýva Komisiu, aby na základe skúseností s povoľovaním očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19 spolupracovala s agentúrou EMA s cieľom zväziť rozšírenie používania priebežných preskúmaní na iné urgentné lieky a zhodnotiť, či by ďalšia regulačná flexibilita mohla prispieť k efektívnejšiemu systému povoľovania a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti, kvality a účinnosti;

110. víta skutočnosť, že sa v stratégii uznáva, že lepšie využívanie elektronických informácií o výrobkoch (ePI) podporí lepšie poskytovanie informácií pacientom a širšiu dostupnosť liekov, najmä v kritických situáciách;

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, ktorým sa zrušuje smernica 2001/20/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 1).

Streda 24. novembra 2021

111. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s agentúrou EMA a regulačnou sieťou EÚ vrátane priemyslu a všetkých príslušných zainteresovaných strán s cieľom vyvinúť a zaviesť používanie ePI pre všetky lieky v EÚ vo všetkých jazykoch členských štátov, v ktorých sa lieky uvádzajú na trh;

112. vyzýva Komisiu, aby prehodnotila systém, ktorý vedie od podmieneného povolenia na uvedenie na trh k štandardnému povoleniu na uvedenie na trh alebo k výnimočnému obnoveniu povolenia na základe spoľahlivých klinických údajov; vyzýva agentúru EMA, aby dôkladne vykonala záverečné hodnotenie a zabezpečila, aby výrobcovia prísne dodržiavali všetky požiadavky na každý liek, na ktorý sa vzťahuje podmienené povolenie na uvedenie na trh, s cieľom zaistiť účinnosť a bezpečnosť takehoto lieku; žiada, aby sa čas potrebný pred záverečným hodnotením skrátil z piatich na tri roky, ak sú takéto opatrenia podložené dostatočnými klinickými údajmi;

113. nabáda Komisiu, aby v spolupráci s agentúrou EMA zvažila, ako už zavedené nástroje, ako je zrýchlené povoľovanie, včasný dialóg, systém PRIME možno použiť na rýchlejšie sprístupnenie liekov pacientom, najmä liekov, ktoré majú potenciál riešiť naliehavé ohrozenie verejného zdravia alebo neuspokojené medicínske potreby; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v uplatňovaní systému PRIME agentúry EMA pre lieky na záchranu života a zahrnula označenie PRIME do legislatívneho rámca bez toho, aby to malo vplyv na bezpečnosť pacientov; pripomína, že zrýchlené schémy by sa nemali zneužívať, ak chýbajú dostatočné dôkazy o riadnom povolení na uvedenie na trh;

114. vyzýva Komisiu, EMA a príslušné orgány, aby využili všetko pragmatické úsilie vynaložené počas krízy spôsobenej pandemiou ochorenia COVID-19, najmä pokiaľ ide o regulačnú flexibilitu, s cieľom účinne riešiť nedostatok liekov, a to aj v núdzových situáciách;

115. požaduje dlhodobé monitorovanie liekov uvedených na trh na účely zistenia možných škodlivých vedľajších účinkov a posúdenia ich terapeutickej nákladovej efektívnosti;

Malé a stredné podniky a lieky

116. vyzýva Komisiu, aby vytvorila inovačný ekosystém, ktorý bude uľahčovať výmenu skúseností a prístupu pre MSP a prispeje k tomu, aby sa EÚ stala centrom globálnych inovácií v oblasti medicíny; konštatuje, že Komisia by mala hľadať nové formy poradenstva, ktoré uľahčia prístup k inovačným fondom pre menšie spoločnosti; poukazuje na to, že byrokratické obmedzenia a zložitost' sťažujú MSP a verejným výskumným centrom plné využívanie európskych inovačných programov; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať prístup k líniam financovania na podporu činnosti nových začínajúcich podnikov a MSP, pričom je potrebné rešpektovať stanovené podmienky a kritériá;

117. podporuje návrh akčného plánu Komisie v oblasti duševného vlastníctva, ktorého cieľom je aktualizovať rad existujúcich nástrojov a prispôsobiť ich digitálnemu veku;

118. žiada, aby bol systém duševného vlastníctva účinnejší pre MSP prostredníctvom opatrení na zjednodušenie postupov registrácie duševného vlastníctva, zlepšenie prístupu k strategickému poradenstvu v oblasti duševného vlastníctva a uľahčenie využívania duševného vlastníctva ako páky na prístup k financovaniu, napríklad prostredníctvom asistenčnej služby pre MSP v oblasti práv duševného vlastníctva; zdôrazňuje potrebu vyčleniť viac zdrojov na úrovni EÚ na boj proti nekalým a zneužívajúcim praktikám na trhu s liekmi;

119. poukazuje na to, že MSP zohrávajú rozhodujúcu úlohu vo farmaceutickom hodnotovom reťazci, často ako priekopníci a hnacie sily inovácie;

Zvyšovanie odolnosti: predchádzanie nedostatku liekov a bezpečné dodávateľské reťazce, udržateľné lieky, mechanizmy pripravenosti a reakcie na krízy

120. pripomína, že otvorená strategická autonómia EÚ je spojená s neustálou a dostatočnou dostupnosťou liekov vo všetkých členských štátoch; v tejto súvislosti pripomína odporúčania uvedené v uznesení zo 17. septembra 2020 o nedostatku liekov; vyzýva Komisiu, členské štáty a EMA, aby vyvinuli systém včasného varovania v prípade nedostatku liekov, ktorý by bol založený na európskej inovačnej, užívateľsky ústretovej, transparentnej a centralizovanej digitálnej platforme na výmenu informácií a údajov o nedostatku liekov a zameraný na problémy so zásobovaním; domnieva sa, že takýto systém by mal byť schopný určiť objem existujúcich zásob liekov a dopytu a poskytovať údaje, ktoré by umožnili

Streda 24. novembra 2021

odhaliť, predvídať a predchádzať nedostatku liekov; okrem toho vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila spoluprácu medzi verejným a súkromným sektorom a monitorovala povinnosť všetkých príslušných zainteresovaných strán v dodávateľskom reťazci poskytovať včasné a transparentné informácie o dostupnosti liekov, dopyte po liekoch, činnostiach paralelného obchodovania, zákaze vývozu a narušeníach trhu, a to bez neprimeraného regulačného a administratívneho zaťaženia;

121. vyzýva Komisiu, aby vytvorila mechanizmus na zabezpečenie transparentnosti vo výrobných a dodávateľských reťazcoch v prípade núdzových situácií aj mimo nich; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam monitorovania falšovaných liekov a boja proti nim;

122. zdôrazňuje, že farmaceutické odvetvie je aj naďalej dôležitým priemyselným pilierom, ako aj hybnou silou vytvárania pracovných miest; zdôrazňuje význam vytvárania kvalitných pracovných miest v EÚ v rámci celého farmaceutického hodnotového reťazca a v oblasti zdravotníctva vrátane zdravotníckeho personálu s podporou nástroja NextGenerationEU; vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na podporu zamestnanosti vo farmaceutickom a zdravotníckom odvetví vo všetkých členských štátoch EÚ, ktoré uľahčia geografickú vyváženosť, udržanie talentov a pracovných príležitostí v celej EÚ;

123. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali inovatívne a koordinované stratégie a posilnili výmenu osvedčených postupov v oblasti riadenia zásob; domnieva sa, že agentúra EMA je najvhodnejšia na to, aby bola určený ako regulačný orgán poverený predchádzať nedostatku liekov na úrovni EÚ počas núdzových situácií aj mimo nich;

124. vyzýva Komisiu, aby ešte rozšírila mandát agentúry EMA s cieľom umožniť jej monitorovať nedostatok liekov aj mimo zdravotných kríz a zabezpečila, aby mala potrebné zdroje;

125. opakuje svoju výzvu Komisii a členským štátom, aby zabezpečili, že držiteľia povolenia na uvedenie na trh a veľkoobchodní distribútori budú spĺňať požiadavky smernice 2001/83/ES s cieľom zabezpečiť primerané a nepretržité dodávky liekov, ako aj dodržiavať oznamovacie povinnosti v prípade dočasného alebo trvalého prerušenia dodávok, a aby ďalej objasnili tieto povinnosti s cieľom zabezpečiť, aby držiteľia povolenia na uvedenie na trh informovali o nedostatku liekov v stanovených lehotách; zdôrazňuje potrebu uplatňovať odradzujúce a primerané sankcie v prípade nedodržania týchto právnych povinností v súlade s existujúcim legislatívnym rámcom;

126. trvá na tom, že povinnosť verejnej služby stanovená v článku 81 smernice 2001/83/ES nestačí na zabezpečenie toho, aby EÚ ako celok bola primerane zásobovaná; vyzýva Komisiu, aby vykonala odporúčania Výkonnej riadiacej skupiny EÚ pre nedostatok liekov spôsobený závažnými udalosťami s cieľom predchádzať prerušeniam dodávok počas pandémie a po nej a zmierňovať ich;

127. pripomína, že základné príčiny nedostatku liekov by sa mali riešiť čo najskôr, pričom by sa mali zohľadniť prepojenia medzi dodávateľským reťazcom a výzvami týkajúcimi sa výroby;

128. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby revízia všeobecných farmaceutických právnych predpisov vychádzala z dobrého chápania základných príčin nedostatku liekov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby mal farmaceutický priemysel Únie diverzifikovaný dodávateľský reťazec a plán na zmiernenie rizika nedostatku liekov, aby sa vyrovnal s akýmikoľvek zraniteľnými miestami a rizikami v dodávateľskom reťazci; zdôrazňuje však, že je potrebné zaviesť udržateľné systémové politiky skôr, než sa pristúpi k neprimeraným regulačným požiadavkám, uvaleniu povinnosti dodávok, sankciám alebo nepremyslenému hromadeniu zásob, ktoré fragmentujú jednotný trh alebo ohrozujú hospodársku udržateľnosť výrobkov, čo môže viesť k ďalšiemu nedostatku;

129. považuje za dôležité chrániť vnútorný trh s liekmi a aby sa predchádzalo neodôvodneným obmedzeniam dovozu a vývozu, ktoré môžu poškodiť jednotný trh a znížiť cenovú dostupnosť, a aby ich Komisia v prípade výskytu riešila; vyzýva Komisiu, aby posúdila a v prípade potreby riešila vplyv paralelného obchodu na nedostatok liekov v členských štátoch a primerane riešila problémy prostredníctvom prijatia potrebných opatrení s cieľom zabezpečiť, aby sa lieky dostali včas ku všetkým pacientom v EÚ;

130. vyzýva Komisiu, aby využila všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii, na zabránenie vstupu falšovaných výrobkov na trh, keďže tieto výrobky sú často nízkej kvality, sú nebezpečné pre zdravie a majú veľký hospodársky dosah;

Streda 24. novembra 2021

131. konštatuje, že technická pomoc členskými štátmi je potrebná na riadne vykonávanie európskeho systému overovania liekov;
132. víta, že Komisia bude naďalej monitorovať fúzie farmaceutických spoločností, aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže;
133. vyzýva Komisiu, aby zvažila vytvorenie európskej pohotovostnej rezervy pre kritické lieky, pri ktorých existuje vysoké riziko nedostatku, podľa vzoru mechanizmu RescEU, s cieľom zmierniť opakujúci sa nedostatok;
134. pripomína, že nedostatok liekov má priamy vplyv na zdravie a bezpečnosť pacientov a na pokračovanie ich liečby, najmä pokiaľ ide o zraniteľné skupiny obyvateľstva, ako sú deti, staršie osoby, tehotné ženy, osoby so zdravotným postihnutím, pacienti s chronickými chorobami alebo rakovinou a osoby na jednotke intenzívnej starostlivosti;
135. vyzýva Komisiu, aby vypracovala harmonizované vymedzenie pojmu „nedostatok“ a štandardizovala požiadavky na podávanie správ vo všetkých členských štátoch s cieľom umožniť užšiu spoluprácu a posilnenú výmenu údajov v celej Európe;

Európsky priestor pre údaje týkajúce sa zdravia, zdravotné údaje a všeobecné nariadenie o ochrane údajov

136. víta iniciatívu na vybudovanie interoperabilnej digitálnej infraštruktúry pre európsky priestor zdravotných údajov, ktorá bude zhromažďovať skutočné údaje, s cieľom využiť plný potenciál reálnych údajov a prístup k zriedkavým liečebným postupom a zabezpečiť spravodlivý, transparentný a nediskriminačný prístup k údajom v celej Európe; zdôrazňuje, že dôsledné uplatňovanie a presadzovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov ⁽²⁰⁾ vo všetkých členských štátoch EÚ je základom takýchto iniciatív;
137. žiada, aby Komisia spolupracovala s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť úplné a harmonizované uplatňovanie nariadenia o ochrane údajov, pokiaľ ide o vykonávanie klinického výskumu v celej EÚ;
138. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať využívanie zdravotných údajov v plnom súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov; ďalej sa domnieva, že je najvyššie dôležité umožniť a podporovať dôveru v digitálne zdravotníctvo a inovácie v oblasti údajov v oblasti digitálneho zdravotníctva, čo bude možné prostredníctvom vzdelávania a budovania kapacít pre regulačné orgány, priemysel a pacientov;
139. zdôrazňuje potrebu podporovať primárne aj sekundárne využívanie súhrnných údajov týkajúcich sa zdravia a v tejto súvislosti potrebu jasnejšieho vymedzenia sekundárneho používania údajov v porovnaní s primárnym zberom údajov;
140. zdôrazňuje, že vzhľadom na citlivú povahu údajov týkajúcich sa zdravia by členské štáty, Komisia a agentúry Únie mali chrániť a zaručiť, aby sa pri operáciách spracovania údajov dodržiavali zásady ochrany údajov, zásady zákonnosti, spravodlivosti, transparentnosti, obmedzenia účelu, minimalizácie údajov, presnosti, minimalizácie uchovávaní, integrity a dôvernosti; ďalej zdôrazňuje, že členské štáty a orgány EÚ by mali prísne dodržiavať zásady ochrany údajov stanovené v článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽²¹⁾ a zároveň stanoviť primerané technické a organizačné bezpečnostné opatrenia v súlade s článkom 33 uvedeného nariadenia;
141. pripomína zásadnú úlohu, ktorú môžu zohrávať nové technológie, digitalizácia a umelá inteligencia, pokiaľ ide o to, aby výskumní pracovníci z európskych laboratórií mohli pracovať v rámci siete a spoločne zdieľať svoje ciele a výsledky, a to pri plnom rešpektovaní európskeho rámca ochrany údajov; vyzýva Komisiu, aby podporila opatrenia v prospech otvorenej vedy s cieľom urýchliť výmenu údajov a výsledkov výskumu v rámci vedeckej obce v Európe aj mimo nej;

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

Streda 24. novembra 2021

142. zdôrazňuje potrebu rozvoja európskych federatívnych dátových sietí s cieľom prispieť k optimálnemu výskumu, vývoju a poskytovaniu zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje význam výmeny údajov a ich prístupnosti pri využívaní plného potenciálu umelej inteligencie v oblasti zdravotnej starostlivosti pri súčasnom zavedení prísnych etických požiadaviek a stanovení jasných pravidiel zodpovednosti; odmieta komercializáciu takýchto údajov a poukazuje na naliehavú potrebu konať proti predaju takýchto údajov okrem iného farmaceutickému priemyslu, zdravotným poisťovňami, technologickým spoločnostiam a zamestnávateľom;

143. domnieva sa, že vzájomné prepojenie a interoperabilita vysokovýkonných počítačových infraštruktúr s európskym priestorom pre údaje týkajúce sa zdravia by zabezpečili dostupnosť veľkých a vysokokvalitných súborov údajov týkajúcich sa zdravia, ktoré sú mimoriadne dôležité pre výskum a liečbu patológií, najmä zriedkavých a pediatrických chorôb;

144. podporuje prispôbenie existujúcich rámcov pre prijateľnosť v rozhodovaní a prijatie technológií umelej inteligencie s cieľom poskytnúť cestu, ktorou sa umelá inteligencia môže rozvíjať, prijímať a implementovať v systémoch zdravotnej starostlivosti prostredníctvom inkluzívnosti, kapacity a dôvery;

Štruktúrovaný dialóg so zainteresovanými stranami

145. uznáva, že nedostatok liekov má viacero príčin, a preto je dôležité zabezpečiť zapojenie výrobcov a iných zainteresovaných strán v dodávateľskom reťazci s cieľom predchádzať nedostatku liekov a riadiť ho;

146. podporuje Komisiu v jej úsilí viesť štruktúrovaný dialóg s príslušnými aktérmi vo farmaceutickom hodnotovom reťazci, verejnými orgánmi, mimovládnyimi organizáciami pacientov a zdravotnej starostlivosti, zdravotníckymi pracovníkmi vrátane farmaceutov a výskumnou komunitou ako jedným z nástrojov na riešenie základných príčin nedostatku liekov a nedostatkov v globálnom výrobnom a dodávateľskom reťazci kritických liekov, farmaceutických surovín, medziproduktov a účinných farmaceutických látok, ako aj na identifikáciu príležitostí pre inovácie; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila vyvážené zastúpenie zainteresovaných strán;

147. naliehavo vyzýva Komisiu, členské štáty a zainteresované strany, aby čo najskôr a na základe tohto štruktúrovaného dialógu vypracovali jasný a ambiciózný politický plán s cieľom zabezpečiť a modernizovať existujúce kapacity v oblasti výroby liekov, technológií a účinných farmaceutických látok v Európe;

148. domnieva sa, že okrem štruktúrovaného dialógu o výrobnom a dodávateľskom reťazci je potrebné aj širšie farmaceutické fórum na vysokej politickej úrovni, ktoré by združovalo tvorcov politik, regulačné orgány, platcov, organizácie pacientov, zástupcov priemyslu a ďalšie príslušné zainteresované strany v dodávateľskom reťazci zdravotnej starostlivosti s cieľom podeliť sa o skúsenosti získané z núdzovej situácie spôsobenej ochorením COVID-19 a vytvorí účinný politický rámec na predchádzanie nedostatku liekov v dlhodobom horizonte, umožní pacientom prístup k liekom, znížiť oneskorenia a zabezpečiť konkurencieschopnosť a inovácie;

149. zdôrazňuje cennú úlohu lekární a uznáva ich cenný prínos aj počas pandémie tým, že nepretržite poskytujú základné a kvalitné služby; zdôrazňuje, že lekárnici sú nezávislým, spoľahlivým a dôveryhodným zdrojom informácií; navrhuje, aby lekárnici zohrávali aktívnejšiu úlohu vo farmakovigilančných činnostiach pri hodnotení a monitorovaní účinnosti liekov, a vyzýva členské štáty, aby ich zapojili do svojich programov v oblasti zdravia, starostlivosti a výskumu; vyzýva na väčšie uznanie lekární vo vidieckych oblastiach, ktoré umožňujú udržať obyvateľstvo v týchto oblastiach a zabezpečiť dobré životné podmienky občanov;

Udržateľné lieky šetrné k životnému prostrediu

150. zdôrazňuje, že je potrebné, aby farmaceutický priemysel bol šetrný k životnému prostrediu a klimaticky neutrálny počas celého životného cyklu liekov a zároveň zabezpečil pacientom prístup k bezpečnej a účinnej farmaceutickej liečbe; vyzýva Komisiu, aby posilnila kontrolu a audit v celom výrobnom reťazci, najmä mimo EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila kvalitné štandardy environmentálnej udržateľnosti pre účinné farmaceutické látky dovážané z krajín mimo EÚ; vyzýva Komisiu, aby riešila problém farmaceutického odpadu z domácností prostredníctvom opatrení na zmenšenie obalov a veľkosti nádob, ktorými sa zabezpečí, že nebudú väčšie, ako je potrebné, pričom sa zároveň zaistí pohodlná a bezpečná manipulácia pre pacientov alebo spotrebiteľov s obmedzenou pohyblivosťou, a že lekárske predpisy budú zodpovedať skutočným liečebným potrebám; nabáda Komisiu, aby zväčšila potenciál elektronických letákov ako doplnkového opatrenia k súčasným papierovým informačným nástrojom s cieľom znížiť používanie papiera v obaloch a zároveň zachovať rovnaký prístup k dôležitým informáciám; berie na vedomie kroky, ktoré už prijal farmaceutický priemysel, ako je napríklad iniciatíva Eco-Pharmaco-Stewardship;

Streda 24. novembra 2021

151. domnieva sa, že európska zelená dohoda predstavuje veľkú príležitosť na podnietenie výrobcov liekov, aby sa zapojili do plánu zelenej obnovy, a to prostredníctvom výroby, ktorá je v súlade s environmentálnymi a ekologickými normami;

152. zdôrazňuje, že s farmaceutickým odpadom by sa malo zaobchádzať v súlade s cieľmi a zámermi obehového hospodárstva; domnieva sa, že farmaceutický priemysel by mal mať rovnaké požiadavky a normy pre obaly a nakladanie s odpadom ako iné odvetvia; vyzýva Komisiu, aby vytvorila jednotný rámec pre obaly, ktorý zohľadní jednoduchosť používania a charakteristiky odvetvia;

153. vyzýva Komisiu, aby vypracovala jasné usmernenia o úlohe politiky verejného obstarávania pri podpore ekologickejších liekov;

154. vyzýva Komisiu, aby reagovala na požiadavky Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení zo 17. septembra 2020 o strategickom prístupe k liekom v životnom prostredí⁽²²⁾, najmä aby zrevidovala farmaceutické právne predpisy s cieľom posilniť požiadavky na posudzovanie rizík pre životné prostredie a podmienky schvaľovania a používania liekov za predpokladu, že povolenie na uvedenie na trh nebude odložené alebo zamietnuté len z dôvodu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie; ďalej vyzýva Komisiu, aby urýchlila postup dobiehania sklzu hodnotení environmentálnych rizík liekov na humánne použitie povolených pred rokom 2006, ak nie sú k dispozícii;

155. pripomína, že informácie, ako sú vplyv liekov na vodu, environmentálne správanie a odbúrateľnosť zohrávajú kľúčovú úlohu pri riadení rizík a že tento druh informácií by mal byť transparentný a mal by sa sprístupniť príslušným zainteresovaným stranám; víta úsilie Komisie riešiť problém prítomnosti liekov v životnom prostredí; zdôrazňuje potrebu pokračovať v tomto úsilí a zintenzívniť ho, najmä pokiaľ ide o investície do technológií umožňujúcich účinnejšie odstraňovanie liekov z odpadových vôd, hodnotenie vplyvu veterinárnych liekov na životné prostredie, rozvoj nepretržitého monitorovania a výmeny údajov o možných významných zdrojoch tohto druhu znečistenia;

156. trvá na tom, že farmaceutická stratégia pre Európu by mala zohľadňovať ciele akčného plánu nulového znečistenia vody, ovzdušia a pôdy;

157. podporuje uplatňovanie zásady znečisťovateľ platí s cieľom zvýšiť zodpovednosť farmaceutického priemyslu za znečistenie, ktoré môže spôsobiť;

158. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby podporovali výskum, vývoj a inovácie v oblasti liekov, ktoré sú rovnako účinné pre pacientov a sú vo svojej podstate menej škodlivé pre životné prostredie;

159. zdôrazňuje význam investícií do hľadania nových alternatívnych metód vývoja liekov bez použitia zvierat bez toho, aby sa znížila úroveň ochrany ľudského zdravia, a bez toho, aby boli dotknuté inovácie v oblasti liekov;

EÚ je svetovým lídrom v oblasti zdravotnej starostlivosti

160. vyzýva Komisiu, aby ešte viac uľahčila prístup farmaceutického priemyslu EÚ vrátane malých a stredných podnikov na svetové trhy, a to prostredníctvom rovnakých podmienok a pevného a jasného regulačného rámca, ktorý by podporoval najvyššie normy kvality a bezpečnosti na medzinárodnej úrovni a uľahčoval uzatváranie obchodných dohôd, ktoré podporujú konkurencieschopnosť založenú na inováciách, aby sa farmaceutické odvetvie stalo strategickým pilierom EÚ; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že obchodné dohody prispejú k zlepšeniu prístupu k bezpečným, účinným a cenovo dostupným liekom v EÚ a v tretích krajinách; zdôrazňuje, že je dôležité odstrániť obchodné a necolné prekážky a byrokraciu v tretích krajinách a zabezpečiť spravodlivý prístup spoločností pôsobiacich v EÚ na medzinárodné trhy;

161. vyzýva Komisiu, aby uľahčila uzatváranie dohôd medzi agentúrou EMA a regulačnými agentúrami mimo EÚ o predchádzaní núdzovým situáciám a koordinácii reakcií na takéto situácie pri úplnom dodržiavaní najvyšších noriem EÚ v oblasti ochrany osobných údajov; nabáda Komisiu, aby spolupracovala s členmi Svetovej obchodnej organizácie s cieľom uľahčiť obchod so zdravotníckymi výrobkami, zvýšiť odolnosť globálnych dodávateľských reťazcov prostredníctvom stabilného prístupu k surovinám a účinne reagovať v prípade núdzovej situácie v oblasti zdravia;

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 59.

Streda 24. novembra 2021

162. opakuje, že sa zasadzuje pokračovať v spolupráci s Komisiou a Svetovou zdravotníckou organizáciou s cieľom štandardizovať bezpečné, účinné a udržateľné regulačné rámce pre lieky a zlepšiť prístup k liekom a ich cenovú dostupnosť na celom svete;

Patenty a Dohoda TRIPS

163. konštatuje, že patentová ochrana je kľúčovým stimulom pre spoločnosti, aby investovali do inovácií a vyrábali nové lieky; zároveň konštatuje, že vylučujúci účinok patentov by mohol viesť k obmedzenému zásobovaniu trhu a menšiemu prístupu k liekom a farmaceutickým výrobkom; zdôrazňuje, že je potrebné dosiahnuť vyváženosť medzi podporou inovácií prostredníctvom vylučujúceho účinku patentov a zabezpečením prístupu k liekom a ochrany verejného zdravia; pripomína, že podľa článku 14 ods. 11 nariadenia (ES) č. 726/2004 môže spoločnosť, ktorá uvádza liek na trh, požívať výhradné právo na údaje počas obdobia ôsmich rokov od prvého povolenia na uvedenie na trh; vyzýva Komisiu, aby navrhla revíziu tohto nariadenia s cieľom ustanoviť možnosť dočasne povoliť udeľovanie nútených licencií v prípade zdravotnej krízy s cieľom umožniť výrobu generických verzií liekov zachraňujúcich život; pripomína, že ide o jednu z možností flexibility verejného zdravia v oblasti patentovej ochrany, ktoré už boli zahrnuté v Dohode TRIPS Svetovej obchodnej organizácie, ktorá bola ďalej potvrdená vo vyhlásení z Dauhy z roku 2001; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že vykonávanie dohôd EÚ o voľnom obchode (FTA) nebude narúšať možnosti uplatnenia flexibility, ktoré poskytuje Dohoda TRIPS, a aby členskými štátmi poskytnúť usmernenia s cieľom podporiť skôr udeľovanie dobrovoľných licencií než okamžité udeľovanie nútených licencií; zdôrazňuje, že dohody o voľnom obchode by sa nemali zameriavať výlučne na presadzovanie noriem v oblasti duševného vlastníctva v tretích krajinách, ale mali by zohľadňovať vplyv na generické a biologicky podobné lieky v EÚ a v tretích krajinách ako aj zabezpečiť koordináciu regulačných noriem;

o

o o

164. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0472

Politika a právo v oblasti legálnej migrácie**Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 s odporúčaniami Komisie o politike a práve v oblasti legálnej migrácie (2020/2255(INL))**

(2022/C 224/06)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 3 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na článok 79 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 45,
- so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv, najmä na jeho zásady 5, 10, 12 a 16,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, najmä na článok 2 protokolu 4,
- so zreteľom na *acquis* Únie v oblasti legálnej migrácie vypracované v rokoch 2003 až 2021, ktoré upravuje podmienky vstupu a pobytu a práva štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí pracujú v Únii, a zahŕňa:
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1883 z 20. októbra 2021 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania a o zrušení smernice Rady 2009/50/ES ⁽¹⁾,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/801 z 11. mája 2016 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdiá, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair ⁽²⁾,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/36/EÚ z 26. februára 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účel zamestnania ako sezónni pracovníci ⁽³⁾,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/66/EÚ z 15. mája 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci vnútropodnikového presunu ⁽⁴⁾,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/98/EÚ z 13. decembra 2011 o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte ⁽⁵⁾,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 382, 28.10.2021, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 21.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 375.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 157, 27.5.2014, s. 1.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 343, 23.12.2011, s. 1.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2009, s. 24.

Štvrtok 25. novembra 2021

- smernicu Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom ⁽⁷⁾;
- smernicu Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/589 z 13. apríla 2016 o Európskej sieti služieb zamestnanosti (EURES), prístupe pracovníkov k službám v oblasti mobility a o ďalšej integrácii trhov práce a o zmene nariadenia (EÚ) č. 492/2011 a (EÚ) č. 1296/2013 ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1149 z 20. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 883/2004, (EÚ) č. 492/2011 a (EÚ) 2016/589 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2016/344 ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na závery Európskej rady o pandémie COVID-19 a migrácii z 24. júna 2021, a to najmä na záver č. 12,
- so zreteľom na Núdzový trustový fond EÚ pre Afriku,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 29. marca 2019 s názvom Kontrola vhodnosti právnych predpisov EÚ týkajúcich sa legálnej migrácie (ďalej len „kontrola vhodnosti“),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. mája 2015 s názvom Európska migračná agenda,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. novembra 2020 s názvom Akčný plán pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. apríla 2016 s názvom Smerom k reforme spoločného európskeho azylového systému a zlepšeniu možností legálnej migrácie do Európy,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. septembra 2018 s názvom Rozšírenie možností legálnej migrácie do Európy: nevyhnutná súčasť vyváženej a komplexnej migračnej politiky,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. septembra 2020 o Novom pakte o migrácii a azyle,
- so zreteľom na akčný plán a politické vyhlásenie prijaté na samite EÚ – Afrika o migrácii, ktorý sa konal vo Vallette 11. a 12. novembra 2015, najmä na ich príslušné časti týkajúce sa legálnej migrácie a mobility,
- so zreteľom na tlačovú správu Komisie z 11. júna 2021 s názvom Partnerstvá zamerané na talenty: Komisia začína nové iniciatívy na riešenie nedostatku zručností v EÚ a zlepšenie spolupráce v oblasti migrácie s partnerskými krajinami,
- so zreteľom na štúdiu Spoločného výskumného centra Komisie z 23. apríla 2020 s názvom Kľúčoví pracovníci z radov prisťahovalcov: ich príspevok k európskej reakcii na pandémiu COVID-19 a na jeho technickú správu z 19. mája 2020 s názvom Zraniteľná pracovná sila: migrujúci pracovníci počas pandémie COVID-19,

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 107, 22.4.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 21.

Štvrtok 25. novembra 2021

- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o situácii v Stredozemí a potrebe holistického prístupu EÚ k migrácii ⁽¹²⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o európskej ochrane cezhraničných a sezónnych pracovníkov v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽¹³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2021 o nových spôsoboch legálnej migrácie pracovnej sily, založenom na iniciatívnej správe Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci ⁽¹⁴⁾,
 - so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie pre práva občanov a ústavné veci svojho generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky Únie zo septembra 2015 s názvom Preskúmanie nových možností právnych predpisov v oblasti migrácie pracovnej sily do Európskej únie,
 - so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie pre práva občanov a ústavné veci svojho generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky Únie z októbra 2015 s názvom Spolupráca EÚ s tretími krajinami v oblasti migrácie,
 - so zreteľom na štúdiu výskumnej služby Európskeho parlamentu z marca 2019 s názvom Náklady spôsobené nečinnosťou na európskej úrovni v oblasti legálnej migrácie,
 - so zreteľom na štúdiu výskumnej služby Európskeho parlamentu zo septembra 2021 s názvom Politika a právo v oblasti legálnej migrácie – Posúdenie európskej pridanej hodnoty,
 - so zreteľom na štúdie Európskej migračnej siete,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, najmä na jej článok 13,
 - so zreteľom na globálny pakt o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii z 19. decembra 2018,
 - so zreteľom na medzinárodné pracovné normy v oblasti migrácie pracovnej sily, ktoré prijala Medzinárodná konferencia práce Medzinárodnej organizácie práce,
 - so zreteľom na Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín, ktorý bol prijatý Valným zhromaždením OSN 18. decembra 1990,
 - so zreteľom na štúdie Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj týkajúce sa legálnej migrácie,
 - so zreteľom na činnosť a správy osobitného spravodajcu OSN pre ľudské práva migrantov,
 - so zreteľom na štúdiu Centra pre globálny rozvoj z 15. júla 2019 s názvom Maximalizácia spoločných výhod možností legálnej migrácie: poučenie z nemeckých partnerstiev v oblasti zručností,
 - so zreteľom na správu o migrácii v Afrike: spochybňovanie naratívu z októbra 2020 Medzinárodnou organizáciou pre migráciu,
 - so zreteľom na štúdiu výskumnej služby Európskeho parlamentu z augusta 2021 s názvom Nový pakt Európskej komisie o migrácii a azyle – horizontálne náhradné posúdenie vplyvu,
 - so zreteľom na články 47 a 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre rozvoj,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0314/2021),
- A. keďže primerané vykonávanie existujúcich právnych predpisov týkajúcich sa pracovnej migrácie je rovnako dôležité pre navrhovanie nových právnych predpisov;

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 58, 15.2.2018, s. 9.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 82.

⁽¹⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0260.

Štvrtok 25. novembra 2021

- B. keďže v článku 79 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEU) sa uvádza, že Únia tvorí spoločnú prisťahovaleckú politiku s cieľom zabezpečiť vo všetkých etapách účinné riadenie migračných tokov, spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú v členských štátoch, ako aj predchádzanie a posilnený boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi,
- C. keďže Únia je jedným z hlavných investorov do rozvoja ľudského kapitálu v susedných krajinách;
- D. keďže vytvorenie ďalších legálnych možností migrácie na úrovni Únie by mohlo pomôcť poskytnúť členským štátom nástroj na riadne riešenie týchto demografických výziev, ako aj na uspokojenie dopytu na trhoch práce, ktorý nemôže uspokojiť domáca pracovná sila, a zlepšiť zosúladovanie ponúkaných a požadovaných zručností na trhoch práce;
- E. keďže v roku 2020 malo v členských štátoch EÚ oprávnený pobyt 23 miliónov štátnych príslušníkov tretích krajín, teda približne 5,1 % celkového počtu obyvateľov EÚ ⁽¹⁵⁾;
- F. keďže nízka miera vydávania povolení na dlhodobý pobyt naznačuje, že je potrebné zvýšiť ich atraktívnosť, čo by sa mohlo dosiahnuť revíziou smernice 2003/109/ES s cieľom objasniť výhody držby povolenia na dlhodobý pobyt v EÚ a zblížiť vnútroštátne legislatívne systémy;
- G. keďže podľa správy Európskej komisie o vplyve demografickej zmeny zo 17. júna 2020 ⁽¹⁶⁾ je mediánový vek obyvateľstva Únie v súčasnosti 44 rokov, už niekoľko rokov narastá a bude rásť minimálne počas ďalších dvoch dekád;
- H. keďže z toho vyplýva, že v nadchádzajúcich desaťročiach bude Únia čeliť rastúcemu podielu obyvateľstva pozostávajúceho z občanov vo veku 65 rokov a viac, pričom sa predpokladá, že podiel obyvateľstva v produktívnom veku sa v rovnakom období zníži;
- I. keďže táto kontrola vhodnosti ukázala, že súčasné pravidlá Únie v oblasti legálnej migrácie majú obmedzený vplyv, pokiaľ ide o prilákanie zručností a talentov potrebných pre trh práce a hospodárstvo Únie, a že súčasný právny rámec je roztrieštený a obsahuje množstvo nedostatkov, ako aj problémov s jeho vykonávaním;
- J. keďže hlavné zistenia kontroly vhodnosti zdôrazňujú, že účinné politiky legálnej migrácie sú kľúčové pre riadenie migračných tokov;
- K. keďže komisárka Ylva Johansson pri príležitosti úvodného podujatia v súvislosti so spustením partnerstiev zameraných na talenty 11. júna 2021 uviedla, že strategickým cieľom Komisie je nahradiť neregulárnu migráciu legálnymi možnosťami migrácie ⁽¹⁷⁾;
- L. keďže vízové opatrenia môžu pôsobiť ako pozitívny stimul pri spolupráci s tretími krajinami; keďže úplné vykonávanie nedávno revidovaného vízového kódexu ⁽¹⁸⁾ a ďalšie úsilie o zjednodušenie vízového režimu s tretími krajinami je súčasťou komplexného prístupu k migračnej politike načrtnutého v Novom pakte o migrácii a azyľe; keďže väčšia spolupráca a výmena informácií by pomohli odhaliť zneužívanie víz;
- M. keďže rámce partnerstva medzi členskými štátmi a tretími krajinami môžu slúžiť ako kľúčový nástroj na urýchlenie vzájomného uznávania zručností a kvalifikácií legálnych pracovných migrantov;

⁽¹⁵⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210325-2#:~:text=On%201%20January%202020%2C%2023,5.1%25%20of%20the%20EU%20population.>

⁽¹⁶⁾ [https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/demography_report_2020_n.pdf.](https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/demography_report_2020_n.pdf)

⁽¹⁷⁾ [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2921.](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2921)

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1).

Štvrtok 25. novembra 2021

- N. keďže viaceré členské štáty už nadviazali úspešné partnerstvá s tretími krajinami s cieľom vytvoriť legálne možnosti pracovnej migrácie a uspokojiť dopyt na trhu práce v menšom rozsahu prostredníctvom pilotných projektov; keďže partnerstvá zamerané na talenty by mali vychádzať z pozitívnych skúseností získaných z týchto projektov;
- O. keďže obnovené európske partnerstvo pre integráciu so sociálnymi a hospodárskymi partnermi sa zaoberá rozšírením budúcej spolupráce na oblasť pracovnej migrácie;
- P. keďže nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami na trhoch práce členských štátov sa ukázal ako veľmi nákladný pre Úniu, pretože tento stav viedol podľa štúdie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z roku 2018 k strate viac ako 2 % produktivity ročne⁽¹⁹⁾; keďže v tejto štúdii sa uvádza, že k danému nesúladu dochádza na všetkých úrovniach zručností – od kuchárov a vodičov kamiónov až po lekárov a učiteľov; keďže podľa tejto štúdie súčasné legislatívne systémy sú nedostatočné na zabezpečenie toho, aby Únia zostala hospodársky konkurencieschopná z krátkodobého, strednodobého a dlhodobého hľadiska a aby spĺňala požiadavky trhov práce členských štátov;
- Q. keďže v roku 2017 bolo približne 3,1 milióna štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú držiteľmi povolenia na dlhodobý pobyt v EÚ, v porovnaní s približne 7,1 milióna štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú držiteľmi vnútroštátneho povolenia na dlhodobý pobyt⁽²⁰⁾;
- R. keďže dvoma hlavnými cieľmi smernice 2011/98/EÚ sú uľahčenie postupov podávania žiadostí o kombinované pracovné povolenie a povolenie na pobyt a rovnaké zaobchádzanie; keďže v hodnotení tejto smernice v rámci kontroly vhodnosti a v správe o jej vykonávaní sa zistilo niekoľko nedostatkov, pokiaľ ide o dosiahnutie týchto cieľov; keďže na odstránenie týchto nedostatkov Komisia v Novom pakte o migrácii a azyle ohlásila celý rad nových iniciatív vrátane revízie uvedenej smernice;
- S. keďže technický vývoj zmenil spôsob fungovania vo svete a viedol k situácii, keď mnoho európskych pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb v Únii pracuje na diaľku; keďže pracovníci na diaľku v súčasnosti uviazli v právnej šedej zóne, pretože nemôžu požiadať o tradičné pracovné povolenie v členskom štáte⁽²¹⁾;
- T. keďže viaceré členské štáty zaviedli tzv. víza pre digitálnych nomádov, ktorých cieľom je uľahčiť pobyt zamestnancov pracujúcich na diaľku alebo samostatne zárobkovo činných osôb pracujúcich na diaľku⁽²²⁾;
- U. keďže Únia prechádza procesom oživenia hospodárstva po pandémie; keďže zlepšené legislatívne systémy týkajúce sa legálnej migrácie pracovnej sily sú rozhodujúcim faktorom pre oživenie hospodárstva Únie;
- V. so zreteľom na štúdiu Spoločného výskumného centra Komisie z 23. apríla 2020 s názvom Kľúčoví pracovníci z radov prisťahovalcov: ich príspevok k reakcii Európy na ochorenie COVID-19, v priemere 13 % pracovníkov, ktorí sú kľúčoví pre spoločnosť, sú prisťahovalci do Únie, čo dokazuje, že zohrali kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o schopnosť Únie zvládť pandémiu ochorenia COVID-19;
- W. keďže priame prepojenie medzi právami na pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom a ich zamestnávatelom ich vystavuje potenciálnemu pracovnému vykorisťovaniu; keďže zazneli výzvy, aby sa tieto druhy povolení postupne zrušili a aby sa namiesto toho štátnym príslušníkom tretích krajín s oprávneným pobytom umožnilo zmeniť zamestnávateľa bez straty pracovného povolenia⁽²³⁾;

⁽¹⁹⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/press-releases/skills-mismatches-eu-businesses-are-losing-millions-and-will-be-losing-even-more>.

⁽²⁰⁾ <https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/report-on-the-implementation-of-directive-2003/109/ec-on-the-status-of-long-term-foreign-residents>.

⁽²¹⁾ <https://www.etiasvisa.com/etias-news/digital-nomad-visas-eu-countries#:~:text=The%20digital%20nomad%20visa%20allows,are%20reviewed%20within%2030%20days>.

⁽²²⁾ Ibidem.

⁽²³⁾ <https://picum.org/wp-content/uploads/2021/03/Designing-labour-migration-policies-to-promote-decent-work-EN.pdf>.

Štvrtok 25. novembra 2021

- X. keďže smernica 2009/52/ES stanovuje sankcie a opatrenia, ktoré možno použiť voči zamestnávateľom vykorisťujúcim neoprávnené sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí pracujú; keďže štátni príslušníci tretích krajín, ktorí vstúpili do Únie legálne, môžu byť tiež vykorisťovaní a mali by mať rovnakú úroveň ochrany;
- Y. keďže Európsky orgán práce posilnil svoju cezhraničnú operačnú kapacitu na podporu a posilnenie vnútroštátnych inšpektorátov a orgánov práce, ako aj sociálnych partnerov s cieľom presadzovať spravodlivú mobilitu pracovnej sily a bojovať proti cezhraničným podvodom a zneužívaniu;
1. domnieva sa, že na to, aby bolo možné čeliť budúcim demografickým výzvam v členských štátoch, pričom údaje ukazujú, že podiel obyvateľov vo veku 65 rokov a viac bude podľa prognóz do roku 2050 ⁽²⁴⁾ predstavovať približne jednu tretinu obyvateľstva Únie, čo spôsobí výrazný nedostatok pracovnej sily na všetkých úrovniach zručností ⁽²⁵⁾, musí Únia predložiť nové možnosti legálnej migrácie pracovnej sily do Únie, pričom musí zohľadniť aj skutočnosť, že trhy práce členských štátov sú odlišné a čelia rôznym druhom nedostatku pracovných síl a výzvam; zastáva názor, že tieto nové možnosti sa ukážu ako nevyhnutné na zvýšenie hospodárskej konkurencieschopnosti Únie a jej globálneho vplyvu ako zástancu demokracie, právneho štátu, ľudských práv a voľného obchodu s tovarom a službami a ako lídra v boji proti zmene klímy; konštatuje, že tieto nové možnosti by mali zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky a znížiť vykorisťovanie pracovníkov z tretích krajín; okrem toho konštatuje, že v situácii, keď sa znížia prekážky legálnej migrácie pracovnej sily a zníži sa diskriminácia pracovníkov z tretích krajín na trhu práce, by sa podľa odhadov mohlo v Únii dosiahnuť dlhodobé zvýšenie HDP o 74 miliárd EUR ročne ⁽²⁶⁾; vyjadruje znepokojenie nad tým, že veľké prekážky legálnej migrácie pracovnej sily vedú k zníženiu atraktívnosti Únie v celosvetovej konkurencii pracovníkov všetkých úrovni zručností; zdôrazňuje, že zavedenie nových legálnych kanálov pre vstup migrantov do Únie za prácou, by mohlo priniesť zvýšenie HDP až o 37,6 miliárd EUR ročne ⁽²⁷⁾;
2. požaduje, aby Komisia do 31. januára 2022 na základe článku 79 ods. 2 a najmä písmen a) a b) ZFEÚ predložila návrh aktu, ktorý by predstavoval balík návrhov na uľahčenie a podporu vstupu do Únie a mobility v rámci nej pre legálne migrujúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí si hľadajú prácu alebo už majú pracovné povolenie, a ktorý by zosúladením ustanovení v rámci existujúcich smerníc o legálnej migrácii slúžil na zníženie byrokracie, posilnenie harmonizácie, podporu základných práv, ako je rovnaké zaobchádzanie, a predchádzanie pracovnému vykorisťovaniu v nadväznosti na odporúčania uvedené v prílohe k tejto správe; konštatuje, že takýto nový akt na podporu legálnej migrácie pracovnej sily z tretích krajín a vyššej miery mobility zostáva jednou z hlavných odpovedí na súčasný nesúlad medzi ponukou pracovnej sily a dopytom po nej;
3. domnieva sa, že vytvorenie okruhu talentov Únie pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa chcú uchádzať o prácu s výhľadom legálnej migrácie do niektorého členského štátu, ako aj pre zamestnávateľov, ktorí si tak môžu hľadať potenciálnych zamestnancov z tretích krajín, bude základným nástrojom na dosiahnutie účelu navrhovaného aktu, a vyzýva Komisiu, aby do svojho návrhu zahrнула vytvorenie takéhoto okruhu talentov; navrhuje, aby Komisia do okruhu talentov zahrнула sieť talentov Únie na diaľku, ktorá by štátnym príslušníkom tretích krajín umožnila pracovať na diaľku v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom majú pobyť, a aby Komisia a členské štáty spolupracovali s cieľom lepšie pochopiť výhody a výzvy spojené s prijímaním talentovaných štátnych príslušníkov tretích krajín na diaľku a podporovať spravodlivé zamestnávanie medzinárodných talentov na diaľku; poukazuje na to, že takáto sieť by bola pre členské štáty dobrovoľná;
4. podporuje vyhlásenie Komisie z jej oznámenia z 23. septembra 2020 o Novom pakte o migrácii a azyle, pokiaľ ide o posilnenie krátkodobej mobility v dobrej viere ako doplnku legálnych možností najmä na účely výskumu alebo štúdia, s cieľom zlepšiť spoluprácu s tretími krajinami už na začiatku, a žiada Komisiu, aby preskúmala ďalšie možnosti v tomto smere;

⁽²⁴⁾ Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU (Starnúca Európa, obraz života starších ľudí v EÚ), vydanie 2020.

⁽²⁵⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/press-releases/skills-mismatches-eu-businesses-are-losing-millions-and-will-be-losing-even-more>.

⁽²⁶⁾ Navarra, C. a Fernandes M. Legal migration policy and law – European Added Value Assessment, (Politika a právo v oblasti legálnej migrácie – Posúdenie Európskej pridanej hodnoty), Výskumná služba Európskeho parlamentu, 2021, s prílohami I a II.

⁽²⁷⁾ Ibidem.

Štvrtok 25. novembra 2021

5. žiada Komisiu, aby zohľadnila článok 15 ods. 1 čiastočnej predbežnej dohody Parlamentu a Rady o prepracovanom znení smernice o podmienkach prijímania, čím sa zníži negatívny vplyv nútenej nečinnosti až do ukončenia konania o azyle;

6. víta smernicu (EÚ) 2021/1883 („revidovaná smernica o modrej karte“), ale považuje ju za nedostatočnú z toho dôvodu, že pracovné trhy v Únii potrebujú aj pracovníkov s nízkou a strednou kvalifikáciou, aj keď sa tieto potreby líšia; konštatuje, že Únia je už od nich vo veľkej miere závislá v kľúčových odvetviach, ako je poľnohospodárstvo a zdravotná starostlivosť⁽²⁸⁾; vyzýva preto Komisiu, aby prioritne začlenila do svojho návrhu ambiciózný systém prijímania pracovníkov z tretích krajín s nízkou a strednou kvalifikáciou po konzultácii so sociálnymi partnermi a občianskou spoločnosťou a aby zároveň zohľadnila potreby členských štátov; vyzýva Komisiu, aby začlenila vytvorenie rámca pre potvrdzovanie a uznávanie zručností a kvalifikácií štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane odborného vzdelávania na základe objektívnych a jednotných kritérií, aby sa uľahčila ich skorá integrácia na trhu práce; žiada, aby rámec pre potvrdzovanie a uznávanie zručností a kvalifikácií zabezpečil, aby sa so štátnymi príslušníkmi tretích krajín počas procesu potvrdzovania a uznávania zaobchádzalo spravodlivo, umožnil účinné systémy a postupy a uľahčil získavanie informácií účinným a jednoduchým spôsobom; nabáda Komisiu, aby trvala na tom, aby si vnútroštátne orgány naďalej vymieňali informácie a najlepšie postupy; okrem toho vyzýva Komisiu, aby všetkými možnými prostriedkami, a to aj prostredníctvom cieľových kampaní, podporovala revidovanú smernicu o modrej karte, a to aj v začínajúcich podnikoch v odvetví IT, kde sa zručnosti uznávajú za rovnocenné s kvalifikáciou, ako sa uvádza v článku 26 v spojení s prílohou I k uvedenej smernici; pripomína však, že v článku 79 ods. 5 ZFEÚ sa uvádza, že týmto článkom „nie je dotknuté právo členských štátov určiť počty prijímaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prichádzajú na ich územie z tretích krajín s cieľom nájsť si prácu buď ako zamestnanci, alebo ako samostatne zárobkovo činné osoby“.

7. domnieva sa, že Únia potrebuje prilákať viac samostatne zárobkovo činných osôb a podnikateľov a musí posilniť inovácie, napríklad prostredníctvom systémov mobility mladých ľudí a nomádov; v záujme toho, aby si Únia zachovala svoj význam a konkurencieschopnosť na svetovom trhu, zvýšila pružnosť, robustnosť, stabilitu a rast svojho hospodárstva a zároveň vytvorila nové hospodárske aktivity a pracovné príležitosti, vyzýva Komisiu, aby do svojho návrhu zahrnula systém prijímania v celej Únii pre vstup a pobyt samostatne zárobkovo činných osôb a podnikateľov založený na objektívnych a jednotných kritériách, najmä pre osoby pracujúce na založení malých a stredných podnikov a začínajúcich podnikov, ako aj pre vysoko mobilných samostatne zárobkovo činných štátnych príslušníkov tretích krajín, ako sú umelci a odborníci v oblasti kultúry; trvá na tom, že navrhované systémy musia obsahovať opatrenia, ktoré posilňujú základné práva a podporujú rovnaké zaobchádzanie s pracovníkmi z tretích krajín; domnieva sa, že Komisia by mala zaviesť päťročný vízum na viac vstupov, ktoré by tejto kategórii štátnych príslušníkov tretích krajín umožnilo vstúpiť na územie Únie až na 90 dní ročne;

8. žiada Komisiu, aby do svojho návrhu začlenila rámec pre partnerstvá s tretími krajinami zamerané na talenty, do ktorých by sa členské štáty mohli dobrovoľne zapojiť, pričom tento rámec by bol prispôbený situácii a výhodám príslušných vysielajúcich aj prijímajúcich krajín a mal by obsahovať programy odbornej prípravy založené na zručnostiach, najmä skúšky spôsobilosti, prehliadky pracoviska a simulácie; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že tento rámec umožní, aby Parlament mohol plne vykonávať svoju kontrolnú a hodnotiacu úlohu, a že návrh bude obsahovať primerané mechanizmy na predchádzanie pracovnému vykorisťovaniu a zabezpečenie rovnakého zaobchádzania; zdôrazňuje, že inšpiráciu pre partnerstvá zamerané na talenty možno nájsť v existujúcich dohodách založených na zručnostiach v členských štátoch a že partnerstvá zamerané na talenty by sa mali rozvíjať po konzultácii s príslušnými organizáciami v členských štátoch aj v tretích krajinách;

9. trvá na tom, že je nevyhnutné uplatňovať odlišný a vyvážený prístup k vzťahom medzi Úniou a tretími krajinami v oblasti migrácie; vyzýva Úniu, aby sa usilovala o formálne dohody s partnerskými krajinami o migračnej mobilite;

10. víta zámer Komisie preskúmať smernicu 2011/98/EÚ; poznamenáva, že jedným z cieľov tejto smernice je zjednodušiť a harmonizovať pravidlá týkajúce sa povolení, ktoré sú v súčasnosti platné v členských štátoch, a podporovať rovnaké zaobchádzanie a že tieto ciele neboli v plnej miere dosiahnuté, keďže niektoré ustanovenia tejto smernice sa v Únii vykonávajú rôznymi spôsobmi; ďalej sa domnieva, že Komisia by mala podniknúť potrebné kroky, aby zabezpečila predovšetkým riadne vykonávanie tejto smernice členskými štátmi, po druhé, aby bola zmenená tak, aby bolo možné podávať žiadosti o jednotné povolenie z členského štátu aj z tretej krajiny, a po tretie, aby sa v záujme ďalšieho zjednodušenia a harmonizácie pravidiel jasne upravil postup získania vstupného víza, aby sa predišlo situácii, keď by

⁽²⁸⁾ https://knowledge4policy.ec.europa.eu/publication/immigrant-key-workers-their-contribution-europes-covid-19-response_en.

Štvrtok 25. novembra 2021

žiadatelia museli predkladať dokumenty potrebné na získanie jednotného povolenia dvakrát, a aby sa znížila závislosť pracovníkov a riziko vykorisťovania; poukazuje na to, že podanie žiadosti z členského štátu by malo byť možné len vtedy, ak je štátny príslušník tretej krajiny v čase podania žiadosti držiteľom povolenia na pobyt; vyzýva Komisiu, aby do svojho návrhu zahrnula takéto zmeny tejto smernice;

11. požaduje, aby Komisia do svojho návrhu zahrnula zriadenie nadnárodnej siete poradných služieb pre legálne migrujúci pracovníkov z tretích krajín, ktorú by riadila Komisia, pričom by každý členský štát určil vedúci orgán na spracúvanie žiadostí a na koordináciu poradenstva a informácií poskytovaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí žiadajú o prácu v Únii alebo už majú pracovné povolenie; zdôrazňuje, že vedúce orgány by mali byť zodpovedné za výmenu informácií medzi členskými štátmi o pracovníkoch z tretích krajín, mali by pôsobiť ako kontaktné miesta pre pracovníkov a zamestnávateľov, pokiaľ ide o zásobu talentov, a mali by poskytovať príslušné informácie štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí majú záujem legálne migrovať do Únie za prácou; poukazuje na to, že takéto informácie by sa mohli odovzdávať buď virtuálne, alebo prostredníctvom príslušných orgánov prítomných v tretích krajinách, ako sú veľvyslanectvá členských štátov alebo delegácie Únie; požaduje, aby vedúce orgány zodpovedali aj za úzku vzájomnú koordináciu, pokiaľ ide o podané žiadosti o jednotné povolenie na pobyt a prácu v súlade so smernicou 2011/98/EÚ, s cieľom vyhnúť sa dvojitým podaniam a povzbudiť zamestnávateľov k tomu, aby zvažili možnosť požiadať o toto povolenie, a aby sa im v tomto úsilí poskytla podpora; poukazuje na potrebu uľahčiť zber údajov, štatistík a dôkazov a na potrebu výmeny informácií medzi členskými štátmi s cieľom zlepšiť efektívnosť a účinnosť *acquis* v oblasti legálnej migrácie;

12. vyzýva Komisiu, aby do svojho návrhu zahrnula zmenu smernice 2014/36/EÚ, ktorá by držiteľom pracovných povolení podľa tejto smernice umožnila trojmesačné obdobie na hľadanie nového zamestnania po odchode od predchádzajúceho zamestnávateľa bez toho, aby im bolo zrušené pracovné povolenie, čo by im umožnilo legálne sa zdržiavať v dotknutom členskom štáte až do konca obdobia, na ktoré majú povolenie, ale nie dlhšie ako deväť mesiacov, ako je stanovené v tejto smernici, za predpokladu, že sa počas tohto obdobia uchádzajú o prácu u iného zamestnávateľa; ďalej vyzýva Komisiu, aby v záujme predchádzania pracovnému vykorisťovaniu nabádala členské štáty k úplnému uplatňovaniu tohto ustanovenia, čím by sa oddelili povolenia na pobyt od jednotlivých zamestnávateľov a pracovných miest; vyzýva Komisiu, aby do svojho návrhu zahrnula zmenu smernice 2014/36/EÚ s cieľom umožniť členským štátom predlžovať pracovné povolenia na účely sezónnej práce na obdobie najviac 5 rokov;

13. žiada Komisiu, aby do svojho návrhu zahrnula zmenu smernice 2009/52/ES s cieľom prispôsobiť jej rozsah pôsobnosti tak, aby zahŕňala vykorisťovaných štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom, ktorí pracujú v Únii a ktorí sú obeťami podmienok, ktoré ovplyvňujú ich zdravie a bezpečnosť a porušujú ich ľudskú dôstojnosť, a aby zlepšila presadzovanie ustanovení o rovnakom zaobchádzaní, ako sú dostupné a účinné mechanizmy podávania sťažností a prístup k spravodlivosti pre všetkých pracovníkov v prípade vykorisťovania a iných trestných činov;

14. zastáva názor, že smernica 2003/109/ES, ktorá sa v súčasnosti používa a neposkytuje účinné právo na mobilitu v rámci Únie, by sa mala zmeniť tak, aby sa štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí majú dlhodobý pobyt v jednom členskom štáte, umožnil trvalý pobyt v inom členskom štáte od dňa vydania povolenia, a to za podobných podmienok, aké majú občania Únie, a aby sa znížil počet rokov požadovaných na získanie trvalého pobytu v Únii z päť rokov na tri roky, a žiada Komisiu, aby tieto zmeny a doplnenia zahrnula do pripravovanej revízie uvedenej smernice; uznáva, že nepretržitý pobyt v jednom členskom štáte je jedným z aspektov, ktoré podporujú riadnu integráciu osoby do spoločenstva predtým, ako sa táto osoba rozhodne bývať v inom členskom štáte; vyzýva Komisiu, aby tieto zmeny začlenila do svojho návrhu;

15. zastáva názor, že na návrhy uvedené v tejto správe je potrebné dostatočné množstvo finančných prostriedkov, a domnieva sa, že finančné dôsledky požadovaného návrhu by sa mali pokryť z príslušných rozpočtových prostriedkov Únie;

16. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie a sprievodné odporúčania Komisii, Rade a národným parlamentom.

Štvrtok 25. novembra 2021

PRÍLOHA K UZNESENIU:

ODPORÚČANIA K OBSAHU VYŽIADANÉHO NÁVRHU

Odporúčanie 1 (o vytvorení okruhu talentov EÚ pre legálne migrujúcich štátnych príslušníkov tretích krajín)

- Európsky parlament sa domnieva, že legislatívnym aktom, ktorý sa má prijať, by sa mal vytvoriť okruh talentov EÚ a zodpovedajúca platforma pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú záujem o legálnu prácu v členskom štáte a legálnu migráciu doňho, ako aj pre zamestnávateľov so sídlom v Únii, aby si mohli v tretích krajinách hľadať potenciálnych zamestnancov, a malo by sa ním uľahčiť prijímanie a voľný pohyb pracovníkov z tretích krajín. Zosúladovanie ponúkaných a požadovaných pracovných miest prostredníctvom okruhu talentov EÚ by sa malo uskutočňovať na dobrovoľnom základe. Európsky parlament sa domnieva, že takýto okruh talentov EÚ by mal vytvoriť synergie s existujúcim rámcom, a legislatívnym aktom by sa preto malo zmeniť nariadenie (EÚ) 2016/589 tak, aby sa rozšíril súčasný rozsah pôsobnosti portálu EURES, ktorý bol týmto nariadením zriadený.
- Okruh talentov EÚ, ako je stanovený v legislatívnom akte, by mal umožniť štátnym príslušníkom tretích krajín vyjadriť záujem o prácu a uchádzať sa o ňu a zároveň by umožnil zamestnávateľom hľadať potenciálnych zamestnancov. Štátni príslušníci tretích krajín by mali mať možnosť uchádzať sa o prácu v členských štátoch, v ktorých je nedostatok pracovníkov na domácom trhu práce, po tom, ako prejdú transparentným a nediskriminačným procesom podania žiadosti a predbežnej kontroly. Okruh talentov EÚ by slúžil ako voliteľný nástroj, ktorý by členské štáty mohli využiť na uspokojenie dopytu a vyriešenie nedostatkov na svojich trhoch práce, ak na to nestačí domáca pracovná sila. Okruh talentov EÚ by mala dopĺňať väčšia koordinácia medzi zapojenými vnútroštátnymi orgánmi so zapojením verejných služieb zamestnanosti a miestnych orgánov a mali by sa v ňom zohľadňovať špecifiká jednotlivých štátov a rôzne požiadavky ich trhov práce. Podpora okruhu talentov EÚ a jeho využívanie by sa mohli zlepšiť, ak by došlo k cieľenému šíreniu informácií, podporou okruhu talentov EÚ a platformy na vyhľadávanie a výber talentov v tretích krajinách a zúčastnených členských štátoch. V tomto duchu by mala nadnárodná sieť poradných služieb na úrovni Únie, ako sa uvádza v odporúčaní 6, uľahčiť fungovanie okruhu talentov a slúžiť ako kontaktné miesto pre okruh talentov v členských štátoch. Využívanie tejto siete na základe harmonizácie aplikácií by pomohlo znížiť byrokráciu na úrovni členských štátov. V rámci okruhu talentov EÚ by sa mala zriadiť sieť talentov EÚ na diaľku s cieľom umožniť štátnym príslušníkom tretích krajín pracovať na diaľku v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom majú pobyt, a s takýmito pracovníkmi na diaľku by sa malo zaobchádzať rovnako.

Odporúčanie 2 (o systéme prijímania pracovníkov z tretích krajín s nízkou a strednou kvalifikáciou)

- Vzhľadom na demografické výzvy a celosvetovú súťaž o talenty je pre mnohé členské štáty naliehavo potrebné, aby zvýšili svoju atraktivnosť a vytvorili systémy prijímania pre všetkých kvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín, nielen pre vysokokvalifikovaných pracovníkov. Nahradením smernice Rady 2009/50/ES smernicou (EÚ) 2021/1883 (revidovaná smernica o modrej karte), podnikla Únia významné kroky na dosiahnutie tohto cieľa pre vysokokvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín. Je však nevyhnutné, aby tento cieľ dosiahla aj v prípade pracovníkov z tretích krajín, ktorí sa považujú za pracovníkov s nízkou alebo strednou kvalifikáciou, s cieľom zaplniť voľné pracovné miesta a zlepšiť zosúladenie rôznych potrieb trhov práce členských štátov, ako ich určili samotné členské štáty, a dôsledne uplatňovať hodnoty Únie. Tým sa ďalej zvýši hospodárska konkurencieschopnosť Únie.
- Aby sa náležite vyriešila táto otázka, Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby do legislatívneho aktu, ktorý sa má prijať, zahrnula ustanovenia, ktorými sa vytvorí systém prijímania s podmienkami pre vstup a pobyt pracovníkov z tretích krajín s nízkou a strednou kvalifikáciou. Tento systém by mal zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie v súlade s existujúcim *acquis* Únie v oblasti migrácie pracovnej sily a mal by zahŕňať vytvorenie rámca, v ktorom sa pracovníkom z tretích krajín umožní riadne uznanie a overenie ich zručností a kvalifikácie, aby ich mohli využívať na pracovných trhoch členských štátov. S cieľom zabrániť akémukoľvek zneužívaniu pracovníkov z tretích krajín a zabezpečiť, aby sa s nimi pri práci alebo uchádzaní sa o prácu v Únii zaobchádzalo rovnako, Európsky parlament trvá na riadnom vykonávaní smernice 2009/52/ES a jej monitorovacích mechanizmov a žiada, aby sa smernica zmenila tak, aby do jej rozsahu pôsobnosti patrili aj pracovníci z tretích krajín s oprávneným pobytom, ako sa uvádza v odporúčaní 8. Európsky parlament okrem toho vyzýva členské štáty, aby riadne vykonávali príslušný existujúci právny rámec v oblasti legálnej migrácie pracovných síl.

Štvrtok 25. novembra 2021

Odporúčanie 3 (o systéme prijímania podnikateľov a samostatne zárobkovo činných osôb)

- Pracovné povolenia sa tradične vydávajú v mieste, kde už má štátny príslušník tretej krajiny ponuku zamestnania. Európsky parlament však zastáva názor, že základ pre vydávanie pracovných povolení by sa mal zlepšovať a ďalej rozvíjať. Komisia sa v rovnakom duchu vyjadrila, že jej cieľom je motivovať viac ľudí k tomu, aby sa stali podnikateľmi, a tak zlepšiť inovácie, kreativitu a hospodársku výkonnosť Únie⁽¹⁾. Samostatne zárobkovo činní štátni príslušníci tretích krajín alebo štátni príslušníci tretích krajín, ktorí pracujú ako podnikatelia môžu mať pocit, že prostredie v ich krajine pôvodu nie je priaznivé pre ich startupy alebo pre ich podnikateľské úsilie. Prostredníctvom systému prijímania na úrovni Únie by sa takýmto štátnym príslušníkom tretích krajín mohla poskytnúť príležitosť legálne migrovať do Únie a usadiť sa a založiť si podnik. Opatrenia na úrovni Únie by sa mali usilovať o vytvorenie priaznivého prostredia pre podnikanie, a to aj pre štátnych príslušníkov tretích krajín, a o vysoké spoločné normy, pokiaľ ide o základné práva podnikateľov a samostatne zárobkovo činných osôb.
- Európsky parlament sa preto domnieva, že legislatívny akt, ktorý sa má prijať, by mal zahŕňať systém prijímania s podmienkami pre vstup a pobyt samostatne zárobkovo činných osôb a podnikateľov, a to najmä pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí zakladajú malé a stredné podniky a startupy, a že tento systém prijímania by mal zabezpečiť spoľahlivé záruky, rovnaké zaobchádzanie a ochranu základných práv. Vymedzenia pojmov samostatne zárobkovo činná osoba a podnikateľ sa v rámci Únie líšia a každý členský štát by ich mal naďalej vymedzovať v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi tradíciami a judikatúrou.

Odporúčanie 4 (o príprave rámca pre partnerstvá zamerané na talenty medzi členskými štátmi a tretími krajinami)

- Európsky parlament vyzýva Komisiu, aby pripravila prispôbený rámec pre partnerstvá zamerané na talenty, do ktorého sa členské štáty môžu dobrovoľne zapojiť, a aby ho začlenila do legislatívneho aktu, ktorý sa má prijať. Tieto partnerstvá by mali byť prístupné pre pracovníkov z tretích krajín bez ohľadu na úroveň kvalifikácie, ako aj pre študentov a absolventov, a mali by slúžiť členským štátom ako účinný nástroj na spojenie zručností pracovníkov v tretích krajinách s požiadavkami trhu práce členských štátov, ktoré nedokáže uspokojiť domáca pracovná sila. Cieľom partnerstiev zameraných na talenty je pridať ďalší legálny spôsob ako možnosť mobility pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú migrovať do Únie za prácou, a riešiť problém nedostatkov a nedostatočného zosúladenia dopytu a ponuky na pracovných trhoch v celej Únii, čo by predstavovalo štvornásobné víťazstvo pre Úniu, tretie krajiny, zamestnávateľov a migrujúcich pracovníkov. Praktické vykonávanie partnerstiev zameraných na talenty by sa opieralo o úzku spoluprácu s vnútroštátnymi orgánmi, inštitúciami trhu práce, aktérmi občianskej spoločnosti a sociálnymi partnermi. Komisia by mala zabezpečiť, aby Európsky parlament mohol pravidelne kontrolovať a hodnotiť fungovanie partnerstiev zameraných na talenty, ako aj navrhovať odporúčania na zlepšenie celkového fungovania rámca pre partnerstvá zamerané na talenty.
- Posilnený a komplexnejší prístup by umožnil spoluprácu s partnerskými krajinami a pomohol by podporiť vzájomne prospešnú medzinárodnú mobilitu. Je dôležité, aby členské štáty a tretie krajiny mali rovnaké príležitosti na rozvoj partnerstiev zameraných na talenty a aby boli schopné vytvoriť transparentný a prístupný proces pre žiadateľov. Partnerstvá zamerané na talenty by mali byť inkluzívne a mali by budovať silnú spoluprácu medzi dotknutými inštitúciami, napríklad vnútroštátnymi ministerstvami práce a školstva, zamestnávateľmi, sociálnymi partnermi a poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy. Je dôležité, aby sa členské štáty intenzívne zapojili do partnerstiev zameraných na talenty, aby sa do nich zapojil súkromný sektor, najmä podniky v Únii, sociálni partneri a príslušní aktéri občianskej spoločnosti, a aby partnerské krajiny mali zmysluplný pocit zodpovednosti vo vzťahu k partnerstvám.

Odporúčanie 5 (o zjednodušení a zlepšení smernice 2011/98/EÚ)

- Európsky parlament zastáva názor, že postupy týkajúce sa smernice 2011/98/EÚ by sa mali ďalej harmonizovať, aby táto smernica, najmä jej ustanovenia o rovnakom zaobchádzaní, bola plne účinná a riadne vykonávaná. Európsky parlament sa preto domnieva, že legislatívnym aktom, ktorý sa má prijať, by sa uvedená smernica mala zmeniť tak, aby bolo možné podávať žiadosti o jednotné povolenie z členského štátu aj z tretej krajiny, pričom členské štáty aj tretie krajiny by sa mali zapojiť do výmeny informácií a koordinácie podaných žiadostí, a to v plnom súlade s normami Únie v oblasti ochrany údajov. Aby však štátny príslušník tretej krajiny mohol podať žiadosť o jednotné povolenie z územia

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/growth/smes/sme-strategy/start-up-procedures_en.

Štvrtok 25. novembra 2021

členského štátu, musí mať v čase podania žiadosti platné povolenie na pobyt. Európsky parlament okrem iného žiada jasnú reguláciu a zjednodušenie postupu podávania žiadostí o vstupné víza s cieľom zabrániť tomu, aby žiadatelia museli dvakrát predkladať dokumenty potrebné na získanie jednotného povolenia. Európsky parlament ďalej žiada Komisiu, aby analyzovala a znížila administratívne požiadavky a neefektívnosť postupov udeľovania povolení, ktoré bránia tomu, aby migrácia legálnymi cestami reagovala na skutočné potreby trhu práce. Európsky parlament sa napokon domnieva, že legislatívny akt, ktorý sa má prijať, by mal obsahovať zmeny, ktoré by zmiernili ťažkosti, ktorým čelia štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú držiteľmi pracovných povolení pri zmene zamestnania, keďže v súčasnosti sú príliš závislí od zamestnávateľa, a preto sú náchylní na pracovné vykorisťovanie.

Odporúčanie 6 (o vytvorení nadnárodnej siete poradných služieb na úrovni Únie pre legálne migrujúcich pracovníkov)

- Európsky parlament zastáva názor, že na zlepšenie legálnych možností pracovnej migrácie je potrebná systematická spolupráca a zapojenie orgánov členských štátov a tretích krajín. Európsky parlament sa domnieva, že na dosiahnutie tohto cieľa by sa legislatívnym aktom, ktorý sa má prijať, mala vytvoriť nadnárodná sieť poradných služieb pre pracovníkov z tretích krajín, ktorú by riadila Komisia, pričom každý členský štát by určil vedúci orgán na koordináciu poradenstva a informácií poskytovaných legálne migrujúcim štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí žiadajú o prácu v Únii. Nadnárodná sieť poradenských služieb by mala vychádzať z existujúcich zavedených sietí a služieb a v prípade potreby rozšíriť rozsah týchto zavedených sietí a služieb. Orgány jednotlivých členských štátov by mali byť zodpovedné aj za úzku vzájomnú koordináciu, pokiaľ ide o podané žiadosti o jednotné povolenie na pobyt a prácu v Únii v súlade so smernicou 2011/98/EÚ s cieľom vyhnúť sa dvojitým podaniam. Nadnárodná sieť poradenských služieb by mala zohľadňovať aj vnútroštátne špecifiká a rôzne požiadavky vnútroštátnych trhov práce.
- Každý členský štát by mal byť navyše zodpovedný za vyžiadanie informácií od zamestnávateľov o pracovníkoch z tretích krajín, a to pri plnom dodržiavaní právnych predpisov Únie v oblasti ochrany údajov, aby sa pracovníkom z tretích krajín umožnilo spojenie s príslušnými orgánmi a podpornými službami a aby sa uľahčila ochrana pracovníkov z tretích krajín a posilnili sa ich rovnaké práva a rovnaké zaobchádzanie s nimi. Okrem toho by mal legislatívny akt, ktorý sa má prijať, zabezpečiť, aby zamestnávateľia poskytovali štátnym príslušníkom tretích krajín presné a včasné informácie o právach, príslušných orgánoch a dostupných službách. Nadnárodná sieť poradných služieb by mala uľahčiť fungovanie okruhu talentov, ako sa uvádza v odporúčaní 1, a pri vytváraní nadnárodnej siete poradenských služieb by sa malo konzultovať s príslušnými organizáciami občianskej spoločnosti vrátane komunit diaspóry.

Odporúčanie 7 (o zmene smernice 2014/36/EÚ s cieľom umožniť sezónnym pracovníkom zmeniť zamestnávateľa)

- Podporovať pracovnú mobilitu štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom, ktorí pracujú v určitom členskom štáte, znamená tiež chrániť ich pred vykorisťovaním. Mnohí pracovníci z tretích krajín, najmä tí, ktorí majú nízku kvalifikáciu, váhajú s odchodom od vykorisťujúceho zamestnávateľa, pretože by to znamenalo, že by prišli o pracovné povolenie a právo zdržiavať sa v Únii. V súčasnosti je to evidentné z ponižujúcej situácie mnohých pracovníkov v rôznych odvetviach v celej Únii, napríklad v sektore stravovania, hotelierstva a zábavy, ako aj pracovníkov v oblasti starostlivosti^(?). Držitelia pracovného povolenia vydaného na základe smernice 2014/36/EÚ sú zvlášť náchylní na vykorisťovanie, keďže často pracujú v odvetviach, ktoré zamestnávajú najmä nízkokvalifikovaných pracovníkov.
- Európsky parlament sa preto domnieva, že legislatívnym aktom, ktorý sa má prijať, by sa mala zmeniť smernica 2014/36/EÚ s cieľom poskytnúť držiteľom pracovných povolení na základe tejto smernice trojmesačné obdobie na hľadanie nového zamestnania po odchode od predchádzajúceho zamestnávateľa bez toho, aby im skončila platnosť pracovného povolenia. Držiteľom by sa malo umožniť zdržiavať sa v Únii do konca obdobia, na ktoré majú povolenie, ale nie dlhšie ako deväť mesiacov, ako sa stanovuje v uvedenej smernici. Európsky parlament odporúča, aby Komisia

^(?) https://ec.europa.eu/home-affairs/minimum-standards-sanctions-and-measures-against-employers-illegally-staying-third-country_en.

Štvrtok 25. novembra 2021

zároveň zvažila ďalšie vhodné zmeny tejto smernice s cieľom aktualizovať ju a zosúladiť s ďalšími, novšími právnymi aktmi Únie, ktoré sa týkajú legálnej migrácie vrátane umožnenia podávania žiadostí z územia členského štátu, a ďalej riešiť pretrvávajúce pracovné vykorisťovanie sezónnych pracovníkov.

Odporúčanie 8 (o zmene smernice 2009/52/ES s cieľom zahrnúť štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom a riešiť pracovné vykorisťovanie)

- Smernica 2009/52/ES obsahuje viacero nástrojov, ktoré možno využiť na podporu štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich v rámci Únie, kde sa zdržiavajú neoprávnené. Skutočnosť, že sa týka len pracovníkov z tretích krajín, ktorí sa v Únii zdržiavajú neoprávnené, je však podstatným nedostatkom. Hoci sa pracovníci z tretích krajín, ktorí sa v Únii zdržiavajú oprávnené, tešia vyššiemu stupňu ochrany, a to najmä vďaka svojmu zákonnému právu zdržiavať sa v Únii, ale aj vďaka ďalším prostriedkom, môžu tiež čeliť vykorisťovaniu a sú stále zraniteľnejší než občania Únie. Európsky parlament preto považuje za potrebné zmeniť smernicu 2009/52/ES s cieľom presadiť horizontálne ustanovenie, ktoré posilní účinný prístup k pracovným právam a účinným prostriedkom nápravy prostredníctvom mechanizmov podávania sťažností a právnych postupov, a zabezpečiť, aby sa táto smernica vzťahovala na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich v Únii.

Odporúčanie 9 (o potrebe revízie smernice 2003/109/ES)

- Držiteľia povolenia na dlhodobý pobyt v Únii čelia viacerým prekážkam pri uplatňovaní svojho práva presťahovať sa do iných členských štátov a zdržiavať sa v nich na účely práce, štúdia alebo z iných dôvodov. Je to preto, lebo podmienky na mobilitu, ktoré musia osoby s dlhodobým pobytom v EÚ splniť, sú podobné podmienkam, ktoré musia splniť iní štátni príslušníci tretích krajín pri podávaní prvej žiadosti povolenie na dlhodobý pobyt. V roku 2017 bolo v 25 členských štátoch viazaných smernicou 2003/109/ES približne 3,1 milióna štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli držiteľmi povolenia na dlhodobý pobyt v EÚ, v porovnaní s približne 7,1 milióna štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli držiteľmi vnútroštátneho povolenia na dlhodobý pobyt. Preto možno dospieť k záveru, že štátni príslušníci tretích krajín málo využívajú povolenie na dlhodobý pobyt v EÚ, čo znamená, že mnohí z nich nevyužívajú výhody vyplývajúce zo štatútu Únie napriek tomu, že by na to boli oprávnení. V správe o vykonávaní tejto smernice sa poukazuje na skutočnosť, že väčšina členských štátov aktívne nepropaguje využívanie povolení na dlhodobý pobyt v Únii, v dôsledku čoho nie sú vytvorené rovnaké podmienky pre legislatívny systém Únie a jeho vnútroštátny ekvivalent⁽³⁾.
- Európsky parlament sa preto domnieva, že legislatívnym aktom, ktorý sa má prijať, by sa mala smernica 2003/109/ES zmeniť tak, aby štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí majú dlhodobý pobyt v jednom členskom štáte, umožnila trvalý pobyt v inom členskom štáte od dňa vydania povolenia, a to za podobných podmienok, aké majú občania Únie. Európsky parlament odporúča, aby Komisia zároveň zvažila ďalšie vhodné zmeny tejto smernice s cieľom aktualizovať ju a zosúladiť s ďalšími, novšími právnymi aktmi Únie, ktoré sa týkajú štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú v Únii. Európsky parlament žiada Komisiu, aby do svojho návrhu zahrnula aspoň zníženie počtu rokov potrebných na získanie povolenia na dlhodobý pobyt v EÚ z piatich na tri roky, najmä s cieľom zlepšiť mobilitu a zjednodušiť a harmonizovať postupy. Takýmito zmenami by smernica 2003/109/ES uľahčila mobilitu v rámci Únie, ako aj medzinárodnú mobilitu do a z Únie a tretích krajín. Európsky parlament napokon nabáda Komisiu, aby vypracovala štúdiu o miere fluktuácie štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci Únie s cieľom lepšie pochopiť dôvody odchodu z členského štátu počas prvých troch rokov od príchodu.

⁽³⁾ <https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/report-on-the-implementation-of-directive-2003/109/ec-on-the-status-of-long-term-foreign-residents>.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0473

Zavedenie európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia v záujme digitálneho zlepšenia presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility**Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o zavedení európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia na zlepšenie digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility (2021/2620(RSP))**

(2022/C 224/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 3 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na článok 153 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. januára 2014 o účinných pracovných inšpekciách ako stratégii na zlepšenie pracovných podmienok v Európe ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2017 o európskom pilieri sociálnych práv ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o silnej sociálnej Európe pre spravodlivé transformácie ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2020 o zamestnanosti a sociálnych politikách v eurozóne v roku 2020 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. januára 2021 o posilnení jednotného trhu: budúcnosť voľného pohybu služieb ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2021 o vplyve pravidiel EÚ na voľný pohyb pracovníkov a služieb: mobilita pracovnej sily v rámci EÚ ako nástroj na zosúladenie potrieb trhu práce a zručností ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. júna 2020 o európskej ochrane cezhraničných a sezónnych pracovníkov v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na otázku E-001132/2021 z 25. februára 2021 a písomnú odpoveď na ňu, ktorú 28. apríla 2021 poskytol v mene Komisie komisár pre pracovné miesta a sociálne práva ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1149 z 20. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 482, 23.12.2016, s. 31.⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 242, 10.7.2018, s. 24.⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 75.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 404, 6.10.2021, s. 159.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 14.⁽⁶⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0249.⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 82.⁽⁸⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 9.⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 21.⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1.

Štvrtok 25. novembra 2021

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957 z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/67/EÚ z 15. mája 2014 o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (ďalej len „nariadenie o IMI“) ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1057 z 15. júla 2020, ktorou sa stanovujú špecifické pravidlá vo vzťahu k smernici 96/71/ES a smernici 2014/67/EÚ pre vysielanie vodičov v odvetví cestnej dopravy a ktorou sa mení smernica 2006/22/ES, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa dodržiavania predpisov, a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1054 z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov ⁽¹⁷⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1055 z 15. júla 2020, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EÚ) č. 1024/2012 s cieľom prispôsobiť ich vývoju v odvetví cestnej dopravy ⁽¹⁸⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1152 z 20. júna 2019 o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v Európskej únii ⁽¹⁹⁾,
- so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-55/18, podľa ktorého členské štáty musia od zamestnávateľov vyžadovať, aby vytvorili systém umožňujúci meranie dĺžky denného pracovného času ⁽²⁰⁾,
- so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv vyhlásený Európskou radou, Európskym parlamentom a Komisiou v novembri 2017,
- so zreteľom na návrh Komisie z 3. júna 2021 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014, pokiaľ ide o stanovenie rámca pre európsku digitálnu identitu (COM(2021)0281), dôveryhodnú a bezpečnú európsku elektronickú identifikáciu,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. marca 2020 o usmerneniach týkajúcich sa uplatňovania voľného pohybu pracovníkov počas pandémie ochorenia COVID-19,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. júla 2020 s názvom Usmernenia o sezónnych pracovníkoch v EÚ v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. marca 2021 s názvom Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv (COM(2021)0102),

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 18, 21.1.1997, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ L 173, 9.7.2018, s. 16.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ L 159, 28.5.2014, s. 11.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ L 249, 31.7.2020, s. 49.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ L 249, 31.7.2020, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ L 249, 31.7.2020, s. 17.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 105.

⁽²⁰⁾ Rozsudok zo 14. mája 2019, Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO)/Deutsche Bank SAE, C-55/18 – CCOO, EU:C:2019:402.

Štvrtok 25. novembra 2021

- so zreteľom na otázku Komisie o zavedení európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia na zlepšenie digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility (O-000071/2021 – B9-0041/2021),
 - so zreteľom na článok 136 ods. 5 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku
 - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,
- A. keďže mobilita pracovnej sily v rámci EÚ mala v posledných rokoch stúpajúci trend; keďže v roku 2019 sa 17,9 milióna ľudí z EÚ28 presťahovalo do inej krajiny EÚ; keďže 13 miliónov z nich bolo v produktívnom veku a 78 % z nich bolo zamestnaných; keďže v EÚ bolo v roku 2019 1,5 milióna cezhraničných pracovníkov⁽²¹⁾; keďže v členských štátoch EÚ28 v roku 2019 tvorili zárobkovo činní mobilní pracovníci 4,3 % všetkého ekonomicky aktívneho obyvateľstva; keďže podľa údajov Komisie za rok 2017 predstavuje nedeklarovaná práca približne 11,6 % celkového vstupu práce v súkromnom sektore EÚ a 16,4 % hrubej pridanej hodnoty⁽²²⁾; keďže v roku 2019 bolo v EÚ vydaných 4,6 milióna prenosných dokumentov A1, čo predstavuje približne 3,06 milióna pracovníkov; keďže od vyslaných pracovníkov sa vyžaduje, aby mali formulár A1, keď pracujú v inom členskom štáte; keďže formulár A1 poskytuje informácie o systéme sociálneho zabezpečenia, ktorý sa vzťahuje na pracovníka; keďže formuláre A1 neposkytujú aktuálne informácie o sociálnom zabezpečení v reálnom čase;
- B. keďže z údajov nadácie Eurofound vyplýva, že obdobia mobility v rámci EÚ sa skracujú, pričom 50 % migrujúcich osôb zostáva v hostiteľskej krajine jeden až štyri roky; keďže sa zvýšila aj mobilita návratu⁽²³⁾; na každé štyri osoby, ktoré opustili členský štát v roku 2017, pripadli tri návraty⁽²⁴⁾; keďže v dôsledku kratších a opakovaných období mobility je ešte potrebné, aby sa sledovali príspevky na ich sociálne zabezpečenie a dôchodkové práva mobilných pracovníkov;
- C. keďže v článku 48 ZFEÚ sa stanovuje, že Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijíma v oblasti sociálneho zabezpečenia také opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie voľného pohybu pracovníkov; keďže na tento účel musia prijať opatrenia na zabezpečenie práv sociálneho zabezpečenia pre zamestnaných a samostatne zárobkovo činných migrujúcich pracovníkov a ich nezaopatrených rodinných príslušníkov; keďže článok 153 ods. 1 ZFEÚ udeľuje Únii právomoc podporovať a doplniť činnosti členských štátov v oblasti sociálneho zabezpečenia; keďže v článku 153 ods. 2 ZFEÚ sa stanovuje, že v oblasti sociálneho zabezpečenia sa Rada uznáva jednomyselne v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom po porade s Európskym parlamentom, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov;
- D. keďže mobilní pracovníci a občania prispievajú k bohatstvu sociálno-ekonomickej štruktúry v pohraničných regiónoch, ktoré tvoria 40 % územia EÚ; keďže je preto potrebné zabezpečiť rovnaké a spravodlivé podmienky mobility pre občanov tým, že sa im poskytnú vhodné nástroje, aby sa im zaručila právna istota, ochrana ich práv a sociálne zabezpečenie; keďže je dôležité vyhnúť sa nadmernému administratívne zaťaženiu spoločností, najmä malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“);
- E. keďže v zásade 12 Európskeho piliera sociálnych práv sa uvádza, že bez ohľadu na druh a trvanie pracovnoprávneho vzťahu majú pracovníci a za porovnateľných podmienok samostatne zárobkovo činné osoby právo na primeranú sociálnu ochranu;
- F. keďže problémy týkajúce sa nekalej súťaže založenej na pracovnom vykorisťovaní, podvodných formách uzatvárania zmlúv a nečestných praktikách, ako je sociálny dumping, zostávajú problémom vo všetkých členských štátoch a sú veľmi problematické pre európske podniky, pracovníkov a spoločnosti; keďže sa zdá, že podvody najviac zasahujú

⁽²¹⁾ Európska komisia, *Výročná správa o mobilite pracovnej sily v rámci EÚ za rok 2020*, 8. januára 2021. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369>

⁽²²⁾ Európska komisia, *Hodnotenie rozsahu nedeklarovanej práce v Európskej únii a jej štrukturálnych determinantov*, november 2017. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en>

⁽²³⁾ Eurofound, *Riešenie nedostatku pracovných síl v členských štátoch EÚ*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2021.

⁽²⁴⁾ Európska komisia, *Výročná správa o mobilite pracovnej sily v rámci EÚ za rok 2020*, 8. januára 2021. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=sk&pubId=8369>

Štvrtok 25. novembra 2021

rôzne formy zmluvnej práce: keďže chýbajú spoľahlivé údaje na zistenie rozsahu problému, najmä v súvislosti s vysielaním pracovníkov⁽²⁵⁾; keďže jednou z príčin je nedostatok účinného monitorovania a presadzovania príslušných právnych predpisov Únie, najmä pokiaľ ide o zásady rovnakého zaobchádzania a rovnakej odmeny za rovnakú prácu na tom istom mieste, čo nemožno zaručiť, ak sa nedodržiava zásada vysledovateľnosti a prenosnosti práv, a treba to zlepšiť;

- G. keďže pandémia ochorenia COVID-19 zdôraznila a zhoršila neisté pracovné a životné podmienky mnohých cezhraničných a mobilných pracovníkov v EÚ; keďže kríza objasnila význam spoľahlivých a stabilných systémov sociálneho zabezpečenia, ktoré zabezpečia, aby sa na nikoho nezabudlo v dôsledku uplatňovania slobody pohybu; keďže na začiatku pandémie opatrenia prijaté členskými štátmi vyústili do právnej neistoty pre mobilných pracovníkov, pokiaľ ide o platné pravidlá sociálneho zabezpečenia, a mnohí z nich mali ťažkosti s podaním žiadosti o dávky v nezamestnanosti na diaľku; keďže pandémia poukázala na osobitnú zraniteľnosť nelegálnych a sezónnych pracovníkov bez sociálneho zabezpečenia a keďže zneužívanie a podvodné využívanie záchranných balíkov krátkodobej finančnej podpory poskytovaných v dôsledku ochorenia COVID-19 viedlo k zvýšeniu miery nelegálnej a nedostatočne deklarovanej práce vrátane nových foriem nelegálnej práce⁽²⁶⁾;
- H. keďže digitalizácia je bezprecedentnou príležitosťou na uľahčenie pracovnej mobility pri súčasnom urýchlení a uľahčení kontroly súladu s uplatniteľnými ustanoveniami EÚ; keďže v rámci celej EÚ neexistuje systematické zhromažďovanie údajov, ktoré by bolo zamerané na poskytovanie primeraných údajov o mobilných pracovníkoch alebo na uľahčenie cezhraničnej prenosnosti práv sociálneho zabezpečenia prostredníctvom overovania sociálneho zabezpečenia a dávok pracovníkov v reálnom čase príslušnými subjektmi a inštitúciami; keďže prístup k informáciám o príslušných pravidlách, ako aj účinné dodržiavanie, monitorovanie a presadzovanie sú nevyhnutnými predpokladmi spravodlivej mobility a boja proti zneužívaniu; keďže digitálne technológie, ktoré môžu uľahčiť dohľad nad právnymi predpismi a ich presadzovanie na zabezpečenie práv mobilných pracovníkov a zníženie administratívnych nákladov pre spoločnosti a národné inštitúcie, by sa preto mali podporovať a používať v súlade s pravidlami ochrany údajov;
- I. keďže národní sociálni partneri v rôznych odvetviach v členských štátoch vyvinuli rôzne formy národných preukazov alebo porovnateľných nástrojov v oblasti pracovného práva, a to buď v spolupráci miestnymi orgánmi, alebo vnútroštátnymi orgánmi; keďže tieto rôzne iniciatívy majú spoločné základné charakteristiky: identifikačné číslo alebo osobný preukaz, ktorý pracovníkom, orgánom a hlavným poskytovateľom poskytuje účinný nástroj na zaručenie sociálneho zabezpečenia a dôstojných miezd a pracovných podmienok na pracovisku; keďže tieto iniciatívy vytvárajú povedomie o zamestnanosti a pracovných podmienkach pre všetkých pracovníkov a zlepšujú presadzovanie;
- J. keďže Európsky parlament vo svojom uznesení zo 14. januára 2014 o účinných inšpekciách práce vyzval Komisiu, aby preskúmala výhody zavedenia európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia odolného proti falšovaniu alebo iného celoeurópskeho elektronického dokumentu na európskej úrovni, v ktorom by sa mohli uchovávať všetky údaje potrebné na overenie pracovnoprávneho vzťahu držiteľa, ako sú podrobnosti o stave sociálneho zabezpečenia a pracovnom čase, a ktorý by podliehal prísnyim pravidlám ochrany údajov; keďže Európsky parlament vo svojom uznesení z 19. januára 2017 o európskom pilieri sociálnych práv poukázal na potenciál dostupných riešení elektronickej verejnej správy a pravdepodobne aj európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia s pevnými zárukami ochrany údajov, čo by mohlo zlepšiť koordináciu sociálneho zabezpečenia EÚ a informovanosť jednotlivcov; keďže Európsky parlament vo svojom uznesení z 22. októbra 2020 o zamestnanosti a sociálnych politikách v eurozóne v roku 2020 vyzval Komisiu, aby predložila návrh na digitálne číslo sociálneho zabezpečenia EÚ na základe riadneho posúdenia vplyvu založeného na faktoch; keďže Európsky parlament vo svojom uznesení zo 17. decembra 2020 o silnej sociálnej Európe pre spravodlivé transformácie opätovne vyzval Komisiu, aby predložila návrh na digitálne číslo sociálneho zabezpečenia EÚ a na prípadný mechanizmus kontroly, ako je osobný pracovný preukaz, a potvrdil, že pracovníci a ich zástupcovia a inšpektoráty musia mať aktualizovaný prístup k informáciám o svojich

⁽²⁵⁾ Eurofound, *Skúmanie podvodného uzatvárania zmluvnej práce v Európskej únii*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 21. novembra 2016.

⁽²⁶⁾ Európska platforma na riešenie problému nedeklarovanej práce, *COVID 19: boj proti podvodom v systémoch krátkodobej finančnej podpory*, máj 2021. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en>

Štvrtok 25. novembra 2021

zamestnávateľoch, ich mzdových nárokoch a pracovných a sociálnych právach; keďže Európsky parlament vo svojom uznesení z 20. mája 2021 o mobilite pracovnej sily v rámci EÚ zdôraznil, že digitalizácia výmeny údajov medzi členskými štátmi by mohla uľahčiť voľný pohyb pracovníkov na spravodlivom a rovnocennom základe, ako aj zabezpečiť presadzovanie príslušných pravidiel Únie;

- K. keďže Komisia vo svojom pracovnom programe na rok 2018 z 24. októbra 2017 oznámila zámer zaviesť európske číslo sociálneho zabezpečenia s cieľom prispieť k celkovému cieľu zaručiť spravodlivé pracovné podmienky pre mobilných pracovníkov, dodržiavať sociálne normy pre všetkých mobilných občanov a zabezpečiť ich riadne presadzovanie; keďže Komisia konzultovala zavedenie európskeho čísla sociálneho zabezpečenia so zainteresovanými stranami a občanmi v období od 27. novembra 2017 do 7. januára 2018; keďže Komisia vo svojom úvodnom posúdení vplyvu európskeho čísla sociálneho zabezpečenia z dlhodobého hľadiska v roku 2017 predpokladala aj možnosť rozšíriť jeho používanie aj na ďalšie oblasti politiky nad rámec koordinácie sociálneho zabezpečenia; keďže Komisia v rámci svojho ročného prieskumu zaťaženia za rok 2019, ktorý bol zverejnený 13. augusta 2020, potvrdila, že pracuje na iniciatíve za európske číslo sociálneho zabezpečenia; keďže predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová vo svojom prejave 16. septembra 2020 o stave Európskej únie oznámila, že Komisia čoskoro navrhne dôveryhodný a bezpečný systém elektronickej európskej identity; keďže Komisia v akčnom pláne Európskeho piliera sociálnych práv oznámila, že v roku 2021 spustí pilotný projekt s cieľom preskúmať možnosť zavedenia európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia do roku 2023, ktorý bude vychádzať z iniciatívy za európsku elektronickú identifikáciu;
- L. keďže Európska konfederácia odborových zväzov považuje európske číslo sociálneho zabezpečenia za hodnotný nástroj na boj proti podvodom a zneužívaniu sociálneho zabezpečenia; keďže 12. januára 2018 Konfederácia európskych podnikov BUSINESSEUROPE zverejnila oznámenie, v ktorom sa zdôrazňuje potenciál európskeho čísla sociálneho zabezpečenia na zlepšenie koordinácie sociálneho zabezpečenia v EÚ a zároveň riešenie otázok týkajúcich sa rozmanitosti vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia, možných otázok ochrany údajov a dodatočnej administratívnej záťaže; keďže sociálni partneri v odvetví stavebníctva požadovali účinné digitálne nástroje na zabezpečenie presadzovania uplatniteľných právnych predpisov vrátane európskeho prístupu k osobným pracovným preukazom⁽²⁷⁾;
- M. keďže v júni 2019 bol zriadený Európsky orgán práce (ELA); keďže súčasťou nariadenia o Európskom orgáne práce nie je európske číslo sociálneho zabezpečenia; keďže cieľom Európskeho orgánu práce je zabezpečiť spravodlivú mobilitu pracovnej sily tým, že členskými štátom a Komisii pomôže pri účinnom uplatňovaní a presadzovaní právnych predpisov Únie týkajúcich sa mobility pracovnej sily a koordinácie systému sociálneho zabezpečenia;
1. pripomína, že Európsky parlament od roku 2014 pri viacerých príležitostiach vyzval Komisiu, aby preskúmala výhody zavedenia legislatívneho návrhu o európskom čísle sociálneho zabezpečenia s cieľom vytvoriť celoeurópsky digitálny nástroj na koordináciu sociálneho zabezpečenia a zabezpečenie spravodlivej pracovnej mobility pre mobilných pracovníkov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia napriek niekoľkým príslubom nepredložila návrh o európskom čísle sociálneho zabezpečenia; opakuje svoju výzvu Komisii, aby vysvetlila, prečo tak neurobila;
 2. vyzýva Komisiu, aby Európskemu parlamentu postúpila návrh posúdenia vplyvu európskeho čísla sociálneho zabezpečenia, ktorý bol predložený výboru pre kontrolu regulácie v rokoch 2017/2018, a aby mu postúpila stanovisko výboru k tomuto návrhu posúdenia vplyvu; vyzýva Komisiu, aby Európskemu parlamentu poskytla všetky ďalšie dokumenty, ktoré prispeli k jej rozhodnutiu nepokračovať v návrhu o európskom čísle sociálneho zabezpečenia;
 3. víta záväzok Komisie uvedený v akčnom pláne pre Európsky pilier sociálnych práv začať pilotný projekt s cieľom preskúmať možnosť spustenia európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia; víta spustenie pilotných projektov na preskúvanie digitálnych riešení a vyzýva Komisiu, aby náležite informovala Európsky parlament o výsledkoch a možných ťažkostiach, s ktorými sa stretávajú vo fáze vykonávania; zdôrazňuje, že pilotný projekt európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia sa musí výrazne zamerať na zabezpečenie spravodlivej mobility; vyzýva Komisiu, aby zvýšila svoje ambície, pokiaľ ide o obsah aj načasovanie, a súčasne s pilotným projektom začala riadne posúdenie založené na doteraz vykonanej

⁽²⁷⁾ Vyhlásenie EFBWW & FIEC, *Sociálni partneri EÚ v oblasti stavebníctva vyzývajú na digitálne presadzovanie*, 24. júna 2021. <https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a>

Štvrtok 25. novembra 2021

práci s cieľom iniciovať legislatívny návrh o európskom preukaze sociálneho zabezpečenia do konca roka 2022 s cieľom čo najskôr zabezpečiť prenosnosť a výsledovateľnosť práv pracovníkov;

4. berie na vedomie návrh Komisie, ktorým sa vytvára rámec pre európsku digitálnu identitu; vyzýva Komisiu, aby informovala Európsky parlament o zavádzaní elektronickej identifikácie; domnieva sa, že iniciatíva za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia, ktorá má byť zakotvená v rámci elektronickej identifikácie, by mala byť povinná pre všetky členské štáty;

5. poukazuje na úlohu, ktorú počas pandémie ochorenia COVID-19 zohrávali mobilní pracovníci, najmä v niektorých kľúčových odvetviach, a na naliehavú potrebu zaručiť týmto pracovníkom nielen dôstojné pracovné podmienky, ale aj rovnaké podmienky pre prácu rovnakej hodnoty vykonávanú na rovnakom mieste;

6. domnieva sa, že zavedenie iniciatívy za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia by malo byť zamerané na: zabezpečenie účinnej identifikácie, výsledovateľnosti, sčítovania a prenosnosti práv sociálneho zabezpečenia; zlepšenie spravodlivého a účinného presadzovania pravidiel EÚ pre mobilitu pracovnej sily a koordináciu sociálneho zabezpečenia na trhu práce s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky v EÚ; umožnenie overenia stavu poistenia a príspevkov mobilných pracovníkov v reálnom čase príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ako sú inšpektoráty práce a sociálneho zabezpečenia a sociálni partneri, ak vykonávajú inšpekcie práce a sociálneho zabezpečenia alebo sa do nich zapájajú; lepšie predchádzanie nekalým praktikám, akými sú zneužívanie a sociálne podvody, a tým prispievať k boju proti nedeklarovanej práci a nedodržiavaniu mechanizmov stanovovania miezd platných v hostiteľskej krajine a povinností súvisiacich s príspevkami na sociálne zabezpečenie; zdôrazňuje, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia takisto pracovníkom uľahčí sledovať a požadovať svoje príspevky a dávky sociálneho zabezpečenia, ako napríklad dôchodkové práva, čo umožní ich prenosnosť; zdôrazňuje, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia založený na európskej elektronickej identifikácii by mal zahŕňať prvok identifikácie mobilných občanov a pracovníkov, ako aj prvok overovania ich dávok sociálneho zabezpečenia v reálnom čase;

7. zdôrazňuje, že iniciatíva za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia by mala zaručiť sociálne práva uľahčením informovania a zlepšením presadzovania platných pravidiel koordinácie sociálneho zabezpečenia a mobility pracovnej sily v cezhraničných situáciách; domnieva sa, že návrh Komisie na iniciatívu za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia musí priniesť jasné výhody všetkým zainteresovaným stranám zapojeným do procesu mobility, ako sú mobilní občania a pracovníci, podniky vrátane MSP, zamestnávateľi a odbory, ako aj vnútroštátne orgány, napríklad inšpektoráty práce a sociálneho zabezpečenia; zastáva názor, že cieľom iniciatívy za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia by malo byť zjednodušenie interakcií a zblíženie týchto zainteresovaných strán v cezhraničných situáciách s cieľom lepšie chrániť mobilných občanov a pracovníkov a ich práva, a poskytnúť všetkým týmto zainteresovaným stranám jasné informácie s cieľom zlepšiť predvídateľnosť a zabezpečiť hladký a časovo efektívny priebeh administratívnych postupov; pripomína, že iniciatíva za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia musí byť v súlade so zásadou subsidiarity, a teda bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia a ich rozmanitosť, pričom treba rešpektovať tradície každého členského štátu, vnútroštátne modely trhu práce a autonómiu sociálnych partnerov; zdôrazňuje, že iniciatíva za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia nesmie predstavovať požiadavku na uplatňovanie slobody pohybu, ale musí sa zamerať na uľahčenie prístupu k informáciám a zlepšenie presadzovania platných pravidiel koordinácie sociálneho zabezpečenia a mobility pracovnej sily v cezhraničných situáciách;

8. vyzýva Komisiu, aby v úzkej spolupráci s Európskym orgánom práce a po náležitom posúdení predložila legislatívny návrh na európsky preukaz sociálneho zabezpečenia s cieľom poskytnúť vnútroštátnym orgánom, ako sú inšpektoráty práce a sociálneho zabezpečenia a sociálni partneri, pri výkone alebo účasti na inšpekcii práce a sociálneho zabezpečenia, nástroj v reálnom čase na účinné presadzovanie vnútroštátnych právnych predpisov a právnych predpisov EÚ; domnieva sa, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia by mal umožniť overenie miesta výkonu práce, miesta zamestnania, pracovnoprávneho vzťahu a totožnosti pracovníkov v reálnom čase, ako aj štandardizovaných dávok sociálneho zabezpečenia, ustanovení a osvedčení, ako sa uvádza v nariadení (ES) č. 883/2004; vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosť európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia umožňovať kontroly iných relevantných informácií bez toho, aby boli dotknuté pravidlá ochrany údajov a pri zabezpečení rovnakého zaobchádzania;

9. domnieva sa, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia musí zahŕňať všetkých mobilných občanov EÚ a pracovníkov vrátane samostatne zárobkovo činných osôb, ako aj všetkých mobilných štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú pravidlá EÚ o mobilitě v rámci EÚ;

Štvrtok 25. novembra 2021

10. domnieva sa, že zavedenie európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia by malo zahŕňať systém overovania a monitorovania v reálnom čase, kontroly a výmeny informácií prostredníctvom krížových odkazov medzi vnútroštátnymi databázami v prísnom súlade s pravidlami EÚ o ochrane osobných údajov, aby bol plne funkčný a aby sa zachovala vysoká úroveň spoľahlivosti údajov a úroveň certifikácie identifikátorov a aby sa zabránilo chybám a podvodnému používaniu; zdôrazňuje, že údaje o sociálnom zabezpečení a osobné údaje by sa mali sprístupniť len dotknutej osobe a príslušným vnútroštátnym orgánom a nemali by sa poskytovať na iné účely, než na presadzovanie pravidiel EÚ o koordinácii sociálneho zabezpečenia a mobilite pracovnej sily v rámci EÚ v prísnom súlade s pravidlami ochrany údajov; domnieva sa, že v členských štátoch, kde sociálni partneri vykonávajú inšpekcie práce alebo sa ich zúčastňujú, musia mať sociálni partneri zabezpečený prístup k údajom sociálneho zabezpečenia pracovníkov z iných členských štátov bez toho, aby bolo ohrozené dodržiavanie predpisov o ochrane údajov;

11. víta iniciatívy viacerých členských štátov zamerané na zlepšenie účinného presadzovania práva Únie prostredníctvom využívania vnútroštátnych kariet alebo porovnateľných nástrojov v oblasti pracovného práva⁽²⁸⁾; zdôrazňuje, že hoci tieto národné iniciatívy poskytujú určité informácie o odmene a pracovných podmienkach všetkým pracovníkom a zlepšujú presadzovanie, nemôžu uľahčiť výmenu platných a presných informácií vrátane pracovnoprávných vzťahov a cezhraničných práv; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že iniciatíva za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia poskytne členským štátom možnosť čerpať z informácií sprístupnených prostredníctvom zlepšených možností identifikácie a overovania, ktoré poskytujú vnútroštátne preukazy alebo porovnateľné nástroje v oblasti pracovného práva v krajinách, kde tieto iniciatívy existujú; zdôrazňuje, že začlenenie európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia do národných kariet alebo porovnateľných nástrojov v oblasti pracovného práva by nemalo nahrádzať, ale dopĺňať tieto vnútroštátne postupy a príslušné informácie poskytovať len zodpovedným orgánom; dodáva, že ním nesmie byť dotknutá autonómia vnútroštátnych sociálnych partnerov a pracovné podmienky stanovené platnými kolektívnymi zmluvami v súlade s vnútroštátnym právom a praxou; domnieva sa, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia a jeho integrácia s vnútroštátnymi preukazmi alebo porovnateľnými nástrojmi v oblasti pracovného práva, ak existujú, sa môže ukázať ako základ pre budúce snahy o presadzovanie na úrovni EÚ;

12. domnieva sa, že všetci pracovníci, sociálni partneri a vnútroštátne inšpektoráty práce a sociálneho zabezpečenia by mali mať aktuálny prístup k informáciám o svojich pracovnoprávných vzťahoch, mzdových nárokoch a pracovných a sociálnych právach v súlade s platnou kolektívnou zmluvou alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi;

13. konštatuje, že prenosný dokument (ďalej len „PD“) A1 je dôležitým, ale v súčasnosti jediným nástrojom na overovanie sociálneho zabezpečenia mobilných pracovníkov; berie na vedomie obmedzenia a výzvy súvisiace s postupom podľa PD A1, najmä pri používaní formulárov PD A1 zamestnávateľmi, v závislosti od digitalizácie systémov sociálneho zabezpečenia v členských štátoch, ako aj ich overovaní príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s poskytovaním služieb v inom členskom štáte, ale aj pri získavaní presných informácií o počte a charakteristikách vyslaných pracovníkov v EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej zlepšovali proces overovania formulárov PD A1, a domnieva sa, že medzi členskými štátmi sa musia vyvinúť rýchle postupy na riešenie problému podvodne získaných alebo použitých osvedčení PD A1; konštatuje, že obmedzenia a problémy súvisiace s formulárom PD A1 sú prekážkou pri získavaní presných informácií o počte a charakteristikách vyslaných pracovníkov v EÚ; upozorňuje, že iniciatíva za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia by poskytovala v reálnom čase informácie o sociálnom zabezpečení mobilných pracovníkov v deň inšpekcie práce v hostiteľskom členskom štáte; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že pilotný projekt európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia zabezpečí krytie sociálneho zabezpečenia zjednodušením postupov na požiadanie, vydávaním a overovaním formulára PD A1 s cieľom bojovať proti podvodom;

14. domnieva sa, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia by mal vychádzať z európskej elektronickej identifikácie, európskeho preukazu zdravotného poistenia a z elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení a dopĺňať ich, a to aj s cieľom rozšíriť ho na ďalšie oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia a pracovného práva EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, aby sa systém elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení stal čo najskôr plne funkčným a aby využili príležitosti, ktoré poskytujú existujúce fondy EÚ na uľahčenie vykonávania národných plánov obnovy v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na riadnu implementáciu tohto systému a ďalšiu digitalizáciu verejnej správy, výmeny medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia, urýchlenie riešenia jednotlivých prípadov a zlepšenie kapacity Európskeho orgánu práce a príslušných vnútroštátnych orgánov v oblasti presadzovania; vyzýva Komisiu, aby

⁽²⁸⁾ Správa EFBWW-FIEC, *Sociálne identifikačné preukazy v európskom stavebnom priemysle*, 2015.

Štvrtok 25. novembra 2021

objasnila úlohu, ktorú bude mať orgán ELA pri navrhovaní a zavádzaní európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia; zdôrazňuje, že zvýšená digitalizácia nesmie oslabiť vnútroštátne záruky, ktoré sú už zavedené na boj proti sociálnym podvodom;

15. vyzýva Komisiu, aby pri príprave a zavádzaní iniciatívy za európsky preukaz sociálneho zabezpečenia úzko spolupracovala so sociálnymi partnermi a príslušnými vnútroštátnymi inštitúciami sociálneho zabezpečenia a inšpektorátmi práce s cieľom zaručiť úplné rešpektovanie autonómie sociálnych partnerov a vnútroštátnych modelov trhu práce; domnieva sa, že európsky preukaz sociálneho zabezpečenia s prístupom k údajom v reálnom čase umožní príslušným vnútroštátnym orgánom a sociálnym partnerom kedykoľvek overiť sociálne zabezpečenie pracovníkov, a tým posilniť inšpekciu práce a podporiť zber údajov v rámci spoločných cezhraničných inšpekcií práce ⁽²⁹⁾;

16. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a vládam a parlamentom členských štátov.

⁽²⁹⁾ Eurofound, *Spoločné cezhraničné inšpekcie práce a dôkazy zhromaždené v ich priebehu*, 2019.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0474

Multilaterálne rokovania pred blížiacou sa 12. Konferenciou ministrov WTO v Ženeve v dňoch 30. novembra – 3. decembra 2021**Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o multilaterálnych rokovaníach pred blížiacou sa 12. Konferenciou ministrov WTO, ktorá sa uskutoční od 30. novembra do 3. decembra 2021 v Ženeve (2021/2769(RSP))**

(2022/C 224/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohodu z Marrákešu z 15. apríla 1994 o založení Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“),
- so zreteľom na ministerské vyhlásenie WTO z Dauhy zo 14. novembra 2001 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o WTO, najmä na uznesenia z 15. novembra 2017 o mnohostranných rokovaníach o 11. Konferencii ministrov WTO ⁽²⁾, z 29. novembra 2018 o Svetovej obchodnej organizácii: ďalší postup ⁽³⁾ a z 28. novembra 2019 o kríze Odvolacieho orgánu WTO ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2021 o urýchlí pokroku a riešení nerovností s cieľom vykoreniť do roku 2030 AIDS ako hrozbu pre verejné zdravie ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o riešení celosvetového problému ochorenia COVID-19: vplyv uplatnenia výnimky z Dohody TRIPS WTO ohľadne vakcín proti ochoreniu COVID-19, liečby, vybavenia a zvyšovania výroby a výrobných kapacít v rozvojových krajinách ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na záverečný dokument prijatý konsenzom 7. decembra 2018 na výročnom zasadnutí parlamentnej konferencie o WTO v Ženeve ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na výsledky 11. Konferencie ministrov WTO, ktorá sa uskutočnila v Buenos Aires v decembri 2017, ktorá zahŕňala sériu ministerských rozhodnutí a na ktorej nebolo možné prijať ministerské vyhlásenie,
- so zreteľom na vyhlásenie z Buenos Aires o ženách a obchode z 12. decembra 2017, ako aj na spoločné vyhlásenia o elektronickom obchode, uľahčení investícií a mikropodnikoch, malých a stredných podnikoch, ktoré boli prijaté 13. decembra 2017 v Buenos Aires,
- so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na Parížsku dohodu prijatú na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (ďalej len „UNFCCC“), ktorá je v platnosti od novembra 2016,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie ministrov obchodu Spojených štátov, Japonska a Európskej únie na trojstrannom stretnutí 14. januára 2020,
- so zreteľom na ministerské rozhodnutie z Bali zo 7. decembra 2013 o verejnej správe zásob na účely potravinovej bezpečnosti,
- so zreteľom na koncepčný dokument Komisie z 18. septembra 2018 o modernizácii WTO,

⁽¹⁾ Ministerské vyhlásenie z Dauhy (WT/MIN (01)/DEC/1) zo 14. novembra 2001.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 34.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 113.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 232, 16.6.2021, s. 62.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0250.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0283.

⁽⁷⁾ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/158345/outcome_document-final-e.pdf.

Štvrtok 25. novembra 2021

- so zreteľom na preskúmanie obchodnej politiky vypracované Komisiou a na príslušnú prílohu s názvom Reforma WTO: smerom k udržateľnému a účinnému multilaterálnemu obchodnému systému,
 - so zreteľom na iniciatívu Ottawskej skupiny v oblasti obchodu a zdravia ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na oznámenie EÚ Generálnej rade WTO zo 4. júna 2021 o naliehavých riešeniach krízy spôsobenej ochorením COVID-19 z pohľadu obchodnej politiky,
 - so zreteľom na 6. hodnotiacu správu Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) ⁽⁹⁾,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre medzinárodný obchod,
- A. keďže WTO bola vytvorená s cieľom ďalej liberalizovať obchod s tovarom a službami, posilniť multilateralizmus a podporiť otvorený, inkluzívny a nediskriminačný multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách; keďže obchod je životne dôležitý a kľúčový nástroj na podporu a doplnenie úsilia o presadzovanie udržateľného rastu a zlepšovanie životnej úrovne, pričom zabezpečuje plnú zamestnanosť a veľký a neprestajne rastúci objem reálneho príjmu v súlade s cieľom udržateľného rozvoja;
- B. keďže multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách v súčasnosti čelí vážnej kríze, ktorá ohrozuje základné funkcie organizácie, konkrétne stanovovanie základných pravidiel a štruktúry medzinárodného obchodu a zabezpečovanie účinného riešenia sporov a ich presadzovania;
- C. keďže od 11. decembra 2019 už Odvolací orgán WTO nie je funkčný, čo prinieslo zastavenie funkčnej, nezávislej a nestrannej fázy odvolania;
- D. keďže WTO má v rámci cieľa 14.6 v oblasti udržateľného rozvoja týkajúceho sa rokovaní o dotáciách v odvetví rybníctva jasný mandát dosiahnuť dohodu, ktorou sa v odvetví rybníctva zakáže určité formy dotácií, ktoré prispievajú k nadmernej kapacite flotily a nadmernému rybolovu s cieľom podporiť udržateľné riadenie rybolovných zdrojov;
- E. keďže pandémia ochorenia COVID-19 priniesla multilaterálnemu obchodnému systému mimoriadne výzvy a do agendy zároveň zaradila kľúčovú otázku obchodu a zdravia;
- F. keďže napriek zjavným či skrytým obmedzeniam vývozu zohráva obchod a multilaterálny systém v boji proti pandémie všeobecne pozitívnu úlohu; keďže pandémia odhalila aj slabé stránky a zraniteľné miesta, najmä v základných dodávateľských reťazcoch; keďže v tejto súvislosti sa funkcia monitorovania WTO ukázala ako užitočná, keď trvala na tom, aby členovia zabezpečili transparentnosť obchodu a opatrení súvisiacich s obchodom prijatých v súvislosti s ochorením COVID-19;
- G. keďže 12. Konferencia ministrov WTO sa bude konať od 30. novembra do 3. decembra 2021 v Ženeve vo Švajčiarsku;
1. opakuje svoje plné odhodlanie presadzovať trvalú hodnotu multilateralizmu a zdôrazňuje, že je nevyhnutný multilaterálny systém na riadenie obchodu; požaduje obchodnú agendu, ktorej základom bude spravodlivý obchod založený na pravidlách v prospech všetkých a ktorá prispeje k udržateľnému hospodárskemu rastu a prosperite, čo povedie k posilneniu mieru a bezpečnosti; zdôrazňuje význam cieľov udržateľného rozvoja, sociálnych, environmentálnych a ľudských práv a zabezpečenia toho, aby sa multilaterálne dohodnuté a harmonizované pravidlá uplatňovali všetkými;
 2. varuje, že WTO hrozí strata legitimacy, ak sa všetci členovia nezaviažu k úspešnému výsledku 12. Konferencie ministrov; domnieva sa, že 12. Konferencia ministrov by mala byť oficiálnym východiskovým bodom na napredovanie a modernizáciu WTO, aby sa zabezpečilo, že môže zohrávať úlohu pri riešení výziev 21. storočia vrátane problémov, akými sú zmena klímy a udržateľnosť; so zreteľom na obnovu po pandémie ochorenia COVID-19 naliehavo vyzýva všetkých členov, aby zintenzívnili svoje úsilie a zamerali sa na niekoľko kľúčových hmatateľných výsledkov, ktoré preukážu, že WTO dokáže súčasne výzvy riešiť; žiada členov, aby dosiahli prinajmenšom multilaterálnu dohodu o zákaze neudržateľných dotácií v odvetví rybníctva, ako aj o reakcii na pandémiu, o obmedzenom balíku v poľnohospodárstve

⁽⁸⁾ WTO WT/GC/223, 24. novembra 2020.

⁽⁹⁾ IPCC, 2021: zhrnutie pre tvorcov politík. In: Zmena klímy 2021: Prírodovedecký základ. Príspevok pracovnej skupiny I so zreteľom na 6. hodnotiacu správu Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC).

Štvrtok 25. novembra 2021

a o začatí práce na inštitucionálnej reforme vrátane procesu, ktorý by najneskôr do 13. Konferencie ministrov viedol k plne fungujúcemu systému riešenia sporov; varuje všetkých členov, že bez dosiahnutia podstatných výsledkov na 12. Konferencii ministrov by niektorí členovia mohli hľadať alternatívne fóra pre tvorbu pravidiel, čo by mohlo ohroziť budúcnosť multilaterálneho obchodného systému; víta vymenovanie novej generálnej riaditeľky WTO Ngozi Okonjovej-Iwealovej a oceňuje jej veľkú oddanosť multilateralizmu;

3. zdôrazňuje, že na dôveryhodnosť WTO ako multilaterálnej inštitúcie je mimoriadne dôležité dosiahnuť dohodu o škodlivých dotáciách v odvetví rybníctva, ktorá účinne podnieti rýchle a výrazné zníženie určitých foriem dotácií v odvetví rybníctva, ktoré prispievajú k nadmernej kapacite a nadmernému rybolovu, a ruší dotácie, ktoré prispievajú k nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (NNN), aby sa zabezpečilo udržateľné využívanie morských zdrojov; v tejto súvislosti zdôrazňuje zásadu spoločnej, ale diferencovanej zodpovednosti podľa veľkosti škodlivých dotácií, pričom sa rešpektuje potreba osobitného a diferencovaného zaobchádzania v súlade s cieľom udržateľného rozvoja 14.6; poukazuje na to, že viac ako 39 miliónov ľudí priamo závisí od rybolovu, pričom od odvetví, ktoré naň nadväzujú, závisí o mnoho miliónov viac; domnieva sa, že takáto dohoda je nevyhnutná nielen z hľadiska dôveryhodnosti WTO na dosiahnutie multilaterálnych dohôd, ale aj ako predpoklad preukázania silného prepojenia medzi multilaterálnym obchodným systémom a cieľmi udržateľného rozvoja; zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ vysvetlila svoj postoj a vnútorné pravidlá s cieľom zvýšiť svoju dôveryhodnosť;

4. uznáva kľúčovú úlohu obchodnej politiky počas pandémie ochorenia COVID-19; opätovne poukazuje na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o riešení celosvetového problému ochorenia COVID-19: vplyv uplatnenia výnimky z Dohody TRIPS WTO ohľadne vakcín proti ochoreniu COVID-19, liečby, vybavenia a zvyšovania výroby a výrobných kapacít v rozvojových krajinách; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa v ministerskom vyhlásení v súlade s iniciatívou v oblasti obchodu a zdravia načrtla základná dohoda zameraná na zrušenie cieľ na farmaceutický a zdravotnícky tovar, zrušenie vývozných obmedzení a pravidiel týkajúcich sa transparentnosti a celosvetovej spolupráce v čase krízy; domnieva sa, že takáto dohoda je mimoriadne dôležitá na to, aby sa preukázala relevantnosť WTO; požaduje, aby sa na 12. Konferencii ministrov zriadil nový stály výbor pre obchod a zdravie, ktorého úlohou by bolo pomáhať vládam pri uplatňovaní existujúcich výnimiek a flexibility v medzinárodnom obchodnom práve a položiť základ obchodného piliera pre rokovania o budúcej medzinárodnej zmluve o reakcii na pandémiu; je presvedčený, že mnohé, najmä rozvojové krajiny, čelia ťažkostiam pri využívaní flexibility TRIPS, najmä článku 31a; pripomína, že EÚ by sa mala aktívne podieľať na rokovaní o znení príslušného textu na základe dočasnej výnimky z dohody TRIPS; v tejto súvislosti žiada EÚ, aby podporila udelenie dočasnej výnimky z určitých ustanovení Dohody TRIPS v súvislosti s ochorením COVID-19 s cieľom zlepšiť včasný globálny prístup k cenovo dostupným vakcínam proti ochoreniu COVID-19, ako aj k jeho liečbe a diagnostike odstránením prekážok výroby a nedostatkov v dodávkach na celom svete;

5. vyzýva všetkých členov WTO, aby dodržiavali svoje záväzky týkajúce sa transparentnosti vo všetkých poľnohospodárskych pilieroch a aby sa dohodli na systematických zlepšeniach, ako sa navrhuje v polysponzorovanom návrhu ministerského rozhodnutia o zlepšení transparentnosti v poľnohospodárstve v dokumente JOB/AG/213; zdôrazňuje, že je dôležité prijať pracovný plán pre vnútroštátnu podporu narúšajúcu obchod vrátane trvalého riešenia pre udržiavanie verejných zásob na základe ministerského vyhlásenia z Bali s povinným systémom oznamovania založeným na účinnom mechanizme technickej pomoci a budovania kapacít, čím by sa zabezpečilo, aby programy udržiavania zásob boli primerané a v súlade s cieľom potravinovej bezpečnosti a minimalizovali narušenie obchodu a nepriaznivé dôsledky na potravinovú bezpečnosť ostatných členov; zdôrazňuje, že Dohoda o poľnohospodárstve sa musí prispôbiť tak, aby zodpovedala súčasným výzvam a zabezpečila spravodlivejšie podmienky hospodárskej súťaže tým, že sa zohľadnia spôsoby výroby; podporuje generálnu riaditeľku Okonjovú-Iwealovú v jej výzve na prijatie balíka WTO o potravinovej bezpečnosti;

6. domnieva sa, že vzhľadom na hlbokú krízu, ktorej organizácia čelí, ale aj z dôvodu dlhotrvajúceho nedostatočného pokroku v súvislosti s rozvojovým programom z Dauhy je teraz naliehavo potrebné pristúpiť k zásadnej reforme WTO a zdôrazňuje, že príslušné otázky rozvojového programu z Dauhy by mali zostať bodom programu; vyzýva členov WTO, aby zásadným spôsobom preskúmali viaceré aspekty WTO, najmä jej funkcie monitorovania, rokovania a urovnávania sporov, aby sa tak zvýšila jej účinnosť, inkluzívnosť, transparentnosť a legitimita; naliehavo vyzýva všetkých členov WTO, aby sa zamerali na konštruktívny proces zmien s cieľom modernizovať túto organizáciu a vybaviť ju nástrojmi, pomocou

Štvrtok 25. novembra 2021

ktorých bude účinne riešiť obchodné výzvy 21. storočia, a aby na 12. Konferencii ministrov vytvorili inštitucionálny mechanizmus a jasný harmonogram, ktoré posunú reformnú agendu vpred v záujme dosiahnutia konkrétnych výsledkov najneskôr do 13. Konferencie ministrov;

7. víta pripomienky veľvyslankyne Spojených štátov Taiovej o WTO zo 14. októbra 2021, a najmä jasný záväzok reformovať všetky tri funkcie organizácie; očakáva, že Spojené štáty teraz predložia konkrétne návrhy týkajúce sa napredovania; naliehavo vyzýva Spojené štáty, aby sa zaviazali začať konštruktívny proces rokovaní o reformách riešenia sporov na 12. Konferencii ministrov s cieľom zaviesť plne funkčný systém najneskôr do konania 13. Konferencie ministrov;

8. vyjadruje hlboké poľutovanie nad patovou situáciou Odvolacieho orgánu WTO, ktorý pripravuje globálny obchodný systém o vynútiteľný systém urovnávania sporov; varuje, že bez fungujúceho Odvolacieho orgánu je WTO neefektívna a tendencia porušovania multilaterálnych dohôd sa len zvýši; konštatuje, že v súčasnosti bolo oznámených viac ako 15 prípadov odvolania bez možnosti preskúmania; naliehavo vyzýva všetkých členov WTO, aby sa v plnej miere angažovali a pracovali na riešeníach s cieľom čo najrýchlejšie obnoviť plne funkčný dvojúrovňový systém urovnávania sporov s plne funkčným a nezávislým Odvolacím orgánom; dôrazne podporuje nedávne iniciatívy EÚ zamerané na uzavretie dohôd s našimi hlavnými obchodnými partnermi, ktoré dočasne zachovávajú fungujúci proces urovnávania sporov medzi zúčastnenými členmi WTO; pripomína, že záväzný, dvojúrovňový a nezávislý proces by mal zostať hlavným cieľom stratégie EÚ; zdôrazňuje, že úspešná reforma si bude vyžadovať zapojenie sa do riešenia opodstatnených obáv všetkých zúčastnených strán a dosiahnutie dohody o kompromisnom riešení; naliehavo vyzýva príslušné zainteresované strany, aby sa do skončenia 12. Konferencie ministrov dohodli na programe ďalšej práce v strednodobých až dlhodobých oblastiach reforiem, z ktorých niektoré by sa mali dokončiť pred nasledujúcou (13.) Konferenciou ministrov; podporuje nedávny návrh Komisie na reformu nariadenia o presadzovaní s cieľom zabezpečiť, aby EÚ mala správne nástroje na presadzovanie záväzkov tretích krajín;

9. vyzýva Komisiu a Radu, aby spolupracovali so všetkými členmi WTO s cieľom začať diskusiu o vytvorení nových pravidiel na riešenie súčasných nedostatkov v súbore pravidiel o nekalých obchodných praktikách, falšovaní, dotáciách narušajúcich trh, štátom vlastnených podnikoch a nútenom transfere technológií;

10. vyjadruje presvedčenie, že súčasné rozlišovanie medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami neodzrkadľuje hospodársku realitu a že to môže byť prekážkou pokroku v rámci kola rokovaní v Dauhe; naliehavo vyzýva vyspelejšie rozvojové krajiny, aby prevzali svoj podiel zodpovednosti a prispievali primerane k úrovni svojho rozvoja; domnieva sa, že mechanizmus osobitného a diferencovaného zaobchádzania by sa mal prehodnotiť a zrevidovať s náležitým zapojením všetkých členov WTO, aby lepšie odrážal ukazovatele ľudského rozvoja a zároveň chránil politický priestor na riešenie nekalého obchodu, a preto vyzýva členov WTO, aby tento systém zrevidovali; zdôrazňuje však, že sebaapresadzovanie statusu rozvoja ako jediného kritéria by mohlo viesť k nekalému obchodu;

11. očakáva, že v rámci reformy WTO sa vytvorí jednoduchšia cesta pre začlenenie otvorených viacstranných dohôd do multilaterálnej štruktúry s cieľom zabezpečiť pokrok v oblastiach, ktoré nie sú dostatočne rozvinuté pre všetkých členov; vyzýva všetkých členov, aby sa zamysleli nad tým, ako vytvoriť nový systém posilnenej spolupráce, napr. podľa vzoru systému používaného v Európskej únii, s jasnými pravidlami týkajúcimi sa minimálneho počtu členov, ktorí by sa mali zúčastniť na viacstrannej iniciatíve, a na tomto základe vytvorili jednoduchý mechanizmus, ktorý umožní začleniť výsledné dohody do štruktúry WTO;

12. víta a podporuje širokú členskú základňu, ambiciózný program rokovaní a pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol v rámci viacstranných rokovaní WTO o elektronickom obchode; požaduje úsilie o ukončenie rokovaní o súlade s pravidlami WTO; pripomína svoju pozíciu, že prípadná dohoda musí zaručiť prístup tovaru a služieb súvisiacich s elektronickým obchodom na trh tretích krajín, ako aj ochranu spotrebiteľov a pracovných práv; zdôrazňuje potrebu uľahčiť inovácie a toky údajov podnikov v plnom súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane súkromia a osobných údajov; uznáva možnú právnu neistotu, ktorej čelia podniky a výskumní pracovníci používajúci osobné údaje, a účinok, ktorý by mohla mať na inovácie; naliehavo vyzýva na prijatie opatrení na zvýšenie právnej istoty pre zainteresované strany závislé od používania údajov pri vopred schválených postupoch využívania údajov, ako aj pseudonymizáciu a anonymizáciu;

Štvrtok 25. novembra 2021

zdôrazňuje, že členovia WTO by mali vyjadriť, že naďalej podporujú rokovania a jasný harmonogram ďalšieho pokroku; podporuje návrh, aby sa moratórium WTO na elektronické prenosy zmenilo na trvalé;

13. naliehavo vyzýva, aby sa preskúmali možnosti zjednodušenia tokov údajov so strategicky dôležitými tretími krajinami; konštatuje, že európske spoločnosti pôsobiace v niektorých tretích krajinách čoraz viac čelia neodôvodneným prekážkam a digitálnym obmedzeniam; zdôrazňuje, že na tento účel je potrebné zabezpečiť, aby sa v prípade potreby predišlo požiadavkám na lokalizáciu údajov, aby sa na údaje vzťahovali dohody o voľnom obchode EÚ a aby sa urýchlilo úsilie o prijatie rozhodnutí o primeranosti s tretími krajinami;

14. konštatuje, že vzhľadom na právne požiadavky sa obchod stále opiera o veľké množstvo papierových dokumentov, ktoré sú počas globálnych kríz nákladné, neúčinné a rizikové; zdôrazňuje, že je potrebné preskúmať používanie elektronických obchodných dokumentov, ktoré zvýšia efektívnosť a bezpečnosť, a znížia vplyv na životné prostredie; zdôrazňuje, že je potrebné zmeniť medzinárodné právo s cieľom umožniť používanie elektronických dokumentov v obchode;

15. naliehavo vyzýva na predĺženie rozšírenia dohody o informačných technológiách (ITA); uznáva, že táto dohoda podporuje globálnu digitalizáciu výroby a mala by pokračovať vo vývoji tak, aby zahŕňala širší sortiment výrobkov; vyzýva na väčšie úsilie o odstránenie ciel na obchod s produktmi IKT; zdôrazňuje pozitívne účinky rozšírenia geografického pokrytia na obchod s cieľom zahrnúť viac krajín;

16. domnieva sa, že výsledkom 12. Konferencie ministrov by mal byť akčný program pre obchodnú politiku podporujúci ciele udržateľného rozvoja do roku 2030 a Parížsku dohodu; dôrazne nabáda členov WTO, aby zväzili všetky možné opatrenia s cieľom prispieť k obmedzeniu emisií skleníkových plynov v súlade s dohovorom UNFCCC, posilnili súlad s Parížskou dohodou a klimatickou neutralitou a posilnili spoluprácu vo WTO na opatreniach prijatých na domácej úrovni, a to aj pokiaľ ide o zahrnutie taxonómií environmentálnych účtovných štandardov, ktoré súkromnému a verejnému sektoru pomôžu identifikovať udržateľné hospodárske činnosti, ako aj výrazne škodlivé činnosti a opatrenia na riešenie úniku uhlíka; víta iniciatívu v oblasti obchodu a klímy, ktorú navrhla Komisia; vyzýva Komisiu, aby predložila konkrétne návrhy; ďalej zdôrazňuje potrebu pokročiť v diskusií o tovaroch a službách, ktoré pomáhajú riešiť výzvy v oblasti životného prostredia a klímy; zdôrazňuje potrebu pokročiť v rokovaníach o dohode o environmentálnych tovaroch, ktorá podporuje ekologizáciu priemyselných odvetví a prístup k prechodu na technológie šetrné ku klíme zameraný na dôstojnú prácu; navrhuje zlepšenie koordinácie medzi WTO a inými medzinárodnými inštitúciami, ako sú Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a Medzinárodný menový fond, s cieľom riešiť problém úniku uhlíka;

17. opätovne poukazuje na prepojenie medzi rodovou rovnosťou a inkluzívnym rozvojom a zdôrazňuje, že posilnenie postavenia žien je zásadné z hľadiska odstránenia chudoby a že súbežné odstránenie prekážok brániacich zapojeniu žien do obchodu a riešenie nepriaznivých vplyvov súčasných obchodných pravidiel na ženy v ich rozmanitých úlohách má rozhodujúci význam pre hospodársky rozvoj; nabáda všetkých členov WTO, aby podpísali vyhlásenie o obchode a posilnení ekonomického postavenia žien prijaté v roku 2017 v Buenos Aires, a vyzýva jeho 123 signatárov, aby plnili svoje záväzky; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pracovala na dôraznom ministerskom vyhlásení, ktoré by mohlo slúžiť ako plán vykonávania vyhlásenia z Buenos Aires z roku 2017;

18. víta dosiahnutý pokrok a vyzýva na konečné ukončenie viacstranných diskusií o vnútroštátnej regulácii služieb, keďže by to bolo významným krokom vpred a dôkazom, že pokrok je možný vo viacstrannom prostredí v rámci WTO;

19. očakáva vyhlásenie ministrov, v ktorom sa posúdi pokrok dosiahnutý pri viacstranných rokovaníach o uľahčení investícií;

20. víta pokrok aj v súvislosti so spoločnou iniciatívou, ktorá sa začala v Buenos Aires a ktorá sa týkala mikropodnikov a malých a stredných podnikov, a schválenie balíka opatrení pre mikropodniky a malé a stredné podniky v decembri 2020; uznáva, že pandémia ochorenia COVID-19 mala výrazne negatívny vplyv na mikropodniky a malé a stredné podniky, a vyjadruje podporu pracovnému programu WTO pre mikropodniky a malé a stredné podniky, ktorým sa zásada „najskôr myslieť na malých“ zakotvuje do pravidiel WTO; vyzýva všetkých členov WTO, aby sa pripojili k tejto iniciatíve;

Štvrtok 25. novembra 2021

21. vyzýva Komisiu a Radu, aby spolupracovali s ostatnými členmi WTO s cieľom zabezpečiť, aby WTO aktívne prispievala k lepšiemu dodržiavaniu práv pracovníkov na celom svete najmä na základe pracovných noriem Medzinárodnej organizácie práce (MOP), a aby predložili konkrétne návrhy; pripomína dôležitosť šírenia najlepších postupov v oblasti náležitej starostlivosti; víta návrh Spojených štátov týkajúci sa nútenej práce, ktorý je súčasťou širšieho úsilia o začlenenie pracovných noriem do agendy WTO a vytvorenie rovnakých podmienok na medzinárodnej úrovni, a zdôrazňuje potrebu dohody, ktorou sa vytvoria rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni; odporúča, aby sa ako prvý krok smerujúci k pokroku v tomto programe vytvorila pracovná skupina pre pracovné práva;
 22. zdôrazňuje, že transparentnosť je kľúčom na zabezpečenie stabilného obchodného a investičného prostredia; domnieva sa, že je dôležité zvýšiť transparentnosť monitorovacích postupov zvýšením stimulov pre členov WTO, aby si plnili oznamovacie povinnosti, znížením ich zložitosti a budovaním kapacít, pričom od úmyselného neplnenia treba odrádzať a treba ho napádať; vyzýva členov WTO, aby v tejto súvislosti zväzili posilnenie úlohy sekretariátu WTO;
 23. žiada Komisiu a Radu, aby zabezpečili, že Európsky parlament bude naďalej úzko zapojený do príprav 12. Konferencie ministrov, bude promptne informovaný o najnovšom vývoji a budú sa s ním viesť konzultácie počas Konferencie ministrov v roku 2021;
 24. vyzýva členov WTO, aby zabezpečili demokratickú legitimitu a transparentnosť posilnením parlamentného rozmeru WTO a parlamentnej konferencie; zdôrazňuje význam práce spoločnej parlamentnej konferencie Európskeho parlamentu a Medziparlamentnej únie (IPU) o WTO; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť, aby mali poslanci lepší prístup k obchodným rokovaniam a aby boli zapojení do navrhovania a vykonávania rozhodnutí WTO;
 25. vyzýva členov WTO, aby zintenzívnili výmenu so všetkými zainteresovanými stranami vrátane občianskej spoločnosti a podnikateľských organizácií a aby posilnili spoluprácu s inými medzinárodnými organizáciami, ako je napr. MOP a v širšom zmysle systém OSN; očakáva, že vedúci predstavitelia budú viac informovať na rôznych úrovniach o výhodách obchodu založeného na pravidlách;
 26. podporuje úsilie o oživenie prístupových rokovaní s pozorovateľskými krajinami, najmä so Srbskom, Kosovom a s Bosnou a Hercegovinou; požaduje urýchlené ukončenie rokovaní o príslušných návrhoch správ pracovnej skupiny;
 27. naliehavo vyzýva na väčšie úsilie o rozšírenie členstva vo všeobecnej dohode WTO o obstarávaní, najmä o Čínu a iné rozvíjajúce sa ekonomiky;
 28. vyzýva na obnovenie úsilia o harmonizáciu nepreferenčných pravidiel pôvodu, ako sa uvádza v Dohode o pravidlách pôvodu;
 29. vyzýva všetkých členov WTO, aby ratifikovali prílohu K ku Kjótskemu dohovoru Svetovej colnej organizácie s cieľom znížiť colnú byrokráciu;
 30. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a generálnemu riaditeľovi WTO.
-

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0480

Bezpečnosť parkovísk pre nákladné vozidlá v EÚ**Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o bezpečnosti parkovacích miest pre nákladné vozidlá v EÚ (2021/2918(RSP))**

(2022/C 224/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na články 4, 26, 67, 73, 87, 88 a 91 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/96/ES z 19. novembra 2008 o riadení bezpečnosti cestnej infraštruktúry ⁽¹⁾ zmenenú smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1936 z 23. októbra 2019, ktorou sa mení smernica 2008/96/ES o riadení bezpečnosti cestnej infraštruktúry ⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/40/EÚ zo 7. júla 2010 o rámci na zavedenie inteligentných dopravných systémov v oblasti cestnej dopravy a na rozhrania s inými druhmi dopravy ⁽³⁾,
- so zreteľom na delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 885/2013 z 15. mája 2013, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/40/EÚ o inteligentných dopravných systémoch, pokiaľ ide o poskytovanie informačných služieb pre bezpečné a chránené parkovacie miesta pre nákladné a úžitkové vozidlá ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 585/2014/EÚ z 15. mája 2014 o zavedení interoperabilnej služby eCall v celej EÚ ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014, a najmä na jeho článok 9 ods. 2 písm. b) bod vii) ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1054 z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na rokovania o petícii č. 0549/2021 počas schôdze Výboru pre petície 15. júla 2021,
- so zreteľom na článok 227 ods. 2 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 319, 29.11.2008, s. 59.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 1.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 207, 6.8.2010, s. 1.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 247, 18.9.2013, s. 1.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 1.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 164, 3.6.2014, s. 6.⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38.⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 249, 31.7.2020, s. 1.

Štvrtok 25. novembra 2021

- A. keďže Výbor pre petície dostal petíciu č. 0549/2021, ktorú podpísalo 22 735 ľudí a ktorá vyvoláva obavy týkajúce sa parkovacích plôch pre nákladné vozidlá na cestnej sieti EÚ a požaduje preventívne opatrenia na zníženie rizika a rozsahu bezpečnostných problémov na parkovacích plochách pre nákladné vozidlá;
- B. keďže organizované zločinecké skupiny sú často zapojené do krádeží nákladu a zameriavajú sa najmä na výrobky vysokej hodnoty, ako je elektronika, tabak a farmaceutické výrobky, čo spôsobuje značné hospodárske straty⁽⁹⁾, ktoré v rokoch 2017 až 2019 dosiahli približne 52 miliónov EUR; keďže tieto hodnoty nie sú úplné z dôvodu nedostatočného podávania správ a výmeny príslušných údajov o trestných činoch v oblasti nákladnej dopravy;
- C. keďže tieto zločinecké skupiny sú čoraz organizovanejšie a využívajú najmodernejšie technológie, a keďže podľa hodnotenia hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti Europolu za rok 2021 prípady použitia násilia zo strany zločincov zapojených do závažnej a organizovanej trestnej činnosti v EÚ rastie, pričom obeť sa stávajú terčom bez ohľadu na ich účasť alebo postavenie, pričom často spôsobujú škody nevinným okoloidúcim;
- D. keďže Európska únia by mala bojovať proti trestnej činnosti a organizovanej trestnej činnosti v rámci cestnej siete EÚ a mala by podporovať účinný a bezpečný pohyb tovaru bez dodatočných nákladov spojených s nadmerným vystavovaním riziku napadnutia;
- E. keďže vodiči medzinárodnej cestnej dopravy trávajú dlhšie obdobia mimo svojho domova a rodiny, čo znamená, že bezpečná, chránená a dobre vybavená parkovacia infraštruktúra v celej EÚ má zásadný význam pre ich fyzické a duševné zdravie;
- F. keďže čas vedenia vozidla, odpočinku a prestávok vodičov medzinárodnej nákladnej dopravy podlieha prísny m pravidlám, ktorých cieľom je vytvoriť bezpečné, efektívne a sociálne zodpovedné odvetvie cestnej dopravy v Európskej únii; keďže je zodpovednosťou inštitúcií EÚ aj členských štátov zabezpečiť primeranú a dostupnú parkovaciú infraštruktúru v celej EÚ, vďaka ktorej budú pravidlá týkajúce sa času vedenia vozidla a odpočinku vhodné a realizovateľné;
- G. keďže zlé podmienky odpočinku a vysoké riziko kriminality a napadnutia sú hlavnými faktormi, ktoré spôsobujú, že povolanie vodiča nie je také atraktívne; keďže nedostatok vodičov je čoraz väčším problémom, ktorý spochybňuje účinné fungovanie jednotného trhu, logistických a dodávateľských reťazcov a iných odvetví, ako je výroba a maloobchod;
1. pripomína, že prípadová štúdia Komisie z roku 2019 poukazuje na to, že v EÚ chýba odhadom 100 000 nočných parkovacích plôch pre nákladné vozidlá, pričom v prípade certifikovaných chránených parkovacích plôch je tento nedostatok ešte väčší⁽¹⁰⁾;
 2. vyhlasuje, že bezpečné a chránené parkovacie plochy pre nákladné vozidlá sú potrebné na zabezpečenie sociálne spravodlivých podmienok pre profesionálnych vodičov pri povinných prestávkach; opätovne pripomína, že odvetvie cestnej dopravy trpí akútnym nedostatkom vodičov; vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala dostupnosť dostatočného počtu vysoko kvalitných bezpečných a chránených parkovacích plôch pre nákladné vozidlá a primerané uplatňovanie sankcií členskými štátmi; zdôrazňuje potrebu prijať opatrenia v prípade akejkoľvek formy nespravodlivého zaobchádzania s vodičmi nákladných vozidiel a dopravnými spoločnosťami EÚ alebo ich diskriminácie;
 3. odsudzuje útoky na prepravcov na parkoviskách, vrátane smrteľných útokov, a opätovne pripomína, že tieto útoky často páchajú organizované a dobre vybavené gangy, ktoré niekedy kradnú tovar na objednávku a príjmy z týchto trestných činov často využívajú na financovanie iných foriem závažnej trestnej činnosti;
 4. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že tento druh činnosti môže mať xenofóbny alebo rasistický podtón;

⁽⁹⁾ Europol, 2021 – Hodnotenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti: Straty spôsobené trestnou činnosťou v oblasti nákladnej dopravy v ôsmich najviac postihnutých členských štátoch presiahli v roku 2019 75 miliónov EUR a majú významný vplyv na dodávateľské reťazce.

⁽¹⁰⁾ Prípadová štúdia Komisie o bezpečných a chránených parkovacích plochách pre nákladné vozidlá z roku 2019, s. 24. K dispozícii na: <https://ec.europa.eu/transport/sites/default/files/2019-study-on-safe-and-secure-parking-places-for-trucks.pdf>

Štvrtok 25. novembra 2021

5. uznáva, že majetková trestná činnosť v oblasti nákladnej dopravy má čoraz väčší cezhraničný charakter a predstavuje hlavnú bezpečnostnú hrozbu pre vodičov nákladných vozidiel; zdôrazňuje, že správne riešenie takejto trestnej činnosti si vyžaduje posilnenú spoluprácu, ako aj štrukturálnejšiu výmenu informácií a operatívnu koordináciu medzi orgánmi presadzovania práva v členských štátoch s podporou Europolu, vrátane posilnenej spolupráce so súkromnými partnermi, ako je Združenie na ochranu prepravovaného majetku (Transported Asset Protection Association) a Európska organizácia pre bezpečné parkovanie (European Secure Parking Organisation);
6. vyzýva členské štáty, aby systematicky oznamovali trestné činy Europolu s cieľom zabezpečiť jednotné reakcie prostredníctvom operačnej a analytickej podpory, a vyzýva Komisiu, aby ďalej posilňovala schopnosti Europolu v tejto oblasti zvýšením jeho zdrojov a personálu;
7. vyzýva Komisiu, aby podporila zvýšenie počtu dostupných parkovacích miest pre nákladné vozidlá a zlepšila ich kvalitu, bezpečnosť a prepojenosť pomocou legislatívnych iniciatív, programov európskych štrukturálnych a investičných fondov, mechanizmov na podporu spolupráce medzi príslušnými orgánmi členských štátov a iných dostupných nástrojov; ako je program financovania Nástroja na prepájanie Európy;
8. naliehavo vyzýva Komisiu a Radu, aby prijali potrebné opatrenia na nadviazanie a rozvoj policajnej spolupráce zahŕňajúcej príslušné orgány všetkých členských štátov s cieľom predchádzať, odhaľovať a vyšetrovať trestné činy na cestách a na parkovacích plochách;
9. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zahrnuli ciele a prístupy na zvýšenie počtu bezpečných a chránených parkovacích plôch pre nákladné vozidlá do konečných dohôd o partnerstve o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov a do programov prijatých pre tieto fondy;
10. víta zriadenie expertnej skupiny Komisie pre bezpečnosť cestnej infraštruktúry, ktorá bude pracovať na základe poradenstva a odborných znalostí členských štátov a iných príslušných zainteresovaných strán v tejto oblasti, a to aj pri príprave nelegislatívnych aktov, ako aj zriadenie skupiny na vysokej úrovni pre bezpečnosť na cestách, ktorá bude poskytovať strategické poradenstvo a častú spätnú väzbu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby urýchlila prácu v tejto oblasti a koordinovala ju s členskými štátmi s cieľom dosiahnuť konkrétne zlepšenia pre vodičov nákladných vozidiel v EÚ;
11. zdôrazňuje význam realizácie projektov zameraných na podporu vnútroštátnej a medzinárodnej spolupráce v boji proti krádežiam nákladu, vytvorenia prehľadu prebiehajúcich postupov a optimalizácie práce na prípadoch na operačnej úrovni;
12. pripomína, že je dôležité zabezpečiť prioritné financovanie vytvárania a modernizácie bezpečných a chránených parkovacích plôch pre nákladné vozidlá v EÚ využitím všetkých dostupných programov financovania EÚ a členských štátov;
13. vyzýva členské štáty, aby prevzali svoju primárnu zodpovednosť za zvýšenie bezpečnosti parkovacích plôch pre nákladné vozidlá prostredníctvom osvedčených vnútroštátnych stratégií v oblasti bezpečnosti na cestách a konkrétnych opatrení stanovených v akčných plánoch a realizačných plánoch, ktoré tvoria základ skutočnej kultúry bezpečnosti na cestách v EÚ;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spojili svoje sily s cieľom zlepšiť kvalitu služieb na parkovacích plochách pre nákladné vozidlá, a to aj ponúknutím základných cenovo dostupných funkcií, aby zlepšili ich bezpečnosť a zároveň zabezpečili, aby sa nezávislé audity tretích strán na základe spoločných noriem EÚ vykonávali pre všetky chránené parkovacie plochy pre nákladné vozidlá v rámci systému, aby sa zaručilo, že infraštruktúra bude v súlade s normami v oblasti bezpečnosti a ochrany EÚ, napr. v súlade so smernicou 2008/96/ES o riadení bezpečnosti cestnej infraštruktúry;
15. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súvislosti s normami v oblasti bezpečnosti a ochrany parkovacích plôch a požiadavkami na certifikáciu pretrvávajú rozdielne výklady, a zdôrazňuje význam vytvorenia harmonizovanej normy EÚ obsahujúcej jasné a jednoznačné pravidlá týkajúce sa úrovne bezpečnosti a pohodlia;
16. vyzýva Komisiu, aby splnila záväzky stanovené v nariadení (EÚ) 2020/1054, ktoré sa týkajú vytvorenia noriem a certifikačných postupov pre bezpečné a chránené parkovacie zariadenia pre nákladné vozidlá v EÚ;
17. zdôrazňuje, že normy EÚ, v ktorých sa podrobne uvádza úroveň služieb a bezpečnosti parkovacích plôch pre nákladné vozidlá a postupy certifikácie takýchto parkovacích plôch, musia byť povinné, aby sa zabezpečilo a poskytlo jednotné vymedzenie bezpečných parkovacích plôch pre nákladné vozidlá a súdržný legislatívny rámec;

Štvrtok 25. novembra 2021

18. žiada, aby sa zlepšilo pokrytie a účinnosť pohotovostných služieb a služieb okamžitej reakcie a aby sa zaviedli telefónne systémy určené na oznamovanie incidentov príslušným orgánom vo všetkých úradných jazykoch EÚ; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zaviedli systém okamžitej reakcie v prípade spáchania trestného činu proti vodičovi alebo nákladnému vozidlu v rámci ich vnútroštátnej jurisdikcie a aby zabránili prípadom, keď vodič nedostane včasnú pomoc od vnútroštátnych orgánov verejnej bezpečnosti z dôvodu menej závažného charakteru trestného činu, jazykových bariér alebo z akýchkoľvek iných dôvodov;
 19. požaduje zabezpečenie pravidelných bezpečnostných kontrol a policajných hliadok na parkovacích plochách, kde nie je možné neprerušite poskytovať bezpečnostné služby, ale kde boli hlásené útoky na prepravcov;
 20. zdôrazňuje význam posilnenia mechanizmov zberu údajov, výmeny informácií a analytickej podpory a vyzýva členské štáty, aby zaviedli účinné modely automatizovaného zberu, spracúvania a výmeny údajov s cieľom zlepšiť operačnú reakciu policajných zložiek na cezhraničnú trestnú činnosť;
 21. poukazuje na to, že informácie o umiestnení bezpečných a chránených parkovacích plôch pre nákladné vozidlá by sa mali vodičom a celému logistickému reťazcu poskytovať používateľsky prístupným spôsobom prostredníctvom digitálnych nástrojov, a žiada Komisiu, aby tento cieľ dosiahla stanovením základu pre interoperabilné riešenia IKT, ktoré vodičom umožnia nájsť a rezervovať si chránené parkovacie miesta a plánovať podľa toho svoju cestu;
 22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali existujúce bezpečnostné systémy vo vozidlách a akýkoľvek druh inteligentných nástrojov varovania a ich prepojenie s políciou a záchrannými službami;
 23. vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na revíziu delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 885/2013 a nariadenia (EÚ) č. 1315/2013;
 24. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby preskúmali a navrhli konkrétne opatrenia na ochranu obetí trestných činov spáchaných na nechránených parkovacích plochách pre nákladné vozidlá, ako je prístup k lekárskej pomoci, právnenému poradenstvu, tlmočníkovi atď.;
 25. víta rozhodnutie Výboru pre petície zriadiť vyšetrovaciu misiu s cieľom ďalej preskúmať skutočnosti opísané v petícii č. 0549/2021, poskytnúť nové podrobnosti o bezpečnosti parkovacích plôch pre nákladné vozidlá a posúdiť problémy na mieste;
 26. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.
-

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0481

Situácia v Somálsku**Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o situácii v Somálsku (2021/2981(RSP))**

(2022/C 224/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Somálsku,
 - so zreteľom na spoločnú stratégiu EÚ a Afriky,
 - so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,
 - so zreteľom na Dohovor Africkej únie o ochrane osôb vysídlených v rámci krajiny v Afrike a pomoci pre ne,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa z roku 1989,
 - so zreteľom na národný indikatívny program EÚ – Somálsko v prospech Somálskej federatívnej republiky na roky 2014 – 2020,
 - so zreteľom na vyhlásenie misie Africkej únie v Somálsku (AMISOM) z 8. novembra 2017, v ktorom oznámila svoj zámer začať v decembri 2017 s postupným stiahnutím vojsk zo Somálska a úplne ho dokončiť do roku 2020,
 - so zreteľom na vyhlásenie vysokého predstaviteľa Josepa Borrella z 18. septembra 2021 o politickej situácii v Somálsku,
 - so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 2568 z 12. marca 2021 o situácii v Somálsku,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže humanitárna situácia v Somálsku sa naďalej zhoršuje, pričom viaceré krízy vrátane politickej nestability, teroristických činností, potravinovej neistoty, sucha, klimatickej krízy a pandémie ochorenia COVID-19 ohrozujú stabilitu, dobré životné podmienky ľudí a ich živobytie a spôsobujú rozsiahle vysídľovanie v celej krajine a regióne;
- B. keďže medzinárodné agentúry poskytujúce pomoc varovali, že Somálsko je na pokraji humanitárnej katastrofy, pričom podľa odhadov 5,9 milióna ľudí potrebuje humanitárnu pomoc a viac ako 2,7 milióna ľudí v celej krajine čelí potravinovej neistote, ktorá dosahuje kritické úrovne, vrátane viac ako 800 000 detí mladších ako päť rokov, ktorým hrozí akútna podvýživa; keďže 2 milióny ľudí čelí vážnemu nedostatku vody; keďže OSN vyhlásila, že Somálsko je konfrontované s najhorším nedostatkom finančných prostriedkov za šesť rokov; keďže humanitárni partneri odhadujú, že v roku 2022 bude 7,7 milióna Somáľčanov potrebovať humanitárnu pomoc a približne 1,2 milióna detí mladších ako päť rokov bude v roku 2022 pravdepodobne trpieť akútnou podvýživou, ak im nebude okamžite poskytnutá liečba;
- C. keďže Somálsko nebolo schopné reagovať na pandémiu ochorenia COVID-19 z dôvodu nefungujúceho systému zdravotnej starostlivosti a nedostatku pľúcnych ventilátorov, farmaceutických potrieb a personálu; keďže Somálsko, podobne ako mnohé ďalšie africké krajiny, nebolo schopné zaočkovať svoje obyvateľstvo z dôvodu nedostatočnej dostupnosti očkovacích látok a plne zaočkovaných bolo približne len 3 % jeho obyvateľstva;
- D. keďže vzdelávanie bolo výrazne zasiahnuté pandémiou ochorenia COVID-19 a mnohé deti predovšetkým vrátane tých, ktoré žijú v lokalitách pobytu vnútorne vysídlených osôb, nemôžu pokračovať vo formálnom vzdelávaní v dôsledku okolností, ako je strata živobytia a účinných zdrojov príjmov ich rodičov;

Štvrtok 25. novembra 2021

- E. keďže povstalecké skupiny sú naďalej najväčším zdrojom neistoty v krajine, nerozlišujúco útočia na Somálčanov a sú zapojené do únosov a násilného náboru detí do ozbrojených konfliktov; keďže v roku 2021 bolo v ozbrojených konfliktoch doposiaľ zabitých alebo zranených približne 1 000 civilistov, pričom za väčšinu civilných obetí je zodpovedná skupina aš-Šabáb; keďže ozbrojenci zintenzívnili útoky a cieľené vraždy vládných predstaviteľov v snahe narušiť volebný proces v roku 2021;
- F. keďže zraniteľné skupiny sú naďalej hlavným terčom zneužívania a násilia vrátane žien, detí, starších ľudí, vnútorne vysídlených osôb, LGBTQ osôb a iných menšín; keďže stále vo veľkom rozsahu dochádza k beztrestnému sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu, ako aj násiliu súvisiacemu s konfliktom, a to najmä v oblastiach konfliktu;
- G. keďže podľa správy generálneho tajomníka OSN z roku 2021 o deťoch a ozbrojených konfliktoch pokračovalo závažné zneužívanie detí v Somálsku, pričom v roku 2020 bolo zabitých a zmrzačených najmenej 1 087 detí; keďže najväčší nábor detí robí skupina aš-Šabáb, ktorá v minulom roku s vládnymi bezpečnostnými silami, regionálnymi bezpečnostnými silami a klanovými milíciami dokopy urobila nábor 1 716 detí;
- H. keďže v auguste 2020 parlament v Mogadiše predložil nový zákon o trestných činoch súvisiacich so sexuálnym stykom, ktorý umožňuje manželstvám maloletých tým, že definuje dieťa na základe fyzickej vyspelosti a nie na základe veku a poskytuje slabú procesnú ochranu pre pozostalých; keďže nový zákon o trestných činoch súvisiacich so sexuálnym stykom porušuje medzinárodné a regionálne záväzky v oblasti ľudských práv;
- I. keďže sloboda prejavu sa naďalej vážne obmedzuje, pričom novinári a obhajcovia ľudských práv sú ohrozovaní, svojvoľne zadržávaní a odopiera sa im riadny súdny proces a záruky spravodlivého procesu; keďže orgány na regionálnej a federálnej úrovni zablokovali médiá; keďže orgány len zriedka vyšetrojú prípady vražd novinárov alebo útokov na nich či stíhajú páchateľov;
- J. keďže pred volebným procesom bezpečnostné sily federálnej vlády Somálska a regionálne orgány, najmä v Puntlande, ako aj skupina aš-Šabáb zintenzívnili útoky na novinárov ich zastrášaním, obťažovaním a svojvoľným zatýkaním; keďže nezávislé médiá sú dôležitým prvkom spravodlivého volebného procesu; keďže v priebehu roka 2021 bolo nezákonne zabitých mnoho novinárov vrátane skúseného novinára Abdiazíza Mohamuda Guleda, riaditeľa rádia Mogadišo, ktorého 20. novembra 2021 zavraždila skupina aš-Šabáb v Mogadiše;
- K. keďže sa odhaduje, že vnútorne vysídlených je 2,9 milióna Somálčanov; keďže od augusta do októbra 2021 bolo 55 000 ľudí nútených utiecť zo svojich domovov, pričom 80 % z nich utieklo v dôsledku konfliktu a 20 % v dôsledku udalostí súvisiacich s klímou; keďže v Keni je niekoľko utečeneckých táborov, ktoré od občianskej vojny v Somálsku v roku 1991 prijímajú somálskych utečencov a žiadateľov o azyl, vrátane táborov Kakuma a Dadaab s približne 520 000 registrovanými utečencami a žiadateľmi o azyl; keďže životné podmienky v táboroch sú nebezpečné, a najmä ženy, deti a LGBTQ osoby čelia opakovanému zneužívaniu a násiliu; keďže 29. apríla 2021 sa Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a kenská vláda dohodli na pláne na odloženie uzavretia táborov Dadaab a Kakuma do 30. júna 2022;
- L. keďže Somálsko je naďalej jednou z najnebezpečnejších afrických krajín pre odborárov, ktorí sú systematicky vystavovaní násiliu a zastrášaniam; keďže somálskym pracovníkom sa neustále odopierajú ich základné ľudské a pracovné práva, ich bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci sú pravidelne ohrozované a sú slabo platení, a to aj zo strany zahraničných dodávateľov;
- M. keďže volebný proces mal byť pôvodne zakončený v októbri 2021 prezidentskými voľbami; keďže volebný proces bol neustále zdržiavaný po tom, čo federálne členské štáty oneskorili konanie volieb poslancov do oboch komôr federálneho parlamentu Somálska, ktorý by následne zvolil somálskeho prezidenta; keďže čím dlhšie sa volebný proces oneskorí, tým viac zdrojov sa odkloní od dôležitých vnútroštátnych priorít, ako je reakcia na núdzové humanitárne situácie;

Štvrtok 25. novembra 2021

- N. keďže klanoví delegáti majú vymenovať do dolnej komory celkovo 275 poslancov, zatiaľ čo päť štátnych somálskych zákonodarných orgánov už do hornej komory zvolilo všetkých 54 senátorov; keďže orgány sa zaviazali dokončiť voľby do dolnej komory do 24. decembra 2021; keďže dôveryhodné dokončenie volebných procesov bude mať zásadný význam pre zaistenie bezpečnosti a dlhodobého rozvoja Somálska;
- O. keďže 26 % osôb zvolených do hornej komory sú ženy, čo predstavuje pozitívny vývoj na ceste Somálska k rodovej rovnosti; keďže je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na splnenie dohodnutej 30 % kvóty pre dolnú komoru a na dosiahnutie úplného začlenenia žien do politického, sociálneho a hospodárskeho rozhodovania v Somálsku;
- P. keďže zahraničné zasahovanie do vnútorných politických procesov a organizácie volieb bránilo ich včasnému ukončeniu; keďže 15. novembra 2021 Bezpečnostná rada OSN prijala rezolúciu č. 2607 (2021), ktorou sa obnovuje zbrojné embargo voči Somálsku;
- Q. keďže mandát OSN pre misiu AMISOM uplynie 31. decembra 2021; keďže federálna vláda Somálska a Africká únia (AÚ) sa nedokázali dohodnúť na reorganizácii misie vedenej AÚ, ako sa stanovuje v rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN č. 2568 (2021); keďže EÚ je prostredníctvom rôznych nástrojov hlavným finančným prispievateľom na činnosti misie AMISOM a AÚ v Somálsku od roku 2007;
- R. keďže Rada v decembri 2020 predĺžila mandáty svojich troch misií a operácií v Somálsku v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP), a to misie EÚ na budovanie kapacít v Somálsku (EUCAP), výcvikovej misie EÚ v Somálsku (EUTM) a operácie EUNAVFOR ATALANTA, do 31. decembra 2022;
- S. keďže 5. novembra 2021 Somálsko označilo vyslanca AÚ Simona Mulonga za nežiaducu osobu a nariadilo mu, aby opustil krajinu do siedmich dní, a obvinilo ho z účasti na činnostiach nezlučiteľných s mandátom misie AMISOM;
- T. keďže EÚ vyčlenila 286 miliónov EUR pre Somálsko v rámci národného indikatívneho programu na obdobie rokov 2014 – 2020 so zameraním na podporu právneho štátu, bezpečnosti, potravinovej bezpečnosti a vzdelávania; keďže v roku 2021 EÚ vyčlenila 45,3 milióna EUR na financovanie humanitárnych projektov v Somálsku vrátane 2,8 milióna EUR na podporu vnútroštátneho očkovania proti ochoreniu COVID-19 a keďže EÚ a jej členské štáty spoločne poskytujú viac ako 35 % všetkej humanitárnej pomoci v Somálsku;
- vyjadruje vážne znepokojenie nad zhoršujúcou sa humanitárnou krízou v Somálsku; odsudzuje všetky prípady porušovania ľudských práv a zneužívania a nerozlišujúce útoky namierené proti civilistom, humanitárnym pracovníkom, novinárom, volebným úradníkom a misii AMISOM zo strany teroristických skupín, najmä skupiny aš-Šabáb; vyzýva všetky strany zapojené do rôznych konfliktov v Somálsku, aby okamžite ukončili porušovanie ľudských práv a prijali konkrétne kroky s cieľom postaviť zodpovedné osoby pred súd v spravodlivých súdnych konaniach; dôrazne žiada zastavenie násilností a vždy, keď je to možné, pokračovanie komplexného dialógu s cieľom riešiť politické rozdiely;
 - pripomína, že trvalú stabilitu a mier v Somálsku možno dosiahnuť len prostredníctvom sociálneho začlenenia a dobrej správy založených na zásadách demokracie a právneho štátu; vyzýva preto vedúcich predstaviteľov Somálska, aby zintenzívnili úsilie o dokončenie volebného procesu v krajine a do konca roka 2021 usporiadali inkluzívne a dôveryhodné voľby do dolnej snemovne parlamentu, aby sa potom čo najskôr mohli uskutočniť prezidentské voľby; zdôrazňuje, že volebný proces musí pokračovať pokojne a v súlade s už dohodnutým harmonogramom z 27. mája 2021; ďalej vyzýva vedúcich predstaviteľov Somálska, aby preukázali umiernenosť a zdržali sa akýchkoľvek krokov, ktoré by mohli vystupňovať politické napätie alebo násilie, s cieľom nastoliť stabilitu a zabrániť skupine aš-Šabáb získať politický vplyv; vyzýva na úplné dodržiavanie základných práv počas kampaní a volebných období vrátane práva na pokojné zhromažďovanie a slobodu pohybu, združovania a prejavu; odsudzuje akékoľvek neprimerané použitie sily zo strany vládných síl voči politickej opozícii alebo proti demonštrantom; varuje pred akýmkoľvek ďalšími iniciatívami vedúcimi k predĺženiu predchádzajúcich mandátov bez širokej podpory somálskych zainteresovaných strán a je proti akýmkoľvek paralelným procesom alebo čiastočným voľbám;

Štvrtok 25. novembra 2021

3. vyzýva EÚ, jej členské štáty a medzinárodných partnerov, aby urýchlene zvýšili humanitárnu pomoc v súlade s potrebami a poskytli dodatočnú pomoc v odozve na pandémiu ochorenia COVID-19, najmä poskytnutím vakcín, základných zdravotníckych potrieb a farmaceutických výrobkov; zdôrazňuje, že medzinárodné spoločenstvo musí pomôcť urobiť všetko potrebné na to, aby sa pandémia ochorenia COVID-19 v Somálsku a regióny dostala pod kontrolu, a to aj rozšírením distribúcie vakcín a posilnením kapacít na výrobu vakcín;

4. vyzýva somálske orgány, aby zastavili akékoľvek svojvoľné zatýkanie a prepustili všetky osoby, ktoré sú zadržované nezákonne a neodôvodnene, aby bojovali proti obťažovaniu a zastrašovaniu civilistov zo strany bezpečnostných síl, politikov a miestnych orgánov a aby zabezpečili vyvodenie zodpovednosti voči páchatelom; trvá na tom, aby orgány zastavili popravu nariadenú vojenskými súdmi, prijali moratórium na trest smrti a zrušili ho; naliehavo vyzýva vládu Somálska, aby posilnila právny štát a vytvorila nezávislý a nestranný súdny systém a zabezpečila odškodnenie pre obeť mimosúdneho a neprimeraného násillia; naliehavo vyzýva somálske orgány, aby urýchlene prijali politiku ochrany civilistov a vnútroštátny zákon o boji proti terorizmu a aby zabezpečili ich úplný súlad s medzinárodnými normami a štandardmi v oblasti ľudských práv;

5. je veľmi znepokojený počtom utečencov a vnútorne vysídlených osôb v Somálsku a ich podmienkami; vyzýva EÚ a medzinárodných partnerov, aby spolupracovali s federálnou vládou Somálska s cieľom poskytnúť ochranu, pomoc a trvalé riešenia v súlade s medzinárodnými záväzkami; víta skutočnosť, že federálna vláda Somálska ratifikovala Dohovor Africkej únie o ochrane osôb vysídlených v rámci krajiny v Afrike a pomoci pre ne, a vyzýva Komisiu, aby pomohla Somálsku pri vypracúvaní vnútroštátnych právnych rámcov a zaistení bezpečnosti vnútorne vysídlených osôb a utečencov s osobitným dôrazom na najzraniteľnejšie osoby, ako sú ženy, deti a osoby patriace k menšinovým skupinám, ktorým najviac hrozí násillie, zneužívanie a porušovanie práv;

6. je veľmi znepokojený sociálnymi a hospodárskymi škodami spôsobenými zmenou klímy vrátane extrémnych poveternostných javov a invázií sarančí; víta záväzky Somálska prijaté na konferencii OSN o zmene klímy 2021 (COP26) týkajúce sa spravodlivej transformácie založenej na sociálnom dialógu a uprednostňovaní energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom pokryť energetické potreby Somálska; vyzýva na urýchlenné prijatie opatrení a riadne vykonávanie akčných plánov na predchádzanie katastrofám súvisiacim s klímou alebo na ich zmiernenie, ako je akčný plán Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) v súvislosti s krízou spôsobenou sarančou všezhravou;

7. vyjadruje poľutovanie nad útokmi teroristických skupín na humanitárnych pracovníkov, ničením infraštruktúry a odklonením pomoci; pripomína, že podľa medzinárodného práva sa musí zaručiť neobmedzený prístup na včasné poskytnutie humanitárnej pomoci osobám v núdzi v celom Somálsku;

8. opätovne pripomína svoju zásadnú podporu všetkým obhajcom ľudských práv a ochrancom životného prostredia v Somálsku a ich práci; vyzýva delegáciu EÚ a zastúpenia členských štátov v krajine, aby zintenzívnili svoju podporu občianskej spoločnosti pri svojich kontaktoch so somálskymi orgánmi, aby využili všetky dostupné nástroje na zvýšenie podpory práce obhajcov ľudských práv a ochrancov životného prostredia a aby v prípade potreby uľahčili vydávanie núdzových víz a poskytli dočasné útočisko v členských štátoch;

9. uznáva úlohu, ktorú misia AMISOM zohráva pri prispievaní k zaisteniu väčšej bezpečnosti vzhľadom na hrozbu, ktorú predstavuje skupina aš-Šabáb a povstalecké skupiny; vyjadruje podporu plánu transformácie Somálska, pokiaľ ide o operácie misie AMISOM, a vyzýva na jeho včasné vykonávanie; vyzýva hlavné somálske zainteresované strany v oblasti bezpečnosti, aby dosiahli dohodu o strategických cieľoch, veľkosti a zložení budúcej misie AMISOM určenej na podporu bezpečnostnej transformácie v Somálsku s cieľom pokročiť vo vykonávaní plánu transformácie Somálska; vyzýva na posilnenie štruktúry národnej bezpečnosti s cieľom chrániť obyvateľstvo; vyzýva federálnu vládu Somálska, misiu AMISOM a spojenecké sily, aby zabezpečili, že ich vojenské kampane proti skupine aš-Šabáb sa budú uskutočňovať v prísnom súlade s medzinárodným humanitárnym právom a medzinárodným právom v oblasti ľudských práv;

10. zdôrazňuje, že somálske orgány by mali mať primárnu zodpovednosť za zaistenie bezpečnosti vo svojej krajine, ale ešte nie sú schopné to dosiahnuť v boji proti skupine aš-Šabáb a povstaleckým skupinám; pripomína, že v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2568 (2021) je dôležité urýchlenné vypracovať plán novej formy prítomnosti AÚ v krajine po roku 2021; v tejto súvislosti pripomína primárnu zodpovednosť OSN, AÚ a federálnej vlády Somálska za vypracovanie takéhoto plánu podporovaného medzinárodnými partnermi;

Štvrtok 25. novembra 2021

11. naliehavo vyzýva všetkých zahraničných aktérov, aby neohrozovali prebiehajúce úsilie o budovanie štátu a mieru a zároveň podporili stabilitu a jednotu krajiny; pripomína všetkým stranám pokračujúce zbrojné embargo, ktoré prijala Bezpečnostná rada OSN na Somálsko;
12. víta zvýšené zastúpenie žien v parlamentných voľbách a konštatuje, že stále je potrebné ich väčšie zastúpenie; zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú ženy zohrávajú pri riešení konfliktov a budovaní mieru; vyzýva na plnú, rovnocennú a zmysluplnú účasť a zapojenie žien na všetkých úrovniach v súlade s Chartou somálskych žien;
13. odsudzuje pokračujúce sexuálne a rodovo motivované násilie páchané na ženách a dievčatách v Somálsku a vyzýva na pokračujúce a koordinované vnútroštátne úsilie v boji proti sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu vrátane účinnej transpozície Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (MOP) č. 190 o odstránení násilia a obťažovania vo svete práce, ktorý Somálsko ratifikovalo, do vnútroštátnych právnych predpisov a jeho uplatňovania, ratifikácie Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a prijatia progresívnych právnych predpisov proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov, a to na štátnej aj federálnej úrovni; naliehavo vyzýva vládu Somálska, aby prijala konkrétne opatrenia na predchádzanie sexuálnemu násiliu páchanému na ženách a deťoch;
14. vyzýva somálske orgány, aby zrušili ustanovenia zmeneného zákona o médiách z roku 2020, ktorý vážne obmedzuje slobodu médií a slobodu prejavu a nie je v súlade s medzinárodnými normami v oblasti slobody prejavu;
15. vyjadruje poľutovanie nad nedávnymi útokmi na novinárov a pracovníkov médií, ktorí zohrávajú legitímnu úlohu pri budovaní štátu a volebnom procese a ktorí by mali mať možnosť vykonávať svoju prácu bez strachu alebo zastrážovania; vyzýva somálske orgány, aby viedli a uzavreli vyšetrovanie vražd všetkých novinárov počas roka 2021 vrátane zabitia Džamála Faraha Adana a aby páchatelov postavili pred súd;
16. naliehavo vyzýva federálnu vládu Somálska a jej federálne členské štáty, aby bezodkladne vyhlásili moratórium na zatýkanie a väznenie novinárov pri výkone práce, ako to navrhujú Reportéri bez hraníc a Národná únia somálskych novinárov, a aby ukončili pokračujúce uplatňovanie zastaraného trestného zákona Somálska na trestanie novinárov a obmedzovanie slobody médií a slobody prejavu;
17. vyzýva federálnu vládu Somálska, jej federálne členské štáty a medzinárodné spoločenstvo, aby zabezpečili, že zahraničné alebo nadnárodné spoločnosti pôsobiace v Somálsku budú v plnej miere dodržiavať, rešpektovať a uplatňovať medzinárodné zmluvy o ľudských právach a iné právne nástroje vrátane dočasnej ústavy a zákonov Somálska, ako aj hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a základné dohovory MOP; zdôrazňuje, že sa treba zamerať na financie skupiny aš-Šabáb a zabrániť jej nelegálnemu vytváraniu príjmov, a to aj zo surovín;
18. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie / vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Africkej únii, prezidentovi, premiérovi a parlamentu Somálska, generálnemu tajomníkovi OSN, Bezpečnostnej rade OSN, Rade OSN pre ľudské práva a Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0482

Porušovanie ľudských práv súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami, najmä Wagnerovou skupinou

Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o porušovaní ľudských práv súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami, najmä Wagnerovou skupinou (2021/2982(RSP))

(2022/C 224/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia a odporúčania, najmä na uznesenie zo 4. júla 2017 o súkromných bezpečnostných spoločnostiach ⁽¹⁾, uznesenie zo 16. septembra 2020 o bezpečnostnej spolupráci EÚ a Afriky v regióne Sahel, v západnej Afrike a v Africkom rohu ⁽²⁾, odporúčanie zo 16. septembra 2021 o smerovaní politických vzťahov medzi EÚ a Ruskom ⁽³⁾ a uznesenie z 5. júla 2018 o Somálsku ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/1998 zo 7. decembra 2020 o reštriktívnych opatreniach proti závažnému porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv ⁽⁵⁾ (globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv),
- so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a ich dodatkové protokoly,
- so zreteľom na Dohovor Organizácie africkej jednoty z roku 1977 o odstránení žoldnierstva v Afrike,
- so zreteľom na Medzinárodný dohovor proti náboru, využívaniu, financovaniu a výcviku žoldnierov z roku 1989,
- so zreteľom na dokument z Montreux o príslušných medzinárodných právnych záväzkoch a osvedčených postupoch štátov, ktoré sa týkajú činností súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností počas ozbrojených konfliktov zo 17. septembra 2008 (dokument z Montreux),
- so zreteľom na správu nezávislej vyšetrovacej misie v Líbyi z 1. októbra 2021, ktorú zriadila Rada OSN pre ľudské práva,
- so zreteľom na vyhlásenia expertov Rady OSN pre ľudské práva z 31. marca 2021 o ruských školiteľoch a z 27. októbra 2021 o Wagnerovej skupine v Stredoafrickej republike,
- so zreteľom na vyhlásenie z Parížskej medzinárodnej konferencie o Líbyi z 12. novembra 2021,
- so zreteľom na usmernenia OSN o využívaní ozbrojených bezpečnostných služieb súkromných bezpečnostných spoločností,
- so zreteľom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv,
- so zreteľom na správy, tlačové vyhlásenia a listy pracovnej skupiny OSN s tvrdeniami o využívaní žoldnierov ako prostriedku na porušovanie ľudských práv a bránenie uplatnenia práva národov na sebaurčenie (pracovná skupina OSN pre využívanie žoldnierov), najmä na listy z 24. marca 2021 a 27. októbra 2021,
- so zreteľom na list skupiny expertov na Stredoafrickú republiku z 25. júna 2021 šírený v súlade s rezolúciou č. 2536 (2020) a adresovaný predsedovi Bezpečnostnej rady OSN,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 80.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 24.

⁽³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0383.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 118, 8.4.2020, s. 113.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 410 I, 7.12.2020, s. 1.

Štvrtok 25. novembra 2021

- so zreteľom na otvorenú medzivládnu pracovnú skupinu, ktorá má vypracovať obsah medzinárodného regulačného rámca týkajúceho sa činností súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností bez toho, aby tým bola dotknutá jeho povaha,
 - so zreteľom na medzinárodný kódex správania pre súkromných poskytovateľov bezpečnostných služieb,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti sú súkromné podnikateľské subjekty poskytujúce vojenské a/alebo bezpečnostné služby, ktoré môžu okrem iného zahŕňať ozbrojené stráženie, údržbu a prevádzku zbraňových systémov, zadržiavanie väzňov a poradenstvo alebo výcvik miestnych síl a bezpečnostného personálu; keďže sa závislosť štátnych a neštátnych subjektov od súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností v konfliktných oblastiach v posledných rokoch výrazne zvýšila; keďže do konfliktov 21. storočia, počnúc vojnami v Afganistane a Iraku, sa zapájajú súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti na všetkých úrovniach – od logistickej podpory až po mimoriadne náročné operácie;
- B. keďže súčasnú regulačnú situáciu v tomto odvetví charakterizuje séria nejednotných pravidiel, ktoré sa medzi krajinami veľmi odlišujú; keďže nejednotné vnútroštátne právne predpisy a samoregulácia prijatá niektorými súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami nedostatočne odrádzajú od zneužívania, keďže neukladajú sankcie, a môžu mať veľký vplyv na to, ako súkromné vojenské a bezpečnostné služby pôsobia pri viacstranných zásahoch a v konfliktných regiónoch;
- C. keďže súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti sú pri účasti na násilných stretoch viazané medzinárodným právom, najmä Ženevskými dohovormi, ktoré ratifikovali všetky členské štáty OSN; keďže právne ustanovenia Ženevských dohovorov sa uznávajú ako medzinárodné obyčajové právo; keďže článok 47 dodatkového protokolu I k Ženevským dohovorom vymedzuje pojem „žoldnieri“; keďže podľa neho sa žoldnieri definujú ako civilisti a ako takí sa nemôžu zúčastňovať na konflikte; keďže Medzinárodný dohovor proti náboru, využívaniu, financovaniu a výcviku žoldnierov zakazuje využívanie žoldnierov;
- D. keďže prebiehajú práce na regulácii súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností, najmä v rámci otvorenej medzivládnej pracovnej skupiny OSN, s cieľom vypracovať obsah medzinárodného regulačného rámca týkajúceho sa činností súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností, a to bez toho, aby tým bola dotknutá jeho povaha; keďže návrh regulačného rámca pre súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti sa plánuje predložiť v apríli 2022; keďže EÚ bola zvolená do skupiny priateľov predsedu fóra venovaného dokumentom z Montreux;
- E. keďže nespočetné množstvo členov súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností, ktorí pôsobia ako žoldnieri, sa v minulých, nedávnych a prebiehajúcich konfliktoch dopustilo voči bojovníkom a civilistom hrubého porušovania ľudských práv vrátane vojnových zločinov; keďže páchatelia väčšiny týchto porušení konali beztrestne a neboli vyšetrovaní, stíhaní ani odsúdení;
- F. keďže niektoré krajiny, ako napríklad Rusko, Turecko a Spojené arabské emiráty, sú prítomné v rôznych oblastiach sveta, v ktorých prebieha alebo skončil konflikt, a to prostredníctvom súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností;
- G. keďže Wagnerova skupina je sieť polovojenských a podnikateľských subjektov, ktoré majú sčasti spoločných vlastníkov a logistické siete; keďže Wagnerova skupina vyniká medzi ostatnými súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami v niekoľkých ohľadoch, a to pokiaľ ide o jej preukázané prepojenia na najvyššie miesta ruského štátu, hlásenú prítomnosť vo viacerých štátoch, rozsah jej operácií, pričom počet jej zamestnancov sa odhaduje na 10 000, ako aj o hrubé porušovanie ľudských práv, ktoré bolo zdokumentované a z ktorého bola skupina obvinená; keďže ruské právo podľa článku 359 trestného zákonníka zakazuje využívanie žoldnierov, čo Kremľu umožňuje verejne sa dištancovať od protiprávneho konania súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností, ako je Wagnerova skupina, a zároveň vytvára niekoľko právnych medzier, ktoré umožňujú využívať súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti ako dôležitý politický a vojenský nástroj v konfliktoch na celom svete;
- H. keďže jej väzby s ruskými orgánmi boli zdokumentované nezávislými organizáciami, ako je Bellingcat, v správach uverejnených od januára 2019 do novembra 2021; keďže Wagnerova skupina sa údajne spolieha na ruskú vojenskú infraštruktúru, má spoločnú základňu s ruským vojskom, využíva prepravu ruskými vojenskými lietadlami a služby

Štvrtok 25. novembra 2021

vojenskej zdravotnej starostlivosti; keďže je čiastočne financovaná z viacmiliónových zmlúv o poskytovaní stravovacích služieb a stavebných prác pre ruské ozbrojené sily, ktoré boli uzatvorené so spoločnosťami spájanými s Jevgenijom Prigožinom, blízkym spojencom ruského prezidenta Vladimíra Putina; keďže ruská vojenská rozvedka GRU, ruské ministerstvo obrany a konzulárne služby sú v plnej miere zapojené do financovania, náboru, výcviku a ochrany agentov Wagnerovej skupiny;

- I. keďže EÚ uložila sankcie pánovi Prigožinovi za jeho účasť na líbyjskom konflikte; keďže podľa ministerstva financií USA sa na niekoľko spoločností, ktoré riadi, vzťahujú sankcie USA za „podporu ruských polovojenských operácií, ochranu autoritárskych režimov a využívanie prírodných zdrojov“;
- J. keďže využívanie súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností Kremľom nadväzuje na dlhú históriu Sovietskeho zväzu, pokiaľ ide o využívanie zástupných síl v zahraničí vysielaním tisícok vojenských špecialistov ako tzv. poradcov do mnohých konfliktov na celom svete, pričom Rusko oficiálne svoje zapojenie popiera; keďže 11. apríla 2012 prezident Putin vo svojom prejave v ruskej Dume uviedol, že „skupina súkromných vojenských spoločností by bola účinným nástrojom na dosahovanie národných cieľov bez priameho zapojenia ruského štátu“; keďže od názvu „Wagnerova skupina“ sa postupne upúšťa, aby sa zabránilo verejnej kontrole a prekrylo prepojenie pána Prigožina na prezidenta Putina, a skupinu nahrádzajú iné subjekty pôsobiace pod rôznymi názvami; keďže Kremľ sa touto formou a vďaka tomu, že Wagnerova skupina nemá právne postavenie, snaží o hodnoverné popieranie činov a zločinov spáchaných skupinou;
- K. keďže v kontexte ruskej agresie namierenej proti Ukrajine možno súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti, ako sú Wagnerova skupina, E.N.O.T Corp, kozáci a pod., využívať s cieľom utajiť vojenské zásahy, zabrániť obetiam v radoch bežných vojenských jednotiek, a tým zakryť pred ruskou verejnosťou ľudské straty spôsobené vojenskou agresiou;
- L. keďže Wagnerova skupina bola prvýkrát identifikovaná v roku 2014, keď podporovala proruských separatistov a pomáhala ruskej armáde vo vojnových stretoch v ukrajinskom regióne Donbas a pri nezákonnej invázii a anexii ukrajinského Krymu; keďže odvtedy sa zapojila do konfliktov v Sýrii, Sudáne, Mozambiku, Líbyi, Stredoafrickej republike a vo Venezuele;
- M. keďže v Stredoafrickej republike dospeli experti OSN z pracovných skupín OSN pre využívanie žoldnierov, pre podniky, ľudské práva a pre nedobrovoľné zmiznutia, ako aj osobitní spravodajcovia OSN pre mučenie a pre mimosúdne a svojvoľné popravy a pre popravy bez riadneho konania v októbri 2021 spoločne k záveru, že Wagnerova skupina sa pri vypočúvaní dopustila hrubého a systematického porušovania ľudských práv vrátane hromadných poprav bez riadneho konania, svojvoľného zadržovania, sexuálneho násillia, rabovania, nedobrovoľných zmiznutí a mučenia;
- N. keďže Wagnerova skupina sa podieľala na nenásytnom zabratí základných zdrojov, ako sú príjmy z ťažby a ciel, čím oslabil rozvojové krajiny a pripravila ich o základné verejné zdroje; keďže napríklad po podpísaní vojenskej dohody medzi Ruskom a Stredoafrickou republikou v roku 2018 získala spoločnosť Lobaye Invest z Wagnerovej skupiny prieskumné práva na zlato a diamanty vo viacerých ťažobných lokalitách; keďže správa CNN z júna 2021 odhalila, že ruskí žoldnieri popravili civilistov a vyhostili miestnych obyvateľov v bankých oblastiach;
- O. keďže v Líbyi sa Wagnerova skupina minimálne od roku 2018 podieľa na logistickej podpore a bojových operáciách na podporu líbyjskeho povstalcu generála Chalífu Haftara; keďže podľa správy vyšetrovacej misie OSN v Líbyi z októbra 2021 bola Wagnerova skupina zapojená do vojnových zločinov vrátane poprav civilistov a zadržovaných osôb bez riadneho konania, zotročovania, rozmiestňovania medzinárodne zakázaných protipechotných mín a zabíjania alebo mrzačenia civilistov vrátane detí, napríklad v dedine al-Sbeaa južne od Tripolisu; keďže v správe je zdokumentované viacnásobné a opakované porušovanie zbrojného embarga OSN a používanie ruských vojenských nákladných lietadiel Wagnerovou skupinou; keďže podpora radikálnych ozbrojených skupín zo strany ruských žoldnierov a vojenských inštruktorov ešte viac destabilizovala južné susedstvo EÚ;

Štvrtok 25. novembra 2021

- P. keďže 12. novembra 2021 krajiny, ktoré sa zúčastnili na Parížskej konferencii o Líbyi, vyjadrili nesúhlas s akýmkoľvek zahraničným zasahovaním do líbyjských záležitostí a podporili vykonávanie akčného plánu na stiahnutie žoldnierov, zahraničných bojovníkov a zahraničných síl z líbyjského územia; keďže začiatkom novembra 2021 Turecko vyslalo do Líbye ďalších približne 150 sýrskych žoldnierov okrem 7 000 žoldnierov, ktorí už v krajine boli prítomní a ložálni voči Turecku, a to napriek miestnym a medzinárodným požiadavkám na stiahnutie všetkých zahraničných síl pred parlamentnými a prezidentskými voľbami naplánovanými na 24. decembra 2021; keďže podľa záverečnej správy skupiny expertov OSN na Líbyu podľa rezolúcie č. 1973 (2011) uverejnenej v septembri 2019 emirátska spoločnosť Black Shield Security Services najímala sudánskych štátnych príslušníkov, aby slúžili v líbyjskom konflikte;
- Q. keďže v Sýrii vyslala Wagnerova skupina od konca roku 2015 svojich členov na podporu ruskej armády pri zásahoch na záchranu Asadovho režimu; keďže žoldnieri spáchali a nafilmovali príšerné trestné činy proti sýrskemu obyvateľstvu, ako je mučenie, vraždenie a popravy civilistov štátim neďaleko Palmýry; keďže sýrska súkromná letecká spoločnosť Cham Wings je zapojená do prepravy žoldnierov z Ruska do Líbye a nedávno aj do prepravy migrantov do Mínska;
- R. keďže pracovná skupina OSN pre využívanie žoldnierov citovala správy, v ktorých sa uvádza, že Azerbajdžan s pomocou Turecka nasadil sýrskych žoldnierov na podporu svojich vojenských operácií v konfliktnej oblasti Náhorný Karabach;
- S. keďže 30. júla 2018 boli počas vyšetrovania banskej činnosti Wagnerovej skupiny v Stredoafrickej republike zavraždení traja ruskí novinári, ktorí boli nositeľmi viacerých ocenení; keďže podľa Výboru na ochranu novinárov bola smrť ruského novinára Maxima Borodina, ktorý informoval o činnosti Wagnerovej skupiny v Sýrii v marci 2018, súčasťou série úmrtí novinárov, ktorí v Rusku zomreli pri vyšetrovaní citlivých záležitostí s možnými dôsledkami pre orgány;
- T. keďže 15. novembra 2021 podpredseda Komisie/vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Josep Borrell oznámil konsenzus ministrov zahraničných vecí EÚ, pokiaľ ide o prijatie reštriktívnych opatrení proti Wagnerovej skupine na nadchádzajúcom zasadnutí Rady EÚ pre zahraničné veci v decembri 2021; keďže 20. septembra 2021 varoval pred možným zásahom Wagnerovej skupiny v Mali;
- U. keďže nahlásená dohoda medzi Wagnerovou skupinou a malijskými orgánmi údajne zahŕňa plány na vyslanie 1 000 dodávateľov do krajiny; keďže EÚ nasadila v Mali misie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP);
- V. keďže Rada prijala 7. decembra 2020 nariadenie (EÚ) 2020/1998, ktorým sa stanovuje globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv, ktorý EÚ umožňuje ukladať reštriktívne opatrenia voči konkrétnym osobám, subjektom a orgánom vrátane štátnych a neštátnych subjektov, ktoré sú zodpovedné za závažné porušovanie alebo zneužívanie ľudských práv na celom svete, sú doň zapojené alebo sú s nimi spojené; keďže v prípade porušovania ľudských práv je EÚ povinná toto nariadenie v plnej miere využiť;
1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rozsiahlym porušovaním ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, ktoré sa naďalej nahlasuje v súvislosti s čoraz intenzívnejšími činnosťami súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností a za ktoré sa z väčšej časti zatiaľ nikto nezodpovedal;
 2. čo najdôraznejšie odsudzuje ohavné trestné činy páchané Wagnerovou skupinou a k nej pridruženými súkromnými vojenskými subjektmi; zdôrazňuje jasné náznaky, že ruský štát nesie zodpovednosť za financovanie, výcvik, riadenie a operačné velenie týchto polovojenských skupín; zdôrazňuje, že činnosti Wagnerovej skupiny sa časovo a geograficky prekrývajú s rozširovaním vplyvu Ruska v konfliktných zónach; vyjadruje pevné presvedčenie, že Wagnerova skupina a iní dodávatelia v oblasti bezpečnosti pod vedením Ruska by sa mali považovať za zastupujúce organizácie ruského štátu;
 3. vyzýva ruské orgány, aby presadzovali ruský trestný zákonník, a najmä článok 359, ktorým sa zakazuje nábor, výcvik, financovanie alebo materiálne zabezpečenie žoldnierov a ich využívanie v ozbrojenom konflikte; v tejto súvislosti vyzýva ruské orgány, aby tiež zakázali štátnym podnikom využívať súkromné vojenské spoločnosti zapojené do žoldnierskych činností, ktoré sú v rozpore s medzinárodným humanitárnym právom;

Štvrtok 25. novembra 2021

4. zdôrazňuje, že je dôležité bojovať proti stratégii Wagnerovej skupiny a jej pridružených spoločností, najmä pokiaľ ide o zahmlievanie jej identity používaním rôznych názvov s cieľom vyhnúť sa medzinárodnej kontrole;
5. vyzýva všetky štáty, ktoré využívajú služby Wagnerovej skupiny a jej pridružených spoločností, najmä Stredoafrickú republiku, aby pretrhli všetky väzby so skupinou a jej zamestnancami; vyzýva všetky štáty, aby si plnili povinnosti, pokiaľ ide o presadzovanie medzinárodného práva, a vyšetrili nahlásené porušovanie ľudských práv a sťahali spoločnosti pôsobiace na ich území, ak sa zapájajú do činností, ktoré predstavujú porušenie medzinárodného práva; v tejto súvislosti podporuje úsilie skupín a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti ľudských práv o vyvodenie zodpovednosti členov Wagnerovej skupiny za zločiny spáchané na Ukrajine, v Sýrii, v Líbyi a v Stredoafrickej republike;
6. vyjadruje hlboké znepokojenie nad náznakmi, že dočasný orgán v Mali uvažuje o využití súkromných vojenských spoločností, najmä Wagnerovej skupiny; naliehavo vyzýva Mali, aby tak neurobilo; je pevne presvedčený, že zapojenie Wagnerovej skupiny by bolo v rozpore s cieľom vrátiť do Mali mier, bezpečnosť a stabilitu a chrániť malijský ľud, čo sú základné ciele EÚ v rámci misií SBOP a členských štátov EÚ konajúcich na žiadosť malijských orgánov;
7. domnieva sa, že misie a operácie EÚ nemôžu riadne zabezpečiť a dosiahnuť mier, bezpečnosť a stabilitu v partnerských krajinách, ak súkromné bezpečnostné spoločnosti obvinené z hrubého porušovania ľudských práv pôsobia súčasne v tej istej krajine; poukazuje na ciele dezinformačné kampane proti misiám a operáciám EÚ v Afrike, za ktoré by Wagnerova skupina a pridružené spoločnosti mohli byť zodpovedné v rámci modernej hybridnej vojny Ruska; vyzýva príslušné útvary pracovnej skupiny StratCom Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby o týchto dezinformačných kampaniach podávali správy;
8. vyzýva EÚ a členské štáty, aby využili všetky príležitosti na informovanie príslušných krajín o rizikách spojených so vstupom do Wagnerovej skupiny a jej pridružených spoločností alebo spoluprácou s nimi a aby upozornili na hroznú reputáciu tejto skupiny, pokiaľ ide o ľudské práva; nabáda vlády, aby zabezpečili prísne ustanovenia týkajúce sa dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva, demokratického dohľadu a zodpovednosti v zmluvách so zahraničnými súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami o vojenskej pomoci a bezpečnostných službách; nabáda štáty, aby boli pri uzatváraní zmlúv o službách vojenskej podpory plne transparentné, a to najmä pokiaľ ide o počet, úlohy a hierarchiu velenia súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností na ich území, ako aj vybavenie používané na plnenie ich zmlúv;
9. vyzýva ESVČ, aby vypracovala správu o činnosti Wagnerovej skupiny s cieľom získať jasný prehľad o jej rôznych prestúpeniach, čo by následne pomohlo zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti za jej rôzne trestné činy a pripravilo pôdu pre sťahovanie týchto páchatel'ov pred medzinárodnými tribunálmi; vyhlasuje, že Európsky parlament bude túto záležitosť naďalej pozorne sledovať prostredníctvom správy a prípadných vypočutí;
10. vyzýva členské štáty EÚ a ich spojencov, aby zintenzívnili výmenu spravodajských informácií o Wagnerovej skupine a jej pridružených spoločnostiach;
11. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že prijímajúce krajiny nebudú môcť za žiadnych okolností použiť finančné prostriedky EÚ na financovanie súkromných vojenských spoločností s takouto reputáciou, pokiaľ ide o ľudské práva; vyzýva Komisiu, aby túto tému nastolila v rámci dvojstranného dialógu so všetkými príslušnými krajinami;
12. žiada, aby krajiny, v ktorých sa uskutočňujú misie a operácie SBOP EÚ na podporu budovania štátnych kapacít, ukončili svoje zmluvy so súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami, ktoré porušujú ľudské práva; žiada Komisiu, aby kriticky preskúmala podporu EÚ vládam a štátnym inštitúciám pridruženým k Wagnerovej skupine; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa zdržali vytvárania nových projektov spolupráce, v rámci ktorých sa poskytuje priama rozpočtová podpora vládam s väzbami na Wagnerovu skupinu; naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby túto rozpočtovú podporu presmerovali na organizácie občianskej spoločnosti a projekty, z ktorých majú priamy prospech obyvatelia týchto krajín;
13. pripomína, že EÚ a členské štáty by sa na súkromné bezpečnostné spoločnosti v konfliktných zónach mali obrátiť len v prípade, že je potrebné chrániť ich priestory alebo zaistiť bezpečnosť prepravy, a len ak tieto spoločnosti v plnej miere dodržiavajú ľudské práva a medzinárodné humanitárne právo; zdôrazňuje, že súkromné vojenské a bezpečnostné

Štvrtok 25. novembra 2021

spoločnosti by nemali zabezpečovať externé vykonávanie činností, ktoré by sa spájali s použitím sily a/alebo aktívnou účasťou na bojoch, okrem prípadov sebaobrany, a že súkromným vojenským a bezpečnostným spoločnostiam by sa za žiadnych okolností nemalo umožniť, aby sa zúčastňovali na vyšetrovaniach alebo ich viedli; je pevne presvedčený, že bezpečnosť a obranu by mali zabezpečovať najmä verejné orgány;

14. žiada, aby sa otázka činnosti Wagnerovej skupiny a iných súkromných vojenských spoločností v Afrike dôkladne prerokovala počas nadchádzajúceho samitu EÚ – Afrika;

15. opakuje výzvu adresovanú počas parížskej konferencie pre Líbyu 12. novembra 2021 všetkým zahraničným bojovníkom vrátane žoldnierov, aby opustili územie Líbye; naliehavo vyzýva Rusko, Turecko, Spojené arabské emiráty a všetky ostatné štáty, aby túto výzvu splnili, okamžite prestali vysielat do Líbye žoldnierov a stiahli tých žoldnierov, ktorí sa v súčasnosti nachádzajú v krajine;

16. naliehavo vyzýva ruské orgány, aby stiahli všetkých žoldnierov z východnej Ukrajiny a Krymu; podporuje úsilie ukrajinských orgánov postaviť členov Wagnerovej skupiny pôsobiacej na Kryme a v Donbase pred ukrajinský súd a vyzýva Interpol, aby v týchto a ďalších podobných prípadoch úzko spolupracoval;

17. víta vyhlásenie PK/VP o blížiacom sa prijatí cielených sankcií EÚ Radou pre zahraničné veci voči príslušným jednotlivcom a subjektom pridruženým k Wagnerovej skupine, ako aj jednotlivcom a subjektom, ktoré s ňou spolupracujú, a to použitím existujúcich sankčných režimov EÚ, ako je globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv; žiada, aby tieto sankcie zahŕňali zákaz cestovania a zmrazenie aktív členov Wagnerovej skupiny; vyzýva partnerské krajiny vrátane členských štátov Africkej únie, aby prijali podobné sankcie; vyzýva EÚ, aby pripravila a prijala reštriktívne opatrenia voči ďalším súkromným vojenským a bezpečnostným spoločnostiam, ktoré porušujú ľudské práva;

18. vyzýva všetky členské štáty OSN, aby v plnej miere ratifikovali a vykonávali dodatkové protokoly k Ženevským dohovorom a posilnili medzinárodné právo na účely účinného zákazu žoldnierov, a to na základe Dohovoru OAJ o odstránení žoldnierov v Afrike z roku 1977, Medzinárodného dohovoru proti naboru, využívaniu, financovaniu a výcviku žoldnierov z roku 1989 a dokumentu z Montreux z roku 2008;

19. vyzýva EÚ a členské štáty, aby zabezpečili zavedenie jasného a záväzného regulačného rámca pre súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti, najmä v súvislosti s otvorenou medzivládnu pracovnou skupinou OSN a najmä pokiaľ ide o veľké projekty v krajinách mimo EÚ, ak sú financované investormi alebo finančnými inštitúciami so sídlom v EÚ, a aby zabezpečili transparentné monitorovanie takýchto projektov; očakáva, že návrh rámca sa rozošle v apríli 2022; požaduje povinné požiadavky náležitej starostlivosti pre subjekty, ktoré uzatvárajú zmluvy so súkromnými vojenskými a bezpečnostnými spoločnosťami;

20. podporuje prácu pracovnej skupiny OSN; vyzýva štáty, v ktorých bolo nahlásené údajné závažné porušovanie ľudských práv zo strany súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností, aby oficiálne vyzvali pracovnú skupinu OSN pre využívanie žoldnierov, aby urýchlene uskutočnila návštevy krajín;

21. naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby prijali rozhodné opatrenia na riešenie nedostatku zodpovednosti súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností, a to aj pokiaľ ide o dohľad nad transparentnosťou a jej monitorovaním; pripomína všetkým štátom ich povinnosť zabezpečiť, aby súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti patriace do ich jurisdikcie alebo pôsobiace na ich území dodržiavali ľudské práva; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť súdne prostriedky nápravy vrátane trestnoprávných sankcií, za porušovanie ľudských práv, ku ktorému dochádza v dôsledku činnosti súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností; požaduje neobmedzený prístup k spravodlivosti a náprave pre všetky obeť porušovania ľudských práv vrátane zneužívania zo strany ruských žoldnierov; vyzýva EÚ, aby podnecovala a podporovala úsilie vo vnútroštátnych a medzinárodných jurisdikciách o začatie trestného konania s cieľom vyvolať zodpovednosť súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností za porušovanie ľudských práv; na tento účel vyzýva Rusko, aby v plnej miere spolupracovalo s OSN, EÚ a krajinami, v ktorých Wagnerova skupina údajne spáchala trestné činy;

Štvrtok 25. novembra 2021

22. zastáva názor, že posilnenie výcvikových misií EÚ (EUTM) by účinnejšie prispelo k reforme sektora bezpečnosti v partnerských krajinách; zastáva názor, že rýchle vykonávanie Európskeho mierového nástroja v plnom súlade so spoločnou pozíciou Rady o kontrole vývozu zbraní⁽⁶⁾, medzinárodným právom v oblasti ľudských práv, medzinárodným humanitárnym právom a účinnými ustanoveniami o transparentnosti vrátane podrobného zoznamu vybavenia poskytovaného v rámci tohto nástroja by zvýšilo vplyv EÚ pri budovaní kapacít ozbrojených síl partnerských krajín a zabezpečilo, že nebudú využívať súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti, ktoré nemajú rovnaké hodnoty;

23. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a parlamentu Ruskej federácie.

⁽⁶⁾ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0483

Situácia v oblasti ľudských práv v Kamerune**Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o situácii v oblasti ľudských práv v Kamerune (2021/2983(RSP))**

(2022/C 224/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kamerune, najmä na uznesenie z 18. apríla 2019 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na situačnú správu Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí Kamerunu z 5. novembra 2021 a na výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete za rok 2020 – správa o krajine: Kamerun z 21. júna 2021,
 - so zreteľom na dohodu o partnerstve AKT – EÚ (Dohoda z Cotonou),
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,
 - so zreteľom na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý Kamerun ratifikoval v roku 1993,
 - so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov z roku 1981,
 - so zreteľom na ústavu Kamerunskej republiky,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže pôvodne pokojné protesty s podporou združenia anglofónnej občianskej spoločnosti Kamerunu proti marginalizácii anglofónnych regiónov Kamerunu zo strany federálnej vlády v roku 2016 štátne orgány extrémnym násilím potlačili, čím podporili separatizmus a vznik niekoľkých separatistických milícií požadujúcich nový štát Ambazóniu a podnietili krvavý vojenský konflikt;
- B. keďže predpokladom mieru je dialóg a vláda prezidenta Paula Biyu sústavne odmieta priame rozhovory so všetkými separatistickými vodcami z anglofónnych regiónov;
- C. keďže Kamerun sa potýka s viacerými paralelnými politickými a bezpečnostnými výzvami vrátane hrozieb skupiny Boko Haram v regióne Ďaleký Sever a ozbrojenej vzbury separatistov v krajine, ktorá v anglofónnych regiónoch Severozápad a Juhozápad trvá už takmer 5 rokov;
- D. keďže v roku 2016 anglofónni učitelia a právnici v regiónoch Severozápad a Juhozápad viedli pokojné štrajky a demonštrácie proti zavedeniu francúzskeho právneho systému a francúzštiny na svojich súdoch a vo svojich triedach, čo vyvolalo krízu; keďže ozbrojený konflikt, ktorý prebieha od roku 2017, stál životy tisícov ľudí a viedol k rozsiahlej humanitárnej kríze v anglofónnych regiónoch Kamerunu;
- E. keďže k dnešnému dňu prišlo o život viac ako 3 000 civilných obyvateľov krajiny a stovky členov bezpečnostných síl; keďže prebiehajúci konflikt v Kamerune viedol k vnútornému vysídleniu viac ako 1 milióna osôb; keďže viac ako 2,2 milióna osôb potrebuje humanitárnu pomoc a viac ako 66 000 osôb hľadá útočisko v susednej Nigérii; keďže v Kamerune sa nachádza viac ako 447 000 utečencov a žiadateľov o azyl; keďže táto kríza sa prenáša do kamerunských regiónov Západ a Pobrežie;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 158, 30.4.2021, s. 7.

Štvrtok 25. novembra 2021

- F. keďže kamerunský štát nerešpektuje zásady právneho štátu, pričom nezávislí pozorovatelia vrátane Human Rights Watch a Amnesty International už zdokumentovali vojenské súdne konania poznačené vážnymi vecnými a procesnými nedostatkami, v ktorých sú prezumpcie neviny, právo na primeranú obhajobu a nezávislosť konania a súdnictva vo všeobecnosti vážne ohrozené;
- G. keďže počet a závažnosť zrážok medzi separatistickými ozbrojenými anglofónnymi skupinami a vládnymi bezpečnostnými silami sa stupňuje; keďže humanitárnu pomoc v postihnutých regiónoch vážne narušujú aj neštátne ozbrojené skupiny a opatrenia na obmedzenie pohybu, v dôsledku čoho ľudia v týchto regiónoch trpia vážnym nedostatkom potravín a desiatky tisíc osôb nemajú prístup k životne dôležitej zdravotnej starostlivosti; keďže z humanitárnych dôvodov bolo udelených niekoľko výnimiek z opatrení na obmedzenie pohybu, v dôsledku čoho došlo k výraznému narušeniu čerpania pomoci; keďže agentúry OSN boli nútené pozastaviť humanitárne činnosti bez ohľadu na ďalšie zraniteľné miesta spôsobené pandemiou ochorenia COVID-19;
- H. keďže ťarchu násilia a konfliktu medzi vládou a separatistickými silami nesie civilné obyvateľstvo a to predstavuje prevažnú väčšinu obetí; keďže vláda aj separatistické sily neustále proti sebe podnikajú odvetné útoky a úmyselne sa zameriavajú na civilné obyvateľstvo a zraniteľné skupiny národa;
- I. keďže Felix Agbor Nkongho, právnik v oblasti ľudských práv, popredný obhajca práv anglofónnej menšiny a zástanca mierového riešenia krízy, dostal od ozbrojených separatistických skupín nejednu vyhrážku smrťou; keďže nie je jediný, na koho útočia a koho obťažujú;
- J. keďže od volieb v roku 2018 sa politické napätie stupňuje do nenávisťných prejavov na základe etnickej príslušnosti alebo politického názoru a tieto zase silnejú na platformách sociálnych médií;
- K. keďže vládne sily sa dopúšťajú mimosúdnych popráv civilného obyvateľstva vrátane žien a detí, mučenia a zlého zaobchádzania, sexuálneho násilia vrátane znásilnenia a rodovo motivovaného násilia, ničia majetok a celé dediny, domy, zdravotnícke zariadenia a nemocnice, drancujú a svojvoľne zatýkajú a zadržávajú občanov, a to všetko v dôsledku nepriateľských aktov alebo podozrenia zo spolupráce so separatistami;
- L. keďže za prvých päť mesiacov roku 2021 podnikli ozbrojení separatisti v 13 mestách najmenej 27 útokov s použitím výbušných nástrah, čo je viac ako vo všetkých predchádzajúcich rokoch krízy spolu; keďže znásilňujú, zabíjajú, mučia, kruto napádajú, vyhrážajú sa a unášajú stovky ľudí vrátane žien, humanitárnych pracovníkov, učiteľov a detí, o ktorých predpokladajú, že spolupracujú s armádou;
- M. keďže konflikt má neúmerný vplyv na deti, pričom 700 000 študentom si pre nútený bojkot škôl vo všetkých anglofónnych regiónoch nemôže uplatniť právo na vzdelanie; keďže od augusta 2021 predstavujú deti v Kamerune 28 % všetkých tých, ktorí prežili rodovo motivované násilie, a hrozí im zvýšené riziko odvodu do armády, detskej práce a zneužitia, pričom údajne bolo zneužitých viac ako 50 % detí v krajine; keďže podľa Populačného fondu OSN bolo 38 % žien v Kamerune vo veku 20 – 24 rokov vydatých pred dovŕšením 18. roku a 13 % pred dovŕšením 15. roku;
- N. keďže prezident Biya v reakcii na medzinárodný tlak zriadil vyšetrovaciu komisiu pre vraždy v Ngarbuhu, načo vláda pripustila, že jej bezpečnostné sily nesú určitú zodpovednosť, a informovala o zatknutí príslušných osôb; keďže o tejto záležitosti však nie sú k dispozícii žiadne ďalšie informácie;
- O. keďže sa prísne presadzovalo obmedzenie pohybu vrátane zatvorenia takmer všetkých škôl a vzdelávacích stredísk; keďže voči jednotlivcom, ktorí odmietli dodržiavať zákaz vychádzania, vrátane detí a učiteľov, sa páchalo násilie; keďže došlo k útokom na školy, univerzity a nemocnice, čím sa zhoršilo a predĺžilo porušovanie práva na prístup k vzdelaniu a znemožnilo poskytovanie základných zdravotníckych služieb;
- P. keďže od prezidentských volieb v roku 2018 sa napätie v krajine zvýšilo; keďže v septembri 2019 prezident Biya zorganizoval národný dialóg s cieľom vyriešiť konflikt medzi ozbrojenými silami a separatistickými povstalcami v anglofónnych regiónoch; keďže o dva roky neskôr priniesli opatrenia len málo výsledkov; keďže v rokoch 2020 a 2021 zlyhali viaceré pokusy o vyriešenie krízy v Kamerune;

Štvrtok 25. novembra 2021

- Q. keďže sa čaká na podpísanie prezidentských dekrétov, ktorými sa ustanoví prenos právomocí a postupný presun ľudských a finančných zdrojov na decentralizované orgány s cieľom konkrétnej realizácie procesu decentralizácie;
- R. keďže vláda naďalej obmedzuje slobodu prejavu a združovania a voči politickému disentu sa stáva čoraz viac neznášateľnou; keďže po demonštráciách požadujúcich mierové riešenie krízy v anglofónnych regiónoch boli zatknuté stovky členov a stúpcov opozičných strán; keďže politickým oponentom, demonštrantom, novinárom a občianskej spoločnosti sa neustále ukladajú obmedzenia;
- S. keďže v kamerunskom trestnom zákonníku sa sexuálny vzťah medzi osobami rovnakého pohlavia trestá odňatím slobody až na päť rokov; keďže v posledných rokoch a mesiacoch bolo hlásených mnoho prípadov zatknutia a obťažovania LGBTIQI osôb;
- T. keďže Kamerun čelí ďalším hrozbám zo strany skupiny Boko Haram a provincie Islamského štátu v Západnej Afrike (ďalej len „ISWAP“) v regióne Ďaleký Sever; keďže útoky islamistickej ozbrojenej skupiny Boko Haram sprevádza každodenné zabíjanie, únosy, lúpeže a ničenie majetku, čo predstavuje závažné porušovanie ľudských práv a porušovanie medzinárodného práva a medzinárodného humanitárneho práva; keďže k takýmto útokom patria aj samovražedné atentáty detí a detských vojakov; keďže od decembra 2020 skupina Boko Haram zabila najmenej 80 civilných osôb, pričom do augusta 2021 bolo v krajine vnútorne vysídlených viac ako 340 000 osôb; keďže domnelá smrť Abubakara Shekaua, vodcu skupiny Boko Haram, pri konfrontácii s frakčnou frakciou ISWAP v Nigérii, ktorá pomohla upevniť moc ISWAP a zvýšiť neistotu v kamerunskom regióne Ďaleký Sever; keďže vládne sily nie sú schopné účinne chrániť postihnuté obyvateľstvo;
1. je hlboko znepokojený situáciou v oblasti ľudských práv v Kamerune; zdôrazňuje právo občanov na slobodu prejavu, zhromažďovania a združovania; vyzýva na dodržiavanie ľudských práv a naliehavo vyzýva vládu Kamerunu, aby podnikla všetky kroky potrebné na dodržiavanie svojich záväzkov v oblasti ochrany týchto práv;
 2. naliehavo vyzýva vládu Kamerunu, ako aj politických a vojenských vodcov separatistických skupín, aby sa dohodli na humanitárnom príreri, a nabáda strany konfliktu, aby sa dohodli na opatreniach na budovanie dôvery, ako je oslobodenie nenásilných politických väzňov a zrušenie bojkotov škôl; naliehavo vyzýva vládu prezidenta Biyu a anglofónnych separatistov, aby okamžite obnovili mierové rozhovory; naliehavo vyzýva medzinárodné spoločenstvo, najmä Africkú úniu, stredoafrické štáty a EÚ, aby pomohli uľahčiť dialóg tým, že ponúknu prevzatie sprostredkovateľskej úlohy; zdôrazňuje význam regionálnej spolupráce a naliehavo vyzýva vládu, aby úzko spolupracovala s Africkou úniou a Hospodárskym spoločenstvom stredoafrických štátov; vyjadruje poľutovanie nad nekonaním a neochotou oboch strán konfliktu zapojiť sa do skutočne zmysluplných mierových rozhovorov s cieľom vyriešiť konflikt; je presvedčený, že politický dialóg, ktorý sa vedie v duchu kompromisu, účinnej politickej účasti a inklúzie vrátane účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán, je jedinou cestou k dosiahnutiu trvalého mieru; vyzýva vládu Kamerunu, ako aj vedúcich predstaviteľov separatistických skupín, aby využili existujúce ponuky mediácie od tretích strán na okamžité a priame rokovania;
 3. odsudzuje porušovanie ľudských práv a medzinárodného práva a medzinárodného humanitárneho práva, ktorého sa dopúšťajú strany ozbrojeného konfliktu, a zdôrazňuje význam boja proti beztrestnosti; vyzýva kamerunské orgány, aby zabezpečili nezávislé, účinné, transparentné a nestranné vyšetrovanie, ako aj stíhanie závažných prípadov porušovania práv a zneužívania štátnymi aj neštátnymi subjektmi, v súlade s medzinárodným právom a normami, a žiada, aby osoby zodpovedné za porušovanie ľudských práv boli brané na zodpovednosť a postavené pred spravodlivosť v spravodlivom procese, aby sa ukončila beztrestnosť a zabezpečila nezávislosť súdnictva, ktoré sú základnými prvkami právneho štátu a základom fungujúceho demokratického štátu;
 4. vyzýva kamerunskú vládu, aby podpísala a ratifikovala Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu; naliehavo vyzýva EÚ, aby využila politický vplyv, ktorý má vďaka rozvojovej pomoci a iným dvojstranným programom, na posilnenie ochrany ľudských práv v Kamerune;
 5. odmieta používanie vojenských súdov na súdenie civilného obyvateľstva; pripomína medzinárodné záväzky týkajúce sa spravodlivého procesu, ktorými je Kamerun viazaný, pripomína Kamerunu jeho záväzok dodržiavať právo všetkých občanov na spravodlivý proces pred nezávislými súdmi a pripomína, že vojenské súdy by nemali mať súdnu právomoc nad civilným obyvateľstvom;

Štvrtok 25. novembra 2021

6. vyzýva kamerunské orgány, aby prestali predvádzať ľudí pred vojenské súdy s vopred určenými výsledkami a ukladaním trestu smrti, ktorý je podľa medzinárodného práva v oblasti ľudských práv nezákonný; pripomína, že trest smrti sa v Kamerune nepoužíva od roku 1997, čo je míľnikom na ceste krajiny k úplnému zrušeniu trestu smrti; opätovne zdôrazňuje odmietavý postoj EÚ voči trestu smrti vo všetkých prípadoch a bez výnimky; vyzýva vládu Kamerunu, aby zabezpečila jeho zrušenie; vyzýva vládu Kamerunu, aby podpísala a ratifikovala druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach zameraný na zrušenie trestu smrti; naliehavo vyzýva súdy, aby upustili od vydávania takýchto trestov a potvrdili, že nebudú žiadať tresty smrti;
7. vyjadruje poľutovanie nad používaním násilia, najmä voči deťom, a je osobitne znepokojený vplyvom krízy na deti; vyzýva obe strany konfliktu, aby prestali úmyselne cieľiť na civilné obyvateľstvo, a naliehavo vyzýva separatistov, aby okamžite zastavili útoky na školy a s okamžitou účinnosťou ukončili všetky nútené bojkoty školstva, čo umožní bezpečný návrat všetkých študentov a učiteľov do škôl;
8. vyzýva kamerunské orgány, aby chránili všetky ženy v krajine, najmä v konfliktných oblastiach, a aby podporovali rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien cez posilňovanie účasti žien a organizácií pre práva žien na verejnom a politickom živote; vyzýva na vypracovanie osobitných opatrení EÚ na posilnenie práv rôznych skupín žien s osobitným zameraním na mladých ľudí, migrantov, ženy žijúce s HIV, LGBTQI osoby a osoby so zdravotným postihnutím;
9. domnieva sa, že proces decentralizácie, ktorý sa považuje za systém hospodárskeho, sociálneho a politického riadenia, je kľúčovým nástrojom reakcie na mnohé výzvy v oblasti rozvoja, najmä zvýšením zodpovednosti miestnych politikov a miestnych správ voči angažovaným občanom; víta podporu procesu zo strany EÚ;
10. odsudzuje nadmerné používanie a zneužívanie sily voči politickým oponentom a pokojným demonštrantom; vyjadruje poľutovanie nad využívaním opatrení na obmedzenie pohybu, ako sú zákaz vychádzania alebo zákaz verejných stretnutí, pod zámenkou pandémie choroby COVID-19 so skutočným úmyslom obmedziť slobodu prejavu, tlače a právo na pokojné zhromažďovanie; vyjadruje znepokojenie nad stavom slobody prejavu a slobody tlače v Kamerune; vyjadruje poľutovanie nad svojvoľným zatýkaním a obťažovaním novinárov a opozičných politikov a umlčianím politického nesúhlasu; vyzýva kamerunské orgány, aby okamžite a bezpodmienečne prepustili politických oponentov, demonštrantov a všetkých ostatných občanov, ktorí boli svojvoľne zatknutí a sú zadržávaní výlučne na politické účely; odsudzuje porušovanie základných slobôd;
11. vyzýva platformy sociálnych médií, aby spolupracovali s vládou, opozíciou a občianskou spoločnosťou na zabezpečení toho, aby ich stránky boli overené a obmedzovali štvavý obsah, nenávisťné prejavy a dezinformácie, ktoré ešte viac narušajú vzťahy medzi komunitami;
12. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že viac ako 40 000 ľuďom bola odopretá potravinová pomoc z dôvodu nebezpečenstva a blokovania ciest v regiónoch Severozápad a Juhozápad, ako aj nad nedávnymi útokmi na zdravotnícke zariadenia a zdravotníckych pracovníkov a nad skutočnosťou, že humanitárna činnosť bola počas obdobia obmedzenia pohybu zakázaná; odsudzuje blokovanie humanitárnej pomoci a útoky na humanitárnych pracovníkov vrátane ich únosov, obťažovania a vrážd v regióne Severozápad a Juhozápad v Kamerune a rovnako odsudzuje stupňujúce sa zastrašovanie nezávislých pozorovateľov a obhajcov ľudských práv, najmä obhajcov práv žien, ktorých práca je dôležitejšia ako kedykoľvek predtým v súvislosti so závažným porušovaním ľudských práv všetkými stranami konfliktu; trvá na tom, aby všetky strany konfliktu okamžite poskytli neobmedzený prístup humanitárnej pomoci; vyzýva vládu Kamerunu, aby zabezpečila, že humanitárna pomoc sa dostane do krízových regiónov;
13. vyzýva OSN a EÚ, aby naďalej monitorovali humanitárnu situáciu a posudzovali potreby; požaduje naliehavú humanitárnu podporu zo strany medzinárodného spoločenstva vrátane EÚ a jej členských štátov s cieľom účinne reagovať a zodpovedajúcim spôsobom uspokojiť naliehavé potreby obyvateľstva; domnieva sa, že vyšetrovacia misia Rady OSN pre ľudské práva do Kamerunu by bola primeranou cestou na určenie miery porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva a toho, kto ich porušuje;
14. odsudzuje teroristické činy skupiny Boko Haram v Kamerune; uznáva úsilie kamerunských orgánov v boji proti tejto skupine; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby podporilo všetko úsilie v boji proti tejto islamistickej ozbrojenej skupine; trvá na tom, že proti terorizmu možno účinne bojovať len vtedy, ak budeme riešiť príčiny a konkrétne problémy súvisiace s nerovnosťou;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, Rade, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, vláde a parlamentu Kamerunu a spolupredsedom Spoločného zhromaždenia AKT – EÚ.

Utorok 23. novembra 2021

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY PARLAMENT

P9_TA(2021)0456

Spoločná poľnohospodárska politika – podpora strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty a ktoré sú financované z EPZF a EPFRV *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá týkajúce sa strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 (COM(2018)0392 – C8-0248/2018 – 2018/0216(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0392),
- so zreteľom na článok 294 ods. 2, článok 42 a článok 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0248/2018),
- so zreteľom na článok 13 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Akt o pristúpení z roku 1979, a najmä na odsek 6 protokolu č. 4 o bavlně, ktorý je pripojený k uvedenému aktu,
- so zreteľom na odôvodnené stanovisko predložené na základe Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality francúzskym Národným zhromaždením, ktoré tvrdí, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 17. októbra 2018 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 5. decembra 2018 ⁽²⁾,
- so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov z 25. októbra 2018 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 214.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 86, 7.3.2019, s. 173.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 41, 1.2.2019, s. 1.

Utorok 23. novembra 2021

- so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 23. júla 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 svojho rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a na stanoviská Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, Výboru pre rozvoj, Výboru pre rozpočet, Výboru pre kontrolu rozpočtu, Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0200/2019),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní ⁽⁴⁾;
 2. schvaľuje svoje vyhlásenie, ako aj spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady, uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, ktoré sa uverejnia v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*;
 3. berie na vedomie vyhlásenie Komisie uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, ktoré sa uverejní v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*;
 4. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 5. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2018)0216

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/2115.)

⁽⁴⁾ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 23. októbra 2020 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0287).

Utorok 23. novembra 2021

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU

Vyhlasenie Európskeho parlamentu o úlohe Európskej rady, pokiaľ ide o legislatívne prvky spoločnej poľnohospodárskej politiky

Európsky parlament vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska rada vo svojich záveroch z 21. júla 2020 prijala rozhodnutia o legislatívnych prvkoch spoločnej poľnohospodárskej politiky, o ktorých sa v súlade so zmluvami malo rozhodnúť v rámci riadneho legislatívneho postupu. Európsky parlament považuje tieto jednostranné preventívne rozhodnutia za neprijateľné a za zasahujúce do práv Európskeho parlamentu ako spoluzákonodarcu konajúceho na rovnakom základe ako Rada.

Európsky parlament vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada preto nebola ochotná začať s ním zmysluplné rokovania o týchto prvkoch z dôvodu, že o nich už rozhodla Európska rada.

Európsky parlament predovšetkým konštatuje, že Rada nezačala zmysluplné rokovania o ustanoveniach o stropoch a degresivite platieb stanovených v článku 17 a o flexibilitě medzi pridelenými priamymi platbami a alokáciami EPFRV stanovenými v článku 96, a výsledok rokovaní o týchto článkoch považuje za neuspokojivý.

Európsky parlament vyjadruje hlboké poľutovanie nad prístupom Rady a domnieva sa, že to oslabuje náležité fungovanie riadneho legislatívneho postupu. Európsky parlament preto trvá na tom, že by sa to nemalo opakovať pri žiadnych budúcich rokovaníach v rámci riadneho legislatívneho postupu.

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady o sociálnom rozmere spoločnej poľnohospodárskej politiky

Európsky parlament a Rada vyzývajú Komisiu, aby prostredníctvom štúdie, ktorá sa má vypracovať dva roky po prvých dvoch rokoch uplatňovania sociálnej podmienenosti všetkými členskými štátmi, monitorovala vplyv mechanizmu na podmienky pracovníkov a fungovanie systému sankcií a v prípade potreby predložila návrhy na posilnenie sociálneho rozmeru SPP.

Komisia do roku 2025 posúdi uskutočniteľnosť zaradenia článku 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 492/2011 o voľnom pohybe pracovníkov do prílohy XX a v prípade potreby predloží príslušné návrhy.

Vyhlasenie Komisie o možnosti Belgicka predložiť dva strategické plány SPP

Vzhľadom na ustanovenia článku 104 nariadenia o strategických plánoch SPP, na ktorých sa dohodli spoluzákonodarcovia, a s prihliadnutím na osobitný ústavný rámec Belgicka Komisia potvrdzuje, že bude akceptovať, keď Belgicko predloží strategický plán SPP pre každý zo svojich príslušných federálnych samosprávnych celkov. Tým nie sú dotknuté ani zmenené právne povinnosti Belgicka podľa nariadenia o strategických plánoch SPP.

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0457

Spoločná poľnohospodárska politika: financovanie, riadenie a monitorovanie ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 (COM(2018)0393 – C8-0247/2018 – 2018/0217(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0393),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2, článok 43 ods. 2 a článok 322 ods. 1 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0247/2018),
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre právne veci k navrhnutému právnemu základu,
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov z 25. októbra 2018 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 17. októbra 2018 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 5. decembra 2018 ⁽³⁾,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 23. júla 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na články 59 a 40 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre rozvoj, Výboru pre rozpočet, Výboru pre kontrolu rozpočtu a Výboru pre regionálny rozvoj,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A8-0199/2019),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní ⁽⁴⁾;
 2. schvaľuje svoje vyhlásenie, ako aj spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Komisie a spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, ktoré budú uverejnené v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*;
 3. berie na vedomie vyhlásenia Komisie uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, ktoré budú uverejnené v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*;
 4. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 5. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 41, 1.2.2019, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 214.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 86, 7.3.2019, s. 173.

⁽⁴⁾ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 23. októbra 2020 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0288).

Utorok 23. novembra 2021

P9_TC1-COD(2018)0217

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/2116.)

Utorok 23. novembra 2021

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU

Vyhlasenie Európskeho parlamentu o vykonávaní a transparentnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky

Nový právny rámec spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) stanovuje zvýšenú flexibilitu členských štátov pri navrhovaní a vykonávaní národných strategických plánov. To umožní prispôsobiť sa miestnym potrebám a zároveň naďalej zabezpečiť, aby koneční príjemcovia dodržiavali všeobecné podmienky oprávnenosti. Nový model vykonávania, ktorým sa zavádza prístup založený na výkonnosti, zahŕňa aj významný presun zodpovednosti z Únie na vnútroštátne správne orgány v oblasti riadenia a kontroly poľnohospodárskych fondov Únie.

Európsky parlament sa domnieva, že dosiahnutá medziinštitucionálna dohoda medzi spoluzákonodarcami obsahuje potrebné záruky, aby sa predchádzalo zisteným rizikám, pokiaľ ide o správne vykonávanie národných strategických plánov členských štátov, ktoré schválila Komisia. Európsky parlament bude pozorne monitorovať vykonávanie národných strategických plánov členskými štátmi, ako ich schválila Komisia, a bude v plnej miere vykonávať svoju úlohu dohľadu nad prácou Komisie, ktorá jej bola zverená na základe Zmlúv a ktorá je vymedzená v nariadeniach o SPP.

Európsky parlament sa domnieva, že nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zabezpečí účinná ochrana finančných záujmov Únie vrátane zhromažďovania a zverejňovania údajov o skupinách, ktoré zaisťujú účinné kontroly konfliktov záujmov, nezrovnalostí, otázok dvojitého financovania a trestnoprávneho zneužívania finančných prostriedkov. S cieľom používať jednotný nástroj na hĺbkovú analýzu údajov v členských štátoch víta Európsky parlament záväzok preskúmať návrh na jeho povinné používanie vo všetkých členských štátoch na základe správy Komisie, ktorá sa má dokončiť do roku 2025 a v ktorej sa má posúdiť jeho používanie a interoperabilita.

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Komisie o ročnom monitorovaní výkonnosti v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky

Európsky parlament a Komisia pripomínajú, že vzhľadom na nový model vykonávania a rámec výkonnosti, ktorý sa má stanoviť v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na obdobie rokov 2023 – 2027, majú výročné správy o výkonnosti, ročné monitorovanie a dvojročné preskúmanie výkonnosti zásadný význam pri plnení ambícií stanovených v strategických plánoch SPP.

V tejto súvislosti Európsky parlament a Komisia súhlasia s tým, že je potrebné, aby Komisia každoročne podávala Európskemu parlamentu vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka správu o pokroku dosiahnutom v rámci ročného monitorovania výkonnosti.

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o ďalších opatreniach na ochranu rozpočtu Únie proti podvodom a nezrovnalostiam tým, že sa bude vyžadovať všeobecné používanie jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky

Rada a Európsky parlament sa zaväzujú preskúmať návrh týkajúci sa povinného používania nástroja na hĺbkovú analýzu údajov v členských štátoch v nadväznosti na správu, ktorú by Komisia mala vypracovať do roku 2025 a v ktorej sa posúdi používanie jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a jeho interoperabilita na účel jeho všeobecného využívania členskými štátmi.

Vyhlasenie Komisie o certifikačných orgánoch v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky

Komisia berie na vedomie vloženie nového odôvodnenia 13 do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, pokiaľ ide o oznamovanie informácií o vymenovaných certifikačných orgánoch. Komisia dostáva od členských štátov informácie o vymenovaní verejných a súkromných certifikačných orgánov a vedie aktualizovaný register týchto orgánov na účely monitorovania. Komisia pripomína svoj záväzok každoročne predkladať Európskemu parlamentu zoznam vymenovaných certifikačných orgánov.

Utorok 23. novembra 2021

Vyhlásenie Komisie o zrušení viazanosti v súvislosti s EPFRV v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky

Komisia potvrdzuje, že ak existuje riziko zrušenia viazanosti finančných prostriedkov z EPFRV, príslušné útvary Komisie zašlú orgánom členských štátov list, v ktorom ich v dostatočnom predstihu pred príslušným termínom automatického zrušenia viazanosti upozornia na takéto riziko. Účelom tohto listu je podporiť zvýšenie miery čerpania finančných prostriedkov z EPFRV a spoločne s členskými štátmi preskúmať, čo možno v tomto smere urobíť.

Komisia sa snaží zabrániť zrušeniu viazanosti aj v prípade osobitných okolností. Na uvedený účel sa v plnom rozsahu uplatnia príslušné pravidlá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky na prerušenie obdobia na zrušenie viazanosti v prípade prebiehajúcich súdnych konaní alebo správnych odvolaní. Okrem toho sa bude v plnej miere dodržiavať najmä pravidlo neuplatňovať zrušenie viazanosti v prípade, že sa rozpočtové záväzky nepoužili z dôvodov vyššej moci, ktoré vážne ovplyvnili vykonávanie strategických plánov SPP.

Vyhlásenie Komisie o zlučovaní splnomocnení v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky

Komisia pripomína svoj záväzok dodržiavať Medziinštitucionálnu dohodu z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. V bode 31 uvedenej dohody sa uvádza, že pod podmienkou, že Komisia poskytne objektívne odôvodnenia založené na významnom prepojení medzi dvomi alebo viacerými splnomocneniami uvedenými v jednom legislatívnom akte, splnomocnenia sa môžu zlúčiť. Konzultácie pri príprave delegovaných aktov slúžia aj na to, aby sa určilo, ktoré splnomocnenia sa považujú za významne prepojené.

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0458

Spoločná poľnohospodárska politika – zmena SOT a ďalších nariadení ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov, nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a nariadenie (EÚ) č. 229/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech menších ostrovov v Egejskom mori (COM(2018)0394 – C8-0246/2018 – 2018/0218(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/15)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0394),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2, článok 43 ods. 2, článok 114, článok 118 prvý odsek a článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0246/2018),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 17. októbra 2018 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 5. decembra 2018 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 23. júla 2021, schválil pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a na stanoviská a pozíciu vo forme pozmeňujúcich návrhov Výboru pre rozvoj, Výboru pre kontrolu rozpočtu, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre regionálny rozvoj (A8-0198/2019),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní ⁽³⁾;
 2. schvaľuje spoločné vyhlásenia Európskeho parlamentu, Rady a Komisie a spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, ktoré sa uverejnia v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*;
 3. berie na vedomie vyhlásenia Komisie uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, ktoré sa uverejnia v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 214.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 86, 7.3.2019, s. 173.

⁽³⁾ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 23. októbra 2020 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0289).

Utorok 23. novembra 2021

4. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
5. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2018)0218

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/2117.)

Utorok 23. novembra 2021

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU (1)

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o aktívnej účasti na multilaterálnej úrovni v súvislosti s uplatňovaním zdravotných a environmentálnych noriem EÚ na dovážané poľnohospodárske výrobky

Európsky parlament, Rada a Komisia uznávajú potrebu usilovať sa o väčšiu súdržnosť medzi zdravotnými a environmentálnymi normami, ktoré sa uplatňujú na poľnohospodárske výrobky v Európskej únii a normami, ktoré sa uplatňujú na dovážané poľnohospodárske výrobky v súlade s pravidlami medzinárodného obchodu. Európska únia už niekoľko rokov sprísňuje tieto normy s cieľom riešiť otázky trvalo udržateľného rozvoja, predovšetkým zmeny klímy a straty biodiverzity, ktoré sú celosvetovým problémom, ako aj v záujme splnenia očakávaní občanov, pokiaľ ide o vyššiu kvalitu a udržateľnosť potravín. Európska zelená dohoda a jej odvetvové stratégie vrátane oznámenia Komisie týkajúceho sa stratégie Z farmy na stôl sa usilujú dosiahnuť tento cieľ a vedú k ďalšiemu sprísneniu noriem uplatňovaných v rámci EÚ a v relatívnych prípadoch aj na dovážané výrobky.

Európsky parlament, Rada a Komisia uznávajú potrebu aktívne sa zapájať na multilaterálnej úrovni do zvyšovania ambícií v oblasti medzinárodných cieľov pri presadzovaní a zlepšovaní pravidiel medzinárodného obchodu. Ako sa uvádza v oznámení Komisie o preskúmaní obchodnej politiky, je tiež vhodné, aby Európska únia za určitých okolností vymedzených pravidlami WTO vyžadovala, aby dovážané poľnohospodárske výrobky spĺňali určité výrobné požiadavky s cieľom zabezpečiť účinnosť noriem v oblasti zdravia, dobrých životných podmienok zvierat a životného prostredia, ktoré sa vzťahujú na poľnohospodárske výrobky v Európskej únii, a prispieť k úplnému dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody a oznámenia týkajúceho sa stratégie Z farmy na stôl. Vzhľadom na význam svojho trhu z hľadiska medzinárodného obchodu môže Európska únia využiť pákový efekt na sprísnenie celosvetových zdravotných a environmentálnych noriem, a tak prispieť k dosiahnutiu medzinárodných environmentálnych cieľov, ako sú ciele Parížskej dohody.

Európsky parlament, Rada a Komisia vítajú širší prístup navrhnutý v preskúmaní obchodnej politiky, pokiaľ ide o potrebu väčšieho zapájania sa na multilaterálnej úrovni do riešenia kľúčových problémov, akými sú strategické zásoby, najmä preto, že potraviny sú základný tovar. Zlepšenie globálnej potravinovej bezpečnosti znamená zníženie nestability na poľnohospodárskych trhoch prostredníctvom intenzívnejšej spolupráce na multilaterálnej úrovni, ktorá presahuje rámec zmierňovania narušenia trhu, čo je nevyhnutný, ale nie postačujúci faktor stabilizácie medzinárodných trhov.

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o ustanoveniach spoločnej organizácie trhov týkajúcich sa odvetvia cukru EÚ

Európsky parlament, Rada a Komisia uznávajú, že sektor cukru po zrušení kvót na cukor v októbri 2017 čelí problémom, ktoré sa vyznačujú nestabilitou na medzinárodných trhoch, stagnujúcou spotrebou a klesajúcou výrobou cukrovej repy a cukru. Táto situácia je zdrojom obáv v sektore cukru EÚ.

Súčasný stav sektora a jeho adaptačné stratégie sa dôkladne posúdia v rámci štúdie, ktorá sa má predložiť na jeseň 2021. V štúdiu sa budú analyzovať európske a vnútroštátne politické nástroje dostupné pre sektor cukru, príslušné úlohy súkromného sektora a verejných inštitúcií pri reagovaní na hlavné riziká, ktoré ovplyvňujú tento sektor, a určia sa možné stratégie na zlepšenie odolnosti európskeho sektora cukru.

(1) Technická poznámka pod čiarou: Spoločné vyhlásenie o aktívnej účasti na multilaterálnej úrovni v súvislosti s uplatňovaním zdravotných a environmentálnych noriem EÚ na dovážané poľnohospodárske výrobky, ako sa uvádza v pozmeňujúcom návrhu 283, obsahovalo dodatočný druhý odsek (o dovozných toleranciách pre pesticídy). Vloženie tohto odseku do pozmeňujúceho návrhu vyplývalo z administratívnej chyby. Na podstatu tohto odseku sa už vzťahuje jednostranné vyhlásenie Komisie o preskúvaní dovozných tolerancií a maximálnych limitov reziduí podľa kódexu (MRL). Tento odsek sa preto nezahrnie do spoločného vyhlásenia, ktoré sa uverejní v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, a neuvádza sa v texte prijatom Európskym parlamentom.

Utorok 23. novembra 2021

Európsky parlament, Rada a Komisia zväžia akýkoľvek vhodný budúci vývoj politiky vzhľadom na kľúčové zistenia a závery tejto štúdie. Takýto budúci vývoj politiky by mohol zahŕňať všetky relevantné regulačné a neregulačné iniciatívy týkajúce sa nástrojov trhového a krízového riadenia, transparentnosti trhu v dodávateľskom reťazci cukru, zmluvných vzťahov medzi pestovateľmi a výrobcami cukru, medzinárodného obchodu a vývoja biohospodárstva.

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní zdravotných a environmentálnych noriem EÚ na dovážané poľnohospodárske výrobky

Európsky parlament a Rada vyzvali Komisiu, aby najneskôr v júni 2022 predložila správu obsahujúcu posúdenie opodstatnenosti a právnej uskutočniteľnosti uplatňovania zdravotných a environmentálnych noriem EÚ (vrátane noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ako aj postupov a výrobných metód) na dovážané poľnohospodárske a agropotravinové výrobky, ako aj určenie konkrétnych iniciatív na zabezpečenie väčšej konzistentnosti ich uplatňovania v súlade s pravidlami WTO. Táto správa by sa mala týkať všetkých relevantných oblastí verejnej politiky, ako sú okrem iného spoločná poľnohospodárska politika, politika zdravia a bezpečnosti potravín, environmentálna politika a spoločná obchodná politika.

Vyhlásenie Komisie o preskúvaní dovozných tolerancií a maximálnych limitov rezíduí podľa kódexu (MRL)

Európska komisia bude naďalej zabezpečovať, aby sa po dôkladnom posúdení dostupných vedeckých informácií o účinných látkach buď v kontexte postupov podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 alebo postupov podľa nariadenia (ES) č. 396/2005 a v súlade s pravidlami Organizácie Varšavskej zmluvy posúdili a preskúmali dovozné tolerancie a maximálne limity rezíduí podľa kódexu (CXL) pre účinné látky, ktoré nie sú alebo už nie sú schválené v EÚ, aby žiadne rezíduá v potravinách alebo krmivách nepredstavovali žiadne riziko pre spotrebiteľov. Okrem aspektov týkajúcich sa zdravia a osvedčených poľnohospodárskych postupov, ktoré sa v súčasnosti posudzujú, Komisia pri posudzovaní žiadostí o dovoznú toleranciu alebo pri preskúvaní dovozných tolerancií pre účinné látky, ktoré už nie sú v EÚ povolené, v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie zohľadní aj environmentálne aspekty globálnej povahy. Návrh legislatívneho rámca pre udržateľné potravinové systémy, ktorý predložila Komisia, bude zásadným dodatočným krokom smerom k úplnému dosiahnutiu tejto ambície v súlade s cieľmi zelenej dohody.

Vyhlásenie Komisie o označovaní výživovej hodnoty vín a aromatizovaných vínnych výrobkov a ich zložiek

Komisia sa domnieva, že výrobky s obsahom alkoholu 1,2 % a menej by mali byť naďalej regulované nariadením o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, a vyhradzuje si právo vrátiť sa k právnemu rámcu pre označovanie vín v rámci nadchádzajúcej iniciatívy na označovanie všetkých alkoholických nápojov, ktorá je súčasťou plánu EÚ na boj proti rakovine.

Komisia sa takisto domnieva, že súčasný kompromis týkajúci sa označovania vín a aromatizovaných vínnych výrobkov, pokiaľ ide o zoznam zložiek a výživových údajov, nemožno považovať za precedens pre budúci legislatívny návrh a rokovania, a vyhradzuje si právo zosúladiť požiadavky na označovanie pre všetky vína s plánom EÚ na boj proti rakovine.

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0459

Insolvenčné konanie: nahradenie príloh A a B k nariadeniu *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa nahrádzajú prílohy A a B k nariadeniu (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní (COM(2021)0231 – C9-0178/2021 – 2021/0118(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2021)0231),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 81 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0178/2021),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 10. novembra 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A9-0293/2021),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0118

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní tak, že sa nahrádzajú jeho prílohy A a B

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/2260.)

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0460

Integrované štatistiky fariem: príspevok Únie v rámci VFR na roky 2021 – 2027 *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1091, pokiaľ ide o príspevok Únie na integrované štatistiky fariem v medziach finančného rámca na roky 2021 – 2027 (COM(2021)0477 – C9-0346/2021 – 2021/0270(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/17)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2021)0477),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 338 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0346/2021),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 8. novembra 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A9-0310/2021),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0270

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1091, pokiaľ ide o príspevok Únie na integrované štatistiky fariem podľa nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/2269.)

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0461

Štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP): dokumenty s kľúčovými informáciami. Predĺženie prechodného mechanizmu *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1286/2014, pokiaľ ide o predĺženie prechodného mechanizmu pre správckové spoločnosti, investičné spoločnosti a osoby poskytujúce poradenstvo súvisiace s podielovými listami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) a iných subjektov ako PKIPCP alebo predávajúce tieto podielové listy (COM(2021)0397 – C9-0326/2021 – 2021/0215(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/18)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2021)0397),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0326/2021),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 20. októbra 2021 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 5. novembra 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0297/2021),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0215

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1286/2014, pokiaľ ide o predĺženie prechodného mechanizmu pre správckové spoločnosti, investičné spoločnosti a osoby poskytujúce poradenstvo súvisiace s podielovými listami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) a iných subjektov ako PKIPCP alebo predávajúce tieto podielové listy

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/2259.)

⁽¹⁾ Zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku.

Utorok 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0462

**Podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP):
používanie dokumentov s kľúčovými informáciami ***I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2021 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2009/65/ES, pokiaľ ide o používanie dokumentov s kľúčovými informáciami správcovskými spoločnosťami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (COM(2021)0399 – C9-0327/2021 – 2021/0219(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2022/C 224/19)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2021)0399),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 53 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0327/2021),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 20. októbra 2021 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 5. novembra 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0301/2021),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0219

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. novembra 2021 na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorou sa mení smernica 2009/65/ES, pokiaľ ide o používanie dokumentov s kľúčovými informáciami správcovskými spoločnosťami podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP)

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, smernici (EÚ) 2021/2261.)

⁽¹⁾ Zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku.

Streda 24. novembra 2021

P9_TA(2021)0465

Rozpočtový postup na rok 2022 – spoločný text

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o spoločnom texte všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2022, ktorý Zmierovací výbor schválil v rámci rozpočtového postupu (13911/2021 – C9-0428/2021 – 2021/0227(BUD))

(2022/C 224/20)

Európsky parlament,

- so zreteľom na spoločný text schválený Zmierovacím výborom a príslušné vyhlásenia Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (13911/2021 – C9-0428/2021),
- so zreteľom na návrh všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2022, ktorý prijala Komisia 9. júla 2021 (COM(2021)0300),
- so zreteľom na pozíciu k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2022, ktorú Rada prijala 6. septembra 2021 a postúpila Európskemu parlamentu 10. septembra 2021 (11352/2021 – C9-0353/2021),
- so zreteľom na opravný list č. 1/2022 k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2022, ktorý Komisia predložila 12. októbra 2021 (COM(2021)0642),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. októbra 2021 o pozícii Rady k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2022 ⁽¹⁾ a pozmeňujúce návrhy k rozpočtu, ktoré obsahuje,
- so zreteľom na článok 314 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na články 95 a 96 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu svojej delegácie v Zmierovacom výbore (A9-0326/2021),

1. schvaľuje spoločný text;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0432.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

Streda 24. novembra 2021

2. potvrdzuje spoločné vyhlásenia, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. berie na vedomie vyhlásenia Komisie, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 4. poveruje svojho predsedu, aby vyhlásil všeobecný rozpočet Európskej únie na rozpočtový rok 2022 za prijatý s konečnou platnosťou a aby zabezpečil jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
 5. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto legislatívne uznesenie Rade, Komisii a ďalším príslušným inštitúciám a orgánom, ako aj národným parlamentom.
-

Streda 24. novembra 2021

PRÍLOHA

KONEČNÝ

rozpočet na rok 2022 – Prvky pre spoločné závery

Tieto spoločné závery sa týkajú týchto častí:

1. Rozpočet na rok 2022
2. Rozpočet na rok 2021 – Návrhy opravných rozpočtov 5/2021 a 6/2021
3. Vyhlásenia

Stručný prehľad**A. Rozpočet na rok 2022**

Podľa prvkov pre spoločné závery:

- Celková výška viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte na rok 2022 predstavuje 169 515,8 milióna EUR. Celkovo tak pod stropmi VFR na rok 2022 zostáva rezerva vo výške 1 167,8 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch.
- Celková výška platobných rozpočtových prostriedkov v rozpočte na rok 2022 predstavuje 170 603,3 milióna EUR. Celkovo tak pod stropmi VFR na rok 2022 zostáva rezerva vo výške 1 695,8 milióna EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch.
- Nástroj flexibility na rok 2022 sa mobilizuje s cieľom poskytnúť sumu 368,4 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch v okruhu 6 (*Susedstvo a svet*).

Komisia odhaduje výšku platobných rozpočtových prostriedkov na rok 2022 v súvislosti s mobilizáciou nástroja flexibility v rokoch 2019, 2020, 2021 a 2022 na 467,2 milióna EUR. Odhadovaný harmonogram platieb súvisiacich nesplatených súm za tieto roky je podrobne uvedený v tejto tabuľke:

<i>Nástroj flexibility – profil platieb (v miliónoch EUR)</i>					
<i>Rok mobilizácie</i>	2022	2023	2024	2025	Spolu
2019	140,9	82,2	0,0	0,0	223,2
2020	66,2	39,9	0,0	0,0	106,1
2021	40,9	10,3	7,6	0,0	58,9
2022	219,2	62,7	49,8	36,7	368,4
Spolu	467,2	195,2	57,4	36,7	756,6

B. Rozpočet na rok 2021

Návrh opravného rozpočtu č. 5/2021 je schválený v podobe navrhutej Komisiou.

Návrh opravného rozpočtu č. 6/2021 je schválený v podobe navrhutej Komisiou.

Streda 24. novembra 2021

1. Rozpočet na rok 2022

1.1. „Uzavreté“ riadky

Pokiaľ sa v týchto záveroch neuvádza inak, všetky rozpočtové riadky sú potvrdené tak, ako ich navrhuje Komisia v návrhu rozpočtu na rok 2022 zmenenom opravným listom č. 1/2022.

Okrem toho všetky rozpočtové riadky zmenené Radou a schválené Európskym parlamentom v jeho čítaní sú potvrdené v znení zmien Rady.

V prípade ostatných rozpočtových riadkov Zmierovací výbor súhlasil so závermi uvedenými v častiach 1.2 až 1.7 nižšie.

1.2. Horizontálne otázky

Decentralizované agentúry

Príspevok EÚ (vo viazaných a v platobných rozpočtových prostriedkoch a počet pracovných miest) vo všetkých decentralizovaných agentúrach je stanovený na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu na rok 2022 zmenenom opravným listom č. 1/2022 s výnimkou:

— V podokruhu 2b:

- Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust, rozpočtový článok 07 10 07), ktorej sa vyčleňuje 5 dodatočných pracovných miest a úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa zvyšuje o 380 000 EUR vzhľadom na prijímanie zamestnancov v priemere v polovici roka.
- Európska prokuratúra (EPPO, rozpočtový článok 07 10 08), v prípade ktorej sa úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zvyšuje o 3 750 000 EUR vzhľadom na prijímanie posíl navrhnuté Komisiou v návrhu rozpočtu na rok 2022 zmenenom v opravnom liste č. 1/2022 v priemere na konci prvého štvrtroka namiesto v polovici roka.

— V rámci okruhu 4:

- Európsky podporný úrad pre azyl (EASO, rozpočtový článok 10 10 01), ktorému sa vyčleňuje 5 dodatočných pracovných miest a úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa zvyšuje o 380 000 EUR vzhľadom na prijímanie zamestnancov v priemere v polovici roka.
- Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex, rozpočtový článok 11 10 01), ktorej sa úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov znižuje o 65 000 000 EUR.

Výkonné agentúry

Príspevok EÚ (vo forme viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov a počet pracovných miest) pre výkonné agentúry je stanovený na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022.

Pilotné projekty/prípravné akcie

Dohodnutý je komplexný balík 56 pilotných projektov/prípravných akcií (PP/PA) podľa návrhu Európskeho parlamentu v celkovej sume 89,5 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch.

Patria sem plánované činnosti „smerom k vytvoreniu Európskej diplomatickej akadémie“, ktoré bude vykonávať Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ).

Tento balík zohľadňuje stropy pre pilotné projekty a prípravné akcie stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách.

Streda 24. novembra 2021

1.3. Výdavkové okruhy finančného rámca – viazané rozpočtové prostriedky

Po zohľadnení vyššie uvedených záverov o „uzavretých“ rozpočtových riadkoch, agentúrach a pilotných projektoch a prípravných akciách sa Zmierovací výbor dohodol takto:

Okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 a zahŕňajú úpravy dohodnuté Zmierovacím výborom podrobne uvedené v tejto tabuľke:

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
1.0.11	Horizont Európa	12 179 157 276	12 239 157 276	60 000 000
01 02 02 10	Klaster Zdravie	571 730 809	606 730 809	35 000 000
01 02 02 40	Klaster Digitalizácia, priemysel a vesmír	1 264 161 905	1 272 161 905	8 000 000
01 02 02 50	Klaster Klíma, energetika a mobilita	1 281 577 680	1 290 577 680	9 000 000
01 02 02 60	Klaster Potraviny, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie	1 003 750 348	1 011 750 348	8 000 000
1.0.31	Program pre jednotný trh	583 544 000	613 544 000	30 000 000
03 02 02	Zlepšovanie konkurencieschopnosti podnikov, najmä MSP, a podpora ich prístupu na trhy	121 450 000	151 450 000	30 000 000
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			40 937 500
	Spolu			130 937 500

Zo zvýšenia viazaných rozpočtových prostriedkov o 30,0 miliónov EUR pre Program pre jednotný trh (Zlepšovanie konkurencieschopnosti podnikov, najmä MSP a podpora ich prístupu na trhy, rozpočtový článok 03 02 02) sa má 10,0 miliónov EUR vyčleniť na poskytovanie rôznych foriem podpory odvetviu cestovného ruchu.

Streda 24. novembra 2021

V dôsledku toho je dohodnutá výška viazaných rozpočtových prostriedkov stanovená na 21 775,1 milióna EUR, pričom v rámci výdavkového stropu okruhu 1 zostáva rezerva vo výške 102,9 milióna EUR.

V súlade s článkom 15.3 nariadenia o rozpočtových pravidlách⁽¹⁾ Zmierovací výbor súhlasí s opätovným sprístupnením viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočtových riadkoch pre výskum v celkovej výške 117,3 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, t. j. zvýšenie o 40,0 miliónov EUR v porovnaní s úrovňou navrhnutou Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022. Tento rozpočtový riadok sa posilňuje a zodpovedajúcim spôsobom sa revidujú jeho poznámky k rozpočtu:

(v EUR)

Rozpočtový riadok	Názov	Viazané rozpočtové prostriedky
01 02 02 10	Klaster Zdravie	40 000 000
Spolu		40 000 000

Tieto rozpočtové prostriedky sú súčasťou celkovej sumy až do výšky 0,5 miliardy EUR (v cenách roku 2018) na obdobie rokov 2021 – 2027, ako bolo dohodnuté v rámci dohody o VFR. Na obdobie rokov 2023 – 2027 teda zostáva k dispozícii suma 372,8 miliónov EUR v cenách roku 2018.

Podokruh 2a – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 a zahŕňajú úpravy dohodnuté Zmierovacím výborom podrobne uvedené v tejto tabuľke:

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			2 681 000
	Spolu			2 681 000

V dôsledku toho je dohodnutá výška viazaných rozpočtových prostriedkov stanovená na 49 708,8 milióna EUR, pričom v rámci výdavkového stropu podokruhu 2a zostáva rezerva vo výške 30,2 milióna EUR.

Podokruh 2b – Odolnosť a hodnoty

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 a zahŕňajú úpravy dohodnuté Zmierovacím výborom podrobne uvedené v tejto tabuľke.

Vzhľadom na súčasné úrokové sadzby a nedávne finančné operácie NGEU – rozpočtové prostriedky v rozpočtovom riadku 06 04 01 sa môžu znížiť o 244,7 milióna EUR, pričom sa v plnej miere zachová schopnosť financovať nenávratnú zložku NGEU v roku 2022. V porovnaní s návrhom rozpočtu sa ďalších 20 miliónov EUR odloží na koniec obdobia do roku 2027, aby sa vykompenzovalo zodpovedajúce predsunutie prostriedkov na EU4Health.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
2.2.13	Podpora pre komunitu tureckých Cypčanov	33 276 000	34 276 000	1 000 000
05 04 01	Finančná pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja komunity cyperských Turkov	31 402 525	32 402 525	1 000 000
2.2.23	Náklady na financovanie Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI)	389 706 000	145 000 000	- 244 706 000
06 04 01	Nástroj Európskej únie na obnovu (EURI) – pravidelné vyplácanie kupónu a umorenie pri splatnosti	384 706 000	140 000 000	- 244 706 000
2.2.24	Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	95 254 030	101 254 030	6 000 000
06 05 01	Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	95 254 030	101 254 030	6 000 000
2.2.25	EU4Health	788 672 701	839 672 701	51 000 000
06 06 01	Program EÚ v oblasti zdravia (EU4-Health)	764 213 775	815 213 775	51 000 000
2.2.312	Zamestnanosť a sociálna inovácia	104 482 000	106 482 000	2 000 000
07 02 04	ESF+ — Zložka Zamestnanosť a sociálna inovácia	102 482 000	104 482 000	2 000 000
2.2.32	Erasmus+	3 366 740 438	3 401 740 438	35 000 000
07 03 01 01	Podpora vzdelávacej mobility jednotlivcov, ako aj spolupráce, začleňovania, excelentnosti, tvorivosti a inovácie na úrovni organizácií a politík v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy — Nepriame riadenie	2 331 521 972	2 361 274 626	29 752 654
07 03 02	Podpora neformálnej vzdelávacej mobility a aktívnej účasti mladých ľudí, ako aj spolupráce, začleňovania, tvorivosti a inovácie na úrovni organizácií a politík v oblasti mládeže	346 973 114	351 400 945	4 427 831

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
07 03 03	Podpora vzdelávacej mobility športových trénerov a zamestnancov v oblasti športu, ako aj spolupráce, začleňovania, tvorivosti a inovácie na úrovni športových organizácií a športových politík	64 216 157	65 035 672	819 515
2.2.33	Európsky zbor solidarity (ESC)	138 427 764	141 427 764	3 000 000
07 04 01	Európsky zbor solidarity	131 710 226	134 710 226	3 000 000
2.2.34	Kreatívna Európa	401 027 982	406 527 982	5 500 000
07 05 01	Kultúra	125 597 589	131 097 589	5 500 000
2.2.352	Občania, rovnosť, práva a hodnoty	209 402 193	214 902 193	5 500 000
07 06 02	Podpora angažovanosti a účasti občanov na demokratickom živote Únie	39 671 295	40 671 295	1 000 000
07 06 03	Daphne	29 581 401	33 581 401	4 000 000
07 06 04	Ochrana a podpora hodnôt Únie	91 787 552	92 287 552	500 000
2.2.3DAG	Decentralizované agentúry	242 132 181	246 262 181	4 130 000
07 10 07	Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust)	45 423 578	45 803 578	380 000
07 10 08	Európska prokuratúra (EPPO)	53 351 846	57 101 846	3 750 000
2.2.3SPEC	Výhradné práva	180 389 773	182 889 773	2 500 000
07 20 04 06	Osobitné právomoci v oblasti sociálnej politiky vrátane sociálneho dialógu	23 020 900	25 520 900	2 500 000
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			35 303 000
	Spolu			- 93 773 000

Streda 24. novembra 2021

Zvýšenie viazaných rozpočtových prostriedkov o 3,0 milióna EUR pre Európsky zbor solidarity (Európsky zbor solidarity, rozpočtový článok 07 04 01) a 5,0 milióna EUR zo zvýšenia viazaných rozpočtových prostriedkov o 35 miliónov EUR na program Erasmus+ – s kombinovaným účinkom 8 miliónov EUR – sa má vyčleniť na prípravu a vykonávanie činností v súlade s Európskym rokom mládeže 2022.

V dôsledku toho je dohodnutá výška viazaných rozpočtových prostriedkov stanovená na 6 330,2 milióna EUR, pričom v rámci výdavkového stropu podokruhu 2b zostáva rezerva vo výške 130,8 milióna EUR.

Okruh 3 – Prírodné zdroje a životné prostredie

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 a zahŕňajú úpravy dohodnuté Zmierovacím výborom podrobne uvedené v tejto tabuľke:

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
3.2.21	Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE)	708 045 484	755 545 484	47 500 000
09 02 01	Príroda a biodiverzita	265 601 888	284 032 563	18 430 675
09 02 02	Obehové hospodárstvo a kvalita života	169 866 127	181 653 495	11 787 368
09 02 03	Zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy	120 050 994	128 381 585	8 330 591
09 02 04	Prechod na čistú energiu	128 996 883	137 948 249	8 951 366
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			9 611 500
	Spolu			57 111 500

V dôsledku toho predstavuje dohodnutá úroveň viazaných rozpočtových prostriedkov 56 235,4 milióna EUR, rezerva pod stropom výdavkov v okruhu 3 zostáva na úrovni 283,6 milióna EUR, z čoho 270,1 milióna EUR z čiastkovej rezervy na výdavky súvisiace s trhom a priame platby.

Okruh 4 – Migrácia a riadenie hraníc

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 a zahŕňajú úpravy dohodnuté Zmierovacím výborom podrobne uvedené v tejto tabuľke:

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
4.0.11	Fond pre azyl, migráciu a integráciu	1 099 455 000	1 119 455 000	20 000 000

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
10 02 01	Fond pre azyl, migráciu a integráciu	1 096 455 000	1 116 455 000	20 000 000
4.0.1DAG	Decentralizované agentúry	153 281 205	153 661 205	380 000
10 10 01	Európsky podporný úrad pre azyl (EASO)	153 281 205	153 661 205	380 000
4.0.211	Fond pre integrované riadenie hraníc (IBMF) – Nástroj na riadenie hraníc a víza (BMVI)	646 117 589	671 117 589	25 000 000
11 02 01	Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku	644 117 589	669 117 589	25 000 000
4.0.2DAG	Decentralizované agentúry	1 073 823 593	1 008 823 593	- 65 000 000
11 10 01	Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex)	757 793 708	692 793 708	- 65 000 000
	Spolu			- 19 620 000

Zvýšenie viazaných rozpočtových prostriedkov o 20 miliónov EUR pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu (Fond pre azyl, migráciu a integráciu, rozpočtový článok 10 02 01) sa má vyčleniť na financovanie presídľovania afganských utečencov.

Zvýšenie viazaných rozpočtových prostriedkov o 25 miliónov EUR pre Fond pre integrované riadenie hraníc (IBMF) – Nástroj na riadenie hraníc a víza (BMVI) (Nástroj finančnej podpory riadenia hraníc a víza, rozpočtový článok 11 02 01) sa má vyčleniť na riadenie migračnej krízy na hranici Bieloruska.

V dôsledku toho je dohodnutá výška viazaných rozpočtových prostriedkov stanovená na 3 091,2 milióna EUR, pričom v rámci výdavkového stropu okruhu 4 zostáva rezerva vo výške 99,8 milióna EUR.

Okruh 5 – Bezpečnosť a obrana

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022. V dôsledku toho je dohodnutá výška viazaných rozpočtových prostriedkov stanovená na 1 785,3 milióna EUR, pričom v rámci výdavkového stropu okruhu 5 zostáva rezerva vo výške 82,7 milióna EUR.

Okruh 6 – Susedstvo a svet

Viazané rozpočtové prostriedky sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 a zahŕňajú úpravy dohodnuté Zmievacím výborom podrobne uvedené v tejto tabuľke:

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
6.0.111	Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce — Globálna Európa (NDICI — Globálna Európa)	12 526 647 047	12 716 647 047	190 000 000
14 02 01 10	Južné susedstvo	1 604 861 026	1 629 861 026	25 000 000
14 02 01 11	Východné susedstvo	699 703 445	709 703 445	10 000 000
14 02 01 30	Blízky východ a stredná Ázia	384 765 942	414 765 942	30 000 000
14 02 02 40	Ľudia — Globálne výzvy	137 191 715	187 191 715	50 000 000
14 02 04	Rezerva na vznikajúce výzvy a priority	1 463 311 470	1 538 311 470	75 000 000
6.0.12	Humanitárna pomoc (HUMA)	1 595 059 463	1 806 059 463	211 000 000
14 03 01	Humanitárna pomoc	1 506 901 913	1 717 901 913	211 000 000
	Spolu			401 000 000

V prípade Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa sa zvýšenia viazaných rozpočtových prostriedkov vo výške 75 miliónov EUR (Rezerva na vznikajúce výzvy a priority, rozpočtový článok 14 02 04) a 50 miliónov EUR (Ľudia – globálne výzvy, rozpočtová položka 14 02 02 40) majú vyčleniť na opatrenia na boj proti pandémie vrátane vakcín.

V dôsledku toho sa dohodnutá úroveň viazaných rozpočtových prostriedkov stanovuje na 17 170,4 milióna EUR, pričom v rámci výdavkového stropu okruhu 6 nezostane žiadna rezerva a mobilizácia nástroja flexibility dosahuje výšku 368,4 milióna EUR.

Okruh 7 – Európska verejná správa

Zmierovací výbor schválil počet pracovných miest v plánoch pracovných miest inštitúcií a rozpočtové prostriedky navrhnuté Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 s týmito výnimkami:

- Oddiel Európsky parlament, pre ktorý je výsledok z čítania schválený;
- Oddiel Rada, pre ktorý je výsledok z čítania schválený;
- Oddiel Súdny dvor Európskej únie, ktorému sa vyčleňuje 9 dodatočných pracovných miest k plánu pracovných miest a úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa zvyšuje o 684 000 EUR vzhľadom na prijímanie zamestnancov v priemere v polovici roka;

Streda 24. novembra 2021

- Oddiel Európsky dvor audítorov, ktorému sa vyčleňuje 13 dodatočných pracovných miest k plánu pracovných miest spojených s NGEU a do roku 2027 a úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa zvyšuje o 988 000 EUR vzhľadom na prijímanie zamestnancov v priemere v polovici roka;
- Oddiel Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), v ktorom sa i) počet zamestnancov zvyšuje o 7 pracovných miest v pláne pracovných miest a o 3 zmluvných zamestnancov a úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa zvyšuje o 655 000 EUR vzhľadom na prijímanie v priemere v polovici roka, ii) úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa zvyšuje o 990 500 EUR na realizáciu plánovaných akcií „na vytvorenie Európskej diplomatickej akadémie“, ako navrhuje Európsky parlament vo svojom čítaní, a iii) úroveň viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov je navýšená o 1 milión EUR na „kapacitu strategickej komunikácie“, rozpočtová položka 2 2 1 4.

Úpravy, ktoré vedú k zvýšeniu v rámci okruhu 7 o 0,8 milióna EUR, sú podrobne opísané v nasledujúcich tabuľkách:

Oddiel 2 — Európska rada a Rada

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
1 1 0 0	Základné platy	265 982 044	265 970 746	- 11 298
1 1 0 2	Nároky, ktoré vyplývajú zo služobného poriadku a sú spojené s osobnou situáciou úradníka	66 765 000	66 778 000	13 000
1 1 0 3	Sociálne poistenie	10 946 000	10 947 000	1 000
2 0 1 0	Upratovanie a údržba	18 635 000	18 335 000	- 300 000
2 1 0 0	Nadobudnutie vybavenia a softvéru	14 385 716	12 285 716	- 2 100 000
2 1 0 1	Externá pomoc pri prevádzke a vývoji počítačových systémov	27 839 685	27 509 685	- 330 000
2 2 0 4	Rôzne výdavky na interné zasadnutia	5 235 000	4 635 000	- 600 000
2 2 1 3	Informačná činnosť a verejné podujatia	5 358 250	5 158 250	- 200 000
	Spolu			- 3 527 298

Streda 24. novembra 2021

Oddiel 4 – Súdny dvor Európskej únie

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
1 2 0 0	Platy a príspevky	287 078 950	287 762 950	684 000
	Spolu			684 000

Oddiel 5 – Európsky dvor audítorov

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
1 2 0 0	Platy a príspevky	118 344 775	119 332 775	988 000
	Spolu			988 000

Oddiel 10 — Európska služba pre vonkajšiu činnosť

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena viazaných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
1 1 0 0	Základné platy	116 638 000	117 170 000	532 000
1 2 0 0	Zmluvní zamestnanci	18 671 800	18 794 800	123 000
2 2 1 4	Kapacita strategickej komunikácie	4 000 000	5 000 000	1 000 000
2 2 5 0	Pilotný projekt – Smerom k vytvoreniu európskej diplomatickej akadémie		990 500	990 500
	Spolu			2 645 500

V dôsledku toho predstavuje dohodnutá úroveň viazaných rozpočtových prostriedkov 10 620,1 milióna EUR, rezerva pod stropom výdavkov v okruhu 7 zostáva na úrovni 437,9 milióna EUR, z čoho 240,1 milióna EUR z čiastkovej rezervy na „administratívne výdavky inštitúcií“.

Tematické osobitné nástroje: EGF, SEAR a BAR

Viazané rozpočtové prostriedky pre Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), rezervu na solidaritu a núdzovú pomoc (SEAR) pobrexitovú adaptačnú rezervu (BAR) sú stanovené na úrovni navrhutej Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022.

Streda 24. novembra 2021

1.4. Platobné rozpočtové prostriedky

Celkové platobné rozpočtové prostriedky v rozpočte na rok 2022 sú na úrovni z návrhu rozpočtu zmeneného opravným listom č. 1/2022 s týmito úpravami, na ktorých sa dohodol Zmierovací výbor:

- Zohľadnené sú dohodnuté viazané rozpočtové prostriedky na nediferencované výdavky (okruhy 1 až 6), v prípade ktorých sa úroveň platobných rozpočtových prostriedkov rovná úrovni viazaných rozpočtových prostriedkov. To sa vzťahuje na zníženie nákladov financovania Európskeho nástroja obnovy (EURI) o - 244,7 milióna EUR. Vzhľadom na úpravu príspevku Únie pre decentralizované agentúry je kombinovaným účinkom zníženie o - 305,2 milióna EUR.
- Úprava v rámci okruhu 7 vedúca k zvýšeniu o 0,8 milióna EUR.
- Platobné rozpočtové prostriedky na všetky nové pilotné projekty a prípravné akcie navrhnuté Európskym parlamentom sú stanovené na úrovni 25 % príslušných viazaných rozpočtových prostriedkov alebo na úrovni navrhutej Európskym parlamentom, ak je nižšia. V prípade predĺženia existujúcich pilotných projektov a prípravných akcií zodpovedá úroveň platobných rozpočtových prostriedkov úrovni stanovenej v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 plus 25 % zodpovedajúcich nových viazaných rozpočtových prostriedkov alebo úrovni navrhutej Európskym parlamentom, ak je táto úroveň nižšia. Kombinovaným účinkom je navrhované zvýšenie o 22,1 milióna EUR.
- Úpravy diferencovaných výdavkových rozpočtových riadkov, ktorých kombinovaným účinkom je zvýšenie o 262,0 milióna EUR.

Úpravy, ktoré vedú k zníženiu o 20,3 milióna EUR, sú podrobne opísané v nasledujúcej tabuľke:

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena platobných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
Okruh 1				
1.0.23	Program Digitálna Európa	898 530 703	848 530 703	- 50 000 000
02 04 01 11	Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti	33 192 982	17 192 982	- 16 000 000
02 04 03	Umelá inteligencia	245 811 860	214 811 860	- 31 000 000
02 04 04	Zručnosti	52 000 000	49 000 000	- 3 000 000
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			10 234 375
	Okruh 1 spolu			- 39 765 625
Podokruh 2a				
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			670 250
	Podokruh 2a spolu			670 250
Podokruh 2b				
2.2.23	Náklady na financovanie Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI)	389 706 000	145 000 000	- 244 706 000

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena platobných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
06 04 01	Nástroj Európskej únie na obnovu (EURI) – pravidelné vyplácanie kupónu a umorenie pri splatnosti	384 706 000	140 000 000	- 244 706 000
2.2.24	Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	180 866 480	186 866 480	6 000 000
06 05 01	Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	94 547 220	100 547 220	6 000 000
2.2.32	Erasmus+	3 273 756 286	3 300 756 286	27 000 000
07 03 01 01	Podpora vzdelávacej mobility jednotlivcov, ako aj spolupráce, začleňovania, excelentnosti, tvorivosti a inovácie na úrovni organizácií a politík v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy — Nepriame riadenie	2 220 525 000	2 243 477 048	22 952 048
07 03 02	Podpora neformálnej vzdelávacej mobility a aktívnej účasti mladých ľudí, ako aj spolupráce, začleňovania, tvorivosti a inovácie na úrovni organizácií a politík v oblasti mládeže	310 000 000	313 415 755	3 415 755
07 03 03	Podpora vzdelávacej mobility športových trénerov a zamestnancov v oblasti športu, ako aj spolupráce, začleňovania, tvorivosti a inovácie na úrovni športových organizácií a športových politík	55 000 000	55 632 197	632 197
2.2.3DAG	Decentralizované agentúry	233 643 002	237 773 002	4 130 000
07 10 07	Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust)	45 226 899	45 606 899	380 000
07 10 08	Európska prokuratúra (EPPO)	53 351 846	57 101 846	3 750 000
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			8 825 750
	Podokruh 2b spolu			- 198 750 250

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena platobných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
Okruh 3				
PPPA	Pilotné projekty a prípravné akcie			2 402 875
	Okruh 3 spolu			2 402 875
Okruh 4				
4.0.11	Fond pre azyl, migráciu a integráciu	1 276 766 000	1 291 766 000	15 000 000
10 02 01	Fond pre azyl, migráciu a integráciu	661 766 000	676 766 000	15 000 000
4.0.1DAG	Decentralizované agentúry	153 281 205	153 661 205	380 000
10 10 01	Európsky podporný úrad pre azyl (EASO)	153 281 205	153 661 205	380 000
4.0.211	Fond pre integrované riadenie hraníc (IBMF) – Nástroj na riadenie hraníc a víza (BMVI)	490 891 340	510 891 340	20 000 000
11 02 01	Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku	191 891 340	211 891 340	20 000 000
4.0.2DAG	Decentralizované agentúry	1 050 691 460	985 691 460	- 65 000 000
11 10 01	Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex)	757 793 708	692 793 708	- 65 000 000
	Okruh 4 spolu			- 29 620 000
Okruh 5				
Okruh 6				
6.0.111	Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce — Globálna Európa (NDICI — Globálna Európa)	7 858 721 595	7 891 721 595	33 000 000
14 02 04	Rezerva na vznikajúce výzvy a priority	1 000 000 000	1 033 000 000	33 000 000
6.0.12	Humanitárna pomoc (HUMA)	1 880 645 990	2 091 645 990	211 000 000
14 03 01	Humanitárna pomoc	1 797 851 440	2 008 851 440	211 000 000
	Okruh 6 spolu			244 000 000

Streda 24. novembra 2021

Rozpočtový riadok/program	Názov	Zmena platobných rozpočtových prostriedkov (v EUR)		
		NR 2022 (vrátane OL č. 1)	Rozpočet 2022	Rozdiel
Okruh 7				
7.2.2	Európska rada a Rada	615 000 854	611 473 556	- 3 527 298
7.2.4	Súdny dvor Európskej únie	464 090 000	464 774 000	684 000
7.2.5	Európsky dvor audítorov	161 153 175	162 141 175	988 000
7.2.X	Europska služba pre vonkajšiu činnosť	775 069 920	777 715 420	2 645 500
	Okruh 7 spolu			790 202
SPOLU				- 20 272 548

Celkovo to vedie k úrovni platobných rozpočtových prostriedkov vo výške 170 603,3 milióna EUR, čo v porovnaní s návrhom rozpočtu zmeneným opravným listom č. 1/2022 predstavuje zníženie o 20,3 milióna EUR.

1.5. Rezervy

Okrem rezerv uvedených v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 neexistujú žiadne ďalšie rezervy.

1.6. Poznámky k rozpočtu

Znenie poznámok k rozpočtu zodpovedá návrhu rozpočtu zmenenému opravným listom č. 1/2022, a to s týmito zmenami dohodnutými Zmierovacím výborom:

- Rozpočtové riadky, v prípade ktorých sú návrhy na zmenu predložené Európskym parlamentom k jeho vlastnému oddielu, sú schválené bez zmien.
- Rozpočtové riadky, v prípade ktorých sú návrhy na zmenu predložené Európskym parlamentom sú schválené bez zmien:

Článok 07 10 01 — Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound)

Text sa mení takto:

Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound) poskytuje a šíri dôležité poznatky týkajúce sa pracovných a sociálnych záležitostí s cieľom prispieť k fungujúcim a na dôkazoch založeným politikám v týchto oblastiach. Jej hlavná činnosť sa týka výskumu v oblastiach zamestnanosti, pracovných podmienok, pracovnoprávných vzťahov a kvality života. Činnosti nadácie Eurofound prispievajú k týmto prioritám: zvyšovanie účasti na trhu práce a boj proti nezamestnanosti prostredníctvom vytvárania pracovných miest, zlepšovania fungovania pracovného trhu a presadzovania **integrácie a rodovej rovnosti**; zlepšovanie pracovných podmienok a zabezpečovanie udržateľnosti práce v priebehu života, rozvoj pracovnoprávných vzťahov zameraný na zabezpečenie spravodlivých a produktívnych riešení v meniacom sa politickom kontexte, zlepšovanie životnej úrovne a podpora sociálnej súdržnosti s ohľadom na ekonomické rozdiely a sociálnu **nerovnosť, ako je rozdiel v zamestnanosti žien a mužov a rozdiel v odmeňovaní žien a mužov**.

Streda 24. novembra 2021

— Rozpočtové riadky, ku ktorým sa schvaľuje príslušná poznámka k rozpočtu predložená v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom, s týmito zmenami:

— **Položka 01 02 02 53** — Klaster Klíma, energetika a mobilita – Spoločný podnik pre európske železnice

Zmeniť odsek takto:

Spoločný podnik pre európske železnice prispieva k vykonávaniu programu Horizont Európa, najmä klastra Klíma, energetika a mobilita. Urýchli vývoj a zavádzanie inovačných technológií (najmä digitálnych technológií a automatizácie) s cieľom dosiahnuť **atraktívnejší, užívateľsky priaznivejší, konkurencieschopnejší, cenovo dostupnejší, ľahko udržiavateľný a efektívnejší európsky** železničný systém a splniť ciele Európskej zelenej dohody, napríklad presunúť podstatnú časť 75 % vnútrozemskej nákladnej cestnej dopravy na železničnú a vnútrozemskú vodnú dopravu.

— **Položka 07 20 04 06** — Osobitné právomoci v oblasti sociálnej politiky vrátane sociálneho dialógu

Zmeniť odsek takto:

— akcie týkajúce sa predbežných konzultačných stretnutí medzi zástupcami európskych odborových zväzov, najmä na pokrytie nákladov s cieľom pomôcť im vytvoriť si názory a zosúladiť svoje pozície, pokiaľ ide o vývoj politik Únie, **a to predovšetkým po kríze spojenej s ochorením COVID-19.**

— **Položka 1 3 0 1, oddiel 10 Európska služba pre vonkajšiu činnosť** — Odborná príprava

Doplniť tento text:

Rozpočet na odbornú prípravu by mal jasne preukazovať a podporovať význam posilňovania rodovej rovnosti, citlivosti a boja proti rodovým predsudkom vrátane politiky boja proti obťažovaniu v našich inštitúciách (vrátane ústredia ESVC, delegácií EÚ a misií a operácií SBOP) aj vo výberových konaniach. Malo by to zahŕňať povinnú odbornú prípravu a iniciatívy s osobitným dôrazom na zodpovednosť stredného a vyššieho manažmentu v týchto oblastiach v súlade s ustanoveniami akčného plánu pre rodovú rovnosť III a súvisiaceho pracovného dokumentu útvarov Komisie.

— V súlade s článkom 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách Zmierovací výbor súhlasí s opätovným sprístupnením viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočtovom riadku 01 02 02 10. Poznámky k rozpočtu sa zodpovedajúcim spôsobom upravujú:

Rozpočtový riadok	Názov
01 02 02 10	<p><u>Doplniť tento text:</u></p> <p>V súlade s článkom 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách je pre túto rozpočtovú položku k dispozícii suma 40 000 000 EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch v nadväznosti na zrušenia viazanosti uskutočnené v roku 2020 v dôsledku celkového alebo čiastočného nevykonania výskumných projektov.</p>

Vychádza sa tu zo skutočnosti, že zmeny zavedené Európskym parlamentom alebo Radou nemôžu zmeniť alebo rozšíriť rozsah pôsobnosti existujúceho právneho základu ani zasahovať do administratívnej autonómie inštitúcií a že akciu možno pokryť dostupnými zdrojmi.

1.7. Rozpočtová nomenklatúra

Rozpočtová nomenklatúra navrhnutá Komisiou v návrhu rozpočtu zmenenom opravným listom č. 1/2022 sa schvaľuje so zahrnutím nových pilotných projektov a prípravných akcií s výnimkou nového pilotného projektu „Monitorovanie cieľov udržateľného rozvoja v regiónoch EÚ – vyplnenie medzier v údajoch“, ktorý sa bude vykonávať v rámci okruhu 1 VFR, rozpočtového článku PP 01 22 06 namiesto podokruhu 2b VFR.

Streda 24. novembra 2021

2. Rozpočet na rok 2021

Návrh opravného rozpočtu č. 5/2021 je schválený v podobe navrhutej Komisiou.

Návrh opravného rozpočtu č. 6/2021 je schválený v podobe navrhutej Komisiou.

3. Vyhlásenia

3.1. Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady o platobných rozpočtových prostriedkoch

Európsky parlament a Rada vyzývajú Komisiu, aby počas roku 2022 naďalej podrobne a aktívne monitorovala vykonávanie programov súčasného a predchádzajúceho VFR (najmä v oblasti podokruhu 2a a rozvoja vidieka). Na tento účel Európsky parlament a Rada vyzývajú Komisiu, aby včas predložila aktualizované číselné údaje o situácii a odhadoch, pokiaľ ide o platobné rozpočtové prostriedky na rok 2022 (v príslušných prípadoch so zohľadnením zlepšenej presnosti prognóz členských štátov). Ak z číselných údajov vyplýva, že rozpočtové prostriedky uvedené v rozpočte na rok 2022 nestačia na pokrytie potrieb, Európsky parlament a Rada vyzývajú Komisiu, aby čo najskôr predložila vhodné riešenie, okrem iného návrh opravného rozpočtu, s cieľom umožniť Európskemu parlamentu a Rade prijať všetky potrebné rozhodnutia včas na odôvodnené potreby. Európsky parlament a Rada podľa vhodnosti zohľadnia naliehavosť záležitosti a v prípade potreby skrátiť osemtyždňovú lehotu na prijatie rozhodnutia. To isté sa uplatní *mutatis mutandis*, ak sa na základe číselných údajov preukáže, že rozpočtové prostriedky uvedené v rozpočte na rok 2022 sú vyššie, než je potrebné.

3.2. Spoločné stanovisko Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o nákladoch na financovanie Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI) v roku 2022

Vďaka súčasnému priaznivému prostrediu v oblasti úrokových sadzieb a vzhľadom na doterajšie náklady na emisiu finančných operácií NGEU v tomto roku sa rozpočtové prostriedky plánované na náklady spojené s financovaním Európskeho nástroja obnovy [rozpočtový riadok 06 04 01] môžu znížiť, pričom sa v plnej miere zachová schopnosť financovať nenávratnú zložku NGEU v roku 2022.

V článku 5 ods. 2 rozhodnutia o vlastných zdrojoch sa stanovuje, že „[s]plácanie istiny finančných prostriedkov sa začne pred skončením VFR na obdobie 2021 – 2027 v minimálnej výške, pokiaľ to umožnia sumy nepoužitú na splatné platby úrokov z výpožičiek uvedených v odseku 1 tohto článku, s náležitým ohľadom na postup stanovený v článku 314 ZFEÚ.“

Okrem toho sa v odôvodnení 20 rozhodnutia o vlastných zdrojoch uvádza, že „[s]umy, ktoré sa nepoužijú na plánované platby úrokov, sa použijú na predčasné splácanie pred skončením VFR na obdobie 2021 – 2027, a to v minimálnej výške, pričom je možné ich nad túto úroveň zvýšiť, ak sa po roku 2021 zavedú nové vlastné zdroje v súlade s postupom stanoveným v článku 311 treťom odseku ZFEÚ.“

Keďže v roku 2022 nebude možné splácať istinu:

- Suma 90 miliónov EUR, z toho 70 miliónov EUR už zahrnutých v návrhu rozpočtu, sa odsunie do roku 2027, keď sa bude môcť použiť buď na platby úrokov, alebo na predčasné splácanie. Toto odsunutie sa kompenzuje zodpovedajúcim predsunutím programu EU4Health.
- Bez toho, aby boli dotknuté právomoci rozpočtového orgánu, Európsky parlament a Rada súhlasia so zvýšením súm dostupných v rozpočtovom riadku 06 04 01 o 224,7 milióna EUR v období rokov 2024 – 2027 na základe návrhu Komisie a po posúdení potrieb a možností predčasného splácania, pričom využijú dostupné rezervy a zmobilizujú nástroj jednotnej rezervy pri súčasnom rešpektovaní finančného plánovania programov v rámci okruhu 2b.

Týmto mechanizmom sa zabezpečuje, že celková suma pre riadok EURI zahrnutá do pôvodného finančného plánu na rok 2022 sa použije na platby úrokov alebo predčasné splácanie počas VFR na roky 2021 – 2027.

3.3. Jednostranné vyhlásenie Komisie o rozpočtovej obozretnosti, pokiaľ ide o riadok týkajúci sa úrokov v rámci EURI

Komisia pripomína, že riadok týkajúci sa úrokov v rámci EURI ([rozpočtový riadok 06 04 01]) slúži na úhradu nákladov spojených s financovaním a likviditou vypožičaných prostriedkov v rámci NGEU, pokiaľ sú imputované do rozpočtu EÚ. Sumy, ktoré sa nepoužili na platby úrokov, sa použijú na predčasné splácanie dlhu v súlade s článkom 5 ods. 2 a odôvodnením 20 rozhodnutia o vlastných zdrojoch.

Streda 24. novembra 2021

Zvýšenie inflácie si vyžaduje väčšiu rozpočtovú obozretnosť, pokiaľ ide o riadenie riadku týkajúceho sa úrokov v rámci EURI vzhľadom na možnosť, že nominálne úrokové sadzby budú vyššie, ako sa predpokladalo pri plánovaní tohto riadku.

Komisia preto pri plnení svojich povinností podľa článku 314 ods. 2, 5 a 8 (ZFEÚ) navrhne rozpočtové opatrenia, ktoré v prípade prijatia zabezpečia, aby sa celková suma pôvodne plánovaná vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 [14 976 miliónov EUR v bežných cenách] pre riadok EURI plne využila na úhradu úrokových nákladov alebo predčasné splácanie.

Komisia každý rok v rámci predkladania návrhu rozpočtu predloží správu o kumulatívnom plnení riadku EURI, o sumách odsunutých v riadku EURI a o sume vyhradenej v rámci nástroja jednotnej rezervy na dosiahnutie tohto cieľa.

3.4. Jednostranné vyhlásenie Európskej komisie o boji proti chudobe detí v rámci Európskeho sociálneho fondu+

Boj proti chudobe detí sa stane ešte dôležitejším, najmä v kontexte súčasného oživenia po kríze spôsobenej ochorením COVID-19, a bude naň potrebné vyčleniť dostatočné zdroje. Na tento účel sa v nariadení (EÚ) 2021/1057 o zriadení Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) vyžaduje, aby členské štáty pridelili primeranú sumu zo svojich zdrojov z ESF+ v rámci zdieľaného riadenia na vykonávanie Záruky pre deti prostredníctvom cielených opatrení a štrukturálnych reforiem na boj proti chudobe detí. Pre všetky členské štáty, v ktorých bola v období rokov 2017 až 2019 priemerná miera detí mladších ako 18 rokov ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením nad priemerom Únie, sa stanovuje výslovné minimálne pridelenie vo výške 5 %.

Rokovania o programoch na roky 2021 – 2027 medzi Komisiou a členskými štátmi stále prebiehajú a presné sumy, ktoré sa majú plánovať na podporu Záruky pre deti vo všetkých členských štátoch, budú známe po ukončení tohto procesu.

V súlade s odporúčaním Rady, ktorým sa zriaďuje Európska záruka pre deti {SWD(2021) 62 final}, a na základe správ koordinátorov Záruky pre deti z členských štátov a Výboru pre sociálnu ochranu bude Komisia pravidelne podávať správy o vykonávaní odporúčania, ktorým sa zriaďuje Záruka pre deti. Komisia bude tiež podrobne monitorovať vykonávanie tohto odporúčania v kontexte európskeho semestra. Komisia by chcela zdôrazniť, že členské štáty môžu plánovať financovanie vykonávania Záruky pre deti nad rámec minimálnych požiadaviek stanovených v nariadení o ESF+. Môžu využívať aj iné zdroje EÚ, napríklad Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ako aj vlastné vnútroštátne finančné prostriedky.

3.5. Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o zámere poskytnúť v roku 2022 maximálne zdroje na prírodné katastrofy zo zložky FSEÚ v rámci rezervy SEAR

Uvedené tri inštitúcie uznávajú, že výnimočný rozsah prírodných katastrof, ku ktorým došlo v roku 2021, vytvára tlak na dostupnosť prostriedkov v rámci Fondu solidarity Európskej únie (FSEÚ). FSEÚ je financovaný výlučne z rezervy na solidaritu a núdzovú pomoc (SEAR) bez možnosti využitia iných zdrojov financovania.

Zmierovací výbor súhlasil s tým, že v rozpočte na rok 2022 sa posilní humanitárna pomoc v okruhu 6 o 211 miliónov EUR. Preto je možné obmedziť využívanie finančného krytia SEAR na vonkajšie núdzové situácie v období od 1. januára do 31. augusta 2022, čím sa 1. septembra 2022 uvoľnia dodatočné zdroje pre FSEÚ zodpovedajúce sume posilnenia humanitárnej pomoci v rámci okruhu 6. To umožní prejavíť maximálnu solidaritu s členskými štátmi postihnutými prírodnými katastrofami a zároveň zvýšiť schopnosť rozpočtu EÚ rýchlo reagovať na vonkajšie núdzové situácie.

3.6. Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady o posilnení plánu pracovných miest Dvora audítorov

Európsky parlament a Rada uznávajú, že NGEU povedie k dodatočnému pracovnému zaťaženiu pre Dvor audítorov, ktoré nemožno v plnej miere kompenzovať presunom v rámci existujúceho rozpočtu. Preto súhlasia so zvýšením plánu pracovných miest Dvora audítorov o 20 pracovných miest v roku 2022.

Európsky parlament a Rada zdôrazňujú význam, ktorý prikladajú práci Dvora audítorov, najmä pokiaľ ide o finančné audity a audity zhody, ktoré Dvor audítorov vykonáva s cieľom splniť svoju primárnu úlohu preskúmať, či boli všetky príjmy prijaté a či všetky výdavky vznikli zákonným a riadnym spôsobom, pričom tieto audity sú neoddeliteľne spojené s auditmi výkonnosti s cieľom preskúmať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri riadení rozpočtu EÚ ako dve strany tej istej mince. Správne finančné riadenie rozpočtu Únie je základným kameňom jej legitimacy.

Streda 24. novembra 2021

V tejto súvislosti považujú Európsky parlament a Rada za kľúčové, aby Dvor audítorov vyčlenil dostatočné zdroje na vykonávanie týchto hlavných činností.

Európsky parlament a Rada vo všeobecnosti tiež uznávajú význam odporúčaní, ktoré Dvor audítorov predkladá na základe článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ, pričom poznamenávajú, že Súdny dvor objasnil, že toto ustanovenie „*má prispieť k zlepšeniu finančného riadenia Únie tým, že zabezpečí predkladanie správ inštitúciám a tým, že tieto inštitúcie na ne budú reagovať*“.

Európsky parlament a Rada vyzývajú Dvor audítorov, aby do pracovných dokumentov týkajúcich sa budúcich rozpočtových činností zahrnul prehľad pridelenia zamestnancov v predchádzajúcom roku na činnosti týkajúce sa finančných auditov, auditov zhody a auditov výkonnosti, pokiaľ ide o prácu na základe článku 287 ods. 4 ZFEÚ a podporné služby.

3.7. Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie k preskúmaniu vývoja pandémie v roku 2022

Uvedené tri inštitúcie sa zaväzujú preskúmať vývoj reakcie na pandémiu do konca júna 2022, najmä pokiaľ ide o medzinárodné očkovanie, a na tomto základe zväžia akékoľvek potrebné opatrenia navrhnuté Komisiou.

3.8. Jednostranné vyhlásenie Komisie k migrácii

Vzhľadom na pretrvávajúce potreby predpokladané v nadchádzajúcich rokoch Komisia potvrdzuje svoj plán zabezpečiť, aby priemerné ročné finančné prostriedky na migráciu pre južné susedstvo pochádzajúce z prostriedkov pridelených na oblasť susedstva v rámci nástroja NDICI-GE a v prípade potreby z iných nástrojov zostali aspoň na úrovni plánovanej na rok 2022.

3.9. Jednostranné vyhlásenie Komisie k okruhu 7

Komisia pripomína, že finančné plánovanie okruhu 7 vychádza z predpokladu, že počet zamestnancov inštitúcií zostane stabilný. Konštatuje, že rozpočet na rok 2022 nie je v súlade s týmto predpokladom, a zdôrazňuje, že vzhľadom na rastúcu infláciu by budúce zvýšenie počtu zamestnancov mohlo viesť k tlakom na okruh 7 vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027.

Streda 24. novembra 2021

P9_TA(2021)0466

Návrh opravného rozpočtu č. 5/2021: Humanitárna pomoc pre utečencov v Turecku**Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o pozícii Rady k návrhu opravného rozpočtu Európskej únie č. 5/2021 na rozpočtový rok 2021 – Humanitárna pomoc pre utečencov v Turecku (12444/2021 – C9-0380/2021 – 2021/0226(BUD))**

(2022/C 224/21)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 314 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 44,
 - so zreteľom na všeobecný rozpočet Európskej únie na rozpočtový rok 2021 prijatý s konečnou platnosťou 18. decembra 2020 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ⁽³⁾,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na návrh opravného rozpočtu č. 5/2021, ktorý Komisia prijala 9. júla 2021 (COM(2021)0460),
 - so zreteľom na pozíciu k návrhu opravného rozpočtu č. 5/2021, ktorú prijala Rada 5. októbra 2021 a postúpila Európskemu parlamentu 14. októbra 2021 (12444/2021 – C9-0380/2021),
 - so zreteľom na články 94 a 96 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0327/2021),
- A. keďže účelom návrhu opravného rozpočtu č. 5/2021 je naďalej poskytovať podporu najzraniteľnejším utečencom v Turecku v dôsledku krízy v Sýrii, čo predstavuje prvú zložku návrhov Komisie na pokračovanie v poskytovaní finančných prostriedkov pre sýrskych utečencov a hostiteľské komunity v Turecku, Jordánsku, Libanone a ďalších častiach tohto regiónu;
- B. keďže Komisia odhaduje, že na rozšírenie pokrytia hlavného programu núdzovej záchrannej sociálnej siete (ESSN), ktorý zabezpečuje mesačné prevody hotovosti pre viac ako 1,8 milióna utečencov, je potrebných 325 miliónov EUR, a to od marca 2022 do začiatku roka 2023, keď sa má program pretransformovať na rozvojovú pomoc; keďže Komisia navrhla pokryť túto sumu použitím zostávajúcej rezervy okruhu 6 v roku 2021, pričom zostatok sa má financovať z finančného balíka určeného na humanitárnu pomoc na roky 2021 a 2022;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 93, 17.3.2021.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

Streda 24. novembra 2021

C. keďže cieľom návrhu opravného rozpočtu č. 5/2021 je preto mobilizovať 149,6 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, pričom v roku 2021 sa nepožadujú žiadne dodatočné platobné rozpočtové prostriedky;

1. berie na vedomie návrh opravného rozpočtu č. 5/2021, ako ho predložila Komisia;
 2. poukazuje na skutočnosť, že strop okruhu 6 sa zdá príliš nízky na to, aby Únia mohla reagovať na závažné krízy vo svojom susedstve a vo svete už od prvého roka VFR na obdobie 2021 – 2027; vyjadruje znepokojenie nad tým, že pokračujúca podpora utečencom v Turecku nebola zohľadnená v rokovaniach o súčasnom VFR ani o nástroji NDICI – Globálna Európa; zdôrazňuje, že za súčasných okolností nemôže byť rozpočet Únie jediným zdrojom financovania pokračujúcej podpory utečencom;
 3. domnieva sa, že v kontexte zmierovacieho konania o všeobecnom rozpočte Únie na rozpočtový rok 2022 by sa mala dosiahnuť komplexná dohoda, ktorá by pokrývala financovanie Únie na pokračujúcu podporu utečencom v Turecku a širšom regióne v roku 2021 a v nasledujúcich rokoch;
 4. schvaľuje pozíciu Rady k návrhu opravného rozpočtu č. 5/2021;
 5. poveruje svojho predsedu, aby vyhlásil opravný rozpočet č. 5/2021 za prijatý s konečnou platnosťou a aby zabezpečil jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
 6. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a národným parlamentom.
-

Streda 24. novembra 2021

P9_TA(2021)0467

Návrh opravného rozpočtu č. 6/2021: Dodatočné dávky vakcín pre krajiny s nízkymi a nižšími strednými príjmami, posilnenie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany a iné úpravy výdavkov a príjmov**Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2021 o pozícii Rady k návrhu opravného rozpočtu Európskej únie č. 6/2021 na rozpočtový rok 2021 – Dodatočné dávky vakcín pre krajiny s nízkymi a nižšími strednými príjmami, posilnenie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany a iné úpravy výdavkov a príjmov (14038/2021 – C9-0425/2021 – 2021/0326(BUD))**

(2022/C 224/22)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 314 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 44,
 - so zreteľom na všeobecný rozpočet Európskej únie na rozpočtový rok 2021 prijatý s konečnou platnosťou 18. decembra 2020⁽²⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027⁽³⁾,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na návrh opravného rozpočtu č. 6/2021, ktorý Komisia prijala 8. októbra 2021 (COM(2021)0955),
 - so zreteľom na vyhlásenie Zmierovacieho výboru o spoločnej dohode o obsahu všeobecného rozpočtu na rozpočtový rok 2022, ktoré zahŕňa aj prijatie návrhu opravného rozpočtu č. 6/2021,
 - so zreteľom na pozíciu k návrhu opravného rozpočtu č. 6/2021, ktorú Rada prijala 23. novembra 2021 a postúpila Európskemu parlamentu v ten istý deň (14038/2021 – C9-0425/2021),
 - so zreteľom na články 94 a 96 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0329/2021),
- A. keďže účelom návrhu opravného rozpočtu č. 6/2021 je poskytnúť dodatočné rozpočtové prostriedky na urýchlenie globálneho očkovania, pokryť aktivácie v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany a výdavky vyplývajúce z vonkajších rybárskych dohôd, ako aj niektoré úpravy výdavkov a príjmov;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 93, 17.3.2021, s. 1.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

Streda 24. novembra 2021

B. keďže návrh opravného rozpočtu č. 6/2021 sa týka najmä týchto prvkov:

- posilnenie Nástroja susedstva a rozvojevej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa o sumu 450 miliónov EUR vo viazaných a platobných rozpočtových prostriedkoch v kontexte globálnej reakcie v oblasti zdravia v súvislosti s ochorením COVID-19 s cieľom darovať do polovice budúceho roka 200 miliónov dávok vakcín proti ochoreniu COVID-19 krajinám s nízkymi a nižšími strednými príjmami,
- posilnenie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany (UCPM/rescEU) o sumu 57,8 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch s cieľom poskytnúť dodatočné finančné prostriedky na pokrytie nových núdzových situácií vrátane repatriačných letov z Afganistanu, reakcie na Haiti po nedávnom zemetrasení a neukončených operácií, k čomu patrí aj pokrytie reakcie na lesné požiare, ktorej náklady presahujú prostriedky disponibilné do konca roka,
- zvýšenie úrovne viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočtovom riadku dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva (SFPA) o sumu 3,5 milióna EUR vzhľadom na aktualizované rozpočtové potreby po ukončení rokovaní o nových protokoloch s Cookovými ostrovmi a Mauritániou,
- úprava rozpočtovej nomenklatúry na základe konkrétnych žiadostí členských štátov o prevod zdrojov podľa článku 26 nariadenia (EÚ) 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach) ⁽⁶⁾,
- aktualizácia príjmovej strany rozpočtu s cieľom zohľadniť zrevidované odhady vlastného zdroja založeného na nerecyklovanom odpade z plastových obalov;

C. keďže celkový čistý vplyv návrhu opravného rozpočtu č. 6/2021 na výdavky predstavuje zvýšenie o 473,5 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch; keďže Komisia nepožaduje žiadne dodatočné platobné rozpočtové prostriedky;

1. berie na vedomie návrh opravného rozpočtu č. 6/2021 v znení, v ktorom ho predložila Komisia;
2. víta návrh zabezpečiť, aby sa dodatočných 200 miliónov dávok vakcíny proti ochoreniu COVID-19, ktoré prisľúbila predsedníčka Komisie vo svojom prejave o stave Únie, financovalo a bezodkladne dodalo krajinám s nízkymi a nižšími strednými príjmami; konštatuje, že urýchlenie globálneho očkovania dôrazne požadoval Európsky parlament, v neposlednom rade vo svojom čítaní rozpočtu Únie na rozpočtový rok 2022;
3. schvaľuje pozíciu Rady k návrhu opravného rozpočtu č. 6/2021;
4. poveruje svojho predsedu, aby vyhlásil opravný rozpočet č. 6/2021 za prijatý s konečnou platnosťou a aby zabezpečil jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
5. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0471

Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii – žiadosť EGF/2021/001 ES/País Vasco metal – Španielsko

Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal (COM(2021)0618 – C9-0377/2021 – 2021/0316(BUD))

(2022/C 224/23)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2021)0618 – C9-0377/2021),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/691 z 28. apríla 2021 o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1309/2013 ⁽¹⁾ (ďalej len „nariadenie o EGF“),
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 8,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ⁽³⁾, a najmä na jej bod 9,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,
 - so zreteľom na list Výboru pre regionálny rozvoj,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0319/2021),
- A. keďže Únia vytvorila legislatívne a rozpočtové nástroje s cieľom poskytnúť dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí trpia dôsledkami globalizácie a technologických a environmentálnych zmien, ako sú zmeny štruktúry svetového obchodu, obchodné spory, výrazné zmeny v obchodných vzťahoch Únie alebo zložení vnútorného trhu a finančné alebo hospodárske krízy, ako aj prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, alebo dôsledkami digitalizácie alebo automatizácie;
- B. keďže Španielsko podalo žiadosť EGF/2021/001 ES/País Vasco metal o finančný príspevok z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (ďalej len „EGF“) po prepustení 491 pracovníkov v regióne úrovne NUTS 2 País Vasco (ES21) v Španielsku, a to v referenčnom období pre žiadosť od 2. júna 2020 do 2. decembra 2020;
- C. keďže žiadosť sa týka celkovo 491 prepustených pracovníkov, ktorých činnosť bola ukončená, pričom 192 bolo prepustených počas hromadného prepúšťania, o ktorom boli orgány informované šiestimi spoločnosťami ⁽⁴⁾;
- D. keďže žiadosť sa zakladá na intervenčných kritériách uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia o EGF, podľa ktorého je potrebné ukončenie činnosti najmenej 200 pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie v referenčnom období šiestich mesiacov v podnikoch, ktoré pôsobia v rovnakom ekonomickom odvetví vymedzenom na úrovni divízie klasifikácie NACE Revision 2 a nachádzajú sa v jednom regióne alebo v dvoch susediacich regiónoch vymedzených v členskom štáte ako regióny úrovne NUTS 2;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 48.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽⁴⁾ Auxiliar Troquelera SL, Calderería del Oria, Matricería Deusto, Mecanizados de la Industria Vasca SLU, Taller Mecanizado Pablo López Lacalle SL, Tratamientos Superficiales Iontech SA.

Štvrtok 25. novembra 2021

- E. keďže pandémia ochorenia COVID-19, prísne opatrenia obmedzenia pohybu v 2. štvrťroku 2020 v Španielsku a následný nedostatok dodávok a surovín mali nepriaznivý vplyv na odvetvie kovovýroby v krajine;
- F. keďže v regióne Baskicko predstavuje sektor kovových konštrukcií 27,4 % hrubej pridanej hodnoty priemyslu ⁽⁵⁾, pričom priemer v EÚ-28 je 18,8 % ⁽⁶⁾;
- G. keďže v roku 2020 (medziročné zmeny) klesla výroba v 18 % kovospracujúcich podnikov v Španielsku o vyše 50 %, obrat klesol v 16 % podnikov o vyše 50 % a tretina kovospracujúcich podnikov zaznamenala pokles výroby, ako aj obratu vo výške 30 % až 50 % ⁽⁷⁾;
- H. keďže vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 a jej sociálne a hospodárske dôsledky Komisia posilnila a zdôraznila úlohu EGF ako núdzového nástroja ⁽⁸⁾ a umožnila financovanie prípadov priamo súvisiacich s pandémiou z EGF;
- I. keďže Španielsko informuje o tom, ako dodržiava odporúčania stanovené v rámci kvality EÚ pre predvídanie zmien a reštrukturalizácie ⁽⁹⁾, a zdôrazňuje kľúčové koncepcie plánu odbornej prípravy pre Baskicko, stratégie zamestnanosti pre Baskicko a programu zelených pracovných miest.
1. súhlasí s Komisiou, že sú splnené podmienky stanovené v článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia o EGF a Španielsko má nárok na finančný príspevok vo výške 1 214 607 EUR podľa uvedeného nariadenia, čo predstavuje 85 % celkových nákladov vo výške 1 428 950 EUR, zložených z výdavkov na personalizované služby vo výške 1 384 950 EUR a výdavkov na vykonávanie EGF ⁽¹⁰⁾ vo výške 44 000 EUR;
 2. konštatuje, že španielske orgány podali žiadosť 25. júna 2021 a že Komisia 7. októbra 2021 dokončila svoje hodnotenie a v ten istý deň o tom informovala Európsky parlament;
 3. poznamenáva, že žiadosť sa týka 491 prepustených pracovníkov, ktorých činnosť bola ukončená, pričom 192 z nich bolo prepustených počas hromadného prepúšťania, o ktorom boli orgány informované šiestimi spoločnosťami ⁽¹¹⁾; ďalej konštatuje, že podľa očakávaní Španielska sa na opatreniach zúčastní 300 zo všetkých oprávnených osôb (dotknutých prijímateľov);
 4. pripomína, že sa očakáva významný sociálny vplyv prepúšťania na pracovníkov v regióne Baskicko, kde sa počet nezamestnaných osôb medzi marcom a augustom 2020 ⁽¹²⁾ zvýšil o 25 % a kde v máji 2021 predstavovala dlhodobá nezamestnanosť 55,6 % z celkovej nezamestnanosti (bola o 3,6 percentuálneho bodu vyššia ako v januári 2021) a nezamestnané osoby so základným alebo nižším vzdelaním predstavovali 60,8 %; pripomína, že v regióne Baskicko sú mzdové rozdiely medzi mužmi a ženami na úrovni 22,6 % a podiel krátkodobého zamestnania je 25,8 %, čo je 11,6 percentuálnych bodov nad priemerom Únie, ktorý je 14,2 %;
 5. poukazuje na to, že väčšina prepustených pracovníkov je v druhej polovici svojej profesionálnej kariéry a má nízku úroveň formálnej kvalifikácie;
 6. poznamenáva, že Španielsko začalo poskytovať personalizované služby dotknutým prijímateľom 11. júna 2021 a že obdobie oprávnenosti na finančný príspevok z EGF preto trvá od 11. júna 2021 do 24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;

⁽⁵⁾ <https://es.statista.com/estadisticas/1220166/porcentaje-del-vab-total-en-espana-por-sector/>

⁽⁶⁾ https://www.eustat.eus/elementos/El-32-del-VAB-industrial-esta-generado-por-sectores-de-nivel-tecnologico-alto-o-medio-alto-en-2019/not0018911_c.html

⁽⁷⁾ Report on the economic impact of COVID-19 on the metal sector (Správa o hospodárskom vplyve ochorenia COVID-19 na odvetvie kovovýroby). Október 2020- https://atra.gal/files/noticias/Archivos_3680.pdf

⁽⁸⁾ COM(2020)0442.

⁽⁹⁾ COM(2013)0882.

⁽¹⁰⁾ V súlade s článkom 7 ods. 5 nariadenia o EGF.

⁽¹¹⁾ Auxiliar Troquelera SL, Calderería del Oria, Matricería Deusto, Mecanizados de la Industria Vasca SLU, Taller Mecanizado Pablo López Lacalle SL, Tratamientos Superficiales Iontech SA.

⁽¹²⁾ Avance de los datos del mercado laboral del año 2020 (údaje o trhu práce za rok 2020).

Štvrtok 25. novembra 2021

7. pripomína, že personalizované služby, ktoré sa majú poskytnúť prepusteným pracovníkom a samostatne zárobkovo činným osobám po prijatí rozhodnutia, pozostávajú z týchto opatrení: stretnutia zamerané na profilovanie, kariérové poradenstvo, pomoc pri hľadaní pracovného miesta, podpora a/alebo príspevok pri zakladaní podniku, rekvalifikácia, zvyšovanie úrovne zručností a odborná príprava na pracovisku, ako aj príspevky na účasť; opatrenia sa plánovali tak, aby boli v súlade so španielskou stratégiou obehového hospodárstva a odborná príprava prispieva k posilneniu procesu digitálnej transformácie v priemysle;
8. poznamenáva, že Španielsku začali vznikať administratívne výdavky na vykonávanie EGF 1. februára 2021 a že výdavky na činnosti súvisiace s prípravou, riadením, informovanosťou a propagáciou, kontrolou a podávaním správ sú teda oprávnené na finančný príspevok z EGF od 1. februára 2021 do 31. mesiaca odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;
9. víta, že Španielsko vypracovalo koordinovaný balík personalizovaných služieb po porade so sociálnymi partnermi⁽¹³⁾; zapojenie sociálnych partnerov je zabezpečené ich zastúpením v správnej rade služby Lanbide, ktorá sa skladá zo zástupcov regionálnej vlády, odborových zväzov a organizácií zamestnávateľov;
10. víta, že koordinovaný balík personalizovaných služieb prispeje v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia o EGF k šíreniu horizontálnych zručností potrebných v digitálnom priemyselnom veku, ako aj v hospodárstve, ktoré efektívne využíva zdroje;
11. pripomína, že navrhované opatrenia predstavujú aktívne opatrenia trhu práce v rámci oprávnených opatrení stanovených v článku 7 nariadenia o EGF a nenahrádzajú pasívne opatrenia sociálnej ochrany;
12. zdôrazňuje, že španielske orgány potvrdili, že na oprávnené opatrenia nedostávajú pomoc z iných fondov ani finančných nástrojov Únie;
13. berie na vedomie oznámenie Španielska, že finančný príspevok budú riadiť a kontrolovať tie isté orgány, ktoré riadia a kontrolujú Európsky sociálny fond plus;
14. opakuje, že pomoc z EGF nesmie nahrádzať opatrenia, za ktoré sú podľa vnútroštátneho práva alebo kolektívnych zmlúv zodpovedné podniky, ani žiadne príspevky alebo práva príjemcov pridelených prostriedkov z EGF, aby sa zistil úplný doplnkový charakter pridelenej pomoci;
15. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
16. poveruje svojho predsedu, aby podpísal toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečil jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
17. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

⁽¹³⁾ Žiadosť schválila služba Lanbide, baskická verejná služba zamestnanosti (sociálni partneri sú súčasťou správnej rady), 2. júla 2021. Ďalšie stretnutia sa uskutočnili 19. januára a 2. februára 2021 s Federación Vizcaína de Empresas del Metal (federácia kovospracujúcich podnikov provincie Biskajsko), Asociación de Empresas de Guipúzcoa – ADEGI (záujmové združenie provincie Guipúzcoa) a SEA – Empresas Alavesas (záujmové združenie provincie Álava).

Štvrtok 25. novembra 2021

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o mobilizácii Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli
o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal**

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2021/2159.)

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0475

Haagsky dohovor (1980) o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí: pristúpenie Filipín *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty Európskej únie oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Filipín k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0359 – C9-0361/2021 – 2021/0178(NLE))

(Konzultácia)

(2022/C 224/24)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (COM(2021)0359),
 - so zreteľom na článok 38 štvrtý odsek Haagskeho dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí,
 - so zreteľom na článok 81 ods. 3 a článok 218 ods. 6 druhý pododsek písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0361/2021),
 - so zreteľom na stanovisko Súdneho dvora ⁽¹⁾, podľa ktorého vyhlásenie o prijatí pristúpenia k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí patrí do výlučnej vonkajšej právomoci Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 82 a článok 114 ods. 8 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A9-0300/2021),
1. schvaľuje oprávnenie pre členské štáty Európskej únie prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Filipín k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Stálej kancelárii Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

⁽¹⁾ Stanovisko Súdneho dvora zo 14. októbra 2014, 1/13, ECLI:Ú:C:2014:2303.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0476

Haagsky dohovor (1980) o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí: pristúpenie Jamajky *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Jamajky k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0363 – C9-0334/2021 – 2021/0179(NLE))

(Konzultácia)

(2022/C 224/25)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (COM(2021)0363),
 - so zreteľom na článok 38 štvrtý odsek Haagskeho dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí,
 - so zreteľom na článok 81 ods. 3, ako aj na článok 218 ods. 6 druhý pododsek písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0334/2021),
 - so zreteľom na stanovisko Súdneho dvora ⁽¹⁾, podľa ktorého vyhlásenie o prijatí pristúpenia k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí patrí do výlučnej vonkajšej právomoci Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 82 a článok 114 ods. 8 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A9-0299/2021),
1. schvaľuje oprávnenie pre členské štáty Európskej únie prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Jamajky k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Stálej kancelárii Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

⁽¹⁾ Stanovisko Súdneho dvora zo 14. októbra 2014, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0477

Haagsky dohovor (1980) o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí: pristúpenie Bolívie *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty Európskej únie oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Bolívie k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0369 – C9-0336/2021 – 2021/0183(NLE))

(Konzultácia)

(2022/C 224/26)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (COM(2021)0369),
 - so zreteľom na článok 38 štvrtý odsek Haagskeho dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí,
 - so zreteľom na článok 81 ods. 3 a článok 218 ods. 6 druhý pododsek písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0336/2021),
 - so zreteľom na stanovisko Súdneho dvora ⁽¹⁾, podľa ktorého vyhlásenie o prijatí pristúpenia k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí patrí do výlučnej vonkajšej právomoci Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 82 a článok 114 ods. 8 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A9-0307/2021),
1. schvaľuje oprávnenie pre členské štáty Európskej únie prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Bolívie k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Stálej kancelárii Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

⁽¹⁾ Stanovisko Súdneho dvora zo 14. októbra 2014, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0478

Haagsky dohovor (1980) o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí: pristúpenie Pakistanu *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty Európskej únie oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Pakistanu k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0368 – C9-0335/2021 – 2021/0182(NLE))

(Konzultácia)

(2022/C 224/27)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (COM(2021)0368),
 - so zreteľom na článok 38 štvrtý odsek Haagskeho dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí,
 - so zreteľom na článok 81 ods. 3 a článok 218 ods. 6 druhý pododsek písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0335/2021),
 - so zreteľom na stanovisko Súdneho dvora ⁽¹⁾, podľa ktorého vyhlásenie o prijatí pristúpenia k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí patrí do výlučnej vonkajšej právomoci Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 82 a článok 114 ods. 8 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A9-0308/2021),
1. schvaľuje oprávnenie pre členské štáty Európskej únie prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Pakistanu k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Stálej kancelárii Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

⁽¹⁾ Stanovisko Súdneho dvora zo 14. októbra 2014, 1/13, ECLI:Ú:C:2014:2303.

Štvrtok 25. novembra 2021

P9_TA(2021)0479

Haagsky dohovor (1980) o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí: pristúpenie Tuniska *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa členské štáty oprávňujú prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Tuniska k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (COM(2021)0371 – C9-0337/2021 – 2021/0198(NLE))

(Konzultácia)

(2022/C 224/28)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (COM(2021)0371),
 - so zreteľom na článok 38 štvrtý odsek Haagskeho dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí,
 - so zreteľom na článok 81 ods. 3 a článok 218 ods. 6 druhý pododsek písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0337/2021),
 - so zreteľom na stanovisko Súdneho dvora ⁽¹⁾, podľa ktorého vyhlásenie o prijatí pristúpenia k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí patrí do výlučnej vonkajšej právomoci Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 82 a článok 114 ods. 8 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A9-0309/2021),
1. schvaľuje oprávnenie pre členské štáty Európskej únie prijať v záujme Európskej únie pristúpenie Tuniska k Haagskemu dohovoru z roku 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Stálej kancelárii Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

⁽¹⁾ Stanovisko Súdneho dvora zo 14. októbra 2014, 1/13, ECLI:Ú:C:2014:2303.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK